

Nr 38.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor m. m.; given Stockholms slott den 12 januari 1934.

Under åberopande av dels bilagda i statsrådet förda protokoll, dels ock i lagrådet den 16 mars 1933 fört, vid propositionen nr 209 till 1933 års riksdag fogat protokoll vill Kungl. Maj:t härmed

dels, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

lag angående ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar samt

lag angående bidrag från arbetsgivare till bestridande av statens omkostnader för de erkända arbetslöshetskassorna och den offentliga arbetsförmedlingen,

dels ock föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

förordning om erkända arbetslöshetskassor,

förordning om riksförsäkringsanstaltens uppbörd av avgifter jämlikt lagen angående bidrag från arbetsgivare till bestridande av statens omkostnader för de erkända arbetslöshetskassorna och den offentliga arbetsförmedlingen samt

förordning om ändrad lydelse av § 5 i förordningen den 31 mars 1922 (nr 130) angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

GUSTAF.

Gustav Möller.

F ö r s l a g
till
l a g
angående ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om
understödsföreningar.

Härigenom förordnas, att 1, 9, 44 och 89 §§ i lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar, sådana dessa lagrum lyda enligt lag den 26 juni 1931 (nr 279), skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

Med understödsförening förstås i denna lag sådan förening för inbördes bistånd, som avser att utan affärsmässigt drivande av försäkringsrörelse bereda medlem — — — eller moderskapshjälp;
bereda understöd vid arbetslöshet;
eller idka — — — hänförlig verksamhet.
Understödsförening, som — — — lag *pensionskassa*.

9 §.

Understödsförenings firma skall innehålla ordet »understödsförening». Avser föreningen uteslutande eller huvudsakligen att bereda sjukhjälp eller avser den att bereda understöd vid arbetslöshet, må dock föreningen i stället i firman hava, i förra fallet, ordet »sjukkassa» och, i senare fallet, ordet »arbetslöshetskassa».

I understödsförenings firma må ej ordet »bolag» eller eljest något, som betecknar ett bolagsförhållande, och ej ordet »bank» intagas på sådant sätt, att därav kan föranledas det misstag, att firman innehaves av ett bolag eller av en bank. Ej heller må firman innehålla såväl ordet »ömsesidig» som ordet »försäkring». Annan förening än den, vilken i enlighet med vad därom finnes särskilt stadgat är antagen till erkänd sjukkassa eller till erkänd arbetslöshetskassa, må icke i firman hava ordet »erkänd».

Firman skall — — — understödsförenings firma.

44 §.

Beslut om ändring av understödsförenings stadgar vare ej giltigt, med mindre samtliga röstberättigade förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande föreningssammanträden, därav minst ett ordinarie, och å det sammanträde, som sist hålles, biträts av minst två tredjedelar av de röstande. Har beslut om sådan ändring i erkänd sjukkassas eller erkänd ar-

betslöshetskassas stadgar, som må erfordras för erkännandets bibehållande, å sammanträde biträts av minst tre fjärdedelar av de röstande, vare det ock gillt.

Där stadgeändringen — — — understödsberättigades bekostnad.

Skall sådan — — — samtycke därtill.

Är för — — — till efterrättelse.

Stadgeändring, som — — — sista sammanträdet.

89 §.

Rätt till sjukhjälp eller moderskapshjälp eller till understöd vid arbetslöshet eller till kapitalunderstöd, i vad det icke överstiger femhundra kronor, kan ej överlåtas och må förty ej tagas i mät för gäld.

Hurusom pension — — — i utsokningslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1935.

Förslag
till
lag
angående bidrag från arbetsgivare till bestridande av statens omkostnader för de erkända arbetslöshetskassorna och den offentliga arbetsförmedlingen.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

Arbetsgivare, som i sin verksamhet använder arbetare i sådan omfattning, att de motsvara ett antal av minst tio i genomsnitt för kalenderår till fullo sysselsatta arbetare, är skyldig att såsom bidrag till bestridande av statens omkostnader för de erkända arbetslöshetskassorna och den offentliga arbetsförmedlingen erlägga årlig avgift i enlighet med vad nedan sägs.

Med arbetsgivare och arbetare förstås i denna lag de, som enligt 2 § i lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete anses såsom arbetsgivare och arbetare.

Denna lag äger icke tillämpning å staten eller kommun, ej heller å innehavare av anstalt för yrkesutbildning, såvitt angår dem, som vid anstalten åtnjuta undervisning och enligt Konungens förordnande äro att anse såsom arbetare enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

2 §.

Avgiften utgår med tre kronor för arbetare och beräknas efter det antal i genomsnitt för kalenderår till fullo sysselsatta arbetare, som de under nästföregående år i verksamheten använda arbetarna motsvara, avjämnat till närmaste hela tal.

Användes arbetare till arbete av två eller flera arbetsgivare gemensamt, svara arbetsgivarna, i den mån avgiftsplikt föreligger, en för alla och alla för en för avgiften.

3 §.

Uppbörden av avgifterna ombesörjes av den försäkringsinrättning, i vilken arbetarna äro försäkrade jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

Det ankommer å försäkringsinrättning, som i första stycket sägs, att besluta, huruvida arbetsgivare, vars arbetare där äro försäkrade, är avgiftspliktig, samt att i förekommande fall bestämma avgiftens belopp. Beslut av riks-försäkringsanstalten om avgifts belopp skall, även där beloppet blivit alle-

nast provisoriskt bestämt, utan hinder av förd klagan tillsvidare lända till efterrättelse. Vinnes nedsättning i eller befrielse från avgift, återbetalas vad för mycket blivit erlagt.

Avgifter till riksförsäkringsanstalten erläggas på tid och sätt, som av Konung och riksdag bestämmas. Avgifter, som icke på föreskrivet sätt blivit erlagda till anstalten, indrivs i den ordning, som för indrivning av resterande kronoutskylder är stadgad.

4 §.

Riksförsäkringsanstalten har att till statskontoret inbetala de avgifter, som uppburits av anstalten.

Bolag, som avses i 4 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete, skall varje år före den 1 september till statskontoret inbetala ett belopp, motsvarande de avgifter, vilkas uppbörd bolaget skolat ombesörja. Samtidigt med inbetalningen skall bolaget till riksförsäkringsanstalten skriftligen uppgiva beloppet av den avgift, som inbetalats för varje arbetsgivare.

5 §.

Summan av de varje budgetår inflytande avgifterna skall beräknas å riksstaten.

Av det sålunda beräknade beloppet skall så stor del, som erfordras för bestridande av statens omkostnader för den offentliga arbetsförmedlingen, dock högst två tredjedelar, anvisas såsom anslag för detta ändamål.

Återstoden skall anvisas såsom anslag för avsättning till en särskild fond, vilken skall användas till bestridande av stadgade förvaltningsbidrag till de erkända arbetslöshetskassorna samt, i den mån medlen finnas därtill förslå, enligt Konungens bestämmande i varje särskilt fall, till åtgärder för utveckling av den statsunderstödda arbetslöshetsförsäkringen.

6 §.

Till bestridande av kostnad för uppbörden av avgifterna samt för täckande av förlust till följd av försummad avgiftsbetalning äger försäkringsbolag av de avgiftspliktiga arbetsgivarna uttaga så stort belopp, som skäligen kan anses belöpa på envar av dem.

7 §.

Över beslut av försäkringsinrättning i fråga, som avses i 3 eller 6 §, må klagan föras hos försäkringsrådet genom besvär, som skola ingivas till rådet eller i betalt brev med allmänna posten vara till rådet inkomna sist å trettionde dagen efter det klaganden av beslutet erhållit del, den dagen oräknad, då sådant skedde.

Försäkringsrådet äger, ändå att klagan icke förts eller framställning gjorts, till prövning upptaga ärende, som här avses.

Försäkringsrådets beslut meddelas kostnadsfritt.

Över försäkringsrådets beslut må klagan ej föras.

8 §.

De närmare föreskrifter, som, utöver vad denna lag innehåller, finnas erforderliga för lagens tillämpning, meddelas av Konungen eller, efter Konungens förordnande, av försäkringsrådet eller riksförsäkringsanstalten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1935; och skola arbetsgivare förty första gången erlägga avgifter under år 1936.

Förslag
till
förordning
om erkända arbetslöshetskassor.

Härigenom förordnas som följer:

I. Om antagande av erkända arbetslöshetskassor.

1 §.

Registrerad understödsförening, vilken enligt sina stadgar bereder medlem understöd vid arbetslöshet i enlighet med vad i denna förordning stadgas, må på sätt nedan sägs antagas till *erkänd arbetslöshetskassa*.

Understödsförening antages till erkänd arbetslöshetskassa av den i 69 § i lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar omförmälda tillsynsmyndigheten.

Med antagande följer rätt till statsbidrag i enlighet med därför fastställda grunder.

Erkänd arbetslöshetskassas firma skall innehålla orden »erkänd arbetslöshetskassa».

2 §.

Ansökan om antagande till erkänd arbetslöshetskassa skall göras av föreningens styrelse.

Vid ansökningen skola fogas enligt fastställda formulär avfattade uppgifter rörande medlemmarnas antal samt fördelning efter yrken och tillförsäkrade förmåner ävensom angående föreningens tillgångar och skulder samt av samfund, inrättning eller annan gjord utfästelse om bidrag till föreningen. Nämnda handlingar skola vara försedda med styrelseledamöternas bevittnade namnunderskrifter.

3 §.

Understödsförening skall för att kunna antagas till erkänd arbetslöshetskassa bestå av minst 500 medlemmar. Såvida särskilda omständigheter därtill föranleda, må jämväl förening med mindre medlemsantal än nyss nämnts antagas.

4 §.

Vid prövning av ansökan om antagande skall tillsynsmyndigheten tillse, att föreningens stadgar innehålla tillfredsställande bestämmelser om avgifter,

medelsförvaltning och fondbildning samt jämväl i övrigt äro betryggande för medlemmarna. Finnes anledning till anmärkning i sådant hänseende eller överensstämma stadgarna icke med vad under II—V i denna förordning föreskrives eller innehålla stadgarna bestämmelser, som med hänsyn till ändamålet med föreningens verksamhet prövas vara obehöriga, skall antagande vägras.

Sammanfaller det avsedda verksamhetsområdet för föreningen helt eller till huvudsaklig del med verksamhetsområdet för redan erkänd arbetslöshetskassa, må antagande vägras.

5 §.

Understödsförening skall för att kunna antagas till erkänd arbetslöshetskassa hava i sina stadgar angivet:

- 1) föreningens verksamhetsområde;
- 2) under vilka villkor medlem må uteslutas;
- 3) under vilka förutsättningar uttaxering å medlemmarna skall äga rum, i vilken ordning beslut om uttaxering skall fattas och efter vilka grunder beslutad uttaxering skall verkställas;
- 4) under vilka förutsättningar beträffande arbetslöshetens omfattning bland kassans medlemmar eller kassans ekonomiska ställning daghjälpens storlek och understödstidens längd må i den i 24 § stadgade ordningen ändras;
- 5) huru i händelse av föreningens upplösning, där ej överlåtelse, på sätt i 61 § i lagen om understödsföreningar sägs, kommer till stånd, med behållna tillgångar skall förfaras.

6 §.

Erkänd arbetslöshetskassa må ej utöva annan verksamhet än sådan, som avser beredande av understöd vid arbetslöshet, eller använda medel för ändamål, som är främmande för dylik understödsverksamhet.

II. Om stadgarnas bestämmelser rörande medlemskap.

7 §.

Från rätt att vinna inträde i erkänd arbetslöshetskassa eller att där kvarstå såsom medlem skall uteslutas

- 1) den som under de senast förflutna tolv månaderna under längre tid än sex månader haft ställning såsom självständig företagare utan att samtidigt mot avlöning användas till arbete för annans räkning;
- 2) den som under de senast förflutna tolv månaderna under längre tid än sex månader använts till arbete av make, föräldrar eller adoptant, barn eller adoptivbarn;
- 3) den som är medlem av annan erkänd arbetslöshetskassa;
- 4) den som icke uppnått viss i stadgarna angiven ålder;
- 5) utländsk medborgare, såvida han icke tillhör stat, med vilken sådan överenskommelse träffats, som avses i 13 §.

8 §.

Från rätt att vinna inträde i erkänd arbetslöshetskassa eller att där kvarstå såsom medlem må utöver de i 7 § avsedda personer allenast kunna uteslutas

1) den som i fall, då enligt stadgarna kassans verksamhetsområde är så bestämt, att medlem skall tillhöra visst yrke eller viss verksamhetsgren, ej uppfyller och ej heller under minst tre av de senast förflutna tolv månaderna uppfyllt sålunda föreskrivet villkor;

2) den som i fall, då enligt stadgarna kassans verksamhetsområde är så bestämt, att medlem skall vara anställd vid visst arbetsföretag eller bosatt inom visst område, ej uppfyller och ej heller under minst en av de senast förflutna sex månaderna uppfyllt sålunda föreskrivet villkor;

3) den för vilken på grund av varaktig nedsättning av arbetsförmåga, lättja, osedlig vandel, dryckenskap eller annan dylik anledning synnerlig risk för arbetslöshet är för handen;

4) den som svikligen uppgiver eller förtiger något förhållande av betydelse för bedömande av hans rätt till understöd;

5) den som underlåter att ställa sig till efterrättelse kassans stadgar eller styrelsens behörigen utfärdade föreskrifter;

6) den vars ålder överstiger den gräns, som kan vara föreskriven i stadgarna.

Beslut, varigenom rätt att vinna inträde i erkänd arbetslöshetskassa eller att där kvarstå såsom medlem förvägras någon av anledning, som under 3) omförmäles, skall av kassans styrelse omedelbart anmälas för tillsynsmyndigheten.

9 §.

Finnes beträffande medlem av erkänd arbetslöshetskassa omständighet hava inträffat, som kan föranleda hans uteslutande, skall det åligga kassans styrelse att genom rekommenderat brev under medlemmens senaste kända adress giva honom underrättelse därom, därvid skäligen tid skall föreskrivas för avgivande av förklaring.

10 §.

Är medlem, då han uteslutes ur kassan, på grund av redan inträffad arbetslöshet berättigad till understöd, skall uteslutningen anses hava skett först då löpande understöd tid gått till ända.

11 §.

Häftar medlem av erkänd arbetslöshetskassa vid utgången av åttonde veckan efter den tid, å vilken stadgad avgift eller uttaxerat belopp belöper, fortfarande för avgift eller belopp som nu sagts, skall han anses hava utträtt ur kassan vid sagda tidpunkt.

Tillsynsmyndigheten äger, därest särskilda omständigheter därtill föran-

leda, beträffande viss kassa medgiva, att den tidpunkt, då sådan påföljd skall inträda, bestämmes senast till utgången av tjugusjätte veckan.

12 §.

I rätten att utträda ur erkänd arbetslöshetskassa må begränsning ej vara föreskriven i kassans stadgar.

13 §.

Konungen äger, under förutsättning av ömsesidighet, ingå överenskommelse med främmande stat, att medborgare i denna skall vid tillämpningen av denna förordning likställas med svensk medborgare.

III. Om stadgarnas bestämmelser rörande understöd.

14 §.

Understöd från erkänd arbetslöshetskassa må endast utgå till arbetslös medlem, som

- 1) fyllt 16 år;
- 2) är arbetsför och i övrigt oförhindrad att åtaga sig arbete;
- 3) hos organ för den offentliga arbetsförmedlingen anmält sig såsom arbetsökande, på sätt i 19 § föreskrives; samt
- 4) uppfyller de i 21 § stadgade villkor med avseende å avgiftsbetalning.

15 §.

Till den, som frivilligt utan giltig anledning lämnat sitt arbete eller på grund av otillbörligt uppförande skilts från arbetet eller avvisat erbjudet lämpligt arbete, må understöd icke utgivas för de fyra närmast följande veckorna efter det sådant förhållande inträffat.

Erbjudet arbete skall anses lämpligt under förutsättning,
att det motsvarar arbetarens krafter och färdigheter,
att det är förenat med avlöning, som provas vara skälig i förhållande till i arbetsorten förekommande avlöning för sådant arbete,
att det icke hänför sig till arbetsplats, där arbetskonsflikt råder, samt
att icke heller eljest särskilda omständigheter föreligga med hänsyn till sökandens personliga förhållanden eller arbetets natur.

Vad sålunda stadgats angående arbetskonsflikt skall icke äga avseende å konsflikt, som befunnits strida mot kollektivavtal eller lagen om kollektivavtal eller av tillsynsmyndigheten förklarats eljest vara av den särskilda beskaffenhet, att skälig anledning till arbetsvägran icke förelegat; dock att inom område, där kollektivavtal gäller, sådan förklaring skall äga giltighet allenast för tid intill dess arbetsdomstolen eller, där enligt avtal tvisten må hänskjutas till skiljemän, dessa meddelat beslut angående konsflikten.

16 §.

Under tiden för arbetskonflikt må understöd icke utgivas:

1) till den, som är direkt indragen i konflikten (deltager i strejk eller är föremål för lockout);

2) till den, som eljest blivit arbetslös i anledning av konflikten och vilkens löne- och anställningsvillkor skäligen kunna antagas röna inverkan av den samma.

Närmare bestämmelser angående tillämpningen av ovan angivna regler meddelas av tillsynsmyndigheten.

17 §.

Understöd från erkänd arbetslöshetskassa må ej utgå i annan form än såsom ett för dag beräknat belopp, benämnt daghjälp, samt såsom hjälp till täckande av rese- och flyttningskostnader för tillträdande av arbete å annan ort.

Daghjälp må, såvida omständigheterna därtill föranleda, helt eller delvis utgivas i naturaförmåner.

18 §.

Daghjälp må icke utgivas till medlem för söndag, ej heller för annan helgdag, med mindre han var arbetslös nästföregående vardag, eller för dag, för vilken han trots sin arbetslöshet åtnjuter avlöning.

19 §.

Medlem av erkänd arbetslöshetskassa, som önskar komma i åtnjutande av daghjälp för viss dag, skall den dag hos organ för den offentliga arbetsförmedlingen personligen söka arbete. Är medlemmen avlägset boende eller skulle av annan anledning skyldigheten att personligen inställa sig bliva synnerligen betungande för honom eller föreligga eljest särskilda omständigheter, äger arbetsförmedlingsanstalt för viss dag eller visst antal dagar av varje vecka befria honom från denna skyldighet. Av organ för den offentliga arbetsförmedlingen utfärdad intyg om arbetsansökan eller om meddelad befrielse därifrån skall, då understöd sökes, av medlemmen ingivas till kassan.

Intyg, varom i första stycket förmäles, skall bevaras bland kassans handlingar.

20 §.

1 mom. Såsom daghjälp må ej utgivas mer än som svarar mot, för medlem som är familjeförsörjare, fyra femtedelar och för annan medlem tre femtedelar av den i orten vanliga arbetsförtjänsten för arbetsdag för arbetare inom samma yrke och av samma arbetsförmåga som den arbetslöse; och må vad sålunda utgår icke i något fall överstiga sex kronor om dagen.

Daghjälp skall utgöra minst två kronor; dock att daghjälp må utgå med lägre belopp:

1) i fall som följa av första stycket här ovan eller som omförmälas i 2 mom. i denna paragraf eller i 24 § första stycket;

2) till kvinnliga medlemmar eller till medlemmar, vilka ännu icke uppnått viss i stadgarna angiven ålder; dock, utom i fall som avses under 1), med lägst en krona;

3) då tillsynsmyndigheten på grund av särskilda skäl därtill lämnat medgivande.

Såsom familjeförsörjare skall anses den, som har försörjningsskyldighet mot make eller mot barn eller adoptivbarn under 16 år eller som lever i gemenamt bo med och huvudsakligen underhåller föräldrar eller adoptant.

2 mom. Är medlem i erkänd arbetslöshetskassa i anledning av arbetslöshet lagligen berättigad till regelbundet utgående understöd av annan beskaffenhet än fattigvård, må daghjälp till honom utgivas allenast i den mån understödet icke uppgår till den andel av arbetsförtjänsten, varom i 1 mom. sägs.

Kassa äger i sina stadgar föreskriva, att till medlem, vilken uppbär understöd, som i första stycket nämnts, må utgå daghjälp allenast i den mån understödet icke uppgår till den medlemmen eljest tillförsäkrade daghjälpen.

3 mom. Erkänd arbetslöshetskassa äger i sina stadgar föreskriva, att daghjälp icke må utgå till medlem, som på grund av driftinskränkning vid det företag, där han är anställd, under varje period om fjorton dagar har arbete ett mindre antal dagar än vid full drift är vanligt.

Har sådan föreskrift icke meddelats, skall dock det antal dagar under varje period om fjorton dagar, för vilka han eljest varit berättigad till daghjälp, minskas med två.

21 §.

1 mom. Erkänd arbetslöshetskassa må till medlem, som icke tidigare uppburit understöd från kassan, utgiva understöd endast därest han för tid under de närmast före arbetslöshetens inträdande förflutna tjugufyra månaderna till kassan erlagt avgifter, motsvarande minst fyrtio veckoavgifter. Har medlem, som här avses, övergått från klass med lägre daghjälp till klass med högre daghjälp, må den högre daghjälpen icke utgivas till honom, med mindre summan av hans för tid under de närmast före arbetslöshetens inträdande förflutna tjugufyra månaderna inbetalade avgifter motsvarar summan av fyrtio veckoavgifter i den högre klassen, dock att avgifter måste hava efter övergången erlagts för minst tjugu veckor i den högre klassen.

Till medlem, vilken tidigare uppburit understöd från kassan, må understöd utgivas endast därest han för tid under de närmast före arbetslöshetens inträdande förflutna tolv månaderna till kassan erlagt avgifter, motsvarande minst tjugu veckoavgifter. Har sådan medlem övergått till klass med högre daghjälp, må den högre daghjälpen icke utgivas till honom, med mindre summan av hans för tid under de närmast före arbetslöshetens inträdande förflutna tolv månaderna inbetalade avgifter motsvarar summan av tjugu veckoavgifter i den högre klassen, dock att avgifter måste hava efter övergången erlagts för minst tio veckor i den högre klassen.

Där sjukdom eller värnpliktstjänstgöring varit orsaken till den sista arbetsanställningens avbrytande eller inträffat under tiden efter dennas upp-

hörande, skall vid tillämpning av första och andra styckena bortses från den tid medlemmen av sådan anledning varit förhindrad åtaga sig arbete.

Har medlem på grund av bestämmelserna i 15 § första stycket varit avstängd från understöd, skall vid tillämpning av första och andra styckena i detta moment arbetslösheten anses hava inträtt först vid avstängningstidens slut.

2 mom. Har någon omedelbart före inträdet i kassan varit medlem i annan erkänd arbetslöshetskassa, må, såframt mellan kassorna därom träffas överenskommelse, som av tillsynsmyndigheten godkännes, de avgifter, vilka han erlagt såsom medlem av annan kassa, kunna vid tillämpning av denna paragraf helt eller delvis räknas honom till godo.

Tillsynsmyndigheten må ock medgiva, att medlem, vilken omedelbart före inträdet i kassan varit medlem i sammanslutning för meddelande av arbetslöshetshjälp, som icke antagits till erkänd arbetslöshetskassa, må tillgodoräknas avgifter, vilka han erlagt till nämnda sammanslutning.

3 mom. Vid tillämpning av 1 och 2 mom. må beträffande medlem, som med mellantider tillhört kassan eller annan erkänd arbetslöshetskassa eller sammanslutning, som avses i 2 mom., allenast tagas i betraktande avgifter, som belöpa å tid efter senaste avbrottet i medlemstiden.

4 mom. Vid tillämpning av 1 mom. må beträffande medlem, som med mellantider tillhört kassan, allenast tagas i betraktande understöd, som uppburits efter senaste avbrottet i medlemstiden.

Har överenskommelse träffats eller medgivande lämnats enligt vad i 2 mom. sägs, skall vid tillämpning av denna förordning med understöd, som utgivits av kassan, likställas understöd, vilket utgivits av kassa eller sammanslutning, som överenskommelsen eller medgivandet avser.

5 mom. Medlem må vid tillämpning av denna paragraf allenast tillgodoräknas avgift, som erlagts för tid, då han för annans räkning mot avlöning använts till arbete, som utförts annorstädes än i medlemmens hem.

22 §.

Daghjälp må icke utgå till medlem för någon dag, med mindre han under nästföregående fjorton dagar varit arbetslös under sex dagar och för dessa dagar företett intyg, som i 19 § sägs. Vid tillämpning härav må hänsyn ej tagas till arbetslöshet under tid, då av annan orsak understöd ej kunnat utgå.

Erkänd arbetslöshetskassa må i sina stadgar föreskriva viss längre karenstid än i första stycket sägs, därvid tiden dock ej må bestämmas längre än till tre månader samt den tid, inom vilken karenstiden må beräknas, ej må bestämmas längre än till sex månader. Vad i första stycket sägs skall jämväl äga giltighet.

Vad sålunda föreskrivits om iakttagande av karenstid skall icke äga tillämpning, då medlem, som är berättigad till daghjälp, erhåller tillfälligt arbete för högst aderton dagar eller på grund av sjukdom eller värnplikstjänstgöring eller särskild av tillsynsmyndigheten med stöd av sista stycket i den-

na paragraf meddelad föreskrift ej kan erhålla daghjälp samt omedelbart efter arbetets eller hindrets upphörande ånyo ansöker om daghjälp.

Innesluter understödsförening, som antages eller antagits till erkänd arbetslöshetskassa, medlemmar tillhörande yrke, inom vilket arbetslöshet årligen regelbundet förekommer, eller föreligga eljest särskilda omständigheter, äger tillsynsmyndigheten beträffande vissa medlemmar föreskriva, att daghjälp ej må utgå förrän efter viss längre karenstid än i första stycket sägs, därvid de i andra stycket omnämnda tider ej må överskridas samt vad i första stycket sägs skall äga giltighet, eller att för viss bestämd tid av året daghjälp över huvud icke må utgå eller att den längsta medgivna understöd tiden under loppet av femtiotvå på varandra följande veckor skall uppdelas i två perioder, därvid den ena skall omfatta tid, under vilken arbetslöshet regelbundet förekommer.

23 §.

Daghjälp må icke utgå till medlem för mer än sammanlagt etthundratjugu dagar under loppet av femtiotvå på varandra följande veckor. Har på grund härav medlems rätt till daghjälp upphört, må daghjälp icke ånyo utgivas till medlemmen, förrän han till kassan erlagt avgifter, motsvarande minst två veckoavgifter, vilka jämlikt 21 § 5 mom. må tillgodoräknas honom.

Har erkänd arbetslöshetskassa i sina stadgar bestämt längre karenstid än i 22 § första stycket sägs, må understöd tiden ökas utöver etthundratjugu dagar med högst den tid, varmed karenstiden förlängts.

Ej må den tid, för vilken daghjälp under loppet av femtiotvå på varandra följande veckor längst må utgå, i annat fall än som omförmäles i 24 § första stycket utgöra mindre än nittio dagar.

24 §.

Då någon i 5 § 4) avsedd förutsättning föreligger, må kassans styrelse efter medgivande av tillsynsmyndigheten besluta nedsätta daghjälpens storlek eller minska understöd tidens längd.

Beslut, varom nu nämnts, skall avse jämväl dem, som vid beslutets fattande på grund av redan inträffad arbetslöshet äro berättigade till understöd, samt må gälla, intill dess tillsynsmyndigheten annorlunda förordnar.

25 §.

Medlem, som önskar komma i åtnjutande av daghjälp, skall hos sin senaste arbetsgivare anhålla om intyg, utvisande den tid, anställningen varat, och orsaken till att den upphört eller, där fråga är om daghjälp på grund av minskning i antalet arbetsdagar till följd av driftinskränkning, antalet arbetsdagar under varje period om fjorton dagar. Erhållet intyg skall av medlem överlämnas till kassan, som har att förvara det bland sina handlingar.

IV. Om stadgarnas bestämmelser rörande avgifter och fondbildning.

26 §.

Erkänd arbetslöshetskassa skall för tid, då medlem för annans räkning mot avlöning användes till arbete, som utföres annorstädes än i medlemmens hem, upptaga fasta medlemsavgifter.

De fasta avgifterna skola vara så avvägda, att de i förening med andra för verksamheten avsedda inkomster må antagas förslå till utgivande av tillförsäkrade förmåner, föreskriven fondbildning, förvaltningskostnader och övriga kassan åliggande utgifter. Avgifterna må icke göras olika för olika grupper av kassans medlemmar i vidare mån, än som skäligen föranledes av olikhet medlemmarna emellan i avseende å tillförsäkrade förmåner eller å arbetslöshetsrisk.

Föreskrives i stadgarna, att särskild avgift skall erläggas i samband med inträde i kassan eller övergång till högre understödsklass eller av medlem, som underlåtit att i rätt tid betala fast avgift eller uttaxerat belopp, må dylik särskild avgift icke bestämmas högre, än som enligt tillsynsmyndighetens prövning kan anses skäligt.

27 §.

Erkänd arbetslöshetskassa skall såsom fond avsätta tillgångar, motsvarande i fråga om kassor med 10,000 medlemmar eller däröver minst genomsnittliga beloppet av de tre sistförflutna årens inkomster i form av erlagda avgifter och erhållet statsbidrag, i fråga om kassor med 500 medlemmar eller därunder minst fyra gånger ett på samma sätt beräknat belopp och i fråga om kassor med flera än 500 men färre än 10,000 medlemmar minst det belopp, tillsynsmyndigheten med ledning av här angivna siffror bestämmer.

Utbetalning av understöd må ej påbörjas, förrän tillsynsmyndigheten med hänsyn till fondens storlek samt kassans ekonomiska ställning i övrigt därtill lämnat medgivande.

Överskott å verksamheten skall tillföras fonden.

Fonden får endast tagas i anspråk, i den mån kassans inkomster ej förslå till täckande av kassans löpande utgifter.

Fondens tillgångar skola redovisas:

- 1) i obligationer, som utfärdats eller garanterats av staten;
- 2) i Sveriges allmänna hypoteksbanks eller Konungariket Sveriges stads-hypotekskassas obligationer;
- 3) i fordringsbevis, utfärdade av riksbanken, bankbolag eller sparbank;
- 4) i obligationer eller andra skuldförbindelser, utfärdade eller garanterade av kommuner, som till lånets upptagande eller garanterande erhållit Konungens tillstånd;
- 5) med tillsynsmyndighetens medgivande i fastighet, avsedd för kassans verksamhet; dock att i varje fall åbyggnad å fastigheten skall vara brandförsäkrad i något med vederbörligen fastställd bolagsordning försett brandförsäkringsbolag inom riket.

V. Om stadgarnas bestämmelser rörande styrelse och revisorer samt rörande utövande av den befogenhet, som tillkommer sammanträde med arbetslöshetskassa.

28 §.

Av erkänd arbetslöshetskassas styrelse skall tillsynsmyndigheten efter förslag av kassan utse en ledamot jämte suppleant för honom.

Tillsynsmyndigheten skall jämväl utse en av kassans revisorer jämte suppleant för honom.

Styrelseledamot och revisor, som utsetts av tillsynsmyndigheten, äga för uppdragets fullgörande uppbära arvode från statsverket med belopp, som av tillsynsmyndigheten bestämmas.

29 §.

I erkänd arbetslöshetskassa, som har lokalavdelningar å olika orter, skall den befogenhet, som tillkommer sammanträde med kassan, helt utövas av valda ombud.

VI. Om tillsyn å erkända arbetslöshetskassor så ock om återkallande av antagande.

30 §.

Hos tillsynsmyndigheten skall över erkända arbetslöshetskassor föras en förteckning, vilken beträffande envar sådan kassa skall innehålla hänvisning till inskrifningar rörande kassan i understödsföreningsregistret samt uppgift om kassans verksamhetsområde och postadress. Har kassa medgivits att utöva verksamhet med lägre medlemsantal än 500, skall uppgift jämväl härom intagas i förteckningen.

31 §.

Erkänd arbetslöshetskassas räkenskaper skola avslutas för kalenderår samt föras i enlighet med bokföringslagen den 31 maj 1929 jämte de särskilda föreskrifter, som tillsynsmyndigheten därutöver meddelar.

I balansräkningen skall såsom skuld upptagas ett belopp, minst motsvarande det för kassa av ifrågavarande storlek föreskrivna lägsta fondbeloppet.

32 §.

Det tillkommer tillsynsmyndigheten att övervaka, att erkänd arbetslöshetskassa bedriver sin verksamhet i enlighet med bestämmelserna i denna förordning och kassans stadgar samt på ett i övrigt ändamålsenligt sätt, och har tillsynsmyndigheten jämväl att tillhandagå med råd och upplysningar ej mindre i fråga om åtgärder, som må erfordras för antagande, än även beträffande det lämpliga inrättandet av verksamheten.

Erkänd arbetslöshetskassa är pliktig att när som helst bereda tillsynsmyndigheten eller dess ombud tillfälle att granska kassans räkenskaper, protokoll

och övriga handlingar samt att lämna dem tillträde till sammanträden med kassan eller dess styrelse. Kassa åligger ock att till tillsynsmyndigheten insända de handlingar och uppgifter rörande verksamheten, som av nämnda myndighet äskas.

Närmare bestämmelser om övervakandet av de erkända arbetslöshetskassorna meddelas av Konungen.

33 §.

Har medlemsantalet i erkänd arbetslöshetskassa nedgått under 500 eller, i fråga om kassa, som medgivits utöva verksamhet med lägre medlemsantal än 500, under det tal, som tillsynsmyndigheten bestämt, åligger det styrelsen för kassan att ofördröjligen därom göra anmälan hos tillsynsmyndigheten.

I anledning av anmälan, som nu sagts, har tillsynsmyndigheten att, så snart ske kan, meddela beslut, huruvida det må vara kassan medgivet att med mindre medlemsantal, än ovan för varje särskilt fall avsetts, fortsätta sin verksamhet som erkänd arbetslöshetskassa. Lämnas sådant medgivande, skall tillsynsmyndigheten tillika bestämma visst tal, under vilket kassans medlemsantal ej må nedgå, vid äventyr att medgivandet återkallas.

Har medgivande, som i nästföregående stycke sägs, ej lämnats eller har sådant medgivande lämnats och kassans medlemsantal därefter nedgått under det nya talet och detta icke inom tre månader åter uppnåtts, skall kassan vara pliktig att träda i likvidation.

34 §.

Finner tillsynsmyndigheten, att avvikelse från denna förordning förekommer eller att eljest anledning till anmärkning mot erkänd arbetslöshetskassas verksamhet föreligger, äger tillsynsmyndigheten meddela kassan anvisning att vidtaga den åtgärd eller den förändring av kassans verksamhet, som prövas erforderlig, därvid tillsynsmyndigheten skall bestämma viss skälig tid, inom vilken anvisad åtgärd eller förändring skall hava vidtagits.

Finnes erkänd arbetslöshetskassa icke tillbörligen ställa sig sålunda meddelad anvisning till efterrättelse, må antagandet återkallas eller kassan förklaras vara rätten till statsbidrag helt eller delvis för viss tid förlustig.

Har anvisning enligt 82 § i lagen om understödsföreningar meddelats erkänd arbetslöshetskassa och finnes kassan icke tillbörligen ställa sig anvisningen till efterrättelse, må tillsynsmyndigheten, där den ej finner skäl föreligga att tillämpa i nämnda paragraf därför stadgad påföljd, förfara enligt andra stycket här ovan.

Återkallande av antagande må ej ske utan att tillfälle lämnats kassan att å sammanträde fatta beslut i anledning av lämnad anvisning.

35 §.

Om delgivning av beslut, som av tillsynsmyndigheten meddelats enligt denna förordning, så ock om besvär över sådant beslut skall gälla vad i 83 §

i lagen om understödsföreningar finnes stadgat; dock må klagan icke föras över beslut, som av tillsynsmyndigheten meddelats angående beskaffenheten av arbetskongflikt inom område, där kollektivavtal gäller.

36 §.

I enlighet med bestämmelser, som Konungen meddelar, skall utses en nämnd, bestående av personer med sakkunskap beträffande arbetslöshetsfrågor, vilken nämnd skall hava att sammanträda inför tillsynsmyndigheten för att samråda med denna myndighet i angelägenheter, som röra de erkända arbetslöshetskassorna.

VII. Straffbestämmelser.

37 §.

Styrelseledamot eller annan, som vid ansökan om antagande mot bättre vetande meddelar oriktig uppgift, straffes med dagsböter.

Försummas anmälan, som är föreskriven i 33 §, straffes den försumlige med böter från och med fem till och med trehundra kronor.

38 §.

Böter, som ådömas enligt denna förordning, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas gäldande, skola de förvandlas enligt allmänna strafflagen.

Försummelse att göra anmälan, som är föreskriven i 33 §, skall åtalas vid allmän underrätt i den ort, där kassans styrelse enligt stadgarna har sitt säte.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1935.

F ö r s l a g
till
f ö r o r d n i n g

om riksförsäkringsanstaltens uppbörd av avgifter jämlikt lagen angående bidrag från arbetsgivare till bestridande av statens omkostnader för de erkända arbetslöshetskassorna och den offentliga arbetsförmedlingen.

Härigenom förordnas som följer:

I fråga om riksförsäkringsansaltens uppbörd av avgifter jämlikt lagen den 1934 (nr) angående bidrag från arbetsgivare till bestridande av statens omkostnader för de erkända arbetslöshetskassorna och den offentliga arbetsförmedlingen skola bestämmelserna i §§ 2, 4—6 och 8 i förordningen den 31 mars 1922 (nr 130) angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete äga motsvarande tillämpning med iakttagande, att avgifterna skola uppbäras i samband med de i förordningen omförmälda avgifterna samt att utanordning enligt § 4 mom. 5 i förordningen icke skall äga rum.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1935.

Förslag
till
förordning
om ändrad lydelse av § 5 i förordningen den 31 mars 1922 (nr 130) an-
gående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten
jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

Häriigenom förordnas, att § 5 i förordningen den 31 mars 1922 angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete skall erhålla följande ändrade lydelse:

§ 5.

Skall försäkringsavgift uppbäras i den i § 4 stadgade ordning och uppgår avgiften ensamt eller tillika med avgift jämlikt lagen den 1934 (nr) angående bidrag från arbetsgivare till bestridande av statens omkostnader för de erkända arbetslöshetskassorna och den offentliga arbetsförmedlingen till 1,000 kronor eller mera, må riksförsäkringsanstalten på ansökan av den avgiftspliktige medgiva, att avgiften erlägges med hälften under första och återstoden under andra halvåret.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1935.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 ja-
nuari 1934.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden
UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO,
ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet anför che-
fen för socialdepartementet, statsrådet Möller:

Vid behandlingen i statsverkspropositionen av frågan om anslag till social-
styrelsen (femte huvudtiteln, punkt 2) anmälde jag, att inom departementet
förbereddes framläggande för innevarande års riksdag av förslag rörande ar-
betslöshetsförsäkring. Vidare anförde jag, att förslaget rörande arbetslös-
hetsförsäkring och därav föranledd utvidgning av den offentliga arbets-
förmedlingen komme att medföra ökade kostnader för socialstyrelsen. Jag
uppskattade därvid approximativt kostnaderna under nästa budgetår för in-
förandet av arbetslöshetsförsäkring till 50,000 kronor och för omorganisa-
tionen av arbetsförmedlingen till 60,000 kronor.

Jag anhåller nu att få anmäla frågan om arbetslöshetsförsäkring till fort-
satt behandling.

Efter hemställan av mig föreslog Kungl. Maj:t i proposition nr 209 till
1933 års riksdag, att riksdagen måtte antaga vissa i propositionen innefat-
tade förslag, avseende införande av ett system för frivillig arbetslöshetsför-
säkring. Särskilda utskottet vid nämnda riksdag tillstyrkte i avgivet utlå-
tande, nr 18, med vissa ändringar Kungl. Maj:ts förslag. Utskottets utlå-
tande blev med någon ändring godkänt av andra kammaren, under det att
första kammaren med 71 röster mot 67 avslog utskottets hemställan. Som
motivering för avslaget antog första kammaren den motivering, som innefat-
tades i en vid utskottets utlåtande fogad reservation av herrar Westman och
Pehrsson i Bramstorp. I berörda reservation yttrades, att Kungl. Maj:ts
förslag till arbetslöshetsförsäkring innebure, att den frivilliga arbetslöshets-
försäkringens princip tillämpades på ett sätt, som undanröjde åtskilliga av
de vådor, varmed den frivilliga försäkringens system visat sig vara förenat.
Om förslaget likväl icke kunde tillstyrkas, vore detta beroende dels därpå att

vissa viktiga frågor i förslaget enligt reservanternas mening icke kunde sägas hava blivit lösta på ett tillfredsställande sätt, dels ock därpå att ett införande av en arbetslöshetsförsäkring ej lämpligen borde ske under så svåra depressionstider som för det dåvarande. I skrivelse den 27 juni 1933, nr 370, anmälde riksdagen, att det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget om införande av arbetslöshetsförsäkring till följd av kamrarnas skiljaktiga beslut förfallit.

Härefter har företagits en förnyad utredning till närmare belysande av vissa av de punkter i förslaget, som blevo föremål för jämkning av utskottet eller som åsyftades i den nyss omnämnda reservationen. Denna utredning har verkställts i socialdepartementet med biträde av de hösten 1932 jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande för utredning angående arbetslöshetsförsäkring tillkallade sakkunniga. Innan jag ingår på de vid utredningen berörda frågorna, anhåller jag att få lämna en redogörelse för det av Kungl. Maj:t till 1933 års riksdag framlagda förslaget ävensom för de viktigaste ändringar däri, som föreslogos av särskilda utskottet, samt för vissa frågor, däri avvikande meningar anfördes i olika vid utskottets utlåtande fogade reservationer. Beträffande Kungl. Maj:ts förslag följer jag därvid den i utskottets utlåtande lämnade redogörelsen. Vad angår den tidigare behandlingen i vårt land av frågan om arbetslöshetsförsäkring tillåter jag mig att hänvisa till den i bilaga G vid 1933 års proposition intagna redogörelsen härför (sid. 4 ff.). Beträffande de förändringar i lagstiftningen angående arbetslöshetsförsäkring, som vidtagits i vissa länder under det senaste året, tillåter jag mig att hänvisa till den sammanställning härav, vilken såsom bilaga (*Bilaga A*) fogats vid detta protokoll.

1933 års
proposition.
Erkända ar-
betslöshets-
kassor.

Det av Kungl. Maj:t år 1933 framlagda förslaget, som i huvudsak överensstämmer med det av 1932 års sakkunniga för arbetslöshetsförsäkring avgivna förslaget, avser ett system för frivillig arbetslöshetsförsäkring, innebärande att staten lämnar bidrag till av arbetarna själva bildade arbetslöshetskassor, som fylla vissa i lagen givna bestämmelser och bedriva sin verksamhet i enlighet med givna föreskrifter. De bestämmelser, som reglera kassornas verksamhet, hava sammanställts i förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor.

De ifrågasatta arbetslöshetskassorna komma att utgöra parallellföreteelser till de statsunderstödda sjukkassorna, för vilka grunden lagts genom 1931 års sjukförsäkringsreform. Detta gäller såväl i rättsligt hänseende som beträffande den praktiska utformningen av kassornas organisation. I föreningsrättsligt hänseende innebär förslaget, att arbetslöshetskassorna skola vara registrerade som understödsföreningar enligt lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar. De särskilda bestämmelser, som i nämnda lag meddelas för föreningar med godkända stadgar, skola dock icke gälla för arbetslöshetskassorna. Kassorna måste vidare för att få statsbidrag antagas till »erkända arbetslöshetskassor». Ansökan om antagande skall göras hos socialstyrelsen i egen skap av tillsynsmyndighet för de erkända arbetslöshetskassorna. Socialstyrelsen har därvid att tillse, att kassans stadgar överensstämmer med de i för-

ordningen givna bestämmelserna och i övrigt äro betryggande för medlemmarna.

I förordningen har någon annan begränsning ej gjorts med avseende å kassornas verksamhetsområden, än att medlemmarna skola vara lönearbetare i förordningens mening. I allmänhet väntas kassorna komma att bildas såsom rikskassor för arbetare inom visst yrke eller viss verksamhetsgren, men det skall ej möta hinder att bilda en kassa för arbetare vid visst företag eller för lönearbetare, oberoende av yrket, inom visst område. Förordningen medgiver jämväl bildandet av allmän kassa för hela landet eller viss del därav med tillträde för alla lönearbetare.

Såsom villkor för antagande till erkänd arbetslöshetskassa har i förordningen stadgats, att kassan skall hava minst 500 medlemmar; tillsynsmyndigheten dock obetaget att, där särskilda omständigheter därtill föranleda, antaga kassa med lägre medlemsantal. Vidare har tillsynsmyndigheten medgivits rätt att vägra antagande av kassa, om det avsedda verksamhetsområdet helt eller till huvudsaklig del sammanfaller med verksamhetsområdet för redan erkänd arbetslöshetskassa.

De erkända arbetslöshetskassorna skola med de undantag, som angivas i förordningen, vara öppna för alla lönearbetare inom kassans verksamhetsområde. Sålunda får ej såsom villkor för medlemskap uppställas, att vederbörande skola vara anslutna till viss organisation eller sammanslutning. Förordningen upptager vissa omständigheter, som obligatoriskt skola utgöra hinder mot medlemskap, varjämte kassorna medgivas rätt att därutöver i vissa särskilt angivna fall utesluta från medlemskap.

Bland de obligatoriska fordringarna för rätt till medlemskap upptages främst kravet på att vederbörande skall vara lönearbetare. Begreppet lönearbetare har dock ej, med hänsyn till vissa svårigheter, positivt bestämts i förordningen. I stället har det negativt bestämts, att den som är självständig företagare skall uteslutas från medlemskap. Prövningen härav anknytes till förhållandena under de senast förflutna tolv månaderna. För att rätt att vinna inträde i eller kvarstå som medlem i kassan skall föreligga, får vederbörande under nämnda tid ej hava haft ställning som självständig företagare mer än fem månader utan att samtidigt hava mot avlöning använts till arbete för annans räkning.

Bland de absoluta uteslutningsgrunderna upptages vidare det fall, att någon är anställd hos viss nära anförvant. Prövningen härav skall på samma sätt, som nyss nämnts, anknytas till förhållandena under de senast förflutna tolv månaderna. Vidare får ingen på samma gång vara medlem i mer än en erkänd arbetslöshetskassa. Utländsk medborgare kan ej bliva medlem i en erkänd arbetslöshetskassa, om han ej tillhör stat, med vilken överenskommelse träffats om ömsesidighet.

För den händelse att en kassas verksamhetsområde är så bestämt, att medlemmarna skola tillhöra visst yrke eller viss verksamhetsgren eller vara anställda vid visst företag eller bosatta inom visst område, har kassan medgivits rätt att från medlemskap utesluta de personer, som ej uppfylla sålunda före-

skrivet villkor. Genom bestämmelser av olika slag har kassan dock förhindrats att utesluta någon, innan viss tid förflutit, från det villkoret upphörde att vara uppfyllt.

Om för någon person synnerlig risk för arbetslöshet är för handen på grund av varaktig nedsättning av arbetsförmåga, lättja, osedlig vandel, dryckenskap eller annan dylik anledning, äger kassan rätt att utesluta honom från medlemskap. Beslut härom skall dock omedelbart anmälas för tillsynsmyndigheten. Vidare kunna personer, som lämna svikliga uppgifter eller icke ställa sig till efterrättelse kassans stadgar eller av styrelsen i behörig ordning utfärdade föreskrifter, uteslutas från medlemskap.

Kassorna kunna i sina stadgar bestämma åldersgränser för medlemmarna. Hava sådana gränser bestämts, kan dispens härifrån endast meddelas beträffande den övre gränsen.

Särskild bestämmelse har lämnats för att förhindra, att någon uteslutes ur en kassa under tid, då han på grund av redan inträffad arbetslöshet är berättigad till understöd från kassan.

I likhet med i förordningen om erkända sjukkassor har införts en bestämmelse om automatiskt uteslutande av medlem, om han efter viss tids förlopp fortfarande häftar för avgift eller uttaxerat belopp. Den tidpunkt, då påföljden skall inträda, har bestämts till åtta veckor efter den tid, å vilken avgiften eller beloppet belöper, med rätt likväl för tillsynsmyndigheten att för viss kassa bestämma denna tidpunkt senast till utgången av tjugusjätte veckan.

För att kunna bli berättigad till understöd från en erkänd arbetslöshetskassa måste medlem, som icke tidigare åtnjutit understöd från kassan, hava under de närmast före arbetslöshetens inträdande förflutna trettiosex månaderna till kassan erlagt avgifter, motsvarande minst femtiotvå veckoavgifter. För medlem, som tidigare uppburit understöd, krävas avgifter, motsvarande minst tjugusex veckoavgifter, under de närmast före arbetslöshetens inträdande förflutna aderton månaderna. Vid bedömande av frågan om tiden för arbetslöshetens inträdande skall man bortse från den tid efter sista arbetsanställningens upphörande, som medlemmen varit sjuk eller fullgjort värnplikstjänstgöring. Har medlem åter på grund av eget förvållande varit avstängd från understöd under viss tid, skall arbetslösheten anses hava tagit sin början först vid avstängningstidens slut.

Om medlem övergått från klass med lägre daghjälp till klass med högre daghjälp, måste han erlagga visst antal avgifter i den högre klassen, innan den högre daghjälp kan utgå. Efter överenskommelse mellan kassorna, som av tillsynsmyndigheten godkännes, kan medlem få tillgodoräkna sig avgift, som han erlagt såsom medlem av annan erkänd arbetslöshetskassa. Vidare kan tillsynsmyndigheten medgiva, att medlem må tillgodoräknas avgift, som erlagts till sammanslutning för meddelande av arbetslöshetshjälp, vilken icke antagits till erkänd arbetslöshetskassa. Denna bestämmelse innebär möjlighet att få tillgodoräkna sig avgifter, som erlagts till någon av de nu befintliga, till fackförbund anknutna arbetslöshetskassorna. Har sådan överenskommelse träffats eller medgivande lämnats, skall med understöd som utgivits av kassan

likställas understöd, vilket utgivits av kassa eller sammanslutning, som överenskommelsen eller medgivandet avser. Har medlem endast med mellantider tillhört kassan eller sådan kassa eller sammanslutning, som nyss nämnts, må allenast tagas i betraktande avgifter, som belöpa å tid, efter det han senast saknade medlemsrätt i sådan kassa eller sammanslutning. Vid prövning av frågan om rätt till understöd kan medlem aldrig få räkna sig tillgodo andra avgifter än som erlagts för tid, då han för annans räkning mot avlöning använts till arbete, som icke utförts i medlemmens hem.

För att bliva berättigad till understöd måste medlem vidare hava fyllt 16 år, vara arbetsför och oförhindrad att åtaga sig arbete samt hos organ för den offentliga arbetsförmedlingen hava anmält sig såsom arbetssökande. Sådan anmälan skall i regel ske varje dag, men arbetsförmedlingsanstalt äger, om skäl därtill föreligga, för viss dag eller visst antal dagar i varje vecka befria den arbetslöse från anmälningsskyldighet. Om medlem deltager i strejk eller är föremål för lockout, kan han ej erhålla understöd. Ej heller kan understöd utgå för dag för vilken medlem åtnjuter avlöning.

Om en medlem i en erkänd arbetslöshetskassa frivilligt utan giltig anledning lämnat sitt arbete eller på grund av otillbörligt förhållande skilts från arbetet eller avvisat erbjudet lämpligt arbete, får understöd icke utgivas till honom under fyra veckor, efter det sådant förhållande inträffat. Särskilda bestämmelser reglera förutsättningarna för att ett erbjudet arbete skall anses lämpligt. Prövningen härav tillkommer kassan, som äger uppställa strängare regler än som stadgats i förordningen. Om arbetet motsvarar arbetarens krafter och färdigheter, är förenat med avlöning, som icke understiger den i arbetsorten vanliga avlöningen för sådant arbete, och icke hänför sig till arbetsplats, där arbetskonflikt råder, samt ej heller eljest särskilda omständigheter föreligga med hänsyn till sökandens personliga förhållanden eller arbetets natur, så skall arbetet alltid anses lämpligt. Från bestämmelsen att arbetet icke får hänföra sig till arbetsplats, där arbetskonflikt råder, har undantag gjorts för det fall, att konflikten i vederbörlig ordning befunnits strida mot kollektivavtal eller lagen om kollektivavtal. Tillsynsmyndigheten har därjämte medgivits rätt att avgiva förklaring om att konflikt eljest är av den särskilda beskaffenhet, att skälig anledning till arbetsvägran icke förelegat. Inom område, där kollektivavtal råder, skall sådan förklaring äga giltighet allenast för tid intill dess arbetsdomstolen eller, där enligt avtal tvisten må hänskjutas till skiljemän, dessa meddelat beslut angående konflikten.

Understöd utgår i regel med ett för dag beräknat belopp, benämnt daghjälp, men kan också utgå såsom hjälp till täckande av rese- och flyttningskostnader för tillträdande av arbete på annan ort. Daghjälp kan utgivas i naturaförmåner.

Daghjälp skall bestämmas till belopp ej överstigande sex och i regel ej understigande två kronor. Kassorna äga själva bestämma daghjälpens storlek inom dessa gränser med den inskränkningen, att daghjälp aldrig får överstiga, för familjeförsörjare fyra femtedelar och för annan medlem tre femtedelar av den i orten vanliga arbetsförtjänsten för arbetsdag för arbetare inom samma

yrke och av samma arbetsförmåga som den arbetslöse. Såsom familjeförsörjare skall anses den, som har försörjningsskyldighet mot make eller mot barn eller adoptivbarn under 16 år eller som lever i gemensamt bo med och huvudsakligen underhåller föräldrar eller adoptant. Kassorna kunna införa olika understödsklasser för medlemmarna. För kvinnliga medlemmar och medlemmar, vilka ännu icke uppnått viss i stadgarna angiven ålder, kan särskild understödsklass inrättas med daghjälp under eljest föreskrivet minimum av två kronor; dock må daghjälpen ej bestämmas lägre än till en krona.

Den omständigheten, att en medlem för sig eller sin familj åtnjuter fattigvård, inverkar ej på daghjälpens storlek.

Om medlem i anledning av arbetslösheten är lagligen berättigad till regelbundet utgående understöd av annat slag än fattigvård, äga kassorna själva bestämma, om daghjälpen skall minskas med det belopp, som understödet utgör. Dock må daghjälp aldrig utgivas till större belopp, än att summan av daghjälpen och understödet icke överstiger den andel av arbetsförtjänsten, var till daghjälpen högst må uppgå.

Kassorna äga bestämma, att daghjälp icke får utgå till medlem, som på grund av driftinskränkning vid det företag, där han är anställd, under varje period om fjorton dagar har arbete ett mindre antal dagar än vid full drift är vanligt. Har sådan bestämmelse icke meddelats, skall dock det antal dagar under varje period om fjorton dagar, för vilka han eljest varit berättigad till daghjälp, minskas med två.

Daghjälp får icke utgå till någon medlem förrän efter viss karenstid, som kassorna själva äga bestämma. Karenstiden får dock aldrig bestämmas kortare än till sex dagar, vilka dagar ej behöva ligga i följd utan kunna vara fördelade under de nästföregående fjorton dagarna. Karenstiden får ej heller överstiga tre månader. Vid beräkning av karenstid får hänsyn ej tagas till arbetslöshet under tid, då medlem av annan orsak ej kunnat erhålla understöd. Ny karenstid behöver ej beräknas för medlem, som är berättigad till understöd, om avbrott sker på grund av tillfälligt arbete för högst aderton dagar eller på grund av sjukdom eller värnpliktstjänstgöring eller på grund av särskild av tillsynsmyndigheten meddelad bestämmelse, därest medlemmen efter arbetets eller hindrets upphörande omedelbart ansöker om daghjälp.

För kassor med medlemmar inom säsongbetonade yrken eller eljest, då särskilda omständigheter föreligga, har tillsynsmyndigheten medgivits rätt att beträffande vissa medlemmar föreskriva längre karenstid än eljest, dock ej över tre månader, eller förbjuda utbetalande av understöd under viss del av året eller föreskriva uppdelande av längsta understödstiden under tolv på varandra följande månader i två perioder, varvid ena perioden skall omfatta den tid, under vilken arbetslöshet regelbundet förekommer.

Understödstiden har bestämts till högst 120 dagar under 52 på varandra följande veckor. Kassorna äga bestämma kortare understödstid, dock ej under 90 dagar. Om en kassa bestämt längre karenstid än den föreskrivna minimtiden, kan understödstiden förlängas över 120 dagar, dock högst med den tid, varmed karenstiden förlängts.

Vid framställning om daghjälp skall medlem styrka orsaken till arbetslösheten och att han innehaft arbete under den tid, för vilken avgifter minst skola vara erlagda. Medlemmens skyldighet härutinnan skall i allmänhet fullgöras genom överlämnande till kassan av intyg från arbetsgivaren. Skyldighet för arbetsgivare att utfärda sådant intyg har dock ej ansetts behöva särskilt föreskrivas.

Erkänd arbetslöshetskassa skall upptaga fasta avgifter av sina medlemmar. Dessa avgifter skola utgå för tid, då medlem för annans räkning mot avlöning användes till arbete, som ej utföres i medlemmens hem, samt vara så avvägda, att de i förening med andra inkomster förslå till föreskriven fondbildning, utgivande av tillförsäkrat understöd och kassans övriga utgifter. Avgifterna må ej göras olika för olika grupper av kassans medlemmar i vidare mån än som föranledes av olika understödsrätt eller arbetslöshetsrisk. Kassorna ha vidare rätt att upptaga särskild avgift vid inträde i kassan eller övergång till högre understödsklass eller vid försummelse att i rätt tid erlagga fast avgift eller uttaxerat belopp.

Erkänd arbetslöshetskassa skall som fond avsätta tillgångar av viss i förordningen med hänsyn till kassans medlemsantal och inkomster angiven storlek. Denna fond, till vilken överskottet å verksamheten alltid skall avsättas, får tagas i anspråk endast i den mån inkomsterna ej förslå till täckande av löpande utgifter. Fondens tillgångar skola redovisas på visst i förordningen angivet sätt. I balansräkningen skall alltid som skuld upptagas ett belopp, minst motsvarande det föreskrivna lägsta fondbeloppet. Utbetalning av understöd får ej påbörjas, förrän tillsynsmyndigheten med hänsyn till fondens storlek samt kassans ekonomiska ställning i övrigt lämnat medgivande därtill.

Om kassans inkomster ej förslå till utgifterna, får, som nyss nämnts, fonden tagas i anspråk. Därest så med hänsyn till kassans ekonomiska ställning eller arbetslöshetens omfattning bland medlemmarna är erforderligt, må kassans styrelse efter medgivande av tillsynsmyndigheten nedsätta daghjälpens storlek eller minska understödstidens längd. Det eljest föreskrivna minimibeloppet av daghjälpen eller i regel två kronor och kortaste understödstiden eller nittio dagar må därvid underskridas. Visar det sig nödvändigt, skall därjämte särskild uttaxering å medlemmarna tillgripas. Förutsättningarna för vidtagande av dessa åtgärder skola finnas angivna i kassans stadgar, varför stadgeändring icke i något fall erfordras. Minskning av understödstidens längd och nedsättning av daghjälpens storlek skola avse jämväl dem, som vid beslutets fattande redan voro understödsberättigade. Beslutet får ej gälla för längre tid än till dess tillsynsmyndigheten annorlunda förordnar.

Tillsynsmyndigheten skall utse en ledamot i varje erkänd arbetslöshetskassas styrelse liksom även en revisor. Om en kassa har lokalavdelningar å olika orter, skall den befogenhet, som tillkommer sammanträde med kassan, helt utövas av valda ombud.

Tillsynsmyndigheten har erhållit vittgående befogenheter med avseende å övervakandet av kassornas verksamhet. Sålunda är varje kassa skyldig att

när som helst bereda tillsynsmyndigheten eller dess ombud tillfälle att granska kassans räkenskaper, protokoll och övriga handlingar samt att lämna dem tillträde till sammanträden med kassan eller dess styrelse. Om tillsynsmyndigheten finner anledning till anmärkning, skall tillsynsmyndigheten lämna anvisning för kassan att inom viss tid vidtaga den åtgärd eller förändring av kassans verksamhet, som provas erforderlig. Ställer sig kassan ej meddelad anvisning till efterrättelse, kan tillsynsmyndigheten återkalla antagandet eller förklara kassan vara rätten till statsbidrag helt eller delvis för viss tid förlustig. Om den anmärkta åtgärden innebär avvikelser från någon i lagen om understödsföreningar given bestämmelse, kan tillsynsmyndigheten, på sätt i nämnda lag finnes stadgat, hos rätten eller domaren göra ansökning om åläggande för kassan att träda i likvidation. Tillsynsmyndigheten må dock icke återkalla antagande utan att tillfälle lämnats kassan att å sammanträde fatta beslut i anledning av lämnad anvisning.

Om en kassas medlemsantal nedgått under 500 eller, i fråga om kassa som medgivits utöva verksamhet med lägre medlemsantal än 500, under det tal, som tillsynsmyndigheten kan hava bestämt, åligger det kassans styrelse vid straffansvar att därom ofördröjligen underrätta tillsynsmyndigheten. Denna har därvid att meddela beslut, om kassan skall få fortsätta sin verksamhet, och i så fall fastställa ett nytt lägsta medlemsantal för kassan. Lämnas ej sådant medgivande eller underskrides det fastställda nya talet och uppnås ej detta åter inom tre månader, är kassan skyldig att träda i likvidation.

Besvär över beslut, som meddelats av tillsynsmyndigheten, kunna anföras hos regeringsrätten. Har tillsynsmyndigheten meddelat beslut angående beskaffenheten av arbetskonflikt inom område, där kollektivavtal gäller, kunna besvär dock ej anföras över beslutet.

För att bereda tillsynsmyndigheten möjlighet att i angelägenheter rörande de erkända arbetslöshetskassorna samråda med personer, som äga sakkunskap beträffande arbetslöshetsfrågor, skall i enlighet med bestämmelser, som Kungl. Maj:t äger meddela, utses en särskild nämnd.

Statsbidrag.

Statens bidrag till de erkända arbetslöshetskassorna skall enligt förslaget utgå dels såsom bidrag till täckande av kassornas utgifter för understöd, s. k. daghjälsbidrag, dels såsom bidrag till kostnaderna för kassornas förvaltning, förvaltningsbidrag. Statsbidragsbestämmelserna intogos icke i förordningen om erkända arbetslöshetskassor utan voro avsedda att knytas såsom villkor vid anslagsbeviljandet för ifrågavarande ändamål och att sedan av Kungl. Maj:t sammanfattas i en särskild kungörelse.

Daghjälsbidraget bestämmes med hänsyn dels till den genomsnittliga daghjälpens storlek inom kassan, dels till arbetslöshetens omfattning bland medlemmarna, uttryckt i årliga antalet understödda dagar, beräknat i förhållande till antalet av kassans *samtliga* medlemmar, oavsett om de under året varit arbetslösa eller icke. I kungörelsen är avsett att angivas, huru många procent av hela kostnaden bidraget skall utgöra vid olika kombinationer av daghjälsbelopp och antalet understödda dagar per medlem och år.

Förslaget innebar, att de försäkrade själva skulle finansiera så stort antal understödda dagar i förhållande till medlemsantalet, som motsvarade det genomsnittliga daghjälsbeloppet i kronor minskat med en halv. Överstiger antalet understödda dagar per medlem den sålunda i relation till det genomsnittliga daghjälsbeloppet fixerade gränsen, skall daghjälsbidrag börja utgå, till en början med en relativt liten del av hela kostnaden men därefter växande intill 21 understödda dagar per medlem och år. Bidraget har vid denna gräns bestämts till 75 % av hela kostnaden vid en daghjälp av två kronor och 40 % av hela kostnaden vid en daghjälp av sex kronor. Med utgångspunkt härifrån har i utkastet till kungörelse sammanställts en tabell, utvisande daghjälsbidragets storlek i procent av hela kostnaden för understöd vid olika antal understödda dagar per medlem och en genomsnittlig daghjälp av 2 kr., 2:25 kr., 2:50 kr. o. s. v. till och med sex kronor. Daghjälsbidraget skall uträknas särskilt för varje understödsklass inom kassan.

Förvaltningsbidraget utgår för kalenderår dels med två kronor för varje årsmedlem i kassan, dels med belopp motsvarande vad under året utgivits i arvode till styrelseledamot och revisor, som utsetts av tillsynsmyndigheten.

Statsbidraget utbetalas årsvis i efterskott, med rätt för kassa att efter varje kvartals slut erhålla utbetalning intill tre fjärdedelar av det bidrag, som skäligen kan antagas belöpa å kvartalet.

Som följd av att de blivande erkända arbetslöshetskassorna skola vara registrerade såsom understödsföreningar erfordras vissa formella ändringar i lagen om understödsföreningar. Förslag härom framlades i propositionen.

Ändringar i lagen om understödsföreningar.

I särskild proposition, nr 210, till 1933 års riksdag framlade Kungl. Maj:t förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen om försäkringsavtal. Förslaget innebar, att ifrågavarande lag ej skulle äga tillämpning å de blivande erkända arbetslöshetskassorna.

Ändring i lagen om försäkringsavtal.

I särskild proposition, nr 213, till 1933 års riksdag framlade Kungl. Maj:t förslag till lag om offentlig arbetsförmedling. Förslaget innebar en med hänsyn till arbetslöshetsförsäkringen betingad betydande utvidgning av den offentliga arbetsförmedlingen, så att dess organisation komme att överspanna hela riket.

Den offentliga arbetsförmedlingen.

I propositionen nr 214 till 1933 års riksdag föreslog Kungl. Maj:t, att inom socialstyrelsen skulle upprättas en byrå, som bland annat skulle hava att fullgöra den socialstyrelsen enligt förslaget åliggande tillsynsskyldigheten över de erkända arbetslöshetskassorna och den offentliga arbetsförmedlingen.

Den centrala organisationen.

Såsom ett led i det i propositionen nr 209 till 1933 års riksdag framlagda förslaget ingingo arbetsgivarbidrag, avsedda att användas till bestridande av statens omkostnader för de erkända arbetslöshetskassorna och den offentliga arbetsförmedlingen. Bestämmelserna härom hade sammanförts i en särskild lag.

Arbetsgivarbidrag.

Förslaget innebar, att av alla arbetsgivare med minst tio årsarbetare — utom staten och kommunerna samt innehavare av vissa anstalter för yrkesutbildning — skulle, oberoende av om dessa arbetare vore försäkrade eller ej, uttagas avgifter med tre kronor för varje årsarbetare. Då antalet årsarbetare hos dessa arbetsgivare år 1929 beräknats till 927,000 komme härigenom, med hänsyn även tagen till att icke alla avgifter kunde väntas inflyta, summan av avgifterna att uppgå till omkring 2,700,000 kronor för år.

Uppbörden av avgifterna skulle ombesörjas av den försäkringsinrättning, i vilken arbetarna vore försäkrade jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete. Sådan försäkringsinrättning hade jämväl att besluta, huruvida arbetsgivare, vars arbetare där vore försäkrade, vore avgiftspliktig, samt att i förekommande fall bestämma avgiftens belopp. Över beslut av försäkringsinrättning uti hithörande frågor kunde besvär anföras hos försäkringsrådet.

I enlighet med särskilt förslag till förordning skulle de avgifter, vilkas uppbörd riksförsäkringsanstalten hade att ombesörja, uppbäras i samband med avgifterna för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete. Vidare föreslogs viss ändring i den angående uppbörd av sistnämnda avgifter gällande förordningen.

Sådant ömsesidigt försäkringsbolag, som omförmäles i 4 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete, ålades enligt förslaget att varje år före den 1 september till statskontoret inbetala ett belopp, motsvarande de avgifter, vilkas uppbörd bolaget skolat ombesörja. Till bestridande av kostnaderna för uppbörden samt för täckande av förlust till följd av försummad avgiftsbetalning ägde sådant bolag av de avgiftspliktiga arbetsgivarna uttaga så stort belopp, som skäligen kunde anses belöpa på envar av dem.

Det avgiftsbelopp, som för varje år beräknades inflyta, skulle upptagas i riksstaten på sådant sätt, att så stor del av det beräknade inkomstbeloppet, som erfordrades till täckande av kostnaderna för den offentliga arbetsförmedlingen, anvisades som anslag för detta ändamål, dock med iakttagande av den begränsningen, att högst två tredjedelar av det beräknade avgiftsbeloppet härför disponerades. Den återstående delen av avgiftsbeloppet — alltså minst en tredjedel — skulle anvisas som anslag för avsättning till en särskild fond. Denna skulle användas till bestridande av förvaltningskostnaderna för de erkända arbetslöshetskassorna samt, i den mån medlen funnes därtill förslå, enligt Kungl. Maj:ts bestämmande i varje särskilt fall, till åtgärder för utveckling av den statsunderstödda arbetslöshetsförsäkringen.

Kostnadsbe-
räkning.

Kostnaderna för *ett fullt genomfört förslag* i enlighet med propositionen till 1933 års riksdag beräknades där med utgångspunkt från de inverkan de faktorer, sådana de då kunde uppskattas, komma att uppgå till följande belopp:

Kostnader i miljoner kronor belöpande å					
	Stats- verket	Landsting och vissa städer	Arbets- givarna	De för- säkrade	Summa
Daghjälpsbidrag till försäkringen	15,5	—	—	17,7	33,2
Förvaltningsbidrag till försäkringen	0,5	—	0,9	—	1,4
Arbetsförmedlingen	—	0,9	1,8	—	2,7
Socialstyrelsen	0,2	—	—	—	0,2
Summa	16,2	0,9	2,7	17,7	37,5

För försäkringens genomförande räknades med en övergångstid av fyra år, vilket innebar, att statens utgifter först under år 1938 skulle kunna komma att uppgå till det ovan angivna beloppet. För budgetåret 1933/1934 beräknades statens utgifter för statsbidrag och anordningar för försäkringens genomförande komma att uppgå till 50,000 kronor.

Beträffande frågan om utgivande av understöd under pågående arbetskonflikt innebar Kungl. Maj:ts förslag, att endast de, som deltog i strejk eller lockout, skulle vara avstängda från understöd. Utskottet föreslog härutöver, att understöd icke heller skulle få utgivas till den, som eljest blivit arbetslös i anledning av konflikten och vilkens löne- och anställningsvillkor skäligen kunde antagas röna inverkan av densamma. Vidare föreslog utskottet, att tillsynsmyndigheten över de erkända arbetslöshetskassorna skulle äga meddela närmare bestämmelser angående tillämpningen av de givna reglerna.

*Särskilda
utskottet
1933.*

I fråga om det antal avgifter, som skulle vara erlagda, för att rätt till understöd från erkänd arbetslöshetskassa skulle föreligga för en medlem, innebar Kungl. Maj:ts förslag, att en medlem, som icke tidigare uppburit understöd från kassan, skulle hava erlagt avgifter, motsvarande minst femtiotvå veckoavgifter, under de närmast före arbetslöshetens inträdande förflutna trettiosex månaderna. För att medlem, som tidigare uppburit understöd från kassan, skulle bli understödsberättigad krävdes, att han för tid under de närmast före arbetslöshetens inträdande förflutna aderton månaderna skulle hava erlagt avgifter, motsvarande minst tjugosex veckoavgifter. Utskottets förslag på denna punkt innebar en tillbakagång till det av 1932 års sakkunniga för arbetslöshetsförsäkring avgivna förslaget eller att för understöd från kassan skulle första gången krävas femtiotvå avgifter under tjugofyra månader och därpå följande gånger tjugosex avgifter under tolv månader.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag voro bestämmelserna om statsbidrag till de erkända arbetslöshetskassorna avsedda att knytas såsom villkor vid anslagsbeviljandet för ifrågavarande ändamål och att sedan av Kungl. Maj:t sammanfattas i en särskild kungörelse. Utskottet föreslog i stället, att villkoren om statsbidrag skulle meddelas i en av Kungl. Maj:t och riksdagen gemensamt antagen förordning.

Kungl. Maj:ts förslag om införande av skyldighet för vissa arbetsgivare

att utgiva bidrag till bestridande av statens omkostnader för de erkända arbetslöshetskassorna och den offentliga arbetsförmedlingen avstyrktes av utskottet.

Reservationer vid utskottets utlåtande.

I herrar Westmans och Pehrssons i Bramstorp förut omförmälda reservation, som godkändes av första kammaren, omnämnas vissa frågor i förslaget, vilka enligt reservanternas mening ej lösts på ett tillfredsställande sätt. Dessa frågor voro förhållandet till fattigvården, avgränsningen av de s. k. självständiga företagen och behandlingen av hemarbetarna.

I särskilda vid utskottets utlåtande fogade reservationer av herr Trygger m. fl. och herr Hamrin m. fl. anfördes avvikande meningar i fråga om stadgandet angående erbjudet arbetes lämplighet med hänsyn till lönens storlek. Kungl. Maj:ts förslag på denna punkt innebar, att erbjudet arbete skulle anses lämpligt bland annat under förutsättning, att det vore förenat med avlöning, som icke understeg den i arbetsorten vanliga avlöningen för sådant arbete. I reservationerna hemställdes, att som villkor för arbetes lämplighet skulle gälla, att arbetet vore förenat med avlöning, som prövades vara skälig i förhållande till i arbetsorten förekommande avlöning för sådant arbete.

I den av herr Trygger m. fl. avgivna reservationen yrkades vidare, att arbete, vilket anordnats som statligt eller statskommunalt reservarbete, skulle oavsett lönens storlek anses som lämpligt arbete. Därjämte hemställdes i samma reservation, att bestämmelserna om utgivande av understöd vid arbetskonflikt skulle avfattas i nära anslutning till de för den statsunderstödda arbetslöshetshjälpen då gällande konfliktdirektiven. Dessa reservanter ansågo vidare, att de s. k. hemarbetarna borde medgivas rätt att erlagga avgifter till erkänd arbetslöshetskassa och att tillgodoräkna sig avgifterna för rätt till understöd. I fråga om maximeringen av daghjälp från erkänd arbetslöshetskassa i det fall, att medlem i anledning av arbetslöshet vore lagligen berättigad till regelbundet utgående understöd av annan beskaffenhet än fattigvård, innebar Kungl. Maj:ts förslag, att daghjälp finge utgivas till medlemmen allenast i den mån understödet icke uppginge till den andel av arbetsförtjänsten, som daghjälp högst finge motsvara. I nyssnämnda reservation hemställdes, att daghjälp i dylikt fall ytterligare skulle begränsas att utgå endast i den mån understödet icke uppginge till vad medlem högst kunde uppbära i daghjälp, d. v. s. sex kronor.

Departementschefen.

Vid ett förnyat överbäggande av frågan om arbetslöshetsförsäkring har jag icke funnit de mot en dylik försäkring framförda invändningarna böra föranleda ändring i den ståndpunkt jag förra året intog. Med stöd jämväl av de vid den förnyade utredningen vunna resultaten finner jag mig därför böra tillstyrka, att förslag om införande av arbetslöshetsförsäkring enligt ett frivilligt system ånyo underställes riksdagens prövning. I det väsentliga har jag därvid funnit mig böra vidhålla det i föregående års proposition framlagda förslaget. Jag anser mig emellertid böra särskilt behandla samtliga de frågor, beträffande vilka delade meningar kommit till uttryck i utskottsutlåtandet

föregående år. Jag anhåller nu att få övergå härtill. Vad beträffar förslaget i övrigt tillåter jag mig att hänvisa till propositionen nr 209 till 1933 års riksdag.

Viss tids avgiftsbetalning för rätt till understöd.

I och för uttrönande av effektiviteten av en arbetslöshetsförsäkring verkställde 1932 års sakkunniga för arbetslöshetsförsäkring efter erhållet bemyndigande under hösten 1932 en undersökning beträffande arbetslöshetsförhållandena inom metallindustri- samt grov- och fabriksarbetareförbunden. Vid undersökningen förutsattes, att villkoren för erhållande av understöd vore desamma, som innehölles i 1928 års förslag till obligatorisk försäkring, ävensom att försäkringen trätt i kraft den 1 januari 1928. Undersökningen genomfördes beträffande metallindustriarbetareförbundet för åren 1929—1931 och för grov- och fabriksarbetareförbundet för åren 1929—1930. Redogörelse för undersökningen och de därvid vunna uppgifterna finnes fogad som bilaga vid den av de sakkunniga i januari 1933 avgivna promemorian. (Bilaga G till 1933 års proposition nr 209.)

Enligt det av de sakkunniga framlagda förslaget erfordrades, för att rätt till understöd från erkänd arbetslöshetskassa skulle föreligga för en medlem, som icke tidigare uppburit understöd från kassan, att han för tid under de närmast före arbetslöshetens inträdande förflutna tjugufyra månaderna till kassan erlagt avgifter, motsvarande minst femtiotvå veckoavgifter. För att medlem, som tidigare uppburit understöd från kassan, skulle bli understödsberättigad krävdes, att han under de närmast före arbetslöshetens inträdande förflutna tolv månaderna till kassan erlagt avgifter för en tid, motsvarande minst tjugusex veckoavgifter. Därest medlem övergått från klass med lägre daghjälp till klass med högre daghjälp, skulle den högre daghjälpen icke få utgivas till honom, såvida icke summan av hans under nyss angivna förutsättningar och tid erlagda avgifter minst motsvarade summan av femtiotvå respektive tjugusex avgifter i den högre klassen, varjämte han efter övergången alltid måste hava erlagt minst tjugusex respektive tretton avgifter i den högre klassen.

I propositionen till 1933 års riksdag föreslogs sådan ändring i nu nämnda villkor, att för rätt till understöd från kassan skulle första gången krävas femtiotvå veckoavgifter under trettiosex månader och därpå följande gånger tjugusex avgifter under aderton månader. Motsvarande ändring föreslogs i bestämmelserna om understödsrätt efter övergång från klass med lägre daghjälp till klass med högre daghjälp.

I motiveringen för ifrågavarande ändringar framhöll jag till en början, att bestämmelserna om att visst antal avgifter skulle hava erlagts under viss tid, för att rätt till understöd skulle förefinnas, hade till huvudändamål att bidra att skapa en fast grundval för kassornas ekonomi ävensom att på ett effektivt sätt avskilja alla, som under en större del av året hade ställning såsom självständiga företagare. Jag anförde därefter vidare bland annat:

»Det är emellertid uppenbart, att de av de sakkunniga — i anslutning till 1928 års förslag — utarbetade bestämmelserna på ett synnerligen restriktivt

sätt komma att avskära stora grupper av de försäkrade från att komma i åtnjutande av försäkringens förmåner. Såsom framgår av den genom de sakkunnigas försorg inom grov- och fabriksarbetareförbundet samt metallindustriarbetareförbundet verkställda undersökningen, skulle för det förstnämnda förbundets del — även om man bortser från sockerbrukens kampanjarbetare och torvindustriens arbetare — ej mindre än 65 respektive 61 procent av antalet arbetslösa veckor under åren 1929 och 1930 hava blivit diskvalificerade från understöd enbart på grund av att 26 veckoavgifter ej erlagts under det närmast före arbetslöshetens inträdande förflutna året. För metallindustriarbetareförbundets del äro motsvarande siffror 54 och 42 procent. Det är under sådana omständigheter tydligt, att man måste ställa sig betänksam inför konsekvenserna av de föreslagna reglerna.

Det har varit med full avsikt, som försäkringen begränsats till att avse endast ett visst bestämt område av den samlade arbetslösheten. Denna begränsning kan emellertid ej få drivas för långt; det är då fara värt, att försäkringen ej längre försvarar sin plats i ett arbetslöshetsprogram. Ur skilda synpunkter anser jag det därför vara lyckligt, om bestämmelserna på denna punkt något uppmjukas, även om detta komme att medföra ökade avgifter för de försäkrade. Rimlig hänsyn synes mig även böra tagas till den å arbetarhåll, enligt vad som framgår av yttrandena, allmänna opinionen i frågan.

Jag har därför med utgångspunkt från det av de sakkunniga sammanbragta materialet i nyssnämnda två fackförbund låtit verkställa en undersökning angående den verkan på försäkringens effektivitet, som skulle ernås genom att förevarande villkor omlades så, att för rätt till understöd första gången från en erkänd arbetslöshetskassa krävas 52 erlagda avgifter under de närmast före arbetslöshetens inträdande förflutna *tre* åren och för rätt till understöd därpå följande gånger krävas 26 avgifter under *ett och ett halvt år* före arbetslöshetens inträdande. Den över denna undersökning upprättade promemorian är såsom bilaga (bilaga H) fogad till propositionen.

Vad först angår huvudvillkoret eller att för rätt till understöd andra och följande gånger från en erkänd kassa skulle fordras 26 erlagda avgifter under ett och ett halvt år i stället för, såsom enligt sakkunnigförslaget, under ett år, giver undersökningen vid handen, att för metallindustriarbetareförbundets del en stegring i försäkringens effektivitet skulle äga rum med omkring 20 procent eller från 37.2 till 44.6 procent. För grov- och fabriksarbetareförbundet skulle stegringen uppgå till 35 procent eller från 27 till 36.5 procent.

Verkan på försäkringens effektivitet genom en utsträckning från två till tre år av kravet på 52 erlagda avgifter, för att medlem första gången skulle bli berättigad till understöd, har på grund av materialets beskaffenhet endast kunnat beräknas för metallindustriarbetareförbundet. Resultatet skulle för järnbruksarbetarna bli en stegring med 54 procent eller från 26 till 39.9 procent.

De erhållna resultaten, som väl i stort sett torde kunna anses signifikativa för försäkringsklientelet i allmänhet, giva alltså vid handen, att en betydande ökning i försäkringens effektivitet erhålles genom att till tre respektive ett

och ett halvt år utsträcka den tid, inom vilken det fastställda antalet avgifter skall hava erlagts. Då, såsom framgår av det nyss anförda, denna ökning av effektiviteten nås, utan att själva försäkringssystemet rubbas, vill jag för min del förordna en ändring i sådant avseende.

Jag har särskilt övervägt lämpligheten av att, i stället för att utsträcka tiden, bibehålla två, respektive ett år och i stället sänka antalet avgifter till 40 respektive 20. Även då skulle man ernå en ökning i effektiviteten av ungefärligen samma storleksgrad som vid den här ifrågasatta utsträckningen av tiden. Man skulle i sådant fall även undvika, att den tid, inom vilken avgifterna skulle få erläggas, fastställdes till en del av ett år. Detta måste nämligen för säsongyrkenas del föra med sig vissa variationer för de enskilda medlemmarna, beroende på vid vilken tidpunkt arbetslösheten inträffar. Härvidlag finnes dock ingen möjlighet att beräkna verkningarna, enär man ej kan förutsäga, vilka inskränkande bestämmelser för de olika säsongyrkena, som kunna komma att meddelas av tillsynsmyndigheten.

Det är således tydligt, att man torde kunna välja vilken som helst av de båda vägarna och ernå samma resultat. Då jag, som nyss nämnts, stannat för att förordna en utsträckning av tiden, beror detta närmast därpå, att det synes önskvärt, att rätt till understöd icke i något fall kan inträda förrän efter ett års medlemskap, motsvarande 52 erlagda veckoavgifter.

Det har icke förbisetts, att en utsträckning av tiden för erläggande av avgifterna på sätt här ifrågasatts kan under särskilda förhållanden medföra icke önskvärda påföljder med hänsyn till understödsrätten. Då det emellertid torde röra sig om undantagsfall samt en jämkning av bestämmelserna med hänsyn därtill visat sig leda till ojämnheter i andra avseenden, har jag ansett det anmärkta förhållandet icke böra föranleda någon åtgärd.»

Vid beräkningen av den ökning i kostnaderna, som den föreslagna förändringen i understödsvillkoren skulle medföra, utgick jag från att försäkringens effektivitet och därmed även antalet understödda dagar per medlem genomsnittligen skulle komma att ökas med 25 procent. Jag framhöll, att de sammanlagda kostnaderna för försäkringen givetvis komme att ökas i motsvarande grad, men att en liknande slutsats icke kunde dragas beträffande statsbidraget. För den händelse antalet understödda dagar per medlem och år vore mindre än 21, komme statsbidraget att ökas mer än 25 procent, enär bidraget utgår med en relativt större del av den sammanlagda kostnaden ju större antalet understödda dagar per medlem är. Skulle åter antalet understöddsdagar per medlem redan på grund av bestämmelserna i de sakkunnigas förslag komma att närma sig 21 eller överstiga detta antal, komme en ökning av försäkringens effektivitet icke att medföra någon höjning av statsbidraget. Hela ökningen måste i detta fall bäras av de försäkrade.

Jag beräknade, att kostnaden för statens daghjälsbidrag vid en fullt utbyggd försäkring komme att stegras med 2.7 miljoner kronor eller från 12.8 miljoner kronor till 15.5 miljoner kronor. Kostnaden för de försäkrade komme samtidigt att stiga med 3.9 miljoner kronor eller från 13.8 miljoner kronor till 17.7 miljoner kronor.

Särskilda utskottet hemställde, att riksdagen måtte med ändring av Kungl. Maj:ts förslag godkänna vad 1932 års sakkunniga på denna punkt föreslagit. Utskottets yttrande i frågan är av följande lydelse:

Den av departementschefen verkställda kostnadsberäkningen giver vid handen, att ifrågavarande utsträckning av den tid, inom vilken föreskrivet antal avgifter skola vara erlagda, för såväl de försäkrade som för staten komme att medföra en mycket betydande kostnadsökning. Redan ur ekonomiska synpunkter måste således betänkligheter göra sig gällande emot ett bifall till Kungl. Maj:ts förslag. Framför allt måste emellertid försäkringen förlora mycket av sin stadga genom att den utsträcker till personer, som behöva så lång tid som tre år för att erlagga 52 veckoaavgifter. Därigenom skulle i försäkringen kunna inlemmas personer, som under flera år tillbaka öfvervägande delen av tiden varit arbetslösa och som rimligen ej kunna räknas till de försäkringsbara fallen. Den begränsning till visst verksamhetsområde, som man, i enlighet med vad utskottet förut anfört, principiellt bör eftersträva för försäkringen, bleve härigenom redan från begynnelsen på ett betänkligt sätt uppmjukad. Vidare skulle den önskade verkan av bestämmelserna, som består i ett effektivt fränskiljande av de självständiga företagarna, enligt utskottets förmenande till stor del försvinna.

Härtill kommer ytterligare en omständighet, som av utskottet måste tillmätas betydelse. Genom att enligt förslaget den tid, inom vilken vid förnyad ansökan om understöd visst antal avgifter skola vara erlagda, gjorts längre än den tid, inom vilken en viss längsta understödstit bestämts, kunna samma avgifter komma att beräknas för åtnjutande av två hela understödsperioder. Utskottet vill härutinnan hänvisa till följande exempel. Om en medlem i en erkänd arbetslöshetskassa, efter att i en följd hava erlagt 52 avgifter, blir arbetslös, kan han, därest förutsättningarna i övrigt föreligga, efter intjänad karenstid, vilken antages utgöra sex dagar, erhålla understöd i 120 dagar. Under återstående delen av de 52 veckor, som tagit sin början första understödsdagen, må han trots fortsatt arbetslöshet ej uppbära daghjälp. Men det kräves ej mera än att han under ifrågavarande 52 veckor har arbete så lång tid, som motsvarar en karensperiod, d. v. s. sex dagar, för att han efter understödsårets utgång och en karensperiod ånyo skall vara berättigad till understöd under 120 dagar. Den tid, inom vilken de 26 avgifter skola vara erlagda, vilka erfordras för att medlemmen åter skall kunna erhålla understöd, utgör nämligen aderton månader, och därav följer att i ytterlighetsfallet ej mindre än 25 avgifter, som erlagts före den förra understödsperioden, komma att ånyo beräknas för erhållande av understöd.

Departementschefen har icke förbisett, att sådana fall kunna inträffa, men förklarat sig anse, att dylika icke önskvärda påföljder av avgiftstidens utsträckning torde kunna betraktas som undantagsfall. Utskottet håller däremot före, att sådana fall kunna inträffa ganska ofta. Om en fabrik, som är belägen i en mindre ort, måste stängas, förflyter säkerligen ej sällan avsevärd tid, innan arbetarna kunna erhålla ny anställning. Ett tillfälligt arbete under några veckor torde de flesta arbetarna dock kunna påräkna, och i sådana fall inträffa just den situation, som utskottet ovan sökt exemplifiera.

Såsom departementschefen jämväl anfört, skulle en jämkning av bestämmelserna i syfte att förebygga sådana påföljder av en utsträckning av avgiftstiden leda till ojämnheter i andra avseenden. Utskottet vill därför uttala, att, om en uppmjukning av de utav 1932 års sakkunniga föreslagna avgiftsbestämmelserna över huvud anses böra ske, denna bör verkställas genom att antalet avgifter, som skola vara erlagda under två respektive ett års tid, minskas. Av förut angivna skäl anser utskottet emellertid, att en ändring av de utav de

sakkunniga i förevarande hänseende föreslagna bestämmelserna icke bör göras.

I detta läge ansåg jag det vara lämpligt att till komplettering av den utav 1932 års sakkunniga tidigare verkställda undersökningen av en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet företaga vissa nya undersökningar. Avsikten härmed var främst att erhålla nytt material för vinnande av en jämförelse mellan de skilda förslagen till bestämmelser om avgiftsbetalning. Då vidare det föreliggande förslaget till försäkring i flera avseenden avveke från 1928 års förslag, skulle en ny undersökning, som givetvis borde utgå från föreliggande förslag, lämna ett tillförlitligare material till bedömande av effektiviteten. Slutligen skulle man, genom att utsträcka undersökningen jämväl till år 1932 och första halvåret av år 1933, få möjlighet att belysa försäkringens verknin-
gar under en långvarig krisperiod.

Departement-
schefen.

Undersökningarna, vilka verkställdes genom 1932 års sakkunniga, utfördes så, att dels det vid de sakkunnigas hösten 1932 verkställda undersökning vunna materialet i anslutning till vad som anförts i utskottets utlåtande underkastades kompletterande bearbetning till belysande av en försäkrings effektivitet därest antalet avgifter, som skulle krävas för rätt till understöd, minskades till 40 och 20 under två respektive ett år, dels ock arbetslöshetsförhållandena i ett nytt fackförbund, nämligen träindustriarbetareförbundet, undersöktes med utgångspunkt från föreliggande förslag till försäkring.

Den över undersökningarna upprättade promemorian är såsom bilaga (*Bilaga B*) fogad till detta protokoll.

Som jag förut omnämnt, grundade sig 1932 års undersökning beträffande arbetslöshetsförhållandena inom metallindustri- samt grov- och fabriksarbetareförbunden på 1928 års förslag till obligatorisk försäkring. Den för undersökningen viktigaste skillnaden mellan 1928 års förslag till obligatorisk försäkring och 1933 års propositionsförslag är följande. Enligt förstnämnda förslag skulle det antal avgifter, som fordrades för understödsrätt, vara erlagda inom viss tid före början av det kvartal, under vilket arbetslösheten inträffade. Under hela den tid, som arbetslösheten varade, skulle vid varje kvartalsskifte ånyo undersökas, huruvida villkoret om erlagda avgifter vore uppfyllt med hänsyn till då förfluten tid. Av denna orsak måste det ofta komma att inträffa, att understödsrätten avklippes under löpande arbetslöshet, oaktat medlemmen ännu icke uppburit understöd under den medgivna längsta tiden. Enligt 1933 års propositionsförslag åter skulle villkoret om erlagda avgifter endast prövas *vid arbetslöshetens början* med hänsyn till viss då förfluten tid. Om understödsrätt *då* föreläge, bibehölles densamma under hela arbetslöshetsfallet med begränsning i stort sett allenast genom bestämmelsen om maximering av understöd tiden.

Vid den kompletterande bearbetningen av det vid 1932 års undersökning beträffande metallindustri- samt grov- och fabriksarbetareförbunden vunna materialet jämfördes en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet, mätt i antalet understödda veckor i förhållande till hela antalet arbetslösa veckor, med hänsyn till tre olika alternativ för villkoret beträffande viss tids avgiftsbetalning,

nämligen 26 avgifter under 4 kvartal, 26 avgifter under 6 kvartal och 20 avgifter under 4 kvartal. Vidare undersöktes effektiviteten, så långt materialets beskaffenhet medgav detta, vid en fördubbling av såväl antalet avgifter som tiden. Beträffande de erhållna resultaten hänvisar jag till den å sid. 94 i promemorian över undersökningen intagna tabellen. I stort sett torde man kunna säga, att alternativen 20 avgifter under 4 kvartal och 26 avgifter under 6 kvartal visade sig vara lika effektiva. Skillnaden synes vara, att det förstnämnda alternativet är något mera effektivt under år 1929 eller med andra ord under bättre tider, medan det sistnämnda alternativet överväger under år 1931, som representerar ett krisår. Dessa båda alternativ äro för grov- och fabriksarbetareförbundets del omkring 30 procent och för metallindustriarbetareförbundets del mellan 12 och 15 procent effektivare än alternativet 26 avgifter på 4 kvartal. För samtliga alternativ ökas — allttjämt relativt taget — effektiviteten, då krisen sätter in. Beträffande alternativet 26 avgifter på 6 kvartal blir effektivitetsökningen större, ju längre in i krisen man kommer.

Vid undersökningen av arbetslöshetsförhållandena inom träindustriarbetareförbundet var utgångspunkten, som jag nyss nämnt, föregående års propositionsförslag. En på detta förslag grundad försäkrings effektivitet undersöktes med hänsyn till de tre alternativ beträffande villkoret i fråga om avgiftsbetalning, som föreligga i sakkunnigförslaget, propositionen och det i propositionen diskuterade alternativet 20 avgifter under 12 månader. För vinnande av en jämförelse med den tidigare undersökningen undersöktes dessutom effektiviteten av en försäkring enligt 1928 års förslag till obligatorisk försäkring med 26 avgifter under de 4 nästföregående kalenderkvartalen. I samtliga fall antogs, att försäkringen trätt i kraft den 1 januari 1928. Effektiviteten av de fyra olika alternativen undersöktes för åren 1929—1932 samt för första halvåret av 1933. Arbetslösheten inom förbundet stegrades mycket starkt under denna tid och kulminerade första kvartalet 1933 med 45.1 procent. Beträffande de erhållna siffrorna över effektiviteten hänvisar jag till den å sid. 111 i promemorian över undersökningen intagna tabellen. Försäkringens effektivitet för hela den undersökta tidsperioden är i genomsnitt cirka 32 procent beträffande 1928 års förslag till obligatorisk arbetslöshetsförsäkring, 36 procent beträffande sakkunnigförslaget samt 40 procent beträffande såväl propositionsförslaget som propositionens alternativ. Trots den skiftande omfattningen av arbetslösheten avvika effektivitetssiffrorna för olika år icke nämnvärt från dessa medeltal. Såsom naturligt är, framträder dock en tendens till minskad absolut effektivitet sedan depressionen fortgått en längre tid. Sålunda sjunker effektiviteten vid en jämförelse mellan första halvåret 1932 och första halvåret 1933 från cirka 39 till 30 procent beträffande 1928 års förslag, från 44 till 36 procent i fråga om sakkunnigförslaget samt från 48.5 till 41 procent enligt propositionens alternativ. Beträffande propositionsförslaget är minskningen relativt liten, i det att effektiviteten blott nedgår från 49 till 45 procent. Att propositionsförslaget är uthålligast under en depression sammanhänger med den enligt detta alternativ långa tid, för vilken erlagda avgifter få tillgodoräknas.

Ett synnerligen viktigt resultat av undersökningen är, att 1932 års sakkunnigförslag visade sig vara i genomsnitt 12 procent effektivare än 1928 års förslag till obligatorisk försäkring, trots att antalet avgifter och inbetalningstiderna äro desamma för båda förslagen. Orsaken härtill är uppenbarligen omläggningen av villkoret i fråga om avgiftsbetalning till att endast avse tiden före arbetslöshetens början.

I fråga om propositionsförslaget och propositionens alternativ visade sig effektiviteten komma att ligga ungefär 25 procent över 1928 års förslag till obligatorisk försäkring.

Säsongvariationerna i arbetslösheten påverka effektiviteten på i stort sett samma sätt beträffande de skilda alternativen. Effektiviteten är sålunda högst under första kvartalet samt faller under andra och tredje kvartalen för att sedan åter stegras under fjärde kvartalet. Denna samstämmighet i utvecklingen gav sig även tydligt till känna vid 1932 års undersökning. Särskilt anmärkningsvärt är, att beträffande propositionsförslaget och det i propositionen diskuterade alternativet kurvorna för effektivitetens kvartalssiffror så gott som sammanfalla ända till årsskiftet 1932—1933.

Beträffande de vid undersökningarna i övrigt vunna resultaten hänvisar jag till den däröver upprättade promemorian.

Genom de verkställda nya undersökningarna har man vunnit ett betydelsefullt material för bedömande av en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet vid olika alternativ beträffande avgiftsbetalningar. Vidare hava verkningarna av en försäkring kunnat studeras under en synnerligen svårartad och i tiden långt utdragen depression.

Den beträffande träindustriarbetareförbundet företagna undersökningen har i stort sett bekräftat den bild av försäkringens verkningar, som erhöles vid 1932 års undersökning beträffande metallindustri- samt grov- och fabriksarbetareförbunden.

Det måste betecknas som tillfredsställande, att försäkringens effektivitet håller sig tämligen stabil även under en långvarig krisperiod. Detta är givetvis beroende på att en icke obetydlig omsättning försiggår bland de arbetslösa under kristiden. Vilket alternativ beträffande avgiftsbetalningen, som man än väljer, är det tydligt, att försäkringen enligt förslaget kan övertaga en betydande del av det allmännas hjälpverksamhet emot arbetslösheten jämväl under utpräglade kriser. Då de försäkrade själva komma att bära över hälften av kostnaderna för försäkringen, kan denna därigenom komma att innebära en stor lättnad i det allmännas bördor.

Vad angår övervägandet av vilket alternativ beträffande avgiftsbetalningen, som man bör bestämma sig för, bör ihågkommas, att gränsdragningen för försäkringens verksamhetsområde i viss mån måste utgöra en bedömningsfråga. Man kan icke sänka kravet på visst antal under en begränsad tidsperiod erlagda avgifter för långt, ty då kan man riskera, att försäkringen förlorar sin karaktär av socialförsäkring och kommer att nalkas ett understödssystem. Å

andra sidan bör man icke ställa kravet på avgiftsbetalning för högt; det är då fara värt, att anslutningen till försäkringen blir så ringa, att försäkringen ej längre försvarar sin plats i det allmännas hjälpsystem för bekämpande av arbetslösheten. Jag vill därjämte betona, att de genom en effektivitetsökning förhöjda kostnaderna ingalunda komma att helt läggas på statsverket. De försäkrade måste även bära sin andel därav. Då antalet understödda dagar per medlem och år överstiger 21, måste de försäkrade helt bära den kostnadsökning, som därav föranledes. Är arbetslösheten mindre, kommer kostnadsökningen bland olika grupper av försäkrade att fördela sig så, att de bättre ställda grupperna själva få bekosta större delen av kostnadsökningen, medan de i inkomsthänseende sämre ställda grupperna få en större andel av kostnaderna ersatt genom statsbidraget. Dessa dåligt ställda arbetargrupper skulle ändock ha kommit att tungt belasta det allmännas arbetslöshetshjälp. Det torde komma att visa sig, att försäkringen för det allmänna är en jämförelsevis billig form av arbetslöshetshjälp.

Genom den kostnadsberäkning, som jag låtit verkställa och till vilken jag senare återkommer, ha naturligtvis icke erhållits några definitiva siffror över de blivande kostnaderna för försäkringen. Siffrorna avse endast att ungefärligen visa, vilka kostnaderna skulle vara, för den händelse försäkringen nu varit helt genomförd. Kostnaderna för daghjälp skulle vid alternativet 26 avgifter under 12 månader uppgå till 29.8 miljoner kronor. Av dessa kostnader skulle på statsverket falla 14.3 miljoner kronor och på de försäkrade stanna 15.5 miljoner kronor. Vid alternativet 20 avgifter under 12 månader, vilket i effektivitetshänseende är nära jämförbart med alternativet 26 avgifter under 18 månader, skulle kostnaderna för daghjälp uppgå till 37.0 miljoner kronor, varav på statsverket skulle falla 15.7 miljoner kronor och på de försäkrade stanna 21.3 miljoner kronor. Jag erinrar om att beräkningarna avse en fullt utbyggd försäkring med omkring 700,000 kassemedlemmar.

För min del anser jag mig efter ett förnyat övervägande av frågan böra förorda, att bestämmelserna om avgiftsbetalning utformas så, att den högre effektiviteten, eller omkring 40 procent beträffande träindustriarbetareförbundet, ernås. Detta är — som redan antytts — fallet med både alternativet 26 avgifter under 18 månader och alternativet 20 avgifter under 12 månader.

Då jag härefter övergår till att diskutera spörsmålet om vilket av sistnämnda båda alternativ, som valet bör falla på, vill jag till en början erinra om att jag föregående år förordade alternativet 26 avgifter under 18 månader. Detta var framför allt beroende därpå, att det syntes mig önskvärt, att rätt till understöd icke i något fall skulle kunna inträda förrän efter ett års medlemskap, motsvarande 52 erlagda avgifter. Enighet lär nämligen råda om lämpligheten av att för understödsrätt första gången från en kassa skall krävas dubbelt så många avgifter under en jämväl fördubblad avgiftstid som för understödsrätt därpå följande gånger.

Det hade vid förra årets behandling av frågan icke förbigått mig, att en utsträckning av avgiftstiden utöver den tid, inom vilken understödet maxime-

rats, eller ett år, i vissa avseenden kunde medföra icke önskvärda påföljder. Såsom jag föregående år yttrade, är jag emellertid icke benägen att tillmäta dessa fall någon större betydelse. Med hänsyn till vad särskilda utskottet härom anfört har jag likväl icke ansett mig böra vidhålla min föregående år intagna ståndpunkt, i synnerhet som med alternativet 20 avgifter under 12 månader vinnas vissa andra fördelar. För de försäkrade kommer understödsrätten att kunna inträda snabbare, och för kassorna kommer administrationen att underlättas. Bland annat blir det en lättnad vid tillämpningen av bestämmelserna att ej behöva undersöka en understödssökandes arbetsförhållanden och erlagda avgifter under så lång tidrymd som vid det andra alternativet.

Jag förordar sålunda, att bestämmelserna om avgiftsbetalning utformas så, att en medlem i en erkänd arbetslöshetskassa för att första gången bliva berättigad till understöd skall för tid liggande inom de närmast före arbetslöshetens början förflutna tjugufyra månaderna hava till kassan erlagt avgifter, motsvarande minst fyrtio veckavgifter. För att ånyo bliva berättigad till understöd bör medlemmen hava erlagt tjugu avgifter under tolv månader närmast före arbetslöshetens början. I anslutning härtill läser till medlem, som övergått från klass med lägre daghjälp till klass med högre daghjälp, icke böra få utgivas den högre daghjälp, såvida icke summan av hans under nyss angivna förutsättningar och tid erlagda avgifter minst motsvarar summan av fyrtio respektive tjugu avgifter i den högre klassen, varjämte efter övergången alltid måste hava erlagts minst tjugu respektive tio avgifter i den högre klassen.

Till spörsmålet om den inverkan, som omläggningen av villkoret om avgiftsbetalning kan ifrågasättas hava på urskiljandet från försäkringen av de s. k. självständiga företagarna, återkommer jag senare.

Flera understödsperioder under en och samma arbetslöshetsperiod.

Såsom jag i annat sammanhang framhållit, var enligt 1928 års förslag till obligatorisk försäkring rätten till understöd beroende på att villkoret om erlagda avgifter uppfyllts vid början av det kvartal, under vilket vederbörande arbetslöshetsfall inträffade. Vid varje kvartalsskifte under hela den tid, som arbetslösheten varade, skulle sedan en förnyad prövning ske för att utröna, huruvida det föreskrivna antalet avgifter inom den fastställda tidsperioden före den tidpunkten vore erlagda. I annat fall avstängdes den försäkrade omedelbart från vidare understöd, oberoende av att han ännu ej uppburit understöd under eljest medgiven längsta tid.

Enligt förevarande förslag är det däremot tillräckligt för bibehållande av understödsrätten under hela arbetslöshetstiden, att föreskrivet antal avgifter erlagts under den bestämda tiden före arbetslöshetens början. Någon ytterligare prövning av om detta villkor uppfyllts sker sålunda icke, hur långt än arbetslöshetsfallet är. Denna omläggning av det för understödsrätten mycket viktiga villkoret om avgiftsbetalning medför rättsverkningar i vissa avseen-

den. Bland annat kommer understödsrätten under ett och samma arbetslöshetsfall i stort sett att bli beroende av maximeringen av understödet till 120 dagar under loppet av femtiotvå på varandra följande veckor. Därest ett arbetslöshetsfall utan avbrott varar utöver femtiotvå veckor, bör en försäkrad givetvis icke vara berättigad att ånyo uppbära understöd. För att förtydliga den nyss antydda, i föregående års proposition föreslagna regeln om understöd tidens maximering skulle (jfr s. 43) det därför vara lämpligt att i förordningen stadga, att understöd i varje fall icke må uppbäras under mer än 120 dagar av ett och samma arbetslöshetsfall.

Vid den undersökning av en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet vid olika alternativ beträffande villkoret om avgiftsbetalning, som hösten 1933 företagits genom 1932 års sakkunniga och som grundar sig på det i föregående års proposition framlagda förslaget till frivillig försäkring, har emellertid framkommit ytterligare en verkan av nyssnämnda omläggning av detta villkor, som påkallar uppmärksamhet. Det visade sig nämligen, att, även om understöd tiden under ett arbetslöshetsfall begränsades till 120 dagar, hur länge detsamma än varade, i vissa fall flera understödsperioder skulle kunna infalla under ett och samma arbetslöshetsfall. Detta förhållande inträffar alltid, därest en försäkrad under året närmast före en lång arbetslöshetsperiods början uppburit understöd under en eller flera perioder. Genom att understödsrätten maximerats till visst antal dagar under 52 på varandra följande veckor, skall för varje dag, som understöd begäres, undersökas, huruvida under de då förflutna 52 veckorna understöd uppburits för högsta medgivna dagantal. Följden härav blir, att understöd, som uppburits under året närmast före ett arbetslöshetsfalls början, så att säga avspeglar sig i den löpande understödsrätten, och att alltså upprepade avbrott i denna kunna förekomma.

På sätt som framgår av den över de sakkunnigas undersökning upprättade promemorian (bilaga B sid. 121 f.), läto de sakkunniga närmare undersöka frekvensen av flera understödsperioder under samma arbetslöshetsperiod ävensom i vad mån försäkringens effektivitet skulle påverkas av en bestämmelse, som avskure en försäkrad från vidare understödsrätt under en arbetslöshetsperiod, sedan understöd en gång upphört att utgå. Denna undersökning begränsades på grund av undersökningsmaterialets beskaffenhet till tiden från och med tredje kvartalet 1931 till och med andra kvartalet 1933. Antalet fall, då flera understödsperioder förekommo under en och samma arbetslöshetsperiod, utgjorde under denna tid 399 eller 2.7 procent av antalet arbetslöshetsperioder, under vilka understöd över huvud utgick. Därest understödsrätt under en arbetslöshetsperiod ej finge återinträda, sedan understöd en gång upphört att utgå, hade antalet understödda veckor under den angivna tiden minskat med 2,628. Försäkringens effektivitet skulle härigenom hava blivit 1.3 enheter eller 4.2 procent lägre.

Det är givet, att det icke på något sätt kan sägas innebära ett missbruk av bestämmelserna om avgiftsbetalning och understöd tidens maximering, att understöd uppbäres under flera perioder av ett och samma arbetslöshetsfall. Ett

sådant förhållande måste emellertid vara rätt svårbegripligt för de försäkrade. Ur denna synpunkt torde det vara lämpligt att begränsa understödsrätten till en period under samma arbetslöshetsfall. Uppenbart är därjämte, att en sådan begränsning för kassornas del skulle innebära en stor lättnad vid tillämpningen av bestämmelserna om understödsrätt. Någon effektivitetsminskning av betydelse uppkommer icke heller härigenom. Jag har därför låtit upprätta förslag till ändring av 23 § i försäkringsförordningen i syfte att ernå en begränsning i understödsrätten av angivet slag. För att ett blott tillfälligt arbete under ett par dagar icke skall medföra ny understödsrätt, föreslår jag vidare, att understödsrätt ej skall kunna återinträda, förrän minst två veckoavgifter, som enligt därför gällande bestämmelser må tillgodoräknas den försäkrade, erlagts till kassan.

Begränsningen i understödsrätten till en enda period under samma arbetslöshetsfall läser emellertid endast böra ske under förutsättning, att avbrottet i understödsrätten ägt rum på grund av bestämmelserna om maximering av understödet till 120 dagar. Har avbrottet skett av annan orsak, exempelvis sjukdom hos den försäkrade, bör han fortfarande bibehållas vid sin understödsrätt.

Vid införandet av en sådan bestämmelse om begränsning av understödsrätten bortfaller behovet av särskild bestämmelse angående maximering av understödsrätten till 120 dagar under arbetslöshetsfall, som sträcker sig över flera år.

Arbetskonflikters inverkan på utgivande av understöd.

I propositionen till 1933 års riksdag föreslog Kungl. Maj:t beträffande frågan om arbetskonflikters inverkan på understöds utgivande, att understöd från erkänd arbetslöshetskassa ej skulle få utgå till medlem, som deltog i strejk eller vore föremål för lockout, för den tid konflikten varade. Vid ett lagfästande av detta förslag bleve resultatet, att en konflikt bleve utan inverkan i vad angår arbetslöshetshjälpen dels beträffande alla arbetare, som vid konfliktens utbrott redan vore arbetslösa, dels ock beträffande de personer, som utan att vara direkt indragna i konflikten blivit arbetslösa i anledning av densamma.

Särskilda utskottet yttrade i denna fråga, att utskottet i likhet med Kungl. Maj:t funnit den lösning av denna fråga vara förenad med de minsta olägenheterna, enligt vilken varje verkan bakåt av en konflikt uteslötes. Vad däremot anginge de s. k. sekundärt arbetslösa kunde utskottet icke ansluta sig till Kungl. Maj:ts förslag, att en konflikt alltid skulle vara utan inverkan beträffande sådana arbetare. Utskottet yttrade härom, att utskottet till en början ansåge det vara uppenbart, att i sådana fall, där konfliktens primära omfattning bestämdes av taktiska hänsyn och där således till följd av densamma arbetslösa men icke direkt indragna arbetare hade samma intresse av konfliktens utgång, som de däri deltagande, arbetslöshetshjälp icke borde utgå till sist avsedda arbetaregrupper. Utskottet förklarade emellertid vidare, att över-

vägande skäl talade för att en konflikts verkningar icke alltid skulle vara begränsade till sådana arbetare, vilka vore parter i samma kollektivavtal som de i konflikten direkt indragna. Gränsen borde i stället dragas emellan sådana arbetare, vilka med avseende å sina löne- och anställningsförhållanden hade ett påvisbart intresse av konflikts utgång, och andra. Det måste dock nog tillses, att en regel i sådant hänseende icke åberopades i de fall, då intressegemenskapen endast vore av mindre betydelse eller av sekundär beskaffenhet. Det borde därför ankomma på tillsynsmyndigheten att meddela närmare bestämmelser ävensom att i tvistiga fall lämna direkta anvisningar.

Utskottet föreslog, att de av utskottet sålunda förordade reglerna skulle äga tillämpning icke blott i fråga om rätten att uppbära daghjälp från erkänd arbetslöshetskassa utan även vad anginge rätten till hänvisning till reservarbete eller till erhållande av kontantunderstöd med statsbidrag. Riksdagen godkände utskottets förslag till konfliktdirektiv för reservarbetena och den kontanta understödsverksamheten. Bestämmelser i enlighet härmed hava sedermera införts i kungörelsen den 26 juni 1933 angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet.

Departementschefen.

Den lösning, som den gamla frågan om arbetskonflikters inverkan på meddelandet av offentlig arbetslöshetshjälp i olika former sålunda erhållit vid 1933 års riksdag, innebär enligt min uppfattning ett stort framsteg i förhållande till vad som dittills gällt. Jag finner mig visserligen fortfarande icke vara övertygad om lämpligheten av att över huvud utsträcka en konflikts inverkan på meddelandet av understöd till andra personer än sådana, som direkt deltaga i konflikten. Då jag dock anser mig kunna tillstyrka, att bestämmelserna angående arbetskonflikters inverkan på meddelandet av daghjälp från erkänd arbetslöshetskassa avfattas i enlighet med vad som för närvarande gäller för den övriga statsunderstödda hjälpverksamheten, är detta i hög grad betingat av att bestämmelserna i ämnet, i enlighet med vad utskottet yttrat, icke böra kunna åberopas i de fall, då intressegemenskapen endast är av mindre betydelse eller av sekundär beskaffenhet. Skillnaden i praktiken emellan de nu gällande bestämmelserna i den angivna tolkningen och vad som av mig i föregående års proposition förordats i samma ämne lär icke vara synnerligen stor. Det måste emellertid anses vara önskvärt, att enhetliga bestämmelser i frågan gälla inom hela området för den statsunderstödda hjälpverksamheten.

Enligt kungörelsen om hjälpverksamheten vid arbetslöshet (nr 446) ankommer det på statens arbetslöshetskommission att meddela närmare bestämmelser angående tillämpningen av konfliktdirektiven. Motsvarande skyldighet skall för arbetslöshetsförsäkringens del åligga socialstyrelsen såsom tillsynsmyndighet för de erkända arbetslöshetskassorna. Jag vill med anledning härav framhålla nödvändigheten av att dessa båda myndigheter anordna ett intimt samarbete i dessa frågor, så att sinsemellan stridande tillämpningsbestämmelser icke komma att utfärdas. I fråga om fullföljd av talan över de båda myndigheternas beslut i dessa frågor gälla olika regler, i det att besvär över arbetslös-

hetskommisionens beslut avgöras av Kungl. Maj:t i statsrådet och besvär över socialstyrelsens beslut gå till regeringsrätten. Detta lärer emellertid icke behöva medföra några olägenheter, enär det torde få förutsättas, att Kungl. Maj:t, såsom jämväl särskilda utskottet i annat sammanhang yttrat, före avgörandet i statsrådet av dylikt ärende kommer att inhämta regeringsrättens yttrande.

Erbjudet arbetes lämplighet med hänsyn till lönens storlek.

En av de grundläggande principerna för arbetslöshetsförsäkring liksom för annan arbetslöshetshjälp är, att understöd endast skall lämnas den, som är oförvällat arbetslös och hos organ för den offentliga arbetsförmedlingen sökt men ej erhållit lämpligt arbete. I fråga om vilket arbete, som skall anses lämpligt och som sålunda vid risk av understödets indragande ej skall få föranleda arbetsvägran, förordades utförliga bestämmelser i propositionen till 1933 års riksdag. Beträffande dessa bestämmelser hava delade meningar givit sig tillkänna i fråga om sättet för beräkning av den avlöning, med vilken ett erbjudet arbete skall vara förenat, för att detsamma skall anses lämpligt. Kungl. Maj:t föreslog härutinnan, att arbetet skulle vara förenat med avlöning, som icke understeg den i arbetsorten vanliga avlöningen för sådant arbete.

Särskilda utskottet tillstyrkte för arbetslöshetsförsäkringens del Kungl. Maj:ts förslag. För reservarbetslinjen och kontantunderstödsverksamheten åter föreslog utskottet, att erbjudet arbete skulle anses lämpligt under förutsättning bland annat, att det vore förenat med avlöning, som prövades vara skälig i förhållande till å arbetsorten förekommande avlöning för sådant arbete. Till stöd för sitt sistnämnda förslag anförde utskottet, att det visserligen ägde sin riktighet, att beträffande arbetsområde, vilket reglerades av kollektivavtal och där kollektivavtalslönen alltså vore den »vanliga», organiserade arbetare vore lagligen tillförbundna att icke inom arbetsområdet åtaga sig arbete till lägre lön än denna. Det kunde därför tydligen icke ifrågakomma, att de genom vägran att där antaga arbete till en lön understigande den avtalsbestämda skulle bliva utestängda från arbetslöshetshjälp, även om den erbjudna lönen skulle kunna anses »skälig». Beträffande arbetsområden, där kollektivavtal icke vore allmänt gällande — exempelvis inom skogsbruk och lantbruk — kunde ifrågavarande meningsskiljaktighet emellertid äga avsevärd praktisk betydelse.

Riksdagen godkände för reservarbetslinjen och den kontanta understödsverksamheten utskottets förslag om avstängning från arbetslöshetshjälp vid vägran att antaga erbjudet arbete med »skälig lön». Bestämmelserna i kungörelsen om statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet hava utformats i enlighet härmed.

Såsom utskottet anført, hänför sig skiljaktigheten mellan förevarande båda förslag till bestämmelser om avstängning vid arbetsvägran i huvudsak till de

Departementschefen.

arbetsområden, som icke reglerats medelst kollektivavtal. På dessa områden måste tillämpningen givetvis bliva väsentligt mera vanskelig, om man utgår från principen om »skälig lön» än om prövningen skall hänföra sig till den på arbetsområdet vanliga lönen. Otivelaktigt föreligger emellertid här en betydande skillnad mellan försäkringen och övriga former av offentlig arbetslöshetshjälp. I sistnämnda fall sker prövningen av vederbörande arbetslöshetskommitté, och sammansättningen av densamma måste erbjuda en viss och ingalunda obetydlig garanti för att avstängning från understöd icke sker av oberättigade skäl. För försäkringens del ankommer prövningen däremot på de särskilda arbetslöshetskassorna och deras lokala organ.

På grund härav skulle det enligt min mening vara att föredraga att för försäkringens del få prövningen av en arbetsvägran, som är föranledd av den erbjudna avlöningens storlek, anknyten till den på arbetsområdet vanliga lönen. Jag är dessutom fortfarande av den uppfattningen, att principen om »vanlig lön» av rent sakliga skäl äger företräde framför principen om »skälig lön». Liksom ifråga om konfliktdirektiven torde det dock även i denna fråga vara mycket önskvärt, att bestämmelserna bliva enhetliga inom hela området för den statsunderstödda hjälpverksamheten. Jag anser mig därför kunna tillstyrka, att bestämmelserna i ämnet utformas i enlighet med principen om »skälig lön».

Arbetslöshetsförsäkringens anknytning till reservarbetslinjen.

En fråga, som nära sammanhänger med spørsmålet om sättet för beräkandet av avlöningen vid arbete, som erbjudes en understödssökande arbetslös person, är frågan om anknytningen emellan arbetslöshetsförsäkringen och av staten eller kommun anordnat reservarbete. I det av Kungl. Maj:t vid 1933 års riksdag föreslagna systemet för hjälpåtgärder vid arbetslöshet ingingo icke reservarbeten, och av denna anledning upptogs icke denna fråga till behandling i propositionen om arbetslöshetsförsäkring.

I det allmänna system för hjälpåtgärder emot arbetslöshet, som beslöts vid 1933 års riksdag, ingå reservarbeten som en integrerande del. Avlöningen vid reservarbete skall fastställas av statens arbetslöshetskommission på sådant sätt, att den ej överstiger den lägsta grovarbetarlön, för vilken arbete i orten kan i avsevärd grad beredas, med beaktande jämväl av löneförhållandena inom jord- och skogsbruk. I den officiella statistiken upptagas de vid reservarbete sysselsatta arbetarna såsom arbetslösa.

Särskilda utskottet vid 1933 års riksdag yttrade vid behandlingen av frågan om anknytningen emellan arbetslöshetsförsäkringen och reservarbetslinjen, att det med hänsyn till sättet för bestämmandet av avlöningen vid reservarbete icke gärna kunde ifrågakomma, att en reservarbetare sett från försäkringens synpunkt skulle betraktas som arbetslös. Han borde ur denna synpunkt helt jämföras med den, som vore sysselsatt vid arbete å öppna arbetsmarknaden. Härav följde, att en reservarbetare hade skyldighet och rätt att inbetala av-

gifter till sin kassa, att han på grund av sådana avgifter kunde bli understödsberättigad samt att ny arbetslöshet skulle anses hava inträtt vid reservarbetets upphörande, därest annan sysselsättning ej samtidigt erhöles. Vidare följde av denna princip, att den, som utan giltig anledning lämnade ett reservarbete, ej skulle få uppbära daghjälp under fyra veckors tid. Utskottet förklarade därjämte, att det med hänsyn till sättet för bestämmandet av avlöningen vid reservarbete icke torde vara möjligt att uttala något allmänt omdöme om att arbetslönen vid reservarbete uppfyllde det krav på avlöning, som försäkringsförordningen uppställde, för att vägran att antaga erbjudet arbete skulle föranleda avstängning från understöd.

I den av herr Trygger m. fl. avgivna reservationen yrkades, att skyldighet skulle införas för de försäkrade att, oavsett lönens storlek, vid risk av understödets indragande antaga hänvisning till reservarbete.

Herr Hamrin m. fl. hemställde i avgiven reservation, att skyldighet skulle införas för de försäkrade att vid extraordinära arbetslöshetsförhållanden efter av tillsynsmyndigheten lämnad föreskrift antaga hänvisning till reservarbete oavsett avlöningens storlek.

Till vad utskottet anfört om förhållandet mellan arbetslöshetsförsäkringen och reservarbetslinjen kan jag ansluta mig. Jag anser sålunda, att en medlem i erkänd arbetslöshetskassa, som är sysselsatt vid reservarbete, med avseende å rättigheter och skyldigheter i förhållande till arbetslöshetskassan skall betraktas, som om han vore sysselsatt å öppna arbetsmarknaden. Han har därför skyldighet att erlägga avgifter till kassan och äger i en framtid åberopa dessa avgifter för rätt till understöd. Först vid reservarbetets upphörande kan han av kassan anses såsom arbetslös, och om han utan giltig orsak lämnat reservarbetet, skall han avstängas från understöd under minst fyra veckor.

Tveksamhet torde egentligen blott kunna råda beträffande frågan om skyldighet skall förefinnas för en arbetslös medlem av erkänd arbetslöshetskassa att vid risk av understödets indragande antaga hänvisning till reservarbete. Härvid är emellertid att märka följande. En medlem av en erkänd arbetslöshetskassa lärer böra avstängas från understöd, därest han lämnar ett av honom på öppna arbetsmarknaden innehaft arbete, utan annat skäl än att lönen icke kan betraktas som skälig. Däremot kan han utan att förlora sin understödsrätt vägra att antaga ett erbjudet arbete på öppna arbetsmarknaden, om lönen icke är att anse som skälig. Någon anledning att i dessa avseenden särskilja reservarbete från arbete på öppna arbetsmarknaden förefinnes icke enligt min uppfattning. Jag ansluter mig alltså till utskottets förslag, att en vägran att antaga hänvisning till reservarbete skall helt jämnställas med en vägran att antaga erbjudet arbete på öppna arbetsmarknaden. Genom det sätt, varpå arbetslönerna vid reservarbetena numera beräknas, torde det för övrigt blott mera sällan kunna förekomma, att avlöningen icke skulle komma att betraktas som skälig i förhållande till å arbetsorten förekommande avlöning för sådant arbete. Exempel härå kan emellertid, såsom utskottet anfört, tänkas

Departementschefen.

beträffande ett såsom reservarbete anordnat vägarbete inom en utpräglad jordbrukskommun.

Det av herr Hamrin m. fl. i en reservation framförda yrkandet om skyldighet för de försäkrade att under extraordinära arbetslöshetsförhållanden efter därom av tillsynsmyndigheten lämnad föreskrift vid risk av understödets indragande antaga hänvisning till reservarbete oavsett lönens storlek sammanhänger med det av samma riksdagsledamöter förordade systemet för bestämmandet av reservarbetslönen. Enligt detta system skulle reservarbetslönen blott upp till fyra kronors höjd komma att sammanfalla med den av statens arbetslöshetskommission fastställda lägsta grovarbetarlönen i orten. Vid högre grovarbetarlöner skulle dessa reduceras enligt en stigande skala för bestämmandet av reservarbetslönen. Inom den högre delen av löneskalan skulle det därför ej utan vidare föreligga skyldighet för de försäkrade att antaga hänvisning till reservarbete. Reservanterna ansågo ej heller, att en allmän sådan skyldighet borde föreskrivas.

Med det av riksdagen fastställda systemet för bestämmandet av reservarbetslönen lärer behov icke förefinnas av den av reservanterna förordade regeln. Frågan om skyldighet att antaga hänvisning till reservarbete bör sålunda bedömas från fall till fall enligt de i försäkringsförordningen för arbeten över huvud givna bestämmelserna. I likhet med utskottet anser jag icke, att behov förefinnes av särskilt stadgande härom.

Självständiga företagens ställning till försäkringen.

1932 års sakkunniga anförde beträffande omfattningen av försäkringen, att det vore önskvärt, att densamma gjordes tillämplig allenast å verkliga lönearbetare. Då det emellertid mötte betydande svårigheter att positivt bestämma, vem som skulle anses som lönearbetare, föreslogo de sakkunniga, att man negativt skulle bestämma, att den, som vore självständig företagare, skulle uteslutas från medlemskap. Med hänsyn till önskvärdheten av att smärre jordbrukare, som för sitt uppehålle huvudsakligen vore beroende av lönearbete, bereddes tillfälle att inträda i försäkringen, uppställdes icke ett absolut förbud för dem, som regelbundet men endast viss del av året vore att anse som självständiga företagare, att ingå och kvarstå såsom medlemmar i erkänd arbetslöshetskassa. De sakkunniga föreslogo i stället en bestämmelse om att kassa skulle vara skyldig att från medlemskap utesluta den, som under de senast förflutna tolv månaderna under längre tid än fem månader haft ställning såsom självständig företagare utan att samtidigt mot avlöning användas till arbete för annans räkning. Omfattningen av begreppet självständig företagare överlämnades åt praxis att utforma. De sakkunniga anförde, att tiden fem månader valts med hänsyn till att, om någon under längre tid än sex månader av ett år varit medlem i en erkänd arbetslöshetskassa, möjlighet funnits att inbetala av de sakkunniga föreslaget antal avgifter för att rätt till understöd skulle föreligga.

I propositionen till 1933 års riksdag anförde jag, att självvägande bönder, arrendatorer och småbrukare, som endast vintertiden sökte sin utkomst genom skogsarbete, i regel icke borde tillåtas att ingå såsom medlemmar i en erkänd arbetslöshetskassa. Om deras jordbruk vore litet och kanske kunde skötas huvudsakligen med hjälp av hemmavarande barn samt om de verkligen större delen av året hade anställning som lönearbetare, syntes man däremot ej rimligen kunna förvägra dem rätt att ansluta sig till försäkringen. Jag förklarade vidare, att jag ansåge det sätt, varpå de sakkunniga dragit gränsen gentemot de självständiga företagarna, vara ändamålsenligt och ägnat att i möjligaste mån förhindra missbruk. Jag fann det likaledes lämpligt att icke i förordningen införa någon närmare definition å begreppet självständig företagare utan ansåg, att bestämmandet av omfattningen härav borde överlämnas åt de tillämpande organen.

Särskilda utskottet fann ej anledning att yttra sig i frågan utan tillstyrkte förslaget i denna del. I en vid utskottets utlåtande fogad reservation med hemställan om avslag å propositionen förklarade emellertid herrar Westman och Pehrsson i Bramstorp utan närmare motivering, att de ansågo avgränsningen av de självständiga företagarna utgöra en fråga, som enligt deras uppfattning ej lösts på ett tillfredsställande sätt.

Under debatten i kamrarna anfördes från olika håll, att det vore en svaghet i förslaget, att en mindre jordbrukare, som på grund av bristande tillgång på skogsarbete bleve hänvisad att leva på sin egen gård i mer än fem månader av ett år, skulle uteslutas från försäkringen.

Frågan om det lämpligaste sättet att behandla de självständiga företagarna utgjorde en av de punkter i förslaget, som av 1932 års sakkunniga ansågos mest tveksamma. Under gången av de sakkunnigas arbete konstaterades först nödvändigheten av att försäkringen gjordes tillämplig allenast å verkliga lönearbetare. Då det härefter gällde att avgränsa försäkringen mot sådana personer, som icke borde anses såsom lönearbetare, visade det sig, att svårigheterna i stort sett inskränkte sig till torpare och de jordbrukare, som regelbundet varje år under viss del därav arbetade i skogsbruk för att erhålla en konstant inkomst. De sakkunniga voro därvid av den uppfattningen, att dessa personer icke borde kunna ingå såsom medlemmar i en erkänd arbetslöshetskassa under andra förutsättningar än att de verkligen större delen av året arbetade som lönearbetare. Till denna uppfattning anslöt jag mig. Skälen för densamma synas mig ligga i öppen dag. En arbetslöshetsförsäkring bör icke och kan icke vara avsedd för sådana personer, som vid inträffad arbetslöshet hava ett eget jordbruk att falla tillbaka på. Dessa personer bliva icke i likhet med de rena lönearbetarna fullständigt utblottade, därest de sakna arbetsinkomst. Därtill kommer svårigheten att beträffande en något större jordbrukare avgöra, om arbetslöshet verkligen kan anses föreligga, för den händelse han icke kan erhålla lönearbete. För de rena småbrukarnas och torparnas del ligga däremot förhållandena annorlunda till. För dem är inkomsten

Departementschefen.

av lönearbete ett livsvillkor nästan i lika hög grad som för industriarbetarna.

Med denna inställning till spørgsmålet blev svårigheten närmast att draga en gräns, som effektivt avskilde de något större jordbrukarna från rätt att inträda eller kvarstå såsom medlemmar i en erkänd arbetslöshetskassa. En viss och ingalunda obetydlig spärr erhålles visserligen redan genom bestämmelserna om det antal avgifter, som måste vara erlagda, för att rätt till understöd skall kunna uppkomma, samt därom att avgifter få tillgodoräknas endast i den mån de erlagts för tid av lönearbete. Det är nämligen uppenbart, att en person med ett icke alltför litet jordbruk ej gärna kan vara hågad att ingå i en erkänd arbetslöshetskassa och under en avsevärd tidrymd där erlagga avgifter, för att det sedan vid understöds sökande eventuellt skall visa sig, att det antal avgifter han äger tillgodoräkna sig icke är tillräckligt för understöds vinnande. Denna gränsdragning emot de självständiga företagarna kan dock icke anses vara tillräckligt effektiv. Då de sakkunniga därför granskade möjligheterna av att uppdraga skarpare gränser med hänsyn till fastighetens storlek, husdjursbesättning eller dylikt, visade det sig emellertid, att en enhetlig sådan gränsdragning vore förenad med betydande svårigheter och ej heller kunde beräknas lämna ett tillnärmelsevis rättvist resultat, detta bland annat på grund av de ytterligt skiftande förhållandena inom olika delar av landet. Över huvud visade sig ingen annan väg framkomlig än att man helt allmänt stadgade, att självständiga företagare skulle uteslutas från medlemskap i de blivande kassorna.

Enär begreppet självständig företagare vid tillämpningen av förordningen tydligen måste tolkas i nära överensstämmelse med sin språkliga betydelse samt således även mindre jordbrukare, vare sig de äro självägande eller arrendatorer, i denna sin egenskap bliva att anse såsom självständiga företagare, i varje fall om de hava annan person anställd på gården, var det uppenbart, att man, för att det önskade resultatet skulle kunna vinnas, ej kunde åtnöja sig med en enkel bestämmelse om förbud för självständiga företagare att inträda eller kvarstå såsom medlemmar i en erkänd arbetslöshetskassa. Det var i stället önskvärt, att verksamhet under viss del av året såsom självständig företagare icke skulle medföra, att behörigheten till medlemskap ifrågasattes. I syfte att förebygga orättvisor borde prövningen härutinnan — vilken måste verkställas såväl vid ansökning om inträde i en kassa som under löpande medlemskap — anknytas till förhållandet under de vid varje tidpunkt senast förflutna tolv månaderna. Spørsmålet gällde härefter blott att bestämma den tidrymd inom de senast förflutna tolv månaderna, under vilken medlemmar i en erkänd arbetslöshetskassa borde kunna verka såsom självständiga företagare, utan att rätten till medlemskap ginge förlorad.

1932 års sakkunniga föreslogo, som nyss nämnts, beträffande denna gränsdragning, att från rätt att vinna inträde i erkänd arbetslöshetskassa eller att där kvarstå såsom medlem skulle uteslutas den, som under de senast förflutna

tolv månaderna under längre tid än fem månader haft ställning såsom självständig företagare utan att samtidigt mot avlöning användas till arbete för annans räkning. I de sakkunnigas promemoria anfördes som motivering, att tiden fem månader valts med hänsyn till att, om någon under längre tid än sex månader av ett år varit medlem i en erkänd arbetslöshetskassa, möjlighet funnits att inbetala i 21 § i förordningen omförmålt antal avgifter och sålunda förvärva rätt till understöd. De sakkunniga utgingo därvid från att för rätt till understöd skulle krävas, första gången 52 avgifter under två år och därpå följande gånger 26 avgifter under ett år. I propositionen till 1933 års riksdag godkändes i princip de sakkunnigas uppfattning i denna fråga. Emellertid utsträcktes tiden för erläggandet av nämnda antal avgifter till tre respektive ett och ett halvt år. Särskilda utskottet tillstyrkte för sin del bifall till de sakkunnigas förslag på denna punkt.

Det är fortfarande min uppfattning, att problemet icke på ett tillfredsställande sätt kan lösas enligt någon annan huvudlinje än den av de sakkunniga förordade. Att i förordningen intaga någon närmare definition av begreppet självständig företagare, såsom bland annat påyrkats av socialstyrelsen i dess över de sakkunnigas promemoria avgivna utlåtande, torde knappast vara erforderligt. Jag erinrar här om att begreppet tidigare införts i svensk lagstiftning utan närmare definition, exempelvis i lagen om försäkring för olycksfall i arbete. Med det sätt, varpå bestämmelserna utformats i förordningen, torde för övrigt gränfallen näppeligen behöva giva anledning till några svårlösta tvister.

Avgörandet av frågan om den tidrymd inom de senast förflutna tolv månaderna, under vilken medlemmar i en erkänd arbetslöshetskassa böra kunna verka såsom självständiga företagare, utan att rätten till medlemskap förloras, torde främst böra vara beroende på hur gränsen emot de rena självständiga företagarna önskas dragen. Ju längre den tidrymd under de senast förflutna tolv månaderna göres, under vilken medlemmar i erkända arbetslöshetskassor skola kunna vara självständiga företagare, desto flera hemmansägare och arrendatorer med tämligen stora jordbruk kunna ansluta sig till försäkringen. Såsom jag nyss anfört, är det enligt min uppfattning lämpligt, att gränsen i detta avseende drages ganska snävt. Man kan emellertid vid avgörandet av frågan icke bortse från att densamma måste bedömas jämväl med hänsyn till att rätt till erhållande av understöd inträder efter det ett visst antal avgifter erlagts — naturligtvis dock endast därest övriga förutsättningar för understödsrätt föreligga. Sålunda torde man i möjligaste mån böra förhindra, att medlemmar, som fullgjort vad på dem ankommer, för att de skola vara berättigade till understöd vid arbetslöshet, skola förlora sitt medlemskap, innan de hunnit göra sin understödsrätt gällande.

Även med utgångspunkt från de sakkunnigas förslag i fråga om avgränsningen mot de självständiga företagarna och om viss avgiftsbetalning för erhållande av rätt till understöd kan en jordbrukare, som erlagt föreskrivet

antal avgifter för tid, under vilken han arbetat som lönearbetare, komma att uteslutas ur kassan, innan han ännu varit i tillfälle att göra rätten till understöd gällande. Detta blir nämligen fallet, så snart han under de senast förflutna tolv månaderna verkat som självständig företagare i mer än fem månader. Då bestämmelserna sålunda kunna komma att verka obilligt emot vissa försäkrade, torde det vara lämpligt att något mildra desamma utan att likväl uppgiva den principiella inställningen till frågan. En bidragande orsak till en sådan mildring är jämväl, att jag av skäl, som jag tidigare anfört, ansett mig böra föreslå, att understödsrätt skall inträda, första gången efter 40 under två år erlagda avgifter och därpå följande gånger efter 20 under ett år erlagda avgifter. En enligt min mening lämplig avvägning av bestämmelserna i fråga om de självständiga företagarna vinnes, om tidslängden för den verksamhet som självständig företagare, som medför uteslutning ur kassan, bestämmes till sex i stället för fem månader av de senast förflutna tolv månaderna. Visserligen kan, även om gränslinjen flyttas på nu angivet sätt, på grund av ändringen i bestämmelserna om antalet avgifter, som krävas för vinnande av understödsrätt, en medlem under vissa speciella förhållanden komma att uteslutas ur kassan, efter det han erlagt föreskrivet antal avgifter men innan han varit i tillfälle att göra rätten till understöd gällande. Detta lär likväl icke böra förhindra en ur skilda synpunkter önskvärd allmän gränsdragning emot de självständiga företagarna.

I detta sammanhang torde till rättande av ett missförstånd, som vid åtskilliga tillfällen gjort sig gällande, böra nämnas följande. Om en mindre jordbrukare, som vintertid regelbundet plägar ha lönearbete, under denna tid blir arbetslös och till följd härav »vistas» på sin gård, skall han icke allenast på grund härav under arbetslöshetstiden anses som självständig företagare. Det relevanta, såväl vid prövning av uteslutning ur kassan som vid prövning av framställning om understöd, är i stället, om vederbörande under tid av brist på lönearbete kunnat genom sysselsättning på den egna gården bereda sig skäligen ersättning för den inkomst av lönearbete, varom han gått miste.

I samband med att bestämmelserna om de självständiga företagarna ändras så, att gränsen för uteslutning ur kassan flyttas från fem till sex månaders verksamhet som självständig företagare under de senast förflutna tolv månaderna, lära av enahanda grunder bestämmelserna i 7 § 2) i försäkringsförordningen beträffande personer, som använts till arbete av vissa närstående släktingar, böra undergå en motsvarande ändring. Jag förordar sålunda, att uteslutning ur erkänd arbetslöshetskassa av den, som arbetar hos någon i paragrafen omnämnd släkting, icke skall ske, med mindre anställningen varat under längre tid än sex månader av de senast förflutna tolv månaderna.

Hemarbetarnas ställning till försäkringen.

1932 års sakkunniga yttrade angående hemarbetarna, att det torde vara ostridigt, att denna grupp av arbetare ej lämpligen kunde inordnas i ett system

av arbetslöshetsförsäkring. De sakkunniga hänvisade i sådant hänseende till den i 1928 års betänkande anförda motiveringen för uteslutandet av hemarbetarna från den obligatoriska försäkringen. Hemarbetarna intoge, anfördes det i sistnämnda betänkande, en mellanställning mellan självständiga yrkesutövare och egentliga arbetare, och kåren utgjordes i icke ringa utsträckning av hemmavarande hustrur och minderåriga barn. Det vore synnerligen svårt att erhålla effektiv kontroll därå, att vederbörande verkligen vore arbetslös.

I propositionen till 1933 års riksdag yttrade jag, att jag i likhet med de sakkunniga ansåge det ur kontrollsynpunkt vara omöjligt att inbegripa hemarbetarna under försäkringen, varför jag ej funne mig kunna förorda någon ändring av de föreslagna bestämmelserna.

Särskilda utskottet fann ej anledning att yttra sig i frågan utan tillstyrkte förslaget i denna del. I olika reservationer anfördes emellertid avvikande meningar. Sålunda yttrade herrar Westman och Pehrsson i Bramstorp, att behandlingen av hemarbetarna vore en bland de frågor i förslaget, som enligt deras mening ej lösts på ett tillfredsställande sätt. Vidare förklarade herr Trygger m. fl., att de icke kunde finna den anförda motiveringen för hemarbetarnas uteslutande övertygande, samt yttrade i fortsättningen:

De s. k. hemarbetarna utgjordes till mycket stor del av arbetare, vilka hade lika fast anställning som de arbetare, vilka utförde sitt arbete å av arbetsgivaren anvisad arbetsplats. Exempel härå erbjöde skrädderiarbetarna inom konfektionsbranschen och vissa grupper av textilarbetare, särskilt i Västergötland. Det framstode som en orättvisa, om dessa arbetare i realiteten skulle lämnas utanför försäkringen. Svårigheterna att erhålla tillfredsställande kontroll på att hemarbetarna verkligen innehade arbete under tid, för vilken de erlade avgifter, och att de vore arbetslösa, då de framställde begäran om understöd, torde ingalunda vara oöverkomliga. I stor utsträckning torde man kunna lita på den kontroll, som utövades av vederbörandes kamrater, och i övrigt kunde uppgifter härom erhållas av arbetsgivaren. Härvid borde jämväl hållas i minne, att enligt av departementschefen i annat sammanhang given motivering rätt att erlägga avgift i allmänhet skulle föreligga, även om arbete blott innehafts en dag i veckan.

Ifrågavarande reservanter förordade därför, att medlem i erkänd arbetslöshetskassa skulle medgivas att för rätt till understöd tillgodoräkna sig avgifter jämväl för tid, då arbetet utförts i medlemmens hem. I samband härmed föreslog dessa reservanter, att skyldigheten för kassorna att upptaga fasta avgifter utsträcktes jämväl till de fall, då arbetet utfördes i medlemmens hem.

Andra kammaren biföll utskottets förslag i denna punkt. I första kammaren kom frågan med hänsyn till utgången av principvoteringen icke under behandling.

I anledning av vad sålunda förekommit i frågan må till densammas belysande ytterligare anföras följande.

Efter nådigt uppdrag avgav socialstyrelsen år 1917 redogörelse, betitlad Svensk hemindustri, över en av styrelsen verkställd ingående undersökning

rörande förekomsten och omfattningen år 1912 av hemindustriellt arbete i Sverige ävensom angående de ekonomiska och sociala förhållanden, varunder sådant arbete bedrevs i vårt land. Ur denna redogörelse må följande anföras.

Som hemarbetare betecknades personer, som på uppdrag av arbetsgivare för dennes yrkesmässigt bedrivna rörelse mot lön sysselsattes med tillverkning eller förarbetning av varor i sina egna bostäder eller i andra arbetslokaler, som icke tillhandahölles av arbetsgivaren.

Genom denna definition avskiljas från hemarbetarna dels alla självständiga hantverkare och dels tillverkare av exempelvis hemslöjdsalster i de fall, då tillverkarna själva försälja sina alster till olika uppköpare eller såsom gård-farihandlare. Enligt den för försäkringen använda terminologien böra dessa grupper av arbetare betecknas som självständiga företagare.

År 1912 funnos i riket 3,252 företag med hemindustriell produktion, sysselsättande sammanlagt 28,953 hemarbetare, av vilka 6,739 voro män och 22,214 kvinnor. Med stöd av en särskild, representativ utredning uppskattades antalet av hemarbetarnas någorlunda regelmässigt arbetande medhjälpare till 14,031 personer, varav 2,287 män och 11,744 kvinnor. Sammanlagt uppgick sålunda hemindustriens arbetarantal till 42,984 personer, av vilka 9,026 män och 33,958 kvinnor. Under den vidare utredningen räknades emellertid endast med de egentliga hemarbetarna till ett antal av 28,953 personer. De personer, vilka som mellanhänder mottagit arbetsuppgifter från fabriker och i sin tur fördelat uppgifterna bland hos dem anställda hemarbetare, inräknades bland företagen. Antalet mellanhänder utgjorde 1912 193 st., sysselsättande 1,972 hemarbetare.

Hemarbetarna fördelade sig med 19,861 i städerna och 9,092 på landsbygden. Största antalet fanns i Älvsborgs län med 3,084 i städerna och 4,632 på landsbygden. Stockholm hade 5,058, fördelade på 655 företag. I Göteborgs och Bohus län funnos 3,572 och i Malmöhus län 2,009 hemarbetare. I övrigt funnos över 1,000 hemarbetare endast i Östergötlands, Jönköpings och Örebro län. I vart och ett av de tre nordligaste länen uppgick antalet hemarbetare endast till mellan 100 och 150.

Av hemarbetarna arbetade i genomsnitt 6.7 procent i städerna och 4.5 procent på landsbygden mer eller mindre regelbundet åt mera än en arbetsgivare.

Med avseende å yrkesgrupper fördelade sig hemarbetarna med 14,437 å beklädnadsindustrien, därav 4,183 män och 10,254 kvinnor. Å textilindustrien kommo 11,111, av vilka blott 910 voro män. Vidare funnos 1,035 hemarbetare inom träindustrien. Återstående antalet eller 2,370 fördelade sig å övriga yrkesgrupper. Inom beklädnadsindustrien voro största antalet eller 7,790 sysselsatta med tillverkning av manskläder. Vidare sysselsattes 1,840 med tillverkning av damkläder, 1,893 med linnesömnad och 1,696 med tillverkning av skodon. Inom textilindustrien voro 4,564 sysselsatta med triksårbete och 4,214 med väveriärbete. De inom träindustrien sysselsatta hemarbetarna arbetade

till större delen eller 872 st. med möbelsnickeri. Inom övriga yrkesgrupper sysselsattes bland annat 713 med metallvaruarbeten, huvudsakligen silverpoler, 564 med monteringsarbeten av olika slag, 313 med pappersarbeten och 260 med korgarbeten.

De inom hemindustrien arbetande företagen voro av skiftande storlek. I genomsnitt sysselsatte varje företag 9 arbetare. Medan omkring 75 procent av totalantalet företag förfogade över en hemarbetarstyrka av högst 5 arbetare, räknade omkring 8 procent av företagen över 20 arbetare. Icke mindre än 42 företag sysselsatte över 100 arbetare.

Den av socialstyrelsen gjorda undersökningen av hemarbetarnas ekonomiska och sociala förhållanden gjordes representativ och omfattade 5,064 hemarbetare, varav 807 män och 4,257 kvinnor. Av männen voro 73.1 procent gifta, medan motsvarande procenttal för hemarbeterskor utgjorde 46.4. Omkring hälften av såväl de manliga som de kvinnliga hemarbetarna tillhörde åldrarna mellan 30 och 50 år.

Det visade sig vid undersökningen vara förenat med betydande svårigheter att bestämma den genomsnittliga arbetstiden för hemarbetarna, beroende på att dessa arbetare i regel avbryta arbetet vid oregelbundna tider för andra sysselsättningar eller vila. Vidare framkom vid undersökningen, att flertalet hemindustrier icke kunde bereda alla, i många fall ej ens de flesta av sina arbetare jämnt arbete hela året om. Vissa tider av året kunde en hemarbetare få så mycket arbete han kunde hinna med, också med den mest utsträckta arbetstid. Ibland kunde arbete finnas i begränsad mängd, och åter andra tider kunde arbetsgivaren kanske ej alls lämna något arbete. Under sommarmånaderna torde exempelvis antalet sysselsatta hemarbetare alltid vara lägre, medan höst- och vintermånaderna inom alla yrkesgrupper regelbundet kännetecknades av brådska. Däremot torde de hemarbetare, som rekryterades ur jordbrukarhem, alltid någon stund under varje dag arbeta vid väven eller maskinen, även om utearbetet under sommaren toge längsta tiden.

I genomsnitt arbetade omkring två tredjedelar av de av den representativa undersökningen berörda hemarbetarna praktiskt taget hela året. Av dessa arbetare uppgåvo 53.1 procent, att deras dagliga arbetstid utgjorde minst 10 timmar, och för icke mindre än 22.2 procent uppgick arbetstiden till 12 timmar eller mera. Kortare arbetstid än 8 timmar hade 24.9 procent. I allmänhet visade det sig, att bland kvinnorna hustrurnas arbetstid var kortare än de ogiftas.

Även beträffande hemarbetarnas löner gjordes en noggrann undersökning. De härvid framkomna siffrorna torde emellertid vara utan allt intresse för nuvarande tid med helt olika löneläge. Här må sålunda endast anmärkas, att hemarbetarna undantagslöst avlönades med stycklön och att hemarbetarna i de flesta fall själva måste vidkännas kostnaderna för anskaffande av arbetsmaterial samt för inköp, underhåll och amortering av arbetsredskap och arbetsmaskiner. Ofta tillkommo vidare kostnader för arbetets hämtande och avlämnande. Vid granskning av den tid, som olika hemarbetare behövt för visst

arbets fullbordande, framgick, att denna arbetstid vore i hög grad växlande. Ibland kunde det till och med visa sig, att vissa arbetare kunde utföra ett arbete på halva den tid, som andra arbetare behövde.

De vid löneundersökningen erhållna uppgifterna utvisade, att inkomsten av hemarbetet för männens och de självförsörjande kvinnornas del i regel var hushållets huvudsakliga inkomstkälla. För de gifta hemarbeterskornas familjer var inkomsten av hustruns hemarbete däremot oftast blott en biförtjänst till den inkomst mannen eller andra hushållsmedlemmar tillförde hushållet, ehuru hustruns inkomst ej sällan kunde uppgå till en tredjedel av familjens hela inkomst.

Sedan socialstyrelsen den 26 mars 1927 anmodats att avgiva yttrande över internationella arbetsbyråns rapport och förslag till frågeformulär rörande metoderna för fastställande av minimilöner, lät styrelsen verkställa en utredning angående utvecklingen av och det dåvarande tillståndet å hemindustriens område. Vid denna utredning, som icke framträdde med anspråk på att lämna någon statistisk belysning av ämnet, vitsordades såväl från arbetsgivar- som arbetarhåll, att antalet inom hemindustrien sysselsatta arbetare med tiden avsevärt nedgått. I konkurrens med den allt mer mekaniserade och rationaliserade fabriksdriften syntes hemindustrien nämligen vara dömd att inskränkas till vissa för densamma särskilt lämpade förhållanden. Vidare framkom, att hemindustriens löner år 1927 i jämförelse med dem, som gällde vid 1912 års motsvarande undersökning, i stort sett företedde en höjning, som vore avsevärt starkare än den allmänna lönenivåns. Socialstyrelsen ansåg sig därför med fog kunna säga, att den tidigare inom hemindustrien icke okända »utsvettningen» dåmera knappast förekomme.

Vid besvarandet av internationella arbetsbyråns frågecirkulär framhöll regeringen de genom utredningen vunna upplysningarna samt yttrade bland annat, att hemindustriens driftförhållanden småningom syntes hava så förändrats, att statens ingripande till arbetarnas skydd genom stadgande av minimilöner blivit mindre nödvändigt eller obehövt. Regeringen anförde vidare, att ett förhållande, som även förtjänade beaktande, vore det, att det industriella hemarbetet för många utgjorde en bisysselsättning, som tillgreps i den mån lantbrukets eller hushållets göromål medgäve det och som sålunda möjliggjorde ett utnyttjande av eljest värdelös tid. En möjlighet till sysselsättning beredde också hemindustrien ej så få personer, som på grund av vanförhet, sjuklighet, hög ålder eller annat förhållande icke kunde eller ville arbeta på verkstad.

Den internationella arbetskonferensen antog sedermera förslag till konvention angående införande av metoder för fastställande av minimilöner. I den proposition till 1929 års riksdag, vari konventionsförslaget anmäldes, anförde departementschefen, att några omständigheter av beskaffenhet att föranleda ett övergivande av den i regeringens nyss nämnda svarsskrivelse intagna ståndpunkten icke hade tillkommit. Konventionen blev icke av Sverige ratificerad.

Enligt kommerskollegii senast tillgängliga industristatistik (för år 1931) utgjorde antalet hemarbetare inom industrien 12,584, därav inom textil- och beklädnadsindustrien 10,658. Inom sistnämnda yrkesgrupp sysselsatte säm-

nadsfabriker 6,624 och trikåfabriker 2,961 hemarbetare. Kollegium framhåller emellertid, att antalet redovisade hemarbetare icke avsåge samtliga i riket befintliga dylika arbetare utan endast sådana, som arbetat åt industriföretag, vilka eljest vore till industristatistiken redovisningsskyldiga.

Genom den av socialstyrelsen verkställda undersökningen rörande förekomsten och omfattningen år 1912 av hemindustriellt arbete i Sverige har noggrann uppgift vunnits angående antalet hemarbetare vid nämnda tidpunkt. För senare tid äro exakta siffror icke tillgängliga eller möjliga att skaffa annat än genom en likartad undersökning. De i industristatistiken intagna uppgifterna kunna nämligen icke användas annat än som minimisiffror, enär samtliga industriföretag icke äro redovisningsskyldiga till industristatistiken. Uppgifter från företagsräkningen kunna icke heller erhållas förrän vid en senare tidpunkt under innevarande år. Så mycket torde dock kunna sägas, att antalet hemarbetare under senare år avsevärt nedgått. Detta framgår redan av den partiella undersökning, som socialstyrelsen verkställde år 1927. Uppgifter i enahanda riktning hava lämnats av representanter för arbetsgivare- och arbetareorganisationer inom beklädnadsindustrien, inom vilken industri hemarbetet alltid varit mest använt. Den för utvecklingen härvidlag avgörande faktorn synes vara rationaliseringssträvandena inom industrien. Med den ökade användningen av specialmaskiner följer, att arbetet allt mer måst koncentreras å verkstäderna. Bland de industrier, som tidigare i stor utsträckning använt sig av hemarbete, torde detta speciellt vara förhållandet beträffande herrkonfektionen. Däremot torde antalet hemarbetare inom damkonfektionen knappast hava minskat, beroende på att de skiftande moderna omöjliggöra anskaffandet av specialmaskiner. Särskilt inom sistnämnda fack torde hemarbetet fortfarande utgöra huvudsysselsättning för vederbörande arbetare. De s. k. mellanmännen synas numera i stor utsträckning hava försvunnit. I övrigt torde tendensen till minskning av hemarbetet vara större i städerna än å landsbygden.

Departement-
schefen.

För bedömande av frågan om hemarbetarnas ställning i förhållande till en statsunderstödd arbetslöshetsförsäkring torde det emellertid icke vara nödvändigt att införskaffa exakta siffror å hemarbetarnas nuvarande antal. Noggrannare uppgifter lära i detta hänseende icke vara erforderliga än att hemarbetarna år 1912 utgjorde 6,739 män och 22,214 kvinnor eller tillsammans 28,953 personer, av vilka 19,861 voro bosatta i städerna och 9,092 på landsbygden, att antalet hemarbetare sedan nämnda år minskat tämligen avsevärt och mera i städerna än å landsbygden, samt att antalet till industristatistiken år 1931 anmälda hemarbetare utgjorde 12,584 personer.

Hemarbetarna äro enligt erhållna uppgifter icke organiserade i någon större utsträckning. Några siffror, som belysa anslutningen, finnas dock icke tillgängliga, beroende på att fackförbunden i sina matriklar ej avskilja hemarbetarna från övriga arbetare. Särskilt ringa torde anslutningen till fackförbunden vara på landsbygden. I konfektionsindustriens kollektivavtal finnas närmare bestämmelser intagna angående hemarbetarna. Under avtalet inräknas de hemarbetare, som blott arbeta åt en arbetsgivare, vare sig direkt

åt en fabrik eller åt en mellanman, och som stå till buds åt arbetsgivaren i den utsträckning han begär. Dessa hemarbetare äro bland annat tillförsäkrade semester, därvid semesterersättningen bestämmes med hänsyn till det genomsnittliga arbetsresultatet under året. Semesterersättning utgår dock ej, om man icke kan säga, att hemarbetaren arbetat i samma utsträckning som en verkstadsarbetare. I textilindustriens kollektivavtal finnas däremot inga bestämmelser angående hemarbetare, vilket torde bero på att antalet organiserade hemarbetare inom textilindustrien är mycket litet.

Hemarbetare synas i allmänhet vara skyldiga att hava färdigställt erhållet arbete inom viss kortare tid. Detta gäller i varje fall inom konfektionsindustrien och är beroende på att arbetsgivarna oftast låta tillverka varorna först sedan desamma sålts till grossister eller detaljister, varigenom hållandet av lager undvikes. Hemarbetare kunna därför icke, även om de kunna förutse snar brist på arbete, fördela tillgängliga arbetsuppgifter å någon längre tid. Vid minskning av arbetstillfällena brukar detta först träffa de hemarbetare, som arbeta mera tillfälligt inom yrket. Arbetslösheten har under depressionen icke varit anmärkningsvärt stor inom konfektionsyrkena, beroende på stor konkurrensförmåga på grund av noggrannhet i utförandet från de svenska producenternas sida gentemot de utländska varorna. I regel torde hemarbetarna hava arbete under hela året, men vad exempelvis beställningsskrädderiet beträffar, torde vissa grupper av dess hemarbetare vara arbetslösa under vissa delar av året. Jämväl vissa grupper av de kvinnliga hemarbetarna torde i regel vara arbetslösa viss del av året. Exempel härå erbjuda stråhattssömmerskorna, för vilka tiden från den 1 juli till den 1 oktober alltid är dödsäsong. Exakta uppgifter angående arbetslöshetens omfattning och fördelning bland hemarbetarna synas knappast kunna erhållas utan en omfattande undersökning.

Priserna på de färdiga varorna hava sjunkit ganska mycket under de senaste åren, men detta har icke lett till någon större minskning i hemarbetarnas inkomster. Snarare hava de kunnat få sin ställning något förbättrad i jämförelse med tidigare dåliga löner. Det är emellertid omöjligt att ens tillnärmelsevis angiva något medeltal för månads- eller dagsförtjänsten, då variationerna härutinnan äro mycket stora såväl mellan olika yrkesområden som bland de enskilda arbetarna. Det finnes även exempel på att hemarbetare fortfarande erbjuda sig till arbete emot ren underbetalning, bara för att de öfverhuvud taget skola få något att göra.

Det torde icke vara vanligt, att hemarbetare samtidigt utföra arbeten åt mera än en arbetsgivare. Ett undantag härifrån utgöra dock de inom beställningsskrädderiet sysselsatta hemarbetarna. Samma arbetare kunna där ofta anlitas av flera av de mindre skrädderierna. Dessa hemarbetare övergå dessutom ofta till självständiga företagare genom att mottaga och utföra egna beställningar från kunder.

Beklädnadsarbetarförbundet har en arbetslöshetskassa, till vilken alla i förbundet organiserade arbetare automatiskt äro anslutna, sålunda jämväl de organiserade hemarbetarna. Kassan har ganska stränga regler för att medlem-

marna skola bliva berättigade till understöd. Karenstiden utgör 14 dagar, och även ett blott tillfälligt arbete av någon eller några dagars längd medför, att ny karenstid måste beräknas, innan understöd ånyo kan erhållas. I de fall, då arbetslöshet regelmässigt förekommer under viss del av året för någon arbetargrupp, avstängas dessa arbetare helt från understöd under ifrågavarande tid. Kontrollen över avgiftsbetalning, fristämpling och understöds utgivande är lagd å de olika avdelningarna, varför förbundets styrelse ej direkt har något att skaffa därmed. Några särskilda svårigheter hava enligt uppgift från förbundet icke varit förenade med kontrollen å hemarbetarna. Denna kontroll sker dels genom inhämtande av uppgifter från arbetsgivaren och dels genom kamraterna i förbundet. I allmänhet känna de ledande å avdelningarna mycket bra till alla medlemmarna och deras arbetsförhållanden. I fråga om kontrollen på att hemarbetare inom beställningsskrädderiet ej under tid, då understöd uppbäres, mottaga egna beställningar från kunder, är man dock helt hänvisad till arbetarnas egna uppgifter. Det torde naturligtvis vidare vara ganska svårt att kontrollera riktigheten av lämnade uppgifter beträffande de hemarbetare, som regelmässigt utföra arbete åt flera arbetsgivare. Orsaken till att någon svårighet icke förmärkts i fråga om kontrollen av hemarbetarnas arbetsförhållanden synes främst vara att söka däri att medlemmarna så gott som uteslutande äro bosatta i städerna. Förbundet har därför ej haft anledning att närmare undersöka möjligheterna av att anordna en liknande kontroll å landsbygden. Kontrollarbetet torde vidare avsevärt underlättas genom de stränga karenstidsbestämmelserna och genom bestämmelser om allmän avstängning från understöd under normal dödsäsong.

Vid ett förnyat övervägande av frågan om hemarbetarnas ställning till en statsunderstödd arbetslöshetsförsäkring finner jag mig fortfarande böra vidhålla den uppfattningen, att denna arbetargrupp icke lämpligen kan inordnas under försäkringen. Det synes mig vara synnerligen viktigt, att försäkringen från början konstrueras så, att möjligheter till missbruk i görligaste mån förhindras. Ingen torde kunna bestrida, att svårigheterna att ordna en effektiv kontroll i varje fall äro betydligt större beträffande de arbetare, som ej arbeta under arbetsgivarens direkta ledning och tillsyn, än beträffande vanliga verkstadsarbetare. Att något fackförbund ansett sig kunna medtaga hemarbetare i sin nuvarande arbetslöshetskassa utan att på något sätt särskilja dem från verkstadsarbetare torde knappast kunna tagas till intäkt för ett påstående, att en liknande åtgärd vore möjlig att genomföra vid en statsunderstödd försäkring. Man måste nämligen bland annat vid en jämförelse uppmärksamma de stränga bestämmelser, som gälla i ifrågavarande fackförbunds arbetslöshetskassa, för att rätt till understöd skall föreligga, ävensom det förhållandet, att praktiskt taget samtliga medlemmarna i kassan äro bosatta i städer eller i stadsliknande samhällen, varest möjligheterna till kontroll äro väsentligt större än på landet. Fordringarna på kontroll och bevislighet måste vid en statsunderstödd försäkring ställas högt. Man kan där icke åtnöja sig med

att en funktionär så att säga har på känn, att en viss medlem icke haft arbete under tid, för vilken ersättning sökes. I förordningen finnes intagen en föreskrift om att tiden för arbetsanställning skall styrkas medelst intyg från arbetsgivaren. Detta torde vara omöjligt att fordra för hemarbetarnas del. Arbetsgivaren kan i sådant hänseende blott bestyrka, att hemarbetaren avlämnat viss kvantitet färdiga varor, men om arbetet utförts av hemarbetaren själv eller en annan person samt huru lång arbetstiden varit kan ej bedömas härav. De i förordningen intagna bestämmelserna om dagunderstöd vid korttidsarbete skulle vidare vara omöjliga att tillämpa å arbetare, för vilka arbetstiden ej i detalj kan kontrolleras. I båda dessa avseenden skulle sålunda ett inordnande av hemarbetarna under försäkringen kräva särbestämmelser.

Även om antalet hemarbetare, som arbeta åt mera än en arbetsgivare, är förhållandevis litet, måste dock blotta möjligheten av att så kan i praktiken vara fallet i hög grad skärpa fordringarna på kontroll, därest hemarbetarna skulle medgivas rätt att ingå i försäkringen. En ur kontrollsynpunkt försvårande faktor är vidare det stora antalet gifta kvinnor bland hemarbetarna. År 1912 voro sålunda av 22,214 kvinnliga hemarbetare icke mindre än över 10,000 eller omkring 46 procent gifta. Denna uppgift tyder därjämte på att behovet av en arbetslöshetsförsäkring för hemarbetarnas del icke är särskilt framträdande.

Man skulle visserligen med hänsyn till försäkringsbarhet och kontrollsvårighet kunna tänka sig en uppdelning av hemarbetarna antingen i förhållande till hemarbetets karaktär av huvud- eller bisysselsättning eller i förhållande till bosättningen — stad eller större samhälle i motsats till landsbygden. I intetdera fallet torde uppdelningen emellertid giva ett rättvist resultat eller kunna utan betydande svårigheter genomföras, utan komme den troligen alltid att giva upphov till tvister och missnöje.

Förhållandet till fattigvården.

Beträffande förhållandet mellan arbetslöshetsförsäkringen och fattigvården föreslogo 1932 års sakkunniga för arbetslöshetsförsäkring följande bestämmelser. Om en försäkrad i anledning av arbetslöshet uppbure fattigvård av annat slag än som omförmäles i 50 § 2 mom. i lagen om fattigvården — d. v. s. kläder, underhåll eller annat, som avser att sätta barn i tillfälle att begagna skolundervisning, läkar- eller förlossningshjälp eller medicin, då hjälpen eller medicinen lämnats annorledes än i förening med vård å anstalt, eller begravningshjälp — så skulle daghjälp icke alls få utgivas till honom. Dessamma skulle gälla, då någon, för vilken den försäkrade hade försörjningsplikt, i anledning av hans arbetslöshet uppbure fattigvård; här hade dock gjorts det ytterligare undantaget, att vård å sjukvårdsanstalt icke skulle inverka på daghjälpen. Om medlemmen själv bleve intagen å sjukvårdsanstalt, så vore han ju icke längre arbetsför, och daghjälp kunde av denna anledning icke utgå till honom. Någon särskild regel i sådant hänseende föreslogs alltså icke.

I propositionen till 1933 års riksdag anförde jag, att det uppenbarligen ur olika synpunkter skulle vara till fördel, om det låte sig göra att uppdraga en klar gräns mellan arbetslöshetsförsäkringen och fattigvården. Det ville emellertid synas, som om förutsättningarna för en dylik gränsdragning icke nu vore för handen. Den borde ingå som ett led i ett allmänt åtskiljande av den med återbetalningsskyldighet förenade fattigvården och den hjälp, som i skiftande former lämnades till följd av arbetslöshet. De hittills påvisade svårigheterna och olägenheterna torde knappast heller med särskild styrka hava förekommit i förhållandet mellan de frivilliga arbetslöshetskassor, som nu funnes, och fattigvården. I stället hade det från olika håll vitsordats, att samarbete visat sig vara i praktiken möjligt, så att dubbelersättning i de flesta fall kunnat undvikas. Vad däremot anginge förhållandet mellan kommunal arbetslöshetshjälp och fattigvård vore förhållandena säkerligen mindre tillfredsställande, men den nu behandlade frågan lämnade icke möjlighet till ett ingripande därvidlag. Visserligen kunde det i allt fall sägas vara av betydelse, att man, då statsverksamheten nu vore ifrågasatt att utsträckas till ett nytt område, såge till, att ersättning från två håll icke kunde komma i fråga. Därvidlag vore emellertid att märka, vad kammarrätten i sitt över de sakkunnigas promemoria avgivna yttrande erinrat därom, att en dylik gränsdragning icke skett beträffande de former av socialförsäkring, som redan reglerats; sålunda funnes icke någon motsvarande bestämmelse i fråga om den statsunderstödda sjukförsäkringen, och vad anginge pensionsförsäkringen utginge pension och understöd samtidigt med fattigvård utom i de fall, då denna vård bestode i vård å anstalt, i vilket fall vederbörande fattigvårdsmyndighet hade rätt att uppbära pensionen i avräkning å sina kostnader.

Jag yttrade vidare, att man vid sådant förhållande torde böra bedöma frågan med hänsyn till dess verkningar för de närmast intresserade parterna. Jag ansåg det visserligen icke vara riktigt, att sakkunnigförslaget skulle strida mot de allmänna principerna för fattigvården samt mot försäkringsmässiga grunder. Detta uteslöte dock icke, att den försäkrade givetvis måste få mycket svårt att förstå, varför han icke, när övriga förutsättningar föreläge, skulle kunna utfå sin daghjälp just i de fall, då han vore i så stort behov därav, att han dessutom skulle behöva anlita fattigvården. Till denna de försäkrades naturliga inställning till frågan måste man taga stor hänsyn. Härtill komme, att man icke heller från kommunalt håll vore tillfredsställd med förslaget. Från den sidan såge man saken så, att man befarade, att ifrågasvarande regel skulle omintetgöra den avlastning från fattigvården, som försäkringen eljest vore ägnad att medföra, ja, kanske medföra ökade bördor för fattigvården i förhållande till för närvarande. Visserligen hade därvid sannolikt icke fästs tillräckligt avseende vid den fara, som måste anses föreligga för missbruk av fattigvården genom att, då daghjälp utginge från försäkringen, man genom ett relativt ringa bidrag från fattigvården skulle kunna åstadkomma möjlighet till en mindre knapp existens. Hänsyn torde det oaktat böra tagas till den från kommunalt håll i frågan uttalade uppfattningen.

På sålunda angivna grunder ansåg jag mig ej kunna på denna punkt följa sakkunnigförslaget. Jag föreslog i stället, att ifrågavarande bestämmelser helt skulle utgå ur försäkringsförordningen. Detta innebar, att daghjälpens från försäkringen komme att kunna i alla fall, då behov föreläge, suppleras av fattigvård, och att detta icke inverkade på daghjälpens belopp. Jag ansåg mig emellertid kunna utgå från att ett sådant underrättelse- och förbindelseväsen skulle kunna upprättas mellan arbetslöshetskassornas ledning och fattigvårdsmyndigheterna, att även med en sådan regel oberättigad dubbelersättning i de flesta fall skulle kunna undvikas.

Särskilda utskottet yttrade i denna fråga bland annat följande:

Vad arbetslöshetsförsäkringen beträffar skulle det enligt utskottets uppfattning vara synnerligen önskvärt, om från början en bestämd gräns kunde dragas emot fattigvården. Det förslag, som av 1932 års sakkunniga framlagts, synes utskottet ur olika synpunkter vara väl motiverat. I likhet med departementschefen anser sig emellertid utskottet ej kunna förorda, att förslaget nu genomföres. Utskottet vill särskilt erinra om att en gränsdragning mot fattigvården ej skett beträffande de former av socialförsäkringen, som redan reglerats. Dessa frågor äro för närvarande föremål för omprövning vid pågående utredningar om planmässighet och enhetlighet inom samhällets sociala hjälpverksamhet. Vid dessa utredningar synes även frågan om arbetslöshetsförsäkringens förhållande till fattigvården böra tagas under övervägande. Frågan kräver ett skyndsamt avgörande. Av denna anledning hemställer utskottet i annat sammanhang, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande reglering av förhållandet mellan den offentliga arbetslöshetshjälpen i dess olika former samt den allmänna fattigvården.

I en vid utskottets utlåtande fogad reservation anförde herrar Westman och Pehrsson i Bramstorp, att förhållandet till fattigvården utgjorde en av de frågor i förslaget, som enligt deras mening ej lösts på ett tillfredsställande sätt.

I skrivelse den 21 juni 1933, nr 356, hemställde riksdagen bland annat om skyndsamt utredning dels rörande reglering av förhållandet mellan den offentliga arbetslöshetshjälpen i dess olika former samt den allmänna fattigvården, dels ock beträffande omfattningen av kommunernas lagliga rätt att lämna arbetslöshetshjälp utan fattigvårds karaktär samt om behovet och lämpligheten av laglig reglering av kommunernas verksamhet för arbetslöshetens bekämpande.

Departementschefen.

I anledning av riksdagens nyssnämnda skrivelse har jag inom socialdepartementet låtit verkställa en förberedande utredning beträffande den förstnämnda av de i skrivelsen berörda frågorna. På föredragning av mig har Kungl. Maj:t härefter anbefallt länsstyrelserna att införskaffa särskild utredning från kommunerna till närmare belysning av det sätt, varpå kommunerna ordnat den del av arbetslöshetshjälpen, som ej består i anordnande av arbeten och ej heller består i utgivande av kontantunderstöd med statsbidrag. Bearbetning av det från kommunerna inkomna vidlyftiga utredningsmaterialet har igångsatts inom departementet. Särskild utredning har också inom departementet verkställts rörande innebörden av gällande rätt i fråga om kommuns befogenhet att lämna arbetslöshetshjälp utan fattigvårds karaktär.

Såsom jag föregående år anförde, måste en gränsdragning emellan arbetslöshetsförsäkringen och den allmänna fattigvården ingå som ett led i ett allmänt åtskiljande av den med återbetalningsskyldighet förenade fattigvården och annan hjälp, som i skiftande former lämnas till följd av arbetslöshet. Ett dylikt åtskiljande sammanhänger nära med frågan om åstadkommande av en större enhetlighet vid förvaltningen inom kommunerna av den sociala hjälpverksamheten. Denna fråga är som bekant för utredning överlämnad till de s. k. organisationssakkunniga. Nämda sakkunniga hava numera i en till mig överlämnad promemoria meddelat, att de sakkunniga vid sina undersökningar i nyssnämnda fråga jämväl behandlat frågan om förhållandet mellan arbetslöshetshjälpen och fattigvården. I promemorian uttalas vidare, att de sakkunniga funnit, att vissa materiella bestämmelser i fattigvårdslagen, exempelvis 2 § och dess tillämpning under arbetslöshet, stode i nära sammanhang med de organisationsfrågor, som närmast överlämnats till de sakkunniga. De sakkunnigas arbete på detta område kunde således komma att beröra en del av den av riksdagen begärda utredningen.

I det läge, vari frågan sålunda befinner sig, är det uppenbarligen icke möjligt att föreslå några särskilda bestämmelser till reglering av förhållandet mellan arbetslöshetsförsäkringen och den allmänna fattigvården. Jag förordar i anslutning härtill i likhet med föregående år, att daghjälpens från försäkringen må kunna i alla de fall, då behov därav föreligger, suppleras av fattigvård samt att detta icke skall inverka på daghjälpens storlek.

Förhållandet mellan daghjälp och regelbundet utgående understöd av annan beskaffenhet än fattigvård.

I 1933 års proposition föreslogs beträffande förhållandet mellan daghjälp och sådant regelbundet utgående understöd av annan beskaffenhet än fattigvård, som medlem i anledning av arbetslösheten kunde vara lagligen berättigad att erhålla, att summan av daghjälp och sådant regelbundet utgående understöd aldrig skulle få överstiga, för familjeförsörjare fyra femtedelar och för annan medlem tre femtedelar av den i orten vanliga arbetsförtjänsten för arbetsdag för arbetare inom samma yrke och av samma arbetsförmåga som den arbetslöse. Överskredes denna andel av arbetsförtjänsten, skulle daghjälpens storlek i motsvarande grad minskas. Däremot förhindrades ej, att summan av daghjälpens och understödet kunde överstiga den för daghjälpens satta absoluta maximigränsen av sex kronor. Kassorna lämnades emellertid frihet att i sina stadgar föreskriva, att daghjälp finge utgå till medlem allenast i den mån av honom åtnjutet understöd icke uppginge till den honom eljest tillförsäkrade daghjälpens.

Särskilda utskottet förklarade sig icke hava något att erinra emot de sålunda föreslagna reglerna. Utskottet förordade emellertid viss jämkning i ordalydelsen i syfte att förhindra en möjlig oklarhet.

I en av herr Trygger m. fl. avgiven reservation till utskottets utlåtande anfördes i denna fråga följande:

Det öfvervägande antalet fall, då medlemmar i en erkänd arbetslöshetskassa komma att i anledning av arbetslöshet vara lagligen berättigade till regelbundet utgående understöd av annan beskaffenhet än fattigvård, torde komma att utgöras av sådana, då medlemmarna vid sidan av den erkända kassan bildat en fristående arbetslöshetskassa för att förstärka daghjälpens storlek. Det kan emellertid icke anses riktigt, att staten skall lämna bidrag till försäkring av sådana arbetare, som äro i den ekonomiska ställning, att de vid sidan av försäkringen uteslutande genom egna avgifter förskaffa sig ett högre understöd. Att daghjälpens maximibelopp bestämts till sex kronor måste bero på att detta belopp ansetts tillräckligt för en nödtorftig försörjning även på dyrare orter. Jämväl på grund härav saknas anledning att med statsbidrag underlätta förvärvandet av en högre sammanlagd inkomst än sex kronor om dagen. Utskottet vill därför förordna en sådan ändring i förevarande regler, att daghjälp må till medlem utgivas allenast i den mån understödet icke uppgår till vad daghjälpen enligt 1 mom. i paragrafen högst må utgöra för honom. Detta innebär med andra ord, att summan av daghjälpen och understödet maximeras i förhållande såväl till den relativa som till den absoluta gränsen.

Departement-
schefen.

Med anledning av vad som anförts i nyssnämnda reservation vill jag framhålla, att någon skillnad emellan propositionens förslag och de av reservanterna förordade bestämmelserna icke gärna kan tänkas uppkomma i andra fall, än då daghjälpen i den erkända arbetslöshetskassan bestämts till högsta möjliga belopp eller sex kronor. Förrän detta är fallet, förefinnes nämligen icke skäl för de försäkrade att för vinnande av högre daghjälp vid sidan av den erkända kassan bilda en fristående arbetslöshetskassa, grundad uteslutande på egna avgifter. Antalet fall, då daghjälpen kommer att bestämmas till ett så högt belopp som sex kronor, torde emellertid komma att bli synnerligen ringa. Den praktiska betydelsen av skillnaden mellan de olika förslagen lär därför ej bli stor. Härtill är att märka, att en erkänd arbetslöshetskassa, som bestämt daghjälpen till sex kronor, själv måste svara för en så betydande andel av arbetslösheten, att enligt de föreslagna grunderna för statsbidrag detta, utöver bidrag till förvaltningskostnaderna, faktiskt endast torde komma att utgå under tider av svårare arbetslöshet. Jag erinrar vidare om att kassorna tillerkänts rätt att i sina stadgar införa den av reservanterna förordade skärpta begränsningen.

Med hänsyn till vad jag sålunda anført, finner jag icke skäl att frångå den i föregående års proposition intagna ståndpunkten. Emot den av utskottet föreslagna jämkningen i stadgandets ordalydelse har jag icke något att erinra.

Av utskottet förordade detaljändringar i fjolårets förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor.

Utskottet föreslog förutom i av mig behandlade avseenden vissa smärre ändringar och jämkningar i Kungl. Maj:ts förslag. Ändringarna berörde följande paragrafer i förslaget till förordning om erkända arbetslöshetskassor, nämligen 4, 8, 9, 18, 21, 22, 25, 27, 28 och 32 §§. Då jag icke finner anledning till erinran emot vad utskottet i sådant hänseende föreslagit samt anmärkningar ej heller eljest däremot framställts, torde det icke vara erforderligt att här närmare redogöra för de olika ändringarna och jämkningarna. Utskottets förslag härvidlag hava av mig beaktats.

Grunderna för statsbidrag till de erkända arbetslöshetskassorna.

I samband med redogörelsen för fjolårets förslag till arbetslöshetsförsäkring lämnade jag en översikt över de föreslagna grunderna för statsbidrag till de erkända arbetslöshetskassorna (sid. 28 f.). Härutöver anholder jag nu att få anföra följande.

Med tillhjälp av vissa formler har, på sätt närmare framgår av propositionen nr 209 till 1933 års riksdag sid. 139 f., gjorts en beräkning av daghjälsbidraget i procent av hela kostnaden för daghjälsbelopp av två, tre, fyra, fem och sex kronor, kombinerade med olika antal understödda dagar per medlem av kassan. Resultatet har sammanställts i *tabell A* (sid. 66). Hela kostnaden för daghjälp från en kassa erhålles genom multiplikation av daghjälsbeloppet och antalet understödda dagar per medlem. Med utgångspunkt från dessa kostnadssiffror och med ledning av de i tabellen angivna procenttalen har gjorts en omräkning av bidragsbeloppet i kronor jämfört med de försäkrades avgifter för olika kombinationer av daghjälp och antal understödda dagar per medlem. Resultatet av denna beräkning har sammanförts i *tabell B* (sid. 67).

I fjolårets proposition nr 209 framhöll jag, att det icke vore helt uteslutet, att statsbidrag till försäkringen kunde komma att belasta det nästkommande budgetårets riksstat samt att därför medgivande från riksdagen torde böra inhämtas att eventuellt använda anslag för ändamålet. I propositionen nr 215 föreslogs därefter, att ett för försäkringens organisation till socialstyrelsen avsett anslag om 50,000 kronor skulle få användas till bestridande av det statsbidrag, som enligt nyss omförmälda grunder kunde komma att utgå under nästkommande budgetår.

Särskilda utskottet anförde i sitt utlåtande nr 20 beträffande de föreslagna grunderna för statsbidrag till de erkända arbetslöshetskassorna följande:

Den huvudprincip, som ligger till grund för utmätandet av statsbidraget, innebär, att en procentuellt sett större hjälp lämnas till kassor, som organiseras av de i löneavseende och med hänsyn till arbetslöshetsrisk sämre ställda arbetarna. Därigenom torde möjlighet hava öppnats även för exempelvis lant- och skogsarbetarna att bilda arbetslöshetskassor. Utskottet anser detta utgöra en styrka hos förslaget. Vidare hava statens förpliktelser begränsats, i avsikt att risk ej skall föreligga för att en oproporportionerligt stor börda vid större kriser skall kunna komma att belasta det allmänna. Kassorna hava i stället skyldighet att vid sådana tillfällen själva svara för de ökade kostnaderna för sin understödsverksamhet och att, om så skulle erfordras av ekonomiska skäl, begränsa sin verksamhet. Genom de i detta hänseende givna bestämmelserna torde enligt utskottets uppfattning en tillräckligt fast grund hava lagts för försäkringens bestånd.

Utskottet finner jämväl i övrigt grunderna för statsbidraget vara väl avvägda och tillstyrker därför bifall till Kungl. Maj:ts förslag.

Vad angår Kungl. Maj:ts förslag att grunderna för statsbidraget av riksdagen endast skulle fogas som villkor vid anslagsbeviljandet, varpå grunderna skulle av Kungl. Maj:t sammanfattas i en kungörelse, är det väl sant, att detta förfaringssätt använts vid den år 1931 genomförda sjukkassereformen.

Tab. A. Storleken av daghjälsbidraget i procent av hela kostnaden.

Antal understödda dagar per medlem av kassan och år	Daghjälsbidraget i procent av hela kostnaden vid en genomsnittlig daghjälp av				
	2 kr.	3 kr.	4 kr.	5 kr.	6 kr.
1	—	—	—	—	—
2	9.6	—	—	—	—
3	21.7	6.3	—	—	—
4	30.0	15.1	4.7	—	—
5	36.2	21.7	11.7	3.8	—
6	41.3	27.0	17.2	9.6	3.2
7	45.5	31.3	21.7	14.3	8.2
8	49.2	35.1	25.6	18.3	12.3
9	52.4	38.4	28.9	21.7	15.8
10	55.2	41.3	31.9	24.8	18.9
11	57.8	43.9	34.6	27.5	21.7
12	60.1	46.3	37.0	30.0	24.2
13	62.3	48.5	39.2	32.2	26.5
14	64.3	50.5	41.3	34.3	28.6
15	66.1	52.4	43.2	36.2	30.6
16	67.8	54.1	45.0	38.0	32.4
17	69.4	55.8	46.6	39.7	34.1
18	70.9	57.3	48.2	41.3	35.7
19	72.4	58.8	50.0	42.8	37.2
20	73.7	60.1	51.1	44.2	38.6
21	75.0	61.4	52.4	45.5	40.0
22	71.6	58.6	50.0	43.4	38.2
23	68.5	56.1	47.8	41.5	36.5
24	65.6	53.7	45.9	39.8	35.0
25	63.0	51.6	44.0	38.2	33.6
26	60.6	49.6	42.3	36.7	32.3
27	58.3	47.8	40.8	35.4	31.1
28	56.2	46.0	39.3	34.1	30.0
29	54.3	44.5	37.9	32.9	29.0
30	52.5	43.0	36.7	31.8	28.0

o. s. v.

Då emellertid beträffande arbetslöshetsförsäkringen statsbidragsgrundernas utformning ingår som ett viktigt led i strävandena att i olika avseenden förhindra en icke önskvärd utveckling av försäkringen, synes det utskottet vara lämpligt, att de erhålla den större stadga, som ligger i att de fastställas i form av en av Kungl. Maj:t och riksdagen gemensamt antagen författning. Utskottet vill därför förorda, att statsbidragsgrunderna sammanfattas i en särskild av Kungl. Maj:t och riksdagen gemensamt antagen förordning.

Såsom departementschefen anför, är det icke helt uteslutet, att statsbidrag

Tab. B. Storleken av daghjälsbidraget och de försäkrades avgifter i kronor per medlem.

Antal understödda dagar per medlem av kassan och år	Storleken av daghjälsbidraget och de försäkrades avgifter per medlem vid olika antal understödda dagar per medlem av kassan och år samt en genomsnittlig daghjälp av									
	2 kr.		3 kr.		4 kr.		5 kr.		6 kr.	
	Bidrag	Förs.-avg.	Bidrag	Förs.-avg.	Bidrag	Förs.-avg.	Bidrag	Förs.-avg.	Bidrag	Förs.-avg.
1	—	2.0	—	3.0	—	4.0	—	5.0	—	6.0
2	0.4	3.6	—	6.0	—	8.0	—	10.0	—	12.0
3	1.3	4.7	0.6	8.4	—	12.0	—	15.0	—	18.0
4	2.4	5.6	1.8	10.2	0.8	15.2	—	20.0	—	24.0
5	3.6	6.4	3.3	11.7	2.3	17.7	1.0	24.0	—	30.0
6	5.0	7.0	4.9	13.1	4.1	19.9	2.9	27.1	1.2	34.8
7	6.4	7.6	6.6	14.4	6.1	21.9	5.0	30.0	3.4	38.6
8	7.9	8.1	8.4	15.6	8.2	23.8	7.3	32.7	5.9	42.1
9	9.4	8.6	10.4	16.6	10.4	25.6	9.8	35.2	8.5	45.5
10	11.0	9.0	12.4	17.6	12.8	27.2	12.4	37.6	11.3	48.7
11	12.7	9.3	14.5	18.5	15.2	28.8	15.1	39.9	14.3	51.7
12	14.4	9.6	16.7	19.3	17.8	30.2	18.0	42.0	17.4	54.6
13	16.2	9.8	18.9	20.1	20.4	31.6	20.9	44.1	20.7	57.3
14	18.0	10.0	21.2	20.8	23.1	32.9	24.0	46.0	24.0	60.0
15	19.8	10.2	23.6	21.4	25.9	34.1	27.2	47.8	27.5	62.5
16	21.7	10.3	26.0	22.0	28.8	35.2	30.4	49.6	31.1	64.9
17	23.6	10.4	28.5	22.5	31.7	36.3	33.7	51.3	34.8	67.2
18	25.5	10.5	30.9	23.1	34.7	37.3	37.2	52.8	38.6	69.4
19	27.5	10.5	33.5	23.5	38.0	38.0	40.7	54.3	42.4	71.6
20	29.5	10.5	36.1	23.9	40.9	39.1	44.2	55.8	46.3	73.7
21	31.5	10.5	38.7	24.3	44.0	40.0	47.8	57.2	50.4	75.6
22	»	12.5	»	27.3	»	44.0	»	62.2	»	81.6
23	»	14.5	»	30.3	»	48.0	»	67.2	»	87.6
24	»	16.5	»	33.3	»	52.0	»	72.2	»	93.6
25	»	18.5	»	36.3	»	56.0	»	77.2	»	99.6
26	»	20.5	»	39.3	»	60.0	»	82.2	»	105.6
27	»	22.5	»	42.3	»	64.0	»	87.2	»	111.6
28	»	24.5	»	45.3	»	68.0	»	92.2	»	117.6
29	»	26.5	»	48.3	»	72.0	»	97.2	»	123.6
30	»	28.5	»	51.3	»	76.0	»	102.2	»	129.6

O. S. V.

till de erkända arbetslöshetskassorna redan under nästa budgetår kan komma att böra utbetalas. Utskottet tillstyrker därför, att det förut omförmälda organisationsanslaget jämväl må användas till bestridande av det statsbidrag, som kan komma att utgå under nästa budgetår.

Departement-
schefen.

Med anledning av utskottets förslag, att statsbidragsgrunderna skulle sammanfattas i en särskild av Kungl. Maj:t och riksdagen gemensamt antagen förordning, vill jag framhålla, att de av utskottet till stöd för dess uppfattning framhållna synpunkterna näppeligen kunna här tillmätas större betydelse än vid sjukkassereformen. Även enligt den nya sjukförsäkringslagstiftningen utgöra nämligen statsbidragens former och storlek en viktig punkt i hela systemet; som exempel kan särskilt nämnas läkarvårdsbidraget. Tillräckliga skäl saknas alltså enligt mitt förmenande för att genomföra den legislativa utformningen på annat sätt nu än vid sjukkassereformen. Jag förordar därför i likhet med föregående år, att grunderna för statsbidraget knytas som villkor vid anslagsbeviljandet för att sedan av Kungl. Maj:t sammanfattas i en kungörelse.

Beträffande den närmare utformningen av statsbidragsgrunderna har jag icke funnit skäl att frånga, vad som i detta avseende föreslogs i 1933 års proposition. De av mig förordade statsbidragsgrunderna, vilka äro fullständigt likalydande med de föregående år föreslagna, hava såsom bilaga (*Bilaga C*) fogats till detta protokoll.

Den nya lagstiftningen är avsedd att träda i kraft den 1 januari 1935. Då enligt grunderna för statsbidrag en kassa skall vara berättigad att efter varje kvartals slut erhålla utbetalning intill tre fjärdedelar av det bidrag, som skäligen kan antagas belöpa på kvartalet, innebär detta, att en möjlighet finnes, att viss utgift för försäkringen skall kunna belasta redan nästa budgetårs riksstat. I annat sammanhang kommer jag att senare denna dag hemställa om förslag till riksdagen angående anvisande av ett särskilt anslag för nästkommande budgetår till socialstyrelsens kostnader för försäkringens organisation (proposition nr 41). Medgivande torde böra inhämtas från riksdagen att eventuellt använda detta anslag till bestridande av statsbidrag till de erkända arbetslöshetskassorna. Förslag härom kommer att framläggas i nyssnämnda proposition.

Ändringar i lagen om understödsföreningar.

Som följd av att de blivande erkända arbetslöshetskassorna skola vara registrerade som understödsföreningar erfordras vissa ändringar i lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar. Förslag till lag om sådana ändringar remitterades föregående år till lagrådet för yttrande. Då någon annan ändring i fjolårets förslag icke ifrågasattes än beträffande dagen för ikraftträdandet, vilken bör rättas efter årets förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor, lär det icke erfordras att inhämta lagrådets yttrande över förslaget. Jag ämnar följaktligen hemställa, att fjolårets förslag måtte med nyss antydd ändring föreläggas riksdagen till antagande.

Ändring i lagen om försäkringsavtal.

Den föreslagna nya lagstiftningen påkallar viss ändring i lagen den 8 april 1927 om försäkringsavtal. Förslag därom lär denna dag komma att anmälas av chefen för justitiedepartementet.

Omorganisation av den offentliga arbetsförmedlingen.

Införandet av en arbetslöshetsförsäkring påkallar en betydande utvidgning av den offentliga arbetsförmedlingen. Jag kommer att senare denna dag anmäla frågan om ny lagstiftning beträffande arbetsförmedlingen (proposition nr 40).

Arbetsgivarbidrag.

I enlighet med erhållna direktiv upptogo 1932 års sakkunniga såsom ett led i sitt förslag arbetsgivarbidrag, avsedda att användas dels till de av försäkringen föranledda merkostnaderna för den offentliga arbetsförmedlingen, dels till de avsedda förvaltningsbidragen till arbetslöshetskassorna. Förslaget innebar, att av alla arbetsgivare med minst tio årsarbetare, med undantag för staten och kommunerna, skulle, oberoende av om dessa arbetare vore försäkrade eller ej, uttagas avgifter med två kronor för varje årsarbetare.

I 1933 års proposition anförde jag i den allmänna motiveringen för införande av arbetslöshetsförsäkring, att, då vid en obligatorisk försäkring samtliga arbetare vore försäkrade, man vid en sådan försäkring med skäl kunde fordra, att jämväl arbetsgivarna skulle deltaga i kostnaderna för själva försäkringen. Jag yttrade vidare, att det vore principiellt tilltalande, att produktionen direkt finge deltaga i bärandet av bördan av arbetslösheten. Ett sådant förhållande bleve en motsvarighet till säsongyrkena, där arbetslönen plägar bestämmas med hänsyn till att arbetarna skulle kunna erhålla sin försörjning jämväl under de tider, då de normalt ginge arbetslösa. Arbetsgivarbidragen komme för övrigt att belasta produktionskostnaderna och åtminstone i den s. k. hemmaindustrien att direkt övervältras på konsumenterna. Beträffande det förordade förslaget till frivillig försäkring framhöll jag som en fördel, att systemet visat sig medgiva uttagande av arbetsgivarbidrag, om också i mycket begränsad omfattning.

Efter att hava lämnat en redogörelse för vad som anförts i de avgivna yttrandena rörande denna fråga anförde jag följande:

»För min del kan jag ansluta mig till vad de sakkunniga i detta hänseende föreslagit. De synpunkter, som anförts från svenska arbetsgivareföreningen, synas icke kunna tillmätas betydelse beträffande ett bidrag från arbetsgivarernas sida, som begränsats på sätt här angivits. Alldeles oavsett den utsträckning, i vilken arbetsgivarna kunna komma att även i framtiden visa hänsyn mot arbetarna vid genomförandet av driftinskränkningar — jag begagnar här tillfället att uttala den förhoppningen, att ett blivande statsunderstöd till den redan existerande frivilliga arbetslöshetsförsäkringen icke på något håll bland arbetsgivarna skall kunna tagas till förevändning för mindre tillmötesgående i detta hänseende — måste tillvaron av en genomförd försäkringsorganisation vara ägnad att åstadkomma ökad stabilisering och minskad oro på arbetsplatserna och därmed även inom näringslivet. Det lär icke kunna förnekas, att detta måste komma industrien direkt till godo. Ett bidrag till försäkringens organisationskostnader av den måttliga omfattning, som har föreslagits, synes mig alltså fullt berättigat. Vad angår det ifrågasatta bidraget till

arbetsförmedlingens kostnader gäller detsamma, i den mån merkostnaden direkt sammanhänger med arbetsförmedlingens verksamhet för samarbete med försäkringsorganen. Den av denna anledning nödvändiggjorda utbyggnaden av förmedlingsorganisationen måste emellertid komma att bli till direkt betydelse för näringslivet, såsom varande ägnad att i hög grad medverka till arbetskraftens rörlighet och till möjligheterna för industrien att vid varje tillfälle erhålla den lämpligaste arbetskraften. Jämväl denna del av den blivande merkostnaden bör därför skäligen kunna bestridas av arbetsgivaravgifter.

Vad skogsägareförbundet anfört därom, att skogsägarna skulle få erlägga avgifter för ett stort antal arbetare, som icke skulle vara inbegripna under försäkringen, torde väsentligen bero på ett missförstånd av försäkringens innebörd. Vid fråga om uteslutning från försäkringen av självständiga företagare skall enligt förslaget endast räknas med den tid, då sådana personer icke samtidigt hava ställning av lönearbetare. Eftersom detta är fallet under de av skogsägareförbundet åberopade omständigheter, vilka föranleda utbetalande av olycksfallsförsäkringsavgift, komma de av förbundet framhållna svårigheterna att inträda endast i det fall, att i skogsarbete användas personer, som under minst sju månader av året icke äro anställda i skogsbruket. Även för detta fall är emellertid att anmärka, att avgiften beräknas per årsarbetare och att avgift för en person, som endast en mindre del av året användes i skogsbruk, följaktligen utgår med ett proportionellt mindre belopp.

De sålunda anförda skälen för bidrag från arbetsgivarna tala med den tyngd, att jag anser mig kunna ifrågasätta, att detta bidrag höjes utöver vad de sakkunniga föreslagit. Av deras promemoria framgår, att statens årliga kostnad för arbetsförmedlingen efter försäkringens genomförande uppskattats till i runt tal 1,800,000 kronor. Ehuru jag ännu icke är beredd att taga ståndpunkt till det framlagda organisationsförslaget beträffande arbetsförmedlingen, anser jag mig redan nu kunna utgå från att denna uppskattning av de blivande kostnaderna är väsentligen riktig. Då detta belopp motsvarar ungefär två kronor för var och en av det antal arbetare, för vilka enligt sakkunnigförslaget arbetsgivarbidrag skulle utgå, vill jag alltså förorda, att nämnda bidrag bestämmas så, att andelen till arbetsförmedlingen skulle kunna utgå med två kronor per arbetare. Andelen till försäkringens förvaltningskostnader skulle, enligt vad nyss anförts, beräknas efter en krona per arbetare, vadan arbetsgivarbidraget skulle bestämmas till tre kronor per årsarbetare. Av det sammanlagda årligen inflytande beloppet skulle följaktligen $\frac{2}{3}$ användas till kostnaderna för arbetsförmedlingen och $\frac{1}{3}$ gå i avräkning på statsverkets kostnader för försäkringens förvaltningskostnader, därvid dock den modifikationen torde böra göras, att, därest den för arbetsförmedlingskostnaderna avsedda andelen överstiger det för ändamålet beräknade utgiftsbeloppet, överskottet bör tillföras den till försäkringens förvaltningskostnader avsedda andelen.»

Särskilda utskottet yttrade beträffande arbetsgivarbidragen följande:

Utskottet kan i denna del ej ansluta sig till vad Kungl. Maj:t föreslagit. Väl må det vara sant, att man vid en obligatorisk försäkring allmänt ansett sig

kunna lägga en del av kostnaderna direkt på arbetsgivarna. Inom en frivillig försäkring åter måste frågan te sig annorlunda, eftersom många arbetsgivare ej alls och andra endast till en mindre del kunna antagas ha försäkrade arbetare anställda och det av tekniska skäl torde vara omöjligt att stadga bidragskyldighet allenast för försäkrade arbetare. Vad angår den del av bidragen, som skulle gå till kostnaderna för den offentliga arbetsförmedlingen, torde visserligen arbetsförmedlingens utbyggande till en del komma arbetsgivarna direkt till godo. Att av denna orsak för dem införa en särskild avgiftsskyldighet torde dock ej vara motiverat. I varje fall saknas skäl för att arbetsgivarna skulle, såsom i propositionen är beräknat, övertaga statens samtliga kostnader för den offentliga arbetsförmedlingen. Härtill kommer, att man i möjligaste mån synes böra undvika tillskapandet av nya specialbudgeter.

Jag anhåller nu att få lämna en kortfattad redogörelse för den *danska* lagstiftningen angående arbetsgivarbidrag.

År 1921 infördes i Danmark skyldighet för de arbetsgivare, som omfattades av olycksfallsförsäkringslagen, att inbetala bidrag till en samtidigt inrättad arbetslöshetsfond. Arbetsgivarnas bidrag voro avsedda att utgöra i genomsnitt 9 kronor per årsarbetare. Bidraget växlade dock efter de olika yrkenas arbetslöshetsrisk från lägst 3 till högst 15 kronor per årsarbetare. Efter år 1924 och 1927 vidtagna sänkningar uppgick bidragets storlek till 3 kronor per årsarbetare med undantag för lärlingar samt lant- och skogsarbetare, för vilka bidraget uppgick till 2 kronor. Därjämte inskränktes kretsen av bidragsskyldiga arbetsgivare till sådana yrken, för vilka arbetslöshetskassor kunde bildas.

Enligt lagen den 20 maj 1933 om arbetsförmedling och arbetslöshetsförsäkring m. m. åligger det samtliga arbetsgivare inom sådana yrken, för vilka arbetslöshetskassor kunna bildas, att till arbetslöshetsfonden erlägga bidrag med 4 kronor 50 öre per årsarbetare. För lärlingar under de första två åren av lärotiden samt för lant- och skogsarbetare är avgiften fortfarande bestämd till 2 kronor om året. Från bidragsplikten stadgas vissa undantag i lagen. Därjämte kan socialministern efter hemställan av arbetslöshetsfondens styrelse medgiva, att arbetsgivare inom yrke, för vilket någon erkänd arbetslöshetskassa icke upprättats, skola befrias från bidragsplikt. Därest arbetslöshetsfondens medel stiga till ett belopp av över 12 miljoner kronor, bortfaller skyldigheten för arbetsgivarna att erlägga bidrag med utgången av det räkenskapsår för fonden, under vilket nämnda summa uppnåts. Bidragsplikten inträder ånyo, när fondens medel sjunka till 10 miljoner kronor. Staten lämnar jämväl tillskott till fonden.

Arbetslöshetsfondens medel skola användas till årliga bidrag till de erkända arbetslöshetskassornas fortsättningskassor, till bidrag till nödhjulsarbeten, som igångsättas av staten, kommunerna eller privata institutioner, som åtnjuta offentligt stöd, till kurser för arbetslösa samt till lån till arbetslöshetskassor vid extraordinärt stor arbetslöshet. Vidare kan av fondens ränteinkomster intill 20 procent användas till bidrag till icke erkända arbetslöshetskassor. Därest fondens ekonomi tillåter det, kan vid stor arbetslöshet bidrag lämnas till föreningar och institutioner, som verka till de arbetslösas nytta.

Departementschefen.

Såsom jag föregående år anförde, måste det anses vara en bland den obligatoriska arbetslöshetsförsäkringens fördelar, att en del av kostnaderna för försäkringen kan läggas direkt på produktionen genom bidrag såväl från de försäkrade arbetarna som från arbetsgivarna. Grunden till avgifterna från arbetsgivarna i den obligatoriska försäkringen förklaras bland annat vara, att samtliga arbetare i en dylik försäkring äro försäkrade. I de länder, där obligatorisk försäkring är införd, har man allmänt inrättat försäkringssystemet så, att kostnaderna för detsamma bäras av staten, de försäkrade och arbetsgivarna. En viss arbetslöshetsrisk synes städse vara förbunden med produktionen, och de huvudsakliga kostnaderna för en försäkring mot denna risk böra därför principiellt ingå i de normalt beräknade produktionskostnaderna. Ur denna synpunkt äro arbetsgivarbidrag väl motiverade.

Oppositionen emot arbetsgivarbidrag i vårt land lärer emellertid ej rikta sig emot den principiella satsen, att sådana bidrag böra uttagas vid en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. De framkomna invändningarna avse fastmer uttagandet av arbetsgivarbidrag vid en frivillig försäkring. Som skäl häremot åberopas, att vid en frivillig försäkring många arbetsgivare ej alls och andra endast till en mindre del kunna antagas hava försäkrade arbetare anställda samt att det av tekniska skäl torde vara omöjligt att stadga bidragsskyldighet allenast för försäkrade arbetare.

Utan att bestrida att det anförda resonemanget äger en viss giltighet, synes det mig dock knappast kunna med någon större styrka göras gällande mot de ytterst obetydliga arbetsgivarbidrag, som jag förordar. Förslaget upptager ju avgifter om allenast tre kronor per årsarbetare. En sådan avgift kan icke sägas utgöra en börda för näringslivet.

Visserligen är hela förslaget uppbyggt enligt ett frivilligt system. Men på grund av dess läggning kan man förvänta en mycket allmän anslutning till försäkringen från lönarbetarnas sida inom jämförelsevis få år. Den organiserade arbetarklassen har redan i stor omfattning givit till känna sin avsikt att bilda arbetslöshetskassor enligt förslaget. Försäkringen har därför goda utsikter att bliva en allmän arbetarförsäkring. Även på denna grund borde det anses riktigt, att arbetsgivarna direkt få bidraga till densamma.

De föreslagna arbetsgivarbidragen äro avsedda att med högst två tredjedelar användas till statens kostnader för den offentliga arbetsförmedlingen och med återstoden till förvaltningsbidrag till de erkända arbetslöshetskassorna. På grund härav borde betänkligheterna emot bifall till förslaget kunna hävas hos dem, som ej kunna giva sin anslutning till ett förslag om arbetsgivarbidrag, avsedda att användas till förmåner åt de försäkrade arbetarna. Såsom jag närmare utvecklade föregående år, måste nämligen en genomförd försäkringsorganisation vara ägnad att åstadkomma ökad stabilisering och minskad oro på arbetsplatserna och därmed även inom näringslivet samt sålunda komma industrien i dess helhet till godo. Den offentliga arbetsförmedlingen är jämväl av direkt betydelse för näringslivet, såsom varande ägnad att medverka till arbetskraftens rörlighet och till möjligheterna för industrien att erhålla den lämpligaste arbetskraften.

På sålunda angivna skäl har jag ansett mig böra förorda, att förslaget om arbetsgivarbidrag ånyo underställes riksdagens prövning i samband med det förnyade förslaget till arbetslöshetsförsäkring.

Jag har icke funnit skäl att företaga annan ändring i det föregående år framlagda lagförslaget än beträffande dagen för ikraftträdandet, vilken ändrats i överensstämmelse med årets förslag om arbetslöshetsförsäkring. Vid sådant förhållande läser det icke erfordras att ånyo inhämta lagrådets yttrande över lagförslaget.

I fråga om motiveringen för de särskilda bestämmelserna i lagförslaget tillåter jag mig att hänvisa till propositionen nr 209 till 1933 års riksdag (sid. 154 ff.).

Icke heller har jag ansett mig böra föreslå någon ändring i de föregående år föreslagna bestämmelserna angående uppbörden av de avgifter, som skola erläggas till riksförsäkringsanstalten. Jag hänvisar även i detta hänseende till nyssnämnda proposition.

Ikraftträdandet.

I 1933 års proposition föreslogs, att den nya lagstiftningen skulle träda i kraft redan från och med årsskiftet 1933/1934. Beträffande de härför anförda skälen tillåter jag mig att hänvisa till fjolårets proposition s. 149. Särskilda utskottet gjorde icke någon erinran beträffande tiden för ikraftträdandet.

Under hänvisning till vad jag föregående år anfört angående tidpunkten för ikraftträdandet föreslår jag, att den blivande lagstiftningen bestämmes att träda i kraft från och med den 1 januari 1935. Med hänsyn härtill torde arbetsgivarbidrag första gången böra erläggas under år 1936.

Kostnadsberäkningar.

De undersökningar, som utfördes av 1932 års sakkunniga för arbetslöshetsförsäkring, gåvo vid handen, att understödsprocenten (π), d. v. s. antalet från försäkringen understödda veckor i procent av antalet arbetslösa veckor kunde försäkringen understödda veckor i procent av antalet arbetslösa veckor, kunde för yrken, som icke företedde någon säsongkaraktär, ungefärligen uttryckas medelst formeln

$$\pi = 36.6 - 0.72 P,$$

där P betecknar arbetslöshetsprocenten.

Det antogs härvid, att villkoren för understöd från försäkringen voro utformade i enlighet med det förslag till obligatorisk arbetslöshetsförsäkring, som år 1928 framlades av 1926 års arbetslöshetssakkunniga (1928 års förslag).

De utförda undersökningarna visade även, att för samma genomsnittsvärde på arbetslöshetsprocenten försäkringens effektivitet blev större, ju mera utpräglad säsongkaraktär yrket uppvisade. Sålunda syntes man i stort sett kunna antaga, att effektiviteten inom ett yrke, som uppvisade en säsongkaraktär motsvarande grov- och fabriksarbetareförbundet, var i runt tal 50 % större än den enligt formeln erhållna effektiviteten. Inom ett yrke med den utpräglade säsongkaraktär, som måleriarbetareförbundet uppvisade, kunde man påräkna en effektivitet, som var icke mindre än omkring dubbelt så stor som den, vilken framgick ur den nyss angivna formeln.

Det förslag till arbetslöshetsförsäkring, som förelades 1933 års riksdag, företedde i avseende på villkoren för understöd vissa skiljaktigheter från det förslag, som låg till grund för de ovan omnämnda undersökningarna. Beträffande de viktigaste olikheterna emellan de båda förslagen hänvisas till förut lämnad redogörelse (se sid. 37, jfr sid. 91). Det må i detta sammanhang därutöver nämnas, att det vid de undersökningar, som utfördes av 1932 års sakkunniga, i förenklande syfte förutsattes, att den första veckan av varje arbetslöshetsperiod vore att anse såsom karensvecka, varunder understöd icke skulle utgå. Enligt förslaget skulle emellertid ny karensvecka ej räknas, därest en understödsperiod avbröts av tillfälligt arbete av mindre än 18 dagars varaktighet.

Vid framläggandet av 1933 års regeringsförslag var det icke möjligt att mera ingående undersöka, vilka förskjutningar i kostnadsavseende som de i sakkunnigförslaget verkställda ändringarna kunde väntas medföra. De mera sporadiska undersökningar, som i sådant syfte verkställdes, ansågos emellertid lämna stöd för den uppfattningen, att ändringarna i fråga kunde väntas medföra en ökning i försäkringens effektivitet av i runt tal 25 procent. I anledning av det sätt, varpå statsbidragsgrunderna utformats, beräknades den stegrade effektiviteten medföra en ökning av statsbidraget (daghjälsbidraget) med 42 procent för fackförbund *med* arbetslöshetskassor och 14 procent för fackförbund *utan* arbetslöshetskassor. Att den procentuella ökningen av statsbidraget blev mindre för fackförbund utan arbetslöshetskassor berodde därpå, att den stegrade effektiviteten i flera fall medförde, att antalet understödda dagar per medlem och år för dessa förbund översteg 21, varvid statsbidraget icke kom att i motsvarande grad ökas.

I samband med förarbetena till det nu föreliggande förslaget hava ingående undersökningar verkställts till belysning av frågan om vilka ändringar försäkringens effektivitet kommer att undergå, därest villkoren för understöd förändras i olika avseenden. En redogörelse för dessa undersökningar återfinnes i den över undersökningarna upprättade promemorian (Bilaga B, sid. 89). I detta sammanhang skall erinras om följande resultat, vilka äro av betydelse för kostnadsfrågan och för bedömande av daghjälsbidragets storlek.

Träindustriarbetareförbundet.

Period	Antal arbetslösa veckor	Antal understödda veckor			Understödda veckor i % av arbetslösa veckor		
		Alt. A	Alt. B	Alt. C	Alt. A	Alt. B	Alt. C
1929	30,711	10,110	10,935	12,365	32.9	35.6	40.3
1930	37,223	10,722	12,272	14,069	28.8	33.0	37.8
1931	56,882	18,466	20,830	23,708	32.5	36.6	41.7
1929—1931	124,816	39,298	44,037	50,142	31.5	35.3	40.2
				Relativa tal	100	112	128

Grov- och Fabriksarbetareförbundet.

Period	Antal arbetslösa veckor	Antal understödda veckor		Understödda veckor i % av arbetslösa veckor	
		Alt. A	Alt. C ₁	Alt. A	Alt. C ₁
1929	114,757	27,188	37,397	23.7	32.6
1930	139,423	38,212	49,865	27.4	35.8
1929—1930	254,180	65,400	87,262	25.7	34.3
			Relativa tal	100	133

Metallindustriarbetareförbundet.

Period	Antal arbetslösa veckor	Antal understödda veckor		Understödda veckor i % av arbetslösa veckor	
		Alt. A	Alt. C ₁	Alt. A	Alt. C ₁
1929	35,175	11,057	12,798	31.4	36.4
1930	55,415	21,202	24,056	38.3	43.4
1931	108,444	40,431	45,137	37.3	41.6
1929—1931	199,034	72,690	81,991	36.5	41.2
			Relativa tal	100	113

De i översikten upptagna alternativens innebörd framgår ur följande sammanställning.

Alt. A. (1928 års förslag till obligatorisk försäkring.) 26 veckoavgifter under fyra på varandra följande kalenderkvartal; understödsmaximum 20 veckor under fyra på varandra följande kalenderkvartal; den första veckan av varje arbetslöshetsperiod betraktas som karensvecka.

Alt. B. (1933 års utskottsförslag.) 26 veckoavgifter under 12 månader närmast före arbetslöshetens början; understödsmaximum 20 veckor under 52 på varandra följande veckor; karensbestämmelser enligt 22 § i förslaget till försäkringsförordning.

Alt. C. (Föreliggande förslag.) 20 veckoavgifter under 12 månader närmast före arbetslöshetsfallet; understödsmaximum och karensvillkor = *alt. B.*

Alt. C₁. 20 veckoavgifter under fyra på varandra följande kalenderkvartal; understödsmaximum och karensvillkor = *alt. A.*

Genom undersökningarna har det konstaterats, att föreliggande förslag i effektivitetshänseende nära överensstämmer med det i fjolårets proposition framlagda förslaget, vilket för rätt till understöd krävde 26 veckoavgifter under 18 månader närmast före arbetslöshetens början. På grund härav har någon särskild kostnadsberäkning icke genomförts beträffande fjolårets propositionsförslag.

Särskilt anmärkningsvärt är det förhållandet, att, då man ser på träindustriarbetareförbundet, *alt. B* ger en effektivitet, som är 12 % större än *alt. A*. Den huvudsakliga skillnaden mellan dessa båda alternativ är, som nyss nämnts, att *alt. A* kräver 26 veckoavgifter under de fyra närmast föregående kalenderkvartalen, vilket villkor jämväl skall vara uppfyllt vid början av varje kalenderkvartal under hela arbetslöshetsfallet, medan *alt. B* endast kräver 26 erlagda veckoavgifter under de *vid arbetslöshetens början* senast förflutna 12 månaderna. Som synes förete alternativen C och C₁, bortsett från antalet erforderliga veckoavgifter, samma inbördes avvikelser som alternativen B och A. Antager man, att skillnaden i effektivitet mellan alternativen med 20 veckoavgifter är densamma som konstaterats mellan alternativen med 26 veckoavgifter samt att erfarenheterna från träindustriarbetareförbundet kunna utan vidare överföras till grov- och fabriks- samt metallindustriarbetareförbunden, skulle effektiviteten enligt C kunna för sistnämnda båda förbund väntas vara 12 % större än enligt C₁. I det följande har hänsyn till nu berörda olikhet emellertid tagits på det sätt, att de relativa effektivitetstalen för grov- och fabriks- samt metallindustriarbetareförbunden 133 och 113 (sid. 75) ökats med 12 enheter vardera, varvid följande effektivitetssiffror erhållits:

	Försäkringens effektivitet enligt	
	Alt. A (1928 års förslag)	Alt. C (föreliggande förslag)
Träindustriarbetareförbundet	100	128
Grov- och fabriksarbetareförbundet	100	145
Metallindustriarbetareförbundet	100	125

De erhållna siffrorna antyda, att effektivitetsökningen blir större, ju mera säsongbetonat yrket är. För metallindustriarbetareförbundet har under de gjorda förutsättningarna erhållits en ökning av effektiviteten med 25 %, vilket överensstämmer med det antagande, som lades till grund för beräkningen i propositionen till 1933 års riksdag. För grov- och fabriksarbetareförbundet har erhållits en effektivitetsökning av 45 %. Att med ledning av dessa hållpunkter kunna med någon som helst grad av säkerhet bestämma effektivitetsökningen för det fall, att säsongkaraktären skulle vara ännu mera utpräglad, såsom exempelvis ifråga om måleriarbetareförbundet, är givetvis icke möjligt. För de följande beräkningarna skall emellertid antagas, att försäkringens effektivitet för yrken med samma utpräglade säsongkaraktär som måleriarbetareförbundet kommer att ökas med 60 % vid en övergång från *alt. A* till *alt. C*.

Sammanfattas vad i det föregående anförts, skulle man sålunda för en arbetslöshetsförsäkring, avseende yrken av olika säsongkaraktär, erhålla den effektivitet, som framgår ur följande översikt:

	Försäkringens effektivitet enligt	
	1928 års förslag	föreliggande förslag
Yrken utan säsongkaraktär	π	1.25 π
Yrken av samma säsongkaraktär som grov- och fabriksarbetareförbundet	1.5 π	1.45 · 1.5 π = 2.2 π
Yrken av samma säsongkaraktär som måleriarbetareförbundet	2.0 π	1.60 · 2.0 π = 3.2 π

För π gäller det värde, som framgår ur den nyss (sid. 73) återgivna formeln.

Vid genomförandet av årets kostnadsberäkningar hava lagts till grund samma antaganden rörande försäkringens omfattning som i 1932 års sakkunnigförslag. Arbetslöshetsprocenten har liksom där antagits motsvara den genomsnittliga arbetslösheten under åren 1929—1931. Även i fråga om daghjälpens belopp hava samma antaganden tillämpats.

Resultatet av årets beräkning beträffande föreliggande förslag finnes sammanställt i följande tablå.

Sammandrag av 1934 års kostnadsberäkning.

	Fackförbund och samman- slutningar		Tillsammans
	med arbets- löshetskassa	utan arbets- löshetskassa	
Antal medlemmar	328,000	365,000	693,000
Beräknat antal understödda dagar per år	3,882,000	8,636,000	12,518,000
Beräknad kostnad för daghjälp kr.	12,757,000	24,207,000	36,964,000
Statsbidrag (daghjälpsbidrag) »	4,941,000	10,719,000	15,660,000
De försäkrades avgifter »	7,816,000	13,488,000	21,304,000
Daghjälpsbidrag i procent av hela kostnaden . . . %	38.7	44.3	42.4
Genomsnittsvärden:			
Hela kostnaden per medlem kr.	38.89	66.32	53.34
Daghjälpsbidraget per medlem »	15.06	29.37	22.60
De försäkrades avgifter per medlem »	23.83	36.95	30.74
Arbetslöshetsprocenten %	9.0	18.6	14.1
Understödsprocenten %	43.7	42.5	42.8
Antal understödda dagar per medlem	11.8	23.7	18.1
Daghjälp per understödsdag kr.	3.29	2.80	2.95

Vid behandlingen av 1933 års proposition föreslog utskottet den lösning, som ovan betecknats med *alt. B*. Även detta förslag har gjorts till föremål för en kostnadsundersökning.

I följande tablå hava sammanställts resultaten av dels de beräkningar, som föregående år verkställdes beträffande det i 1933 års proposition framlagda förslaget, dels den uppskattning som nu verkställts beträffande förslaget enligt föreliggande proposition ävensom utskottsförslaget.

	Kostnaden i 1.000-tal kronor, avseende fackförbund						I allt
	med arbetslöshetskassa		utan arbetslöshetskassa		Tillsammans		
	Dag-hjälpsbidrag	De försäkrades avgifter	Dag-hjälpsbidrag	De försäkrades avgifter	Dag-hjälpsbidrag	De försäkrades avgifter	
1933 års proposition enligt då gjord beräkning	4,763	7,510	10,722	10,222	15,485	17,732	33,217
1933 och 1934 års propositioner enligt nu gjord beräkning .	4,941	7,816	10,719	13,488	15,660	21,304	36,964
Utskottsförslaget enligt nu gjord beräkning	4,008	6,975	10,291	8,500	14,299	15,475	29,774
Ökning (+) resp. minskning (—) i förhållande till 1933 års proposition enligt då gjord beräkning							
1934 års proposition	+ 178	+ 306	— 3	+ 3,266	+ 175	+ 3,572	+ 3,747
Utskottsförslaget	— 755	— 535	— 431	— 1,722	— 1,186	— 2,257	— 3,443

Såsom synes av sammanställningen kan — då effektiviteten av de båda årens propositioner i det föregående antagits vara densamma — den större ökning av försäkringens effektivitet för säsongyrkena, vartill hänsyn icke kunde tagas vid beräkningarna i propositionen till 1933 års riksdag, antagas medföra endast en obetydlig ökning av statsbidraget till fackförbund *med* arbetslöshetskassor och praktiskt taget icke någon ändring alls i fråga om statsbidraget till förbund *utan* dylika kassor. Detta beror därpå att för samtliga förbund utan arbetslöshetskassor med säsongkaraktär antalet understödda dagar per medlem och år kommer att överstiga 21 redan vid en ökning med 25 procent, vilket var den ökning i förhållande till sakkunnigförslaget, som lades till grund för 1933 års beräkning beträffande samtliga kassor. Vad däremot angår kostnaderna i sin helhet för daghjälp beräknas desamma nu till cirka 37 i stället för 33 miljoner kronor eller cirka 12 procent högre. Då vår kännedom om sambandet mellan säsongkaraktären och den effektivitetsökning, som framgår ur en uppmjukning av understödsvillkoren från 26 till 20 veckavgifter per år, är bristfällig, måste den angivna ökningen av de sammanlagda kostnaderna betraktas såsom osäker. Däremot torde den beräknade ökningen av statsbidraget kunna betraktas såsom mera tillförlitlig, oaktat även denna är behäftad med en viss osäkerhet, bland annat på den grund att de utförda undersökningarna avsett endast några fackförbund, varav resultatet sedermera i viss utsträckning måst generaliseras till övriga förbund.

Utskottsförslaget innebär strängare försäkringsvillkor än 1933 års proposition och föreliggande förslag. Det skulle enligt de nu gjorda beräkningarna medföra en minskning av den sammanlagda årskostnaden för försäkringen med cirka 7.2 miljoner kronor, varav cirka 1.4 miljoner kronor motsvara minskat

daghjälpsbidrag och återstoden eller cirka 5.8 miljoner kronor minskning av de försäkrades avgifter.

Det må även nämnas, att, om man antager, att den ökning av effektiviteten för mera säsongbetonade yrken, som tidigare (sid. 76) antagits utgöra 45 respektive 60 %, alltefter graden av säsongväxlingarna, i stället antages till 40 respektive 50 %, detta enligt verkställda beräkningar skulle komma att reducera den sammanlagda kostnaden för daghjälp för försäkringen i dess helhet med omkring 0.7 miljoner kronor, medan däremot statsbidraget icke skulle påverkas.

För att underlätta en uppfattning om vilka förskjutningar såväl kostnaderna i sin helhet som statsbidraget kunna väntas undergå, *därest arbetslöshetsnivån skulle komma att väsentligt sänkas*, har genomförts en beräkning av de nämnda kvantiteterna enligt föreliggande förslag under antagande av att arbetslösheten inom samtliga fackförbund skulle reduceras med en fjärdedel. Resultatet finnes sammanställt i nedanstående tablå.

Den arbetslöshet, som lagts till grund för beräkningarna	Kostnader i 1,000-tal kronor					
	Fackförbund <i>med</i> arbetslöshetskassa		Fackförbund <i>utan</i> arbetslöshetskassa		Tillsammans	
	Hela kostnaden	Statsbidraget	Hela kostnaden	Statsbidraget	Hela kostnaden	Statsbidraget
Arbetslösheten under perioden 1929—1931	12,757	4,941	24,207	10,719	36,964	15,660
Ovanstående arbetslöshet reducerad med en fjärdedel	10,415	3,463	21,490	10,232	31,905	13,695
Kostnadsminskning i procent motsvarande en minskning i arbetslösheten med 25 %	18.4	29.9	11.2	4.5	13.7	12.5

Ur tablån framgår, att kostnaderna i sin helhet såväl för fackförbund *med* som *utan* arbetslöshetskassor icke avtaga i samma proportion som arbetslösheten själv. Detta förhållande beror därpå, att antalet understödda dagar per medlem, som blir ett mått på kostnadernas storlek, förändras relativt långsamt jämfört med förändringen i arbetslöshetsprocenten, ett förhållande, som för övrigt framgår av undersökningar verkställda av 1932 års sakkunniga (se bilaga G till proposition nr 209 år 1933, sid. 96). Då arbetslösheten är mera omfattande, kommer en ändring av densamma att medföra endast en ringa ändring av antalet understödda dagar per medlem och därmed även en relativt obetydlig ändring av kostnaderna. Sistnämnda förhållande förklarar, att hela kostnaden för försäkringen för fackförbund *utan* arbetslöshetskassor, inom vilka arbetslösheten är betydande, endast sjunker med 11.2 procent, medan arbetslösheten antagits hava nedgått med 25 procent.

Ser man åter på förändringarna i statsbidraget, gestalta sig förhållandena annorlunda. Då arbetslösheten är relativt låg, såsom fallet är inom fackför-

bund *med* arbetslöshetskassor, kommer en minskning av arbetslösheten att medföra en relativt snabbare minskning av statsbidraget. Man finner även ur tablån, att för dessa förbund en minskning av arbetslösheten med 25 procent kommer att reducera kostnaden för statsbidraget med omkring 30 procent. Däremot skulle motsvarande minskning av statsbidraget för fackförbund utan arbetslöshetskassor endast komma att uppgå till 4.5 procent, ett förhållande, som förorsakas därav, att flera av ifrågavarande kassor komma, med den arbetslöshet, som lagts till grund för beräkningarna, att uppvisa mer än 21 understödda dagar per medlem och år, över vilken gräns statsbidraget icke undergår någon förändring, även om arbetslöshetens omfattning skulle undergå förskjutningar i ena eller andra riktningen.

Förutom det allmänna statsbidraget skall enligt förslaget utgå förvaltningsbidrag för varje kalenderår till de erkända arbetslöshetskassorna dels med ett belopp i kronor motsvarande två gånger antalet årsmedlemmar i kassan under året, dels med belopp motsvarande vad under året utgivits i arvode till styrelseledamot och revisor, som utsetts av tillsynsmyndigheten. Vid fullt utbyggd försäkring kan förvaltningsbidraget beräknas komma att uppgå till omkring 1,400,000 kronor. Av vad jag tidigare anfört framgår, att jag föreslår, att omkring 900,000 kronor av detta belopp skall gäldas av de större arbetsgivarna i form av en särskild årlig avgift. Statsverkets andel av förvaltningskostnaderna skulle sålunda komma att uppgå till omkring 500,000 kronor.

Utbyggandet av försäkringen torde komma att taga en tid av minst fyra år i anspråk. Detta innebär, att först under år 1939 statens utgifter skulle komma att uppgå till det belopp, som beräknats för fullt genomförd försäkring.

Vad beträffar kostnaderna under nästa budgetår hänvisar jag till vad jag därom anfört i samband med behandlingen av grunderna för statsbidrag till de erkända arbetslöshetskassorna (sid. 68).

Departementschefens hemställan.

Föredragande departementschefen uppläser härefter inom socialdepartementet upprättade förslag

dels till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar,

dels till lag angående bidrag från arbetsgivare till bestridande av statens omkostnader för de erkända arbetslöshetskassorna och den offentliga arbetsförmedlingen,

dels till förordning om erkända arbetslöshetskassor,

dels till grunder för statsbidrag till erkända arbetslöshetskassor,

dels till förordning om riksförsäkringsanstaltens uppbörd av avgifter jämlikt lagen angående bidrag från arbetsgivare till bestridande av statens omkostnader för de erkända arbetslöshetskassorna och den offentliga arbetsförmedlingen,

dels till förordning om ändrad lydelse av § 5 i förordningen den 31 mars 1922 (nr 130) angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete,

allt av den lydelse, bilagor till detta protokoll utvisa.

Härefter hemställer föredraganden, att Kungl. Maj:t ville *dels*, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga de upplästa två lagförslagen, *dels ock* föreslå riksdagen att antaga de därefter upplästa tre förslagen till förordningar.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

B. Spångberg.

Ny lagstiftning i vissa främmande länder angående arbetslöshetsförsäkring.

Danmark.

Den 20 maj 1933 hava i Danmark utfärdats nya lagar om offentlig försörjning, folkförsäkring, olycksfallsförsäkring, arbetsförmedling och arbetslöshetsförsäkring samt angående privat arbetsanvisning. Det sedan flera år pågående arbetet på en förnyelse och kodifikation av den sociala lagstiftningen är därmed slutfört.

Lagen om arbetsförmedling och arbetslöshetsförsäkring undergick, såsom närmare framgår av en i den av 1932 års sakkunniga avgivna promemorian intagen redogörelse, redan år 1932 en betydande omarbetning och har nu i samband med de övriga socialförsäkringslagarnas antagande endast undergått vissa smärre ändringar, avseende bland annat att bringa bestämmelserna om kommunernas bidrag till full överensstämmelse med de regler, som införts inom de andra försäkringsgrenarna. Lagen har dessutom kompletterats med en särskild lag angående privat arbetsförmedling, vilken innefattar förbud utom i särskilda undantagsfall mot utkrävande av avgifter i samband med platsanskaffning för arbetare eller andra anställda inom industri, hantverk, handel och samfärdsel. Kommissionskontor för förmedling av arbetskraft till husligt arbete eller jordbruk kunna under vissa villkor alltså få bedriva sin verksamhet men underkastas skärpta restriktioner.

Beträffande vissa huvuddrag av socialreformen i övrigt torde följande kortfattade redogörelse böra lämnas.

Enligt den hittillsvarande ordningen har fattigvården utgjort den normala formen för samhällets hjälpverksamhet. Efter hand har emellertid från fattigvårdens klientel avskilts ett flertal kategorier av hjälpbehövande, vilka hänvisats till andra understödsformer, som icke medfört fattigvårdens rättsverkningar. Den nya lagstiftningen åter utgår från att ett oförvällat nödtillstånd som regel bör avhjälpas genom en efter behovet avpassad understödsform och att återbetalningsskyldighet eller andra för den hjälpsökande menliga rättsverkningar ej böra inträda i andra fall än där det uttryckligen föreskrivits.

I överensstämmelse härmed upptager lagen om offentlig försörjning ett flertal olika former av samhällshjälp för särskilda kategorier av hjälpbehövande såsom minderåriga, ensamstående barnaförsörjare, barnaföderskor, kroniskt sjuka, abnorma och vanföra m. fl. Vidare meddelas regler om hjälp vid vissa tillfälliga trångmål såsom sjukdom, dödsfall, husvillhet, olyckshändelser etc. samt om offentlig barnbispisning i skolorna. Slutligen har införts en bestämmelse om befogenhet för kommunalstyrelse att bevilja visst anslag, motsvarande för varje år högst 50 öre per invånare, varur bistånd skall kunna lämnas hjälpsökande, som råkat ut för oförutsedda svårigheter och icke på annat sätt kunna bispringas.

För de hjälpbehövande, som icke kunna hänföras till någon av de särskilt anordnade understödsformerna, återstå två hjälpformer, i lagen benämnda kommunhjälp och fattighjälp. Båda dessa hjälpformer medföra återbetalningsskyldighet för mottagaren. Fattighjälpen är avsedd för försumliga familjeförsörjare och andra arbetsovilliga eller asociala individer samt medför förlust av rösträtt och vissa andra medborgerliga rättigheter. Kommunhjälp är avsedd för sådana hjälpsökande, av vilka man kan förvänta större ambition och vilja att göra rätt för sig. Återbetalningsskyldigheten för erhållen kommunhjälp upphör, om vederbörande under viss tid kan reda sig utan förnyat understöd. Övergår kommunhjälp däremot till att bli ett permanent understöd, kan den under vissa förutsättningar komma att betraktas som fattighjälp med dess rättsverkningar. Jämväl fattighjälpen kan efter viss tids förlopp eftergivnas.

Kommunhjälp får normalt icke utgivas till den, som uppbär eller uppfyller villkoren för att uppbära invalid- eller ålderspension eller annan offentlig hjälp, som motsvarar full försörjning. Enligt en i arbetslöshetsförsäkringslagen given bestämmelse jämställas understöd enligt denna lag med nu nämnda former av offentlig hjälp. Kommunhjälp kan ej användas för suppleringsarbetslön, då vederbörande har eller kan anvisas fullt arbete till vanlig lön. Endast om särskilda omständigheter därtill föranleda, äger socialnämnden i dessa fall rätt att efter bifall av kommunalstyrelsen utgiva kommunhjälp.

Fattighjälp liksom också sådan kommunhjälp, som har fattighjälps rättsverkningar, avskär vederbörande hjälpsökande från rätt att erhålla andra former av samhällshjälp, sålunda bland annat invalid- eller ålderspension och arbetslöshetsunderstöd.

Emot dessa i lagen om offentlig försörjning givna bestämmelser svarar den i lagen om arbetsförmedling och arbetslöshetsförsäkring meddelade bestämmelsen, att en statserkänd arbetslöshetskassa icke må utgiva understöd bland annat till medlemmar, som

1) uppbära invalid- eller ålderspension eller på grund av nedsatt förvärfvårmåga erhålla offentligt understöd, vilket till storlek och varaktighet kan jämföras med invalidpension;

2) försörjas på anstalt; samt

3) uppbära fattighjälp eller kommunhjälp under sådana förhållanden, att densamma skall betraktas som fattighjälp, eller som tidigare uppburit fattighjälp eller nu nämnd kommunhjälp, dock blott så länge de i försörjningslagen stadgade verkningarna av hjälpen bestå.

Arbetsdirektören kan medgiva undantag från det under 1) ovan omnämnda villkoret, då särskilda skäl tala därför.

Förhållandet mellan arbetslöshetshjälpen och andra former av offentligt understöd åt hjälpbehövande innebär icke någon ny princip. Icke heller enligt tidigare gällande lagstiftning ägde de statserkända arbetslöshetskassorna utgiva understöd till medlemmar, som uppburo invalid- eller ålderspension eller fattigvård. Någon hänsyn i dessa fall till en medlems genom egna inbetalningar av avgifter förvärvat rätt till understöd har sålunda varken enligt den äldre eller den nya lagstiftningen tagits.

I samband med vissa förslag till kristidslagstiftning framlade regeringen under september månad 1933 i folketinget förslag till lag om provisorisk utvidgning av rätten till understöd från statserkända arbetslöshetskassor. Förslaget förföll, då enighet icke nåddes om detsamma före riksdagssessionens slut. Vid riksdagens sammanträde under oktober månad 1933 framlade regeringen emellertid ånyo samma lagförslag.

Innan lagförslaget innehåll behandlas, torde en redogörelse få lämnas för

gällande regler angående villkoren för erhållande av understöd från en stats-erkänd arbetslöshetskassa och den tid, under vilken sådant understöd må utgivas.

Understöd kan icke utgivas till någon, med mindre han har varit ersättningsberättigad (»nydende») medlem i en erkänd kassa och erlagt på honom belöpande avgifter under de sistförflutna 12 månaderna. Rätten till understöd bortfaller emellertid, när en medlem icke haft arbete i minst 10 månader under loppet av de senast förflutna två åren. Socialministern kan medgiva, att sistnämnda bestämmelse tillfälligtvis sättes ur kraft vid extraordinärt stor arbetslöshet inom kassans verksamhetsområde. Rätten att erhålla understöd bortfaller dock alltid, om en medlem icke har haft arbete som lönearbetare under respektive minst 26 eller 39 veckor inom en i kassans stadgar bestämd gräns av tre eller fyra år. För att åter bli berättigad till understöd måste vederbörande inom 12 på varandra följande månader hava haft arbete som lönearbetare i minst 26 veckor. I kassornas stadgar skall angivas den maximala understöd tiden under 12 på varandra följande månader. Denna tid får icke sättas kortare än 70 dagar. I kassornas stadgar skall vidare fastställas den tidrymd, inom vilken en medlem högst skall kunna uppbära fullt årligt understöd. Denna tidrymd må icke överstiga fyra år. Har en medlem uppburit maximiunderstödet under den i stadgarna bestämda tidrymden, äger han icke rätt till ytterligare understöd, förrän han varit medlem i en erkänd kassa och betalat avgifter som ersättningsberättigad medlem under 12 månader.

Varje erkänd arbetslöshetskassa äger rätt att upprätta en fortsättningskassa, vars medel icke må användas till täckande av kassans ordinarie utgifter. Under särskilt stor arbetslöshet inom kassans verksamhetsområde kan däremot fortsättningskassans medel användas till utgivande av understöd utöver det i kassans stadgar eljest fastställda dagantalet. Fortsättningskassornas understöd utgivas under samma regler och i samma storlek och omfång som kassans ordinarie daghjälp, dock att understöd under 12 på varandra följande månader icke kan utgivas under mer än 70 dagar.

Förslaget till lag om provisorisk utvidgning av rätten till understöd från statserkända arbetslöshetskassor avsåg att giva de medlemmar, som på grund av de sista årens stora arbetslöshet uttömt sin understödsrätt från försäkringen, en utvidgad sådan rätt. Vidare bereddes genom lagförslaget möjlighet för de medlemmar, vilkas understödsrätt ännu icke inträtt, att genast få understöd. I dessa hänseenden föreslogs, att medlemmar, som i övrigt uppfyllde villkoren för understödsrätt, under tiden från lagens ikraftträdande till den 30 april 1934 skulle äga uppbära understöd genom arbetslöshetskassan i intill 140 dagar. Därjämte hade det för fortsättningskassorna stadgade maximum av 70 dagar förlängts till 140 dagar, såvitt anginge utbetalning av fortsättningshjälp under tiden från lagens ikraftträdande till den 30 april 1934.

Arbetslöshetskassornas och fortsättningskassornas utgifter på grund av lagen skulle helt ersättas av staten. Kommunerna skulle därefter ersätta staten en tredjedel av utgifterna. De sammanlagda utgifterna för den nu nämnda krishjälpen beräknades komma att uppgå till 17,8 miljoner kronor.

Den 12 december 1933 antog riksdagen i anledning av regeringens förslag till krislagstiftning en lag om »kriseforanstaltningar», vilken den 13 i samma månad promulgerades. Det framlagda förslaget till lag om provisorisk utvidgning av rätten till understöd från statserkända arbetslöshetskassor har med vissa ändringar intagits som ett särskilt kapitel i förenämnda lag. Medlem av erkänd arbetslöshetskassa, som förbrukat det fastställda maximum av 70 dagar för erhållande av fortsättningshjälp, har sålunda berättigats att, om han i övrigt uppfyller villkoren för rätt till hjälp från arbetslöshetskassa, under tiden från den 10 december 1933 till den 30 april 1934 uppbära under-

stöd under ytterligare 90 dagar. Rätten till understöd har jämväl utvidgats med 90 dagar dels för medlem av arbetslöshetskassa, som förlorat rätten till understöd antingen därför att han förbrukat det i lagen stadgade 3 (4) åriga maximum för understöd eller emedan han icke haft arbete i föreskrivet omfång, dels ock för medlem, som nyanmälts före den 15 juli 1933 och vars understödsrätt ännu icke inträtt. Socialministern har vidare bemyndigats att förlänga det sålunda fastställda dagantalet med intill 18 dagar, varvid hänsyn skall tagas till vissa i lagen närmare angivna omständigheter.

England.

På sätt som anförts i den av 1932 års sakkunniga för arbetslöshetsförsäkring lämnade redogörelsen för lagstiftningen om arbetslöshetsförsäkring i vissa viktigare länder, tillsattes den 9 december 1930 i England en kunglig kommitté under ordförandeskap av domaren H. Gregory, med uppgift att granska försäkringssystemet i dess helhet och inkomma med förslag dels beträffande försäkringsplanens framtida omfattning och bestämmelser samt medlen att göra den solvent och självförsörjande, dels beträffande åtgärder som borde vidtagas utom försäkringsplanen med de arbetslösa, som äro arbetsdugliga och användbara för arbete.

Kommittén avlämnade sitt slutliga betänkande i november 1932. En närmare redogörelse för betänkandet finnes intagen i den av 1932 års sakkunniga angivna, såsom bilaga G vid propositionen till 1933 års riksdag fogade promemorian (sid. 204 ff.), till vilken redogörelse här må hänvisas.

Engelska regeringen har härefter i november 1933 avlämnat proposition till parlamentet med förslag i anslutning till betänkandet om vissa ändringar i lagen om arbetslöshetsförsäkring. Regeringen ifrågasätter icke någon väsentligare förändring med avseende på det nuvarande systemet för försäkringen. Denna skall sålunda allfort vara obligatorisk med ungefär samma omfattning som hittills. Ingen ändring föreslås heller beträffande storleken av avgifter och understöd. Den principiellt viktigaste delen av förslaget torde i stället vara ordnandet av det allmänna hjälpsystemet vid sidan av försäkringen.

Av de föreslagna ändringarna beträffande själva försäkringen må här omnämnas följande. Minimåldern för inträde i försäkringen har sänkts från 16 år till åldern för skolans avslutande, dock lägst till 14 år. För personer under 16 år skola avgifter erläggas med 2 pence per vecka av arbetsgivaren, av den anställde och av staten. Därest någon frivilligt deltagar i en fortsättningskola, komma försäkringsavgifter under tiden att krediteras honom. Särskilda instruktionskurser för personer mellan 14 och 18 år skola anordnas i stor skala. Genom sänkningen av åldern för inträdet i försäkringen kunna de försäkrade hädanefter bliva ersättningsberättigade vid 16 års ålder, d. v. s. 30 veckor tidigare än för närvarande. Understödstidens längd bestämmes på följande sätt. Om förutsättningarna för erhållande av understöd föreligga, skall den försäkrade vara berättigad att under ett understödsår erhålla understöd i 156 dagar (26 veckor), vilket motsvarar den nuvarande understödstiden. Därutöver skall en försäkrad, som under fem försäkringsår närmast före löpande understödsårets början varit försäkrad och under denna tid erlagt minst en veckoavgift, vara berättigad till understöd under det löpande understödsåret med sex dagar för erlagda tio avgifter under de sista fem åren, minskat med en dag för varje antal av fem dagar, som han uppburit understöd under samma fem försäkringsår. Den föreslagna regeln medför, att en arbetare, som under de fem senaste försäkringsåren ej uppburit något understöd men betalat samtliga försäkringsavgifter, tillhoppa 260, blir berättigad till ytterligare 156 dagars (26 veckors) understöd. Maximalt kan en för-

säkrad sålunda uppbära understöd under hela understödsåret. En försäkrad, som under något understödsår uttömt sin rätt till understöd, kan under ett påföljande understödsår icke bliva berättigad till understöd, förrän han erlagt tio avgifter. Om en försäkrad vid början av ett understödsår uppfyller villkoret om erlagda avgifter, behöver detta villkor icke vidare prövas under samma understödsår. Personer, som beviljats avsked från krigsmakten, bliva understödsberättigade från försäkringen, såsom om de erlagt avgifter till försäkringen under hela tjänstetiden.

Enligt lagförslaget skall en ständig försäkringskommitté tillsättas, vilken skall råda arbetsministern i frågor angående försäkringen. Kommittén skall senast inom utgången av februari månad varje år och i övrigt då så finnes påkallat avgiva rapport om försäkringens finansiella ställning och med hänsyn härtill föreslå erforderliga ändringar eller tillägg i försäkringsvillkoren. Kommittén skall vidare hava skyldighet att avgiva yttrande över alla av arbetsministern ifrågasatta ändringar i försäkringsvillkoren. Så snart som möjligt efter lagförslagets antagande skall kommittén avgiva förslag om arbetslöshetsförsäkring för personer, som äro anställda i jordbruk och skogsbruk.

Försäkringsfondens skuld till statskassan, som för närvarande uppgår till inemot 115 miljoner pund, skall förräntas efter 3½ procent. Genom halvårsvis gjorda inbetalningar om 2.750,000 pund kommer skulden att avbetalas under loppet av ungefär 40 år. De nuvarande avgifterna från arbetsgivarna, de försäkrade och staten beräknas förslå till såväl kostnaderna för understöd och administration som till avbetalningarna å skulden.

Det särskilda hjälpsystemet vid sidan av försäkringen, vars understöd skola ersätta de nuvarande s. k. »transitional payments», skall handhavas av en styrelse för arbetslöshetshjälp (Unemployment Assistance Board). De lokala myndigheterna fräntagas sålunda all befattning med arbetslöshetsunderstöden, vilka för framtiden skola administreras av berörda statliga organ. För att erhålla kunskap om olika lokala förhållanden skall styrelsen emellertid tillsätta särskilda rådgivande kommittéer för lämpliga områden.

Hjälpsystemet skall omfatta samtliga personer mellan 16 och 65 års ålder, vilka normalt äro sysselsatta i ett yrke, beträffande vilket betalningsskyldighet föreligger enligt lagen om änke-, pupill- och ålderspension, samt äro arbetsdugliga och användbara för arbete. Under hjälpsystemet inrangeras jämväl personer, vilka efter 16 års ålder icke innehaft något avlönat arbete men skäligen borde hava haft sådant arbete, om ej förhållandena inom industrien omöjliggjort detta. Praktiskt taget samtliga arbetslösa personer komma genom dessa bestämmelser att innefattas under hjälpsystemet. Avgörande i frågan, om en person skall innefattas under hjälpsystemet, fattas av styrelsens tjänstemän men kan överklagas hos särskilt inrättade nämnder (appeal tribunals), vilkas avgörande är slutgiltigt.

Styrelsen har att vidtaga anstalter för anordnande av yrkeskurser i syfte att underlätta erhållande av arbete för de hjälpsökande. För att ytterligare befordra utbildningen och träningen må styrelsen ingå överenskommelser med lokala myndigheter om anställning av hjälpsökande i lämpliga arbeten emot vanliga löner för perioder icke överstigande tre månader.

Understöd utgår till sådana hjälpsökande, vilka äro anmälda hos den offentliga arbetsförmedlingen utan att hava erhållit arbete eller blott hava arbete så kort tid, att de icke kunna förtjäna tillräckligt för sitt uppehälle, under den allmänna förutsättningen att de äro i behov av understöd. Prövningen av behovet skall avse inkomster och tillgångar hos samtliga medlemmar av de hjälpsökandes hushåll enligt i lagen givna specificerade regler. Understödet storlek är icke på samma sätt som i försäkringen fastställt utan bestämmes med hänsyn till behovet i varje särskilt fall för den hjälpsökande och de personer,

för vilka han är försörjningspliktig. Understöd må icke utgivas till personer, som på grund av deltagande i en arbetskonflikt icke kunnat erhålla understöd från försäkringen. Alla frågor angående understöd avgöras av styrelsens tjänstemän men kunna överklagas hos de nyss omförmälda nämnderna.

En särskild arbetslöshetshjälpfond skall inrättas för det nya hjälpsystemet. Bidrag till fonden skola inbetalas av samtliga kommuner enligt i lagen givna bestämmelser. Bidragen skola bestämmas i proportion till minskningen av de utgifter för ifrågavarande understödshjälp, som kommunerna hittills fått bestrida.

Tyskland.

Genom en den 22 september 1933 dagtecknad lag har från försäkringsplikt undantagits verksamhet inom lant- och skogsbruk, fiske i insjöar och dammar samt kustfiske. Avsikten med lagen är, att genom minskning av arbetskostnaderna inom dessa yrken söka kvarhålla i arbete så många som möjligt av de personer, som under den varma årstiden erhållit sysselsättning inom dessa verksamhetsgrenar.

Finland.

Den finska frivilliga arbetslöshetsförsäkringen har länge ansetts ej motsvara nutida förhållanden, särskilt därutinnan att det högsta i förordningen medgivna dagunderstödet, 10 mark, efter penningvärdets försämring ej längre är tillräckligt. Riksdagen begärde år 1925 utredning, huruvida och i vilken omfattning obligatorisk försäkring borde införas. Uti proposition till 1931 års riksdag framhöll regeringen emellertid, att någon anledning icke förelåg att införa en obligatorisk försäkring. Regeringen framlade i stället förslag till ny lag angående arbetslöshetskassor, som äga rätt till bidrag av statsmedel. Efter åtskilliga ändringar blev lagförslaget av riksdagen antaget men lämnades vilande över nästkommande val. Då ifrågavarande lagförslag därefter givit anledning till anmärkningar och ändringar däri ej kunna av riksdagen vidtagas, har regeringen i oktober 1933 för riksdagen framlagt ett nytt lagförslag i ämnet.

Arbetslöshetskassorna få enligt lagförslaget icke bedriva annan verksamhet än att bevilja understöd åt sina medlemmar vid iråkad arbetslöshet, och kassorna få ej heller tillhöra förening, organisation eller annan sammanslutning, som bedriver nämnda verksamhet, eller vara beroende av sådan. Med stadgandet avses, att kassorna skola hållas åtskilda från motsvarande fackliga organisationers verksamhet. Det är däremot icke meningen att förhindra, att på visst yrkesområde eller viss ort organiserade arbetare skulle kunna utgöra kärnan även i arbetslöshetskassan å motsvarande område eller ort. I kassornas stadgar må dock icke föreskrivas, att medlem bör tillhöra eller ansluta sig till annan förening, organisation eller sammanslutning.

Understöd må endast beviljas den, som tillhört kassan åtminstone de sex närmast föregående månaderna samt under denna tid erlagt medlemsavgifter för minst 26 veckor. Understöd kan utgå även vid korttidsarbete enligt vissa regler. Dagunderstödet storlek får högst bestämmas till 30 mark för försörjningspliktig medlem samt får ej överstiga två tredjedelar av medlemmens vanliga avlön. För icke försörjningspliktiga medlemmar må understödet icke överstiga tre fjärdedelar av understödet för försörjningspliktig medlem. Understöd må under tolv på varandra följande månader icke utgivas för längre tid än 120 dagar. Har medlem under 24 på varandra följande månader uppburit högst tillåtna understöd, må ytterligare understöd icke beviljas honom, innan minst sex månader förlutit och medlemmen under denna tid erlagt avgifter för minst 26 veckor.

Understöd må icke utgivas till medlem, som är sjuk eller eljest arbetsförmögen eller som utan tvingande orsak lämnat sitt arbete eller av eget vållande är arbetslös. Understöd får ej heller utgivas till den, som utan giltiga skäl vägrar att mottaga tillbudsstående arbete, vilket motsvarar hans arbetsförmåga och yrkesskicklighet samt icke hänför sig till arbetsplats, där strejk eller lockout råder, och för vilket betalas i yrket för tiden vanlig lön å orten eller, om arbetet är med allmänna medel anordnat eller understött, minst fyra femtedelar av sagda lön. Slutligen får understöd icke utgivas till den, som för sin person åtnjuter stadigvarande fattigvård. I det vilande lagförslaget stadgades, att understöd icke finge utgå, om medlem vägrade att mottaga arbete, för vilket betalades minst två tredjedelar av hans i yrket vanliga daglön å orten eller, om arbetet vore med allmänna medel anordnat eller understött nödhjälpsarbete, minst tre femtedelar av sagda lön. Ändringen har motiverats med att men ej velat genom stadgandet medverka till den allmänna lönenivåns nedgång utan ansett den å fria arbetsmarknaden rådande lönenivån såsom sådan samt vid allmänna arbetslöshetsarbeten de på föreskrivet sätt nedsatta lönerna böra vara bestämmande.

Under arbetstvist får arbetslöshetskassa ej utgiva understöd åt medlem, som omedelbart i följd av strejk eller lockout blivit arbetslös eller som medelbart genom strejk eller lockout blivit arbetslös, därest av omständigheterna framgår, att avsikten med arbetstvisten är att åstadkomma förändringar jämväl i hans arbets- och löneförhållanden.

Statsbidrag till arbetslöshetskassorna utbetalas halvårsvis och utgår för understöd, som icke överstiger tio mark om dagen, med två tredjedelar för försörjningspliktiga och hälften för övriga medlemmar. För understöd, som överstiger tio mark, utgår statsbidraget med hälften för försörjningspliktiga och en tredjedel för övriga medlemmar.

Bilaga B.

P. M.

angående en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet vid olika villkor för förvärv av understödsrätt.**A. Kompletterande bearbetning av det vid 1932 års undersökning angående en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet erhållna materialet.**

Av

Fil. lic. *T. Hessler.*

Bitr. Sekreterare i Statens Arbetslöshetskommission.

1932 års sakkunniga för arbetslöshetsförsäkring verkställde hösten 1932 vissa undersökningar rörande effektiviteten av en arbetslöshetsförsäkring. Det material, varpå dessa undersökningar grundade sig, utgjordes av uppgifter från Svenska grov- och fabriksarbetareförbundet och Svenska metallindustriarbetareförbundet. Beträffande resultaten av dessa utredningar hänvisas till bilaga E till 1932 års utredning rörande arbetslöshetsförsäkring, vilken såsom bilaga G är fogad till Kungl. Maj:ts proposition nr 209 år 1933.

Denna undersökning utgick från antagandet, att en arbetslöshetsförsäkring hade införts i Sverige från och med den 1 januari 1928 i huvudsaklig överensstämmelse med det av 1926 års sakkunniga år 1928 publicerade förslaget till obligatorisk arbetslöshetsförsäkring och avsåg tiden 1929—1930; för metallindustriarbetareförbundet utsträcktes undersökningen jämväl till år 1931. Undersökningens huvudresultat i fråga om den sannolika effektiviteten av en arbetslöshetsförsäkring torde kunna sammanfattas på följande sätt: för grov- och fabriksarbetareförbundets medlemmar skulle försäkringseffektiviteten kunna uppskattas till i genomsnitt omkring 30 %, medan för metallindustriarbetareförbundets klientel effektiviteten skulle uppgå till inemot 40 %. Med effektivitet förstås i detta sammanhang antalet från en försäkring understödda veckor i procent av hela antalet arbetslösa veckor.

Såsom nämnts byggde denna undersökning på 1928 års förslag till obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. Huvudvillkoret för förvärv av understöd innebar enligt detta förslag, att den arbetslöse under närmast föregående 4 kalenderkvartal skulle ha erlagt minst 26 veckoavgifter; härjämte begränsades understödsrätten bland annat av bestämmelsen, att understöd från försäkringen icke finge åtnjutas för mer än 20 veckor under fyra på varandra följande kalenderkvartal.

För att undersöka möjligheten till ernående av en större effektivitet av försäkringen verkställdes sedermera inom socialdepartementet en kompletterande undersökning, avsedd att belysa verkningarna av vissa uppmjukningar i de bestämmelser, som reglerade understödsrätten. Denna undersökning avsåg effektiviteten av en försäkring under det antagandet, att de ovan omnämnda 26 avgifter, som skulle fordras för erhållande av understödsrätt, finge tillgodoräknas vederbörande under en tid av 6 på varandra följande kalenderkvartal i stället för 4. Resultaten av denna utredning återfinnas i bilaga H till nämnda proposition, nr 209/1933.

På grund av den korta tid, som stod till förfogande för verkställandet av sist avsedda undersökning, var man tvungen att i mycket hög grad begränsa densamma. Medan den föregående, av 1932 års sakkunniga verkställda utredningen hade omfattat en tid av flera år, inskränktes departementsundersökningen sålunda till allenast tvenne kvartal, nämligen till första och tredje kvartalen 1930 i fråga om grov- och fabriksarbetareförbundet och till motsvarande kvartal 1931 för metallindustriarbetareförbundet. Vidare medtogos endast vissa av de i ovannämnda förbund ingående yrkesgrupperna. Det kan sålunda nämnas, att av de sammanlagt 16 yrkesgrupper, som tillhöra grov- och fabriksarbetareförbundet, ingingo endast 5 och av metallindustriarbetareförbundets 3 grupper endast 2. Det ligger i sakens natur, att de begränsningar, som sålunda vidtogos, måste medföra en viss osäkerhet i fråga om resultaten. Beträffande dessa må här endast nämnas, att man ansåg sig kunna vara berättigad till antagandet, att, därest villkoret för förvärv av understödsrätt ändrades från 26 avgifter under 4 kvartal till 26 avgifter under 6 kvartal, effektiviteten skulle, relativt sett, stegas, vad grov- och fabriksarbetareförbundet beträffar, med 35 % och för metallindustriarbetareförbundet med 20 %.

I departementsskrivelse den 31 oktober 1933 till 1932 års sakkunniga för arbetslöshetsförsäkring har sedermera statsrådet och chefen för socialdepartementet uppdragit åt de sakkunniga att låta verkställa vissa ytterligare kompletterande utredningar i enlighet med en till skrivelsen fogad promemoria. I denna framhålles bland annat värdet av en undersökning rörande den sannolika effektiviteten av en försäkring enligt det alternativ, som berörts i propositionen och som även diskussionsvis framkommit vid försäkringsförslagets behandling i särskilda utskottet, nämligen förvärv av understödsrätt efter 20 erlagda avgifter under 4 kvartal. Samtidigt med att man sålunda kompletterade den äldre utredningen med detta alternativ, ansågs det lämpligt att jämväl något utförligare undersöka verkningarna av alternativet 26 veckoavgifter under 6 kvartal, vilka undersökningar, såsom ovan nämnts, på grund av den knappa tid, som stått till förfogande vid departementsundersökningen, endast kunnat verkställas för en begränsad del av det till förfogande stående materialet.

Samtidigt med att de tidigare undersökningarna sålunda kompletterades med en undersökning av de båda alternativen 26 avgifter under 6 kvartal och 20 avgifter under 4 kvartal, borde jämväl undersökas verkningarna av de bestämmelser, som avsågos böra ifrågakomma för förvärv av understödsrätt första gången en medlem gör anspråk på understöd från en arbetslöshetskassa, nämligen 52 avgifter under 12 kvartal, respektive 40 avgifter under 8 kvartal.

I det följande benämnes alternativet 26 avgifter under 4 kvartal *1928 års förslag* och alternativet 26 avgifter under 6 kvartal *propositionsförslaget*, medan det ovannämnda i propositionen och inom utskottet diskuterade förslaget om 20 avgifter under 4 kvartal benämnes *propositionens alternativ*. De olika alternativ till arbetslöshetsförsäkring, som här göras till föremål för undersökning, ansluta sig så till vida till vederbörande förslag, att antalet avgifter för förvärv av understöd varit det antal, som föreslagits i dessa. De villkor, som i övrigt tänkts reglera understödsrätten, ansluta sig i allt väsentligt till 1928 års förslag till obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. När sålunda ovan alternativet 26 avgifter under 6 kvartal benämnes *propositionsförslaget*, innebär detta endast att det föreskrivna antalet avgifter för förvärv av understöd antagits vara 26 avgifter erlagda under 6 kvartal. Däremot ha i allt övrigt bestämmelserna i 1928 års förslag antagits gälla. Samma är förhållandet med propositionens alternativ.

Enligt bestämmelserna i 1928 års förslag till obligatorisk arbetslöshetsför-

säkring bestämdes understödsrätten av det antal avgifter, som erlagts under de senast förflutna fyra kalenderkvartalen. Understödsrätten nyprövades alltså vid varje kvartalsskifte. I den förevarande undersökningen har vidare generellt antagits, att första veckan av ett arbetslöshetsfall på grund av karensbestämmelserna icke understöddes från en arbetslöshetsförsäkring. Dessa nu nämnda bestämmelser, som antagits vara gällande i förevarande undersökning, skilja sig emellertid från dem, som antagits gälla i den nedan under avd. B relaterade utredningen. Denna senare grundar sig i detalj på de villkor för understödsrätt, som föreslagits i de olika alternativen. Sålunda har i denna undersökning, i enlighet med bestämmelserna i vederbörande förslag, understödsrätten prövats allenast vid ett arbetslöshetsfalls inträde. Någon nyprövning har sedan icke ägt rum, utan förvärvat understödsrätt har tänkts bevarad under ett och samma arbetslöshetsfall; understödstiden har sedan reglerats endast genom karensbestämmelserna och understödstidens maximering. Antalet erlagda avgifter har vidare vid bestämmandet av understödsrätten beräknats för den tid av 1 respektive $1\frac{1}{2}$ år, som närmast föregått arbetslöshetsfallets inträdande. Sistnämnda undersökning grundar sig vidare på ett helt nytt innevarande år inhämtat material rörande Svenska träindustriarbetareförbundet.

Ehuru i de båda utredningarna de undersökta försäkringsförslagen givits samma namn, nämligen propositionsförslaget och propositionens alternativ, äro dock, såsom framgår av vad ovan anförts, bestämmelserna i fråga om understödsrätt i viss mån olika. Den här förevarande undersökningen kan helt karakteriseras som ett komplement till den av 1932 års sakkunniga för arbetslöshetsförsäkring utarbetade och tidigare i bilaga G till propositionen nr 209/1933 återgivna utredningen.

Den av 1932 års sakkunniga ursprungligen utförda utredningen rörande en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet grundade sig såsom nämnts på material från grov- och fabriksarbetareförbundet och metallindustriarbetareförbundet. Sammanlagt inhämtades uppgifter rörande omkring 70,000 medlemmar i dessa förbund. Vid verkställande av den nu förevarande kompletterande utredningen ansågs det icke behöfligt att utföra denna på hela detta omfattande material. För att vinna tid och för att i görligaste mån minska kostnaderna för utredningen ansågs det lämpligt att verkställa ett representativt urval av det tidigare begagnade materialet. Det torde i detta sammanhang böra erinras om att den ursprungliga undersökningen utfördes å ett representativt urval bland medlemmarna i vederbörande förbund, så att för grov- och fabriksarbetareförbundet medtagits hälften av samtliga medlemmar, medan för metallindustriarbetareförbundet motsvarande proportion satts till $\frac{1}{3}$. Vid det nu verkställda representativa urvalet har man gått till väga på så sätt, att $\frac{2}{5}$ av de i den föregående undersökningen ingående medlemmarna medtagits. På detta sätt ha för grov- och fabriksarbetareförbundet i förevarande undersökning medtagits $\frac{1}{5}$ och för metallindustriarbetareförbundet $\frac{2}{15}$ av dessa organisationers hela medlemsantal. Undersökningen har vidare utförts för hela den tid, som den ursprungliga undersökningen omfattade. Till sist må även nämnas, att i den nu företagna undersökningen i fråga om grov- och fabriksarbetareförbundet tvenne yrkesgrupper, nämligen sockerindustriens kampanjarbetare och torvindustriens arbetare på grund av de för dessa grupper säregna arbetslöshetsförhållandena icke medtagits.

Det torde böra erinras därom, att, då endast viss del av det i den ursprungliga undersökningen ingående materialet medtagits, de i här förevarande undersökning erhållna resultaten enligt sakens natur icke helt överensstämma med de tidigare uppnådda utan förete vissa mindre avvikelser.

För ett rätt bedömande av de följande resultaten torde i förbigående först böra erinras om läget på arbetsmarknaden under den tid, som undersökningen omfattat.

Tab. 1. Arbetslöshetens omfattning åren 1929—1931.

År, kvartal	Utredningens arbetslöshetsprocent enligt föreg. års undersökning		Socialstyrelsens arbetslöshetsprocent		
	Grov- o. fabriksarb.-förbundet	Metallindustriarb.-förbundet	Grov- o. fabriksarb.-förbundet	Metallindustriarb.-förbundet	Samtliga fackorganisationer
1929 1	35.0	10.9	32.3	8.8	15.4
2	21.5	5.8	21.4	6.1	10.6
3	16.3	3.9	14.3	4.5	7.0
4	22.4	4.0	21.3	5.6	10.9
1930 1	31.4	10.1	28.7	7.5	14.3
2	22.9	7.2	20.0	7.0	10.1
3	19.1	6.6	16.1	7.4	8.7
4	28.8	9.3	25.8	13.9	15.8
1931 1	.	20.6	34.4	17.7	20.5
2	.	15.1	22.8	15.8	15.9
3	.	13.3	18.6	14.4	13.1
4	.	15.4	27.6	20.0	19.5
1929	23.4	5.8	21.9	6.1	10.7
1930	25.3	8.2	22.4	9.4	12.2
1931	.	15.8	25.5	17.1	17.2

Det framgår av ovanstående tabell, att arbetslösheten inom här berörda fackorganisationer till följd av den inträffade konjunkturförsämringen börjar att stiga med tredje kvartalet år 1930. Till en början är dock stegringen förhållandevis liten. Arbetslösheten ligger sålunda endast några få procent högre än motsvarande tid föregående år. Från och med ingången av år 1931 inträffar emellertid en betydande stegring. Sistnämnda år torde sålunda arbetslösheten vad beträffar metallindustriarbetareförbundet i genomsnitt få anses hava varit inemot dubbelt så stor som år 1930.

Såsom tidigare anförts, torde en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet lämpligast böra mätas i antalet understödda veckor i förhållande till hela antalet arbetslösa veckor. Resultaten av de utförda undersökningarna rörande effektiviteten äro återgivna i de till promemorian fogade tabellbilagorna. I efterföljande tabell 2 äro vissa huvudresultat sammanställda.

Tab. 2. En arbetslöshetsförsäkrings effektivitet enligt olika förslag.

Försäkringsförslag	Villkor	Grov- och fabriksarbetareförbundet		Metallindustriarbetareförbundet		
		1929	1930	1929	1930	1931
1928 års förslag	26 avg./4 kv.	23.7	27.4	31.4	38.3	37.3
Propositionens alternativ ¹	20 avg./4 kv.	32.6	35.8	36.4	43.4	41.6
Propositionsförslaget ¹	26 avg./6 kv.	28.9	36.2	34.3	42.9	44.1

¹ Rörande innebörden av detta förslag hänvisas till vad ovan inledningsvis anförts.

Innan de ovan återgivna resultaten kommenteras, torde böra erinras därom, att de siffermässiga resultaten rörande 26 avgifter på 4 kvartal icke exakt överensstämma med de i föregående undersökning återgivna. Detta förhållande beror emellertid, såsom nämnts, på att den förevarande undersökningen endast verkställtts å en del av det i den tidigare undersökningen ingående materialet.

Av tabellen framgår, att vad grov- och fabriksarbetareförbundet beträffar skillnaden mellan en försäkrings effektivitet år 1929 enligt 1928 års förslag och enligt propositionsförslaget skulle ha uppgått till 5.2 %. För propositionens alternativ, 20 avgifter under 4 kvartal, åter skulle skillnaden ha kommit att uppgå till 8.9 %. För metallindustriarbetareförbundet äro resultaten liknande, ehuru differenserna härvid äro mindre. Det framgår, att skillnaden i effektiviteten mellan propositionens och 1928 års förslag skulle komma att uppgå till 2.9 %, medan den mellan det alternativa förslaget och 1928 års förslag skulle hava varit 5.0 %. Under år 1929, som ur arbetslöshetssynpunkt bör anses såsom ett synnerligen gott år med genomsnittligt låg arbetslöshet, skulle alltså propositionens alternativ kommit att verka ej obetydligt gynnsammare än propositionsförslaget.

När det gäller att jämföra propositionsförslaget med de båda andra alternativen, torde man emellertid böra erinra om att jämförelsen för år 1929 giver ett något missvisande och för propositionsförslaget ofördelaktigt resultat. På grund av att material icke inhämtats för tid längre tillbaka än 1 januari 1928, har den uppmjukning i villkoren, som ligger i utsträckningen av tiden från 4 till 6 kvartal, icke kunnat visa sina verkningar förrän under senare hälften av år 1929. De för detta år meddelade genomsnittliga resultaten äro således med avseende på propositionsförslaget lägre än vad de i verkligheten skulle ha blivit, därest försäkringen hade varit införd tidigare än från och med ingången av år 1928.

Ser man på förhållandena under år 1930, är situationen i viss mån ändrad. Skillnaden i effektivitet mellan propositionens alternativ och 1928 års förslag, vad beträffar grov- och fabriksarbetareförbundet, uppgår detta år till 8.4 %, medan skillnaden mellan propositionsförslaget och 1928 års förslag utgör 8.8 %. Propositionsförslaget visar sig sålunda detta år något gynnsammare. För metallindustriarbetareförbundet är propositionens alternativ år 1930 ännu något litet gynnsammare än propositionsförslaget, men år 1931 omkastas förhållandena. Olikenheten i effektivitet belyses även av efterföljande tabell 3, i vilken effektivitetstalen enligt propositionens alternativ och förslag satts i procent av motsvarande tal för 1928 års förslag.

Tab. 3. Jämförelse mellan de olika förslagens effektivitet.

Effektiviteten enligt 1928 års förslag = 100.

F ö r s l a g	Villkor	Grov- och fabriks- arbetareförbundet		Metallindustriarbetare- förbundet		
		1929	1930	1929	1930	1931
Propositionens alternativ . .	20 avg./4 kv.	138	130	116	113	112
Propositionsförslaget	26 avg./6 kv.	122	132	109	112	118

Av ovanstående tabell torde än klarare än av tabell 2 framgå den ökning, som en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet undergår, därest villkoren för understödsrätten förändras i mildrande riktning. Det framgår även, att ökningen i effektivitet har varit starkast för grov- och fabriksarbetareförbundet, ett

förhållande som nedan kommer att belysas. Vidare framgår av tabellen, att för grov- och fabriksarbetareförbundet propositionens alternativ skulle ha medfört en relativ ökning av effektiviteten med över 30 %, medan propositionsförslaget härvidlag skulle ha visat sig något mindre förmånligt. För metallindustriarbetareförbundet uppgår stegringen blott till i genomsnitt 15 % för både propositionens förslag och dess alternativ.

Vid jämförelsen mellan propositionens alternativ och förslag visar sig även, att ju längre in i krisen man kommer, desto större blir effektivitetsökningen enligt propositionsförslaget, medan däremot enligt alternativet ökningen i effektivitet blir allt svagare. — Försäkringens effektivitet under varje särskilt kvartal under här ifrågavarande tidsperiod framgår av efterföljande tabell 4.

Tab. 4. En arbetslöshetsförsäkrings effektivitet enligt olika förslag. Kvartalsuppgifter.

Alt. I = 1928 års förslag.

Alt. II = Propositionens alternativ.

Alt. III = Propositionsförslaget.

År, kvartal	Grov- o. fabriksarbetareförb.					Metallindustriarbetareförbundet				
	Understödsprocent			Index alt. I = 100		Understödsprocent			Index alt. I = 100	
	alt. I	alt. II	alt. III	alt. II	alt. III	alt. I	alt. II	alt. III	alt. II	alt. III
1929 1	31.6	43.2	31.6	137	100	36.9	43.0	36.9	116	100
2	18.4	25.2	21.3	137	116	30.4	35.6	33.6	117	111
3	18.3	23.5	24.9	128	136	24.5	27.1	28.8	111	117
4	21.4	31.1	34.9	145	163	28.2	32.7	35.0	116	124
1930 1	31.3	43.5	44.1	139	141	33.3	40.5	39.9	122	120
2	22.6	28.8	27.5	127	122	38.6	43.7	42.6	113	110
3	24.9	30.1	29.1	121	117	36.1	40.2	39.3	111	109
4	29.0	37.4	39.9	129	138	43.7	47.9	48.3	110	110
1931 1	—	—	—	—	—	44.5	49.4	50.7	111	114
2	—	—	—	—	—	33.5	37.6	39.6	112	118
3	—	—	—	—	—	32.7	36.5	38.7	111	118
4	—	—	—	—	—	37.3	41.7	46.2	112	124

Att börja med bör erinras om att man vid bedömandet av effektiviteten av en försäkring enligt propositionsförslaget torde böra bortse från första och andra kvartalen 1929 av skäl, som ovan anförts. — Om man granskar den sifferserie, som erhålles, då effektivitetstalen för propositionens alternativ och förslag sätts i procent av motsvarande uppgifter för 1928 års förslag, visar sig, vad beträffar metallindustriarbetareförbundet, att den ökning, som effektiviteten undergår enligt de båda förstnämnda förslagen under hela den tidsperiod, som undersökningen omfattar, i stort sett ligger på en oförändrad nivå. Visserligen variera i någon mån siffrorna, men variationerna hållas dock inom sådana gränser, att man torde vara berättigad att säga, att resultaten av en uppmjukning av bestämmelserna angående rätten till understöd åtminstone för här ifrågavarande förbund endast medför, att försäkringens effektivitet kommer att ligga å ett högre plan. För grov- och fabriksarbetareförbundet äro variationerna något större. Innan orsakerna till detta förhållande undersökas, torde med några ord böra beröras frågan om vilket av de båda förslagen, propositionens alternativ eller dess förslag, som genomsnittligt sett ger den högsta effektiviteten.

Tab. 5. En arbetslöshetsförsäkrings effektivitet enligt olika förslag för de olika i grov- och fabriksarbetareförbundet och metallindustriarbetareförbundet ingående yrkesgrupperna. Understödsprocent.

Alt. I = 1928 års förslag.

Alt. II = Propositionens alternativ.

Alt. III = Propositionsförslaget.

A. Grov- och fabriksarbetareförbundet.

Yrkesgrupp	Försäkringsförslag	1 9 2 9					1 9 3 0				
		1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	Hela året	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	Hela året
Byggnadsindustri	Alt. I	32.0	17.8	15.2	22.9	23.7	32.1	23.0	23.1	29.5	27.6
	» II	43.3	24.4	20.0	32.0	32.3	43.9	29.9	29.0	37.1	35.9
	» III	32.0	20.9	22.6	34.1	28.5	43.6	27.2	28.0	39.9	35.8
Byggnadsämnesindustri . . .	» I	37.5	19.9	10.1	18.8	26.0	35.7	20.8	17.5	24.4	26.7
	» II	52.6	27.6	14.7	32.7	38.3	51.7	26.4	20.3	37.9	38.1
	» III	37.5	21.4	17.4	42.9	34.1	52.7	24.1	20.6	44.0	40.1
Glasindustri	» I	40.4	12.6	29.2	19.6	27.3	31.2	41.9	49.4	44.0	42.7
	» II	42.2	15.6	37.8	26.6	32.3	39.6	48.2	51.7	47.4	47.4
	» III	40.4	13.4	41.1	35.0	34.3	39.7	46.6	50.6	45.8	46.2
Glödlampsindustri	» I	.	8.5	5.7	.	4.5	.	8.9	77.4	77.8	35.8
	» II	.	10.6	5.7	.	5.3	.	10.1	77.4	77.8	36.4
	» III	.	8.5	5.7	.	4.5	.	8.9	77.4	77.8	35.8
Gummiindustri	» I	24.0	13.7	33.3	25.9	22.7	31.9	17.3	38.7	15.6	25.8
	» II	30.3	20.6	41.9	30.9	29.6	38.3	21.4	48.1	22.9	32.1
	» III	24.0	18.6	40.8	33.2	27.6	41.8	25.8	43.2	20.5	33.6
Kol- och lerindustri	» I	21.4	26.5	25.9	15.0	21.0	47.0	37.4	44.6	59.6	54.0
	» II	32.1	26.5	25.9	25.1	27.3	48.4	43.6	55.0	63.9	59.4
	» III	21.4	27.5	25.9	18.0	22.3	49.8	44.8	46.4	59.8	55.2
Konservindustri	» I	3.0	7.4	7.5	9.3	6.4	16.4	11.3	14.3	6.8	12.8
	» II	9.8	15.4	20.0	20.0	15.5	30.8	19.5	16.4	12.7	21.0
	» III	3.0	10.1	12.1	13.6	9.0	31.7	28.4	19.3	16.3	25.1
Konstgödningsindustri . . .	» I	24.4	13.1	5.0	10.6	13.9	8.6	8.2	15.6	33.3	18.2
	» II	28.9	16.0	10.1	13.8	17.8	15.4	12.4	18.6	36.7	22.4
	» III	24.4	16.6	11.9	18.9	18.4	23.8	12.8	19.8	38.1	24.9
Porslinsindustri	» I	22.3	21.1	54.0	12.1	31.8	12.2	11.9	52.2	23.6	26.7
	» II	24.3	23.7	62.9	14.1	36.5	17.9	12.8	61.1	28.9	31.7
	» III	22.3	23.5	58.2	14.1	34.4	12.7	12.8	55.3	29.6	29.2
Sockerindustri: årsarbetare	» I	24.4	30.4	34.0	35.0	30.5	24.6	28.8	27.7	31.6	27.9
	» II	40.3	41.7	38.0	39.0	40.0	37.8	36.8	33.8	38.1	36.7
	» III	24.4	35.2	37.4	41.5	34.1	48.1	39.3	33.3	40.1	40.7
Tändsticksindustri	» I	7.1	0.3	3.4	19.1	5.5	19.2	5.4	29.7	26.4	17.2
	» II	6.0	0.3	3.4	19.1	5.2	19.2	6.1	39.2	41.7	23.8
	» III	7.1	0.3	3.4	19.1	5.5	20.0	5.4	29.7	26.4	17.3
Tvättinrättningar	» I	37.5	16.9	19.7	33.1	28.3	61.8	13.0	0.6	9.1	22.8
	» II	37.5	19.4	26.5	45.7	33.0	60.3	8.1	11.2	21.0	26.8
	» III	37.5	24.2	26.5	37.0	32.2	59.3	13.0	4.5	12.5	23.9
Mekaniska verkstäder	» I	18.8	17.2	17.6	5.5	14.7	24.7	19.0	14.8	15.3	18.6
	» II	29.8	28.2	20.1	17.0	24.4	35.8	29.0	23.9	26.0	28.9
	» III	18.8	20.3	17.6	14.0	17.6	30.5	20.1	16.0	26.3	23.2
Olika slag av fabriker	» I	20.7	21.1	19.9	20.3	20.5	22.2	25.7	28.5	19.6	23.7
	» II	28.2	25.6	23.3	27.0	26.1	28.7	30.1	32.1	25.4	28.9
	» III	20.7	22.3	23.5	26.3	23.2	27.5	31.8	33.2	24.6	29.0

Y r k e s g r u p p	Försäkringsförslag	1 9 2 9					1 9 3 0				
		1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	Hela året	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	Hela året
Olika slag av arbete . . .	Alt. I	19.7	7.7	11.0	11.4	12.8	20.9	15.8	17.4	22.3	19.2
	› II	27.2	12.2	15.2	21.5	19.4	28.6	20.9	20.9	24.6	23.7
	› III	19.7	11.0	15.9	17.3	16.1	24.7	19.2	23.2	26.9	23.6
Samtliga yrkesgrupper utom sockerindustriens kampanjarbetare och torvindustien											
	› I	31.6	18.4	18.3	21.4	23.7	31.3	22.6	24.9	29.0	27.4
	› II	43.2	25.2	23.5	31.1	32.6	43.5	28.8	30.1	37.4	35.8
	› III	31.6	21.3	24.9	34.9	28.9	44.1	27.5	29.1	39.9	36.2

B. Metallindustriarbetareförbundet.

Y r k e s g r u p p	År, kvartal	F ö r s ä k r i n g s f ö r s l a g		
		Alt. I	Alt. II	Alt. III
Järnbruk	1929	1	22.6	27.0
		2	15.8	20.3
		3	19.8	25.9
		4	25.9	28.7
	1930	1	28.7	32.4
		2	33.5	35.7
		3	35.8	38.4
		4	37.4	39.3
	1931	1	41.9	46.6
		2	29.1	34.4
		3	29.1	36.2
		4	33.1	39.0
	1929	1	21.3	24.6
		2	34.2	36.7
		3	33.4	39.1
		4	33.4	41.2
Mekaniska verkstäder	1929	1	37.6	43.2
		2	31.2	36.2
		3	25.3	28.0
		4	29.4	34.4
	1930	1	33.4	40.8
		2	40.1	46.0
		3	37.1	41.8
		4	46.7	51.4
	1931	1	44.8	49.3
		2	34.5	37.9
		3	34.3	37.0
		4	39.0	42.9
	1929	1	32.1	36.9
		2	39.8	45.5
		3	38.4	42.0
		4	38.4	44.7
Rörarbetare	1929	1	52.2	64.0
		2	48.3	59.3
		3	27.6	28.1
		4	19.8	26.2

Y r k e s g r u p p	År, kvartal	F ö r s ä k r i n g s f ö r s l a g		
		Alt. I	Alt. II	Alt. III
Samtliga yrkesgrupper	1930 1	43.4	57.1	53.9
	2	41.6	48.9	47.9
	3	19.5	23.5	22.7
	4	33.1	41.6	41.4
	1931 1	48.9	57.9	60.2
	2	36.7	45.8	48.2
	3	19.1	19.1	21.7
	4	28.1	36.2	40.9
	1929	45.0	55.2	46.9
	1930	37.9	47.6	46.0
	1931	38.3	46.4	49.4
	1929 1	36.9	43.0	36.9
	2	30.4	35.6	33.6
	3	24.5	27.1	28.8
	4	28.2	32.7	35.0
	1930 1	33.3	40.5	39.9
	2	38.6	43.7	42.6
	3	36.1	40.2	39.3
	4	43.7	47.9	48.3
	1931 1	44.5	49.4	50.7
	2	33.5	37.6	39.6
	3	32.7	36.5	38.7
	4	37.3	41.7	46.2
	1929	31.4	36.4	34.3
	1930	38.3	43.4	42.9
	1931	37.3	41.6	44.1

Det torde härvid böra erinras om att villkoret 20 avgifter under 4 kvartal innebär, att i medeltal minst 5.0 avgifter per kvartal skola vara erlagda till vederbörande arbetslöshetskassa, medan villkoret 26 avgifter under 6 kvartal motsvarar $4\frac{1}{3}$ avgifter eller $\frac{2}{3}$ avgifter per kvartal mindre. Det förstnämnda alternativet är sålunda något strängare än det sistnämnda. De ovan i tab. 3 och 4 meddelade uppgifterna giva emellertid vid handen, att de båda förslagen olika år giva ganska olika effektivitet. Variationerna äro jämväl märkbara mellan olika kvartal. Medan vissa tider propositionsförslaget ger en gynnsammare effektivitet, ger å andra sidan dess alternativ vissa andra kvartal högre effektivitet. En bestämd olikhet föreligger dock, nämligen den att under slutet av år 1931 propositionsförslaget ger ett bestämt gynnsammare resultat. Försäkringens effektivitet enligt propositionsförslaget skulle ha hållit sig på en icke obetydligt högre nivå än såväl enligt 1928 års förslag som propositionens alternativ. Förklaringen härtill ligger i öppen dag. Den längre tid, under vilken avgifterna enligt propositionsförslaget få tillgodoräknas den försäkrade, medför att under en tid av stigande arbetslöshet avgifter från längre bort liggande tider, då arbetslösheten genomsnittligt varit lägre, få tillgodoräknas. Detta måste å andra sidan medföra, att under tider av fallande arbetslöshet med stigande konjunktur propositionsförslaget ger ett förhållandevis ogynnsammare resultat än dess alternativ.

Ovan berördes, att ökningen i effektiviteten i fråga om grov- och fabriksarbetareförbundet var större än för metallindustriarbetareförbundet ävensom att denna ökning varierade förhållandevis starkt under olika kvartal. Det framgår även av tabellen, att ökningen under fjärde kvartalet 1929 skulle

i fråga om propositionens alternativ hava uppgått till icke mindre än 45 %, medan den under det tredje kvartalet 1930 skulle hava stannat vid 21 %. I fråga om propositionsförslaget äro variationerna ännu större, i det att för fjärde kvartalet 1929 uppkommit en ökning av icke mindre än 63 %, medan densamma för tredje kvartalet 1930 stannade vid blott 17 %. De starka variationerna härvidlag sammanhännga närmast med de starka säsongvariationerna i arbetslöshetens omfattning, som göra sig gällande bland mycket betydande delar av de i grov- och fabriksarbetareförbundet ingående yrkesgrupperna. Detta belyses närmare i tabell 5.

Innan tabellen ifråga diskuteras, torde först böra erinras om vissa resultat, som den av de sakkunniga föranstaltade undersökningen givit vid handen. Av de i grov- och fabriksarbetareförbundet ingående yrkesgrupperna karakteriserades ur arbetslöshetssynpunkt de båda första grupperna framför andra av synnerligen starka säsongvariationer. I särskild grad gällde detta byggnadsämnesindustrien. I den föregående undersökningen berördes även, hurusom en stegring i arbetslöshetens omfattning i regel omedelbart medför en stegring i försäkringens effektivitet och hurusom omvänt en sänkning i arbetslösheten jämväl medför en omedelbar sänkning i effektiviteten, ett förhållande som gör, att yrken med starka säsongvariationer uppvisa stora växlingar i försäkringens effektivitet.

Såsom belyses i bilagda diagram (sid. 100 och 101), varierar effektiviteten på ungefär samma sätt för alla de tre olika förslagen, endast med den olikheten, att propositionens alternativ respektive förslag ligga på ett något högre plan än 1928 års förslag. En bestämd skillnad gör sig dock gällande, nämligen att vid starkt stegrad arbetslöshet stegringen i effektiviteten blir något starkare för propositionens alternativ och förslag än för 1928 års förslag. Av diagrammen framgår även, att avståndet mellan de olika kurvorna vid deras toppar är större än i deras nedre lägen.

I den tidigare undersökningen påvisades, hurusom säsongvariationer ofta medföra kortvariga, förhållandevis starka stegringar i effektiviteten. Nyss har visats, att för säsongyrkena effektivitetsökningen för propositionens alternativ och förslag varit särskilt stark under dödsäsongen. Det ligger nära till hands att antaga, att vid en uppmjukning av villkoren för understödsrätt yrken med säsongartade variationer i arbetslösheten även i främsta rummet skola komma i åtnjutande av ökningen i försäkringens effektivitet. Den större effektivitetsökning, som ger sig tillkänna ifråga om grov- och fabriksarbetareförbundet, torde även huvudsakligen sammanhännga härmed. De större variationerna i fråga om effektiviteten för grov- och fabriksarbetareförbundet än för metallindustriarbetareförbundet lära jämväl sammanhännga härmed.

Den här påvisade olikheten i fråga om verkningarna av de föreslagna mildringarna i villkoren för understödsrätt torde emellertid få anses vara av så stor betydelse, att den förtjänar att något närmare belysas. I efterföljande tab. 6 hava i tab. 5 återgivna understödsprocent för propositionens alternativ och förslag för varje särskild yrkesgrupp jämförts med 1928 års förslag. Härvidlag har angivits såväl storleken av de absoluta skillnaderna som relationen mellan procentsatserna.

Det framgår, att effektivitetsökningen för de olika grupperna varit förhållandevis olika. Härvidlag får man dock hålla i minnet, att för vissa yrkesgrupper materialet varit litet och att därför tillfälligheter hava kunnat spela in.

Tabellen visar att börja med, att för byggnads- och byggnadsämnesindustrierna, som båda äro grupper av mycket stor omfattning och vilkas arbetslöshet karakteriseras av betydande säsongvariationer, effektivitetsökningen är förhållandevis stor. För byggnadsindustrien motsvarar ökningen i det närmaste genomsnittet för hela förbundet, för den andra gruppen åter är stegringen

Tab. 6. Jämförelse mellan försäkringens effektivitet för de olika i grov- och fabriksarbetareförbundet och metallindustriarbetareförbundet ingående yrkesgrupperna.

Alt. I = 1928 års förslag.

Alt. II = Propositionens alternativ.

Alt. III = Propositionsförslaget.

A. Grov- och fabriksarbetareförbundet.

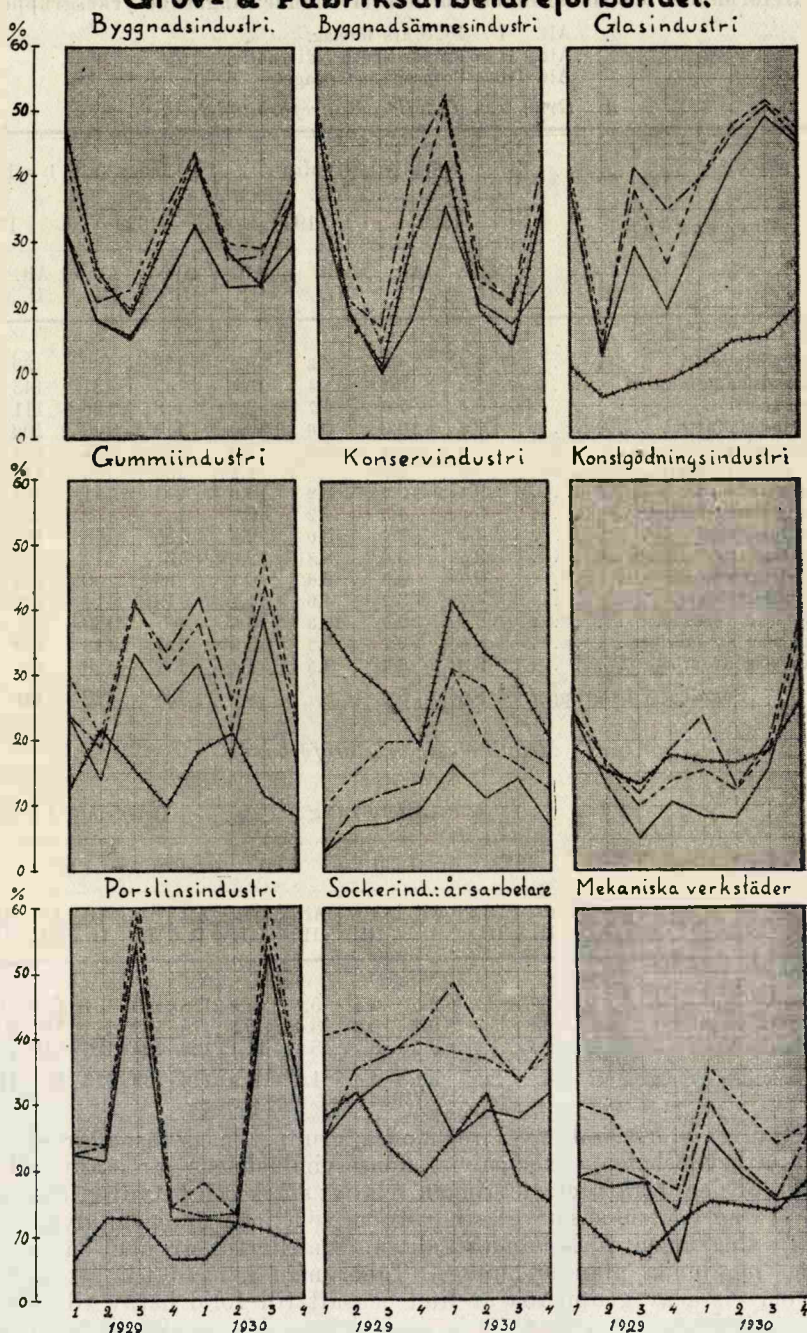
Yrkesgrupp	Effektivitetsökning ¹				Index (alt. I = 100)			
	1929		1930		1929		1930	
	Alt. II.	Alt. III.	Alt. II.	Alt. III.	Alt. II.	Alt. III.	Alt. II.	Alt. III.
1. Byggnadsindustri	8.6	4.8	8.3	8.2	136	120	130	130
2. Byggnadsämnesindustri	12.8	8.1	11.4	13.4	147	131	143	150
3. Glasindustri	5.0	7.0	4.7	3.5	118	126	111	108
4. Glödlampsindustri	0.8	0.0	0.6	0.0	117	100	102	100
5. Gummiindustri	6.9	4.9	6.3	7.8	131	122	124	130
6. Kol- och lerindustri	6.3	1.3	5.4	1.2	130	106	110	102
7. Konservindustri	9.1	2.6	8.2	12.3	244	141	164	195
8. Konstgödningsindustri	3.9	4.5	4.2	6.7	128	132	123	137
9. Porslinsindustri	4.7	2.6	5.0	2.5	115	108	119	109
10. Sockerindustri: årsarbetare	9.5	3.6	8.8	12.8	131	112	132	146
12. Tändsticksindustri	0.3	0.0	6.6	0.1	96	100	138	100
13. Tvättinrättningar	4.7	3.9	4.0	1.1	116	114	118	105
14. Mekaniska verkstäder	9.7	2.9	10.3	4.6	167	120	155	125
15. Olika slag av fabriker	5.6	2.7	5.2	5.3	127	113	122	122
16. Olika slag av arbete	6.6	3.3	4.5	4.4	152	126	123	123
Samtliga yrkesgrupper	8.9	5.2	8.4	8.8	138	122	131	132

B. Metallindustriarbetareförbundet.

Yrkesgrupp	Effektivitetsökning						Index (alt. I = 100)					
	1929		1930		1931		1929		1930		1931	
	Alt. II.	Alt. III.	Alt. II.	Alt. III.	Alt. II.	Alt. III.	Alt. II.	Alt. III.	Alt. II.	Alt. III.	Alt. II.	Alt. III.
1. Järnbruk	3.3	2.7	2.5	2.4	5.7	7.8	116	113	107	107	117	123
2. Mekaniska verkstäder	4.8	3.0	5.7	5.2	3.6	6.3	115	109	114	113	109	116
3. Rörarbetare	10.2	1.9	9.7	8.1	8.1	11.1	123	104	126	121	121	129
Samtliga yrkesgrupper	5.0	2.9	5.1	4.6	4.3	6.8	116	109	113	112	112	118

icke obetydligt större. Jämväl för andra grupper med säsongartade variationer i arbetslösheten, exempelvis konservindustriens arbetare och rörarbetarna, är den inträffade stegringen relativt stark och betydligt över medeltalet. För andra åter, såsom glasindustrien, som icke uppvisar dylika variationer, är stegringen förhållandevis liten. Emellertid är den här påvisade tendensen ingalunda utan undantag. Tager man hänsyn till att materialet i fråga om vissa av grupperna är litet och att till följd härav tillfälligheter kunna åstadkomma avvikelser, torde dock de ernådda resultaten berättiga till slutsatsen, att det synes föreligga en tendens till att yrken med säsongartade

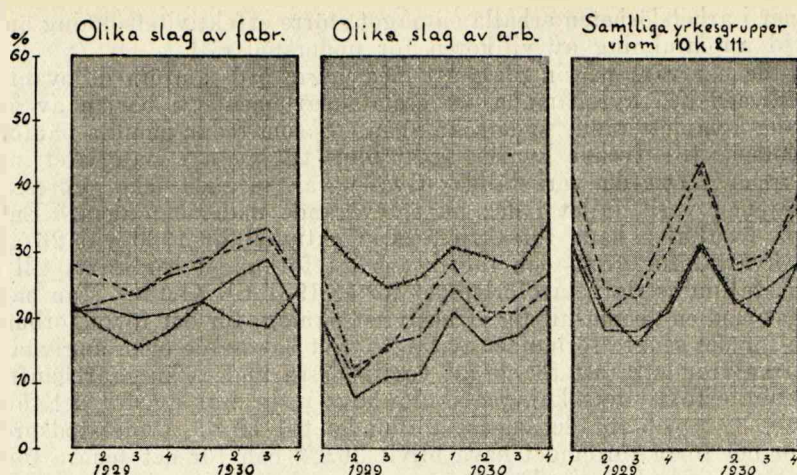
¹ Effektivitetsökning = understödsprocenten för alt. II resp. III minskad med motsvarande understödsprocent för alt. I.

Grov- & Fabriksarbetareförbundet.

Jämförelse mellan en försäkrings effektivitet

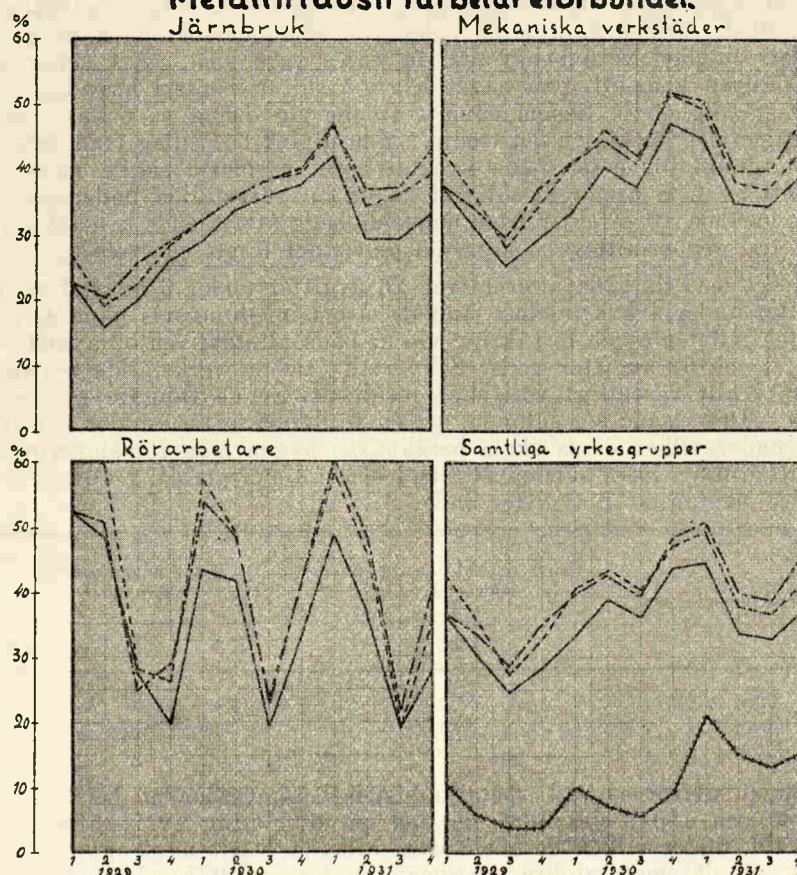
I 1928 års förslag (—)

II Propositionens alternativ (---)

Metallindustriarbetareförbundet.

Järnbruk

Mekaniska verkstäder

enligt olika försäkringsförslag. Understödsprocent.

III Propositionsförslaget (-.-.-)

Arbetslöshetsprocent (+++++)

variationer i arbetslösheten erhålla en något större effektivitetsökning än andra yrken vid uppmjukning av villkoren för understödsrätt.

Det torde här vara på sin plats att med några ord jämföra de ovannämnda resultaten med den nyssnämnda, av socialdepartementet i början av år 1933 verkställda kompletterande undersökningen. Såsom redan nämnts hänförde sig denna endast till tvenne kvartal samt blott till vissa i materialet ingående yrkesgrupper. Det då verkställda urvalet var sålunda icke representativt, vilket däremot varit fallet i den nu förevarande undersökningen. Enligt de uppnådda resultaten hade försäkringens effektivitet år 1930 vid 26 avgifter under 6 kvartal för grov- och fabriksarbetareförbundet beräknats till 36.5 % och för metallindustriarbetareförbundet för år 1931 till 44.6 %. Man hade härvid räknat med en genomsnittlig effektivitetsökning, för det förra förbundet av 35 % och för det senare förbundet av 20 %. Det har av de ovan angivna undersökningarna framgått, att för de år, vartill dessa undersökningar hänföra sig, den verkliga effektivitetsökningen skulle hava inskränkt sig, för det förra förbundet till 32 % och för det senare förbundet till 18 %. Understödsprocenten skulle för det förra förbundet hava blivit 36.2 % och för det senare förbundet 44.1 %. Som synes har den här förevarande undersökningen givit något lägre resultat än departementsundersökningen. Avvikelserna torde med hänsyn till den osäkerhet, varmed kalkylerna i departementsundersökningen på grund av materialets litenhet voro behäftade, få anses vara små. Att departementsundersökningen kom att giva något högre resultat, beror i huvudsak på följande omständigheter. Såsom nämnts stödde sig denna på endast två kvartal, nämligen det första och det tredje. Man utgick härvidlag från antagandet, att ett medeltal för dessa båda kvartal i det närmaste skulle motsvara ett genomsnitt av hela året. Emellertid ha de nu verkställda undersökningarna givit vid handen, att effektiviteten under de båda återstående kvartalen ifrågavarande år i genomsnitt varit lägre än under det första och tredje.

Samtidigt med de båda alternativen 26 avgifter under 6 kvartal respektive 20 avgifter under 4 kvartal har jämväl, såsom inledningsvis påpekats, undersökts effektiviteten av en försäkring vid de båda alternativen 52 avgifter under 12 kvartal och 52 avgifter under 8 kvartal. De nu verkställda undersökningarna ha i allt väsentligt verifierat resultaten av de tidigare gjorda utredningarna. Det visade sig sålunda, att en fördubbling av antalet avgifter och den tid, under vilken dessa skola beräknas, i någon mån försämrat effektiviteten. Resultaten hava sammanställts i efterföljande tablå, i vilken även för jämförelse medtagits 52 avgifter under 8 kvartal.

Försäkringsvillkor	Grov- och fabriksarbetareförbundet	Metallindustriarbetareförbundet	
	1930	1930	1931
52 avg. 8 kv.	21.7	33.5	38.2
40 avg. 8 kv.	29.1	38.9	42.5
52 avg. 12 kv.	—	—	42.2

Jämföras siffrorna vad metallindustriarbetareförbundet beträffar under åren 1930 och 1931, visar det sig, att en dubbling av avgifternas antal och den tid, under vilken de skola vara erlagda, varit mest ogynnsam under år 1930 och däremot mindre ogynnsam under år 1931. Detta förhållande hänger naturligen samman därmed, att i den längre tid, under vilken avgifterna skola beräknas kommer att ingå tider med förhållandevis låg arbetslöshet, under vilka det varit lättare att erlagga de stadgade avgifterna.

I den av 1932 års sakkunniga verkställda utredningen rörande effektiviteten av en arbetslöshetsförsäkring meddelas jämväl den omfattning, i vilken de arbetslösa överhuvudtaget kommit i åtnjutande av understöd ifrån en försäkring, d. v. s. hur stor del av de arbetslösa, som vid något tillfälle kommit i åtnjutande av understöd från försäkringen. I den till förevarande promemoria fogade tabellbilagan hava resultaten av undersökningen återgivits. I efterföljande tab. 7 hava vissa huvudresultat härav sammanförts.

På grund av angelägenheten att så vitt möjligt begränsa undersökningens omfattning hava i olikhet mot i den tidigare undersökningen icke särskilda års-siffror beräknats i fråga om de understödda personerna. Beräkningen av dylika fordrar nämligen särskilda undersökningar.

Tabell 7. Antalet understödda personer i förhållande till hela antalet arbetslösa personer.

Alt. I = 1928 års förslag.

Alt. II = Propositionens alternativ.

Alt. III = Propositionsförslaget.

År. Kvartal	Grov- och fabriksarbetareförb.			Metallindustriarbetareförb.		
	alt. I	alt. II	alt. III	alt. I	alt. II	alt. III
1929 1 . . .	37.5	48.3	37.5	38.9	43.2	38.9
2 . . .	25.0	33.1	27.9	37.4	43.0	40.2
3 . . .	28.3	34.6	35.2	33.8	36.4	37.2
4 . . .	30.8	41.6	43.8	37.4	42.2	43.7
1930 1 . . .	40.4	52.2	52.4	36.0	41.1	40.1
2 . . .	27.9	34.8	33.2	47.4	51.5	50.7
3 . . .	37.6	44.6	44.0	47.5	52.1	51.3
4 . . .	40.1	49.0	51.0	51.2	55.9	56.2
1931 1 . . .	—	—	—	49.1	53.3	54.8
2 . . .	—	—	—	43.2	47.6	49.5
3 . . .	—	—	—	43.9	48.1	51.1
4 . . .	—	—	—	44.7	50.1	54.6

I stort sett ger den ovanstående tabellen samma bild av variationerna i försäkringens effektivitet som de tidigare angivna uppgifterna rörande understödsprocenten. En jämförelse de olika alternativen emellan visar, att de ovan meddelade uppgifterna rörande antalet understödda personer icke giva något väsentligt nytt utöver vad som redan framkommit ur undersökningen beträffande de understödda veckorna. Genomsnittligt ligga procentsatserna å en högre nivå än i fråga om understödda veckor, ett förhållande som torde vara naturligt. Det torde kunna sägas, att variationerna i procentuella antalet understödda personer är genomsnittligt mindre än understödsprocenten, något som även berörts i den tidigare undersökningen. Det framgår även tydligt, att den säsongsmässiga stegringen i effektiviteten i fråga om understödda personer inträffar redan under tredje kvartalet, medan i fråga om understödda veckor stegringen först inträffar i fjärde kvartalet. Detta sammanhänger med att säsongförsämringen normalt torde börja att inträda först mot slutet av det tredje kvartalet.

Till sist torde böra meddelas de erhållna resultaten i fråga om understödda personer, därest villkoret för understödsrätt varit 40 avgifter under 8 kvartal

respektive 52 avgifter under 12 kvartal. Huvudresultaten äro sammanställda i efterföljande tablå.

År, kvartal	Grov- och fabriksarbetareförbundet		Metallindustriarbetareförbundet		
	52 avg./8 kv.	40 avg./8 kv.	52 avg./8 kv.	40 avg./8 kv.	52 avg./12 kv.
1930 1	32.8	42.8	32.4	36.3	32.4
2	22.2	28.5	41.0	47.1	42.3
3	31.7	38.5	43.5	47.5	46.0
4	34.6	42.7	46.9	51.7	49.6
1931 1	—	—	46.2	50.7	49.0
2	—	—	43.3	48.2	46.6
3	—	—	46.6	49.8	50.2
4	—	—	50.2	53.8	54.2

Jämväl härvidlag bekräftas resultaten av de föregående undersökningarna i fråga om understödsprocenten. För år 1930 visar det sig, att en fördubbling av avgiftsantalet och den tid, under vilken avgifterna få tillgodoräknas, medför ett genomgående försämrat resultat. Först under 1931 inträffar härvidlag en förändring. Mot slutet av året är sålunda i vissa fall effektiviteten av här senast berörda alternativ något större än i fråga om de föregående, ett förhållande, vars orsaker redan tidigare berörts.

Stockholm den 23 december 1933.

B. Undersökning verkställd med utgångspunkt från arbetslöshetsförhållandena inom Svenska träindustriarbetareförbundet.

Av

Fil. lic. *Erik Drougge*.

Förste amanuens i Socialstyrelsen.

I. Undersökningens omfattning och utförande.

I skrivelse den 31 oktober 1933 erhöilo 1932 års sakkunniga för arbetslöshetsförsäkring chefens för socialdepartementet bemyndigande att verkställa tvenne undersökningar till utrönande av en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet. För den ena av dessa undersökningar har ovan under A redogjorts. Den andra undersökningen, för vars resultat här nedan redogöres, skulle baseras på arbetslöshetsförhållandena inom Svenska träindustriarbetareförbundet.

Såsom redan framgått av avdelning A (sid. 89) föreligger i visst avseende en principiell skiljaktighet mellan de båda undersökningarna. Medan sålunda den undersökning, för vars resultat redogjorts under avd. A, företagits med utgångspunkt från 1928 års förslag till obligatorisk arbetslöshetsförsäkring, har beträffande föreliggande undersökning utgångspunkten för beräkningarna angående en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet varit förslaget till frivillig arbetslöshetsförsäkring i propositionen den 17 mars 1933, nr 209. Detta har inneburit, att i förra fallet den i 1928 års förslag fastslagna principen angående kvartalsprövning av understödsrätten överförts på de övriga förslag till anordnande av arbetslöshetsförsäkring, vilka gjorts till föremål för utredning, medan i det senare fallet motsvarande undersökning angående en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet kunnat verkställas i noggrann överensstämmelse med bestämmelserna om förvärv av understödsrätt enligt de skilda förslagen. Resultaten av de båda undersökningarna äro således i allmänhet ej fullt jämförbara.

Föreliggande undersökning avser att belysa en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet med hänsyn till fyra olika alternativ för rätt till understöd från arbetslöshetskassa. Dessa fyra alternativ, vilka motsvara 1928 års förslag till obligatorisk arbetslöshetsförsäkring, 1932 års sakkunnigas förslag till frivillig arbetslöshetsförsäkring, ett i propositionen nr 209 och i särskilda utskottets utlåtande den 15 juni 1933, nr 18, diskuterat alternativ samt förslaget till frivillig arbetslöshetsförsäkring i propositionen nr 209, komma i fortsättningen att benämnas respektive 1928 års förslag, 1932 års förslag, propositionens alternativ och propositionsförslaget.

De i desamma innehållna bestämmelserna om understödsrätt kunna i korthet sammanfattas på nedanstående sätt:

Understöd utgår vid arbetslöshet under förutsättning av att

1928 års förslag	minst 26 veckoavgifter erlagts under <i>fyra</i> nästföregående kalenderkvartal	antalet understödsveckor ej överstiger 20 under <i>fyra</i> på varandra följande kalenderkvartal
1932 års förslag	minst 26 veckoavgifter erlagts under de <i>tolv månader</i> (52 veckor), vilka föregå arbetslöshetsfallet	antalet understödsveckor ej överstiger 20 under en tidrymd av ett år
Propositionens alternativ	minst 20 veckoavgifter erlagts under de <i>tolv månader</i> (52 veckor), vilka föregå arbetslöshetsfallet	d:o
Propositionsför- slaget	minst 26 veckoavgifter erlagts under de <i>aderton månader</i> (78 veckor), vilka föregå arbetslöshetsfallet	d:o

Genom tillmötesgående från träindustriarbetareförbundet ställdes för undersökningen erforderligt material till förfogande. Detta material har utgjorts av förbundets medlemsregister, vilket är upplagt i form av ett kortsystem. Å varje kort finnes bl. a. uppgift om vederbörande medlems namn, medlemsnummer och den avdelning av förbundet han tillhör. Kortet är i övrigt inrutat med hänsyn till redovisning veckovis av erlagda medlemsavgifter samt, då fristämpling föreligger, av orsaken till avgiftsbefrielse. Enligt förbundets stadgar äro medlemmarna skyldiga att erlagga avgifter endast under tid, då de inneha arbetsanställning. Vid arbetslöshet, sjukdom, värnplikt, konflikt samt skolkurs beviljas fristämpling. De veckor, för vilka en medlem erhåller fristämpling för arbetslöshet, komma sålunda att motsvara vederbörandes arbetslöshetstid.

Fristämpling från erläggande av veckoavgift beviljas vid arbetslöshet, då medlemmen varit arbetslös under minst 3 av veckans 6 arbetsdagar. Detta medför sålunda, att en för arbetslöshet fristämplad vecka i verkligheten kommer att motsvara $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ arbetslöshetsveckor. Det är sannolikt, att till följd härav den i undersökningen redovisade arbetslösheten skulle något överstigit den verkliga, om icke en annan omständighet verkat i motsatt riktning.

Denna omständighet utgöres därav, att allmän avgiftsbefrielse är stadgenligt medgiven för årets första och sista vecka. Till följd härav komma uppgifterna för dessa båda veckor att bli bristfälliga och ha för den skull icke medtagits i undersökningen. Ett år avser sålunda i det följande jämnt 50 veckor. Enär arbetslösheten såsom regel är förhållandevis stor just under den tid av året, där dessa s. k. friveckor äro belägna, medför detta för undersökningens vidkommande en tendens till redovisning av en arbetslöshet, som är något lägre än den verkliga. De påpekade tendenserna upphäva tydligen åtminstone delvis varandra.

På grund av den korta tid, som stått till förfogande för undersökningen, gällde det att i möjligaste mån begränsa uppgiftsinsamlingen. Med anledning härav beslöto de sakkunniga, att urvalet av medlemmar från förbundet skulle inskränkas till 40 procent av de anslutna, vilket skedde på så sätt, att endast de medlemmar, vilkas medlemsnummer slutade på någon av siffrorna 1—4, uttogos för undersökningen.

Enligt departementschefens skrivelse skulle undersökningen omfatta tiden 1929—1932. Enär det emellertid visade sig, att uppgifter kunde erhållas jämväl för första halvåret 1933, vilka uppgifter voro av särskilt intresse med hänsyn till den då rådande synnerligen starka arbetslösheten inom förbundet, syntes det de sakkunniga befogat att utöka undersökningstiden intill den 1 juli 1933.

Med hänsyn till de skiljaktigheter beträffande arbetslöshetsförhållandena, vilka kunde antagas förefinnas mellan olika inom förbundet representerade

yrkeskategorier, ansågs lämpligt att företaga en uppdelning av materialet på fem olika yrkesgrupper, nämligen: möbelfabriker (M), snickeri- & möbelfabriker (K), snickerifabriker (S), exportsnickerier (E) samt övriga slag av företag (D). Uppdelningen företogs på så sätt, att för varje avdelning av förbundet undersöktes, till vilken av ovannämnda grupper avdelningens samtliga medlemmar närmast voro hänförliga.

Av naturliga skäl är effektiviteten av en arbetslöshetsförsäkring olika under tiden omedelbart efter dess ikraftträdande — nämligen så länge bestämmelsen om maximeringen av understödtiden kan verka diskvalificerande — och senare, då försäkringen varit i kraft någon tid. För att ej erhålla missvisande resultat bör man till följd härav utgå från den förutsättningen, att arbetslöshetsförsäkringen varit i kraft redan någon tid före undersökningsperiodens början. Man beslöt härvid att antaga, att arbetslöshetsförsäkring hade införts från den 1 januari 1928. Enligt detta antagande skulle sålunda medlemmarna tänkts erlagga avgifter till försäkringen från och med ingången av nämnda år. De i undersökningen ingående personerna ha sålunda vid början av den tid, undersökningen avser, tänkts i vederbörlig ordning ha erhållit visst understöd från försäkringen i den mån de varit arbetslösa.

Det *första skedet* av undersökningen har bestått i att från förbundets medlemsregister inhämta ovannämnda uppgifter angående erlagda avgifter, arbetslöshet, sjukdom m. m. Dessa ha antecknats å kartoliner av utseende, som framgår av fig. 1.

I kartolinen två första kolumner äro angivna respektive år och kvartal. I de tretton följande, vilka avse veckor under kvartalen, ha antecknats fristämpade veckor med angivande av orsaken till avgiftsbefrielse. Sålunda har arbetslöshet markerats med ett horisontalt streck inom veckorutans övre del, sjukdom utmärkts med »s», värnplikt med »v», skolkurs med »o» samt konflikt med »k». Blanka veckorutor innebära, att avgift erlagts till förbundet. För medlemmar, som under undersökningstiden inträtt i eller utgått ur förbundet, ha orden »In» och »Ut» insatts i de veckorutor, som avgränsa medlemstiden. I samband med denna överföring av medlemskortens uppgifter till utredningens kartoliner ha kolumnerna »a» (= arbetslöshetsveckor) och »Erl. avg.» (= erlagda veckoavgifter) uträknats.

Undersökningens *andra skede* har omfattat uträknandet för varje medlem av det understöd, varav han skulle kommit i åtnjutande, därest arbetslöshetsförsäkring varit införd. Tillvägagångssättet har härvid varit följande.

För varje arbetslöshetsfall har först undersökts, huruvida understöd kunnat utgå med hänsyn till villkoret beträffande erlagda avgifter enligt 1932 års förslag, propositionens alternativ och propositionsförslaget. Har villkoret varit uppfyllt enligt samtliga dessa alternativ, ha i första veckorutan för vederbörande arbetslöshetsfall antecknats siffrorna 1 2 3, varvid siffran 1 avsett 1932 års förslag, 2 propositionens alternativ och 3 propositionsförslaget. Har villkoret varit uppfyllt blott beträffande ett eller två av alternativen, ha endast motsvarande alternativsiffror utsatts. Om villkoret icke varit uppfyllt enligt något av alternativen, har ingen anteckning gjorts, vilket inneburit, att vederbörande arbetslöshetsperiod diskvalificerats beträffande understöd enligt alla här ifrågavarande alternativ.

Därefter har prövning skett med hänsyn till villkoret angående understödsträttens maximering i fråga om de arbetslöshetsfall, vilka fyllt villkoret angående erlagda avgifter. Varje arbetslöshetsvecka, vilken ej utgjort karensväcka, har sålunda härvid gjorts till föremål för särskild undersökning beträffande understödsträtten. Har det ur understödsträttens maximering härledda villkoret för understöd varit uppfyllt, har vederbörande vecka avböckats å kartolinen. Under aktgivande på de alternativsiffror, vilka denna avböckning gällt, ha

Träindustriarbetareförbundet. Medlemsnummer Grupp *J*

År	Kv.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	a	Erl. avg.	U	Per.	b	a	u
																	1	2	3		
28	1	■													-	12					
	2														4	9	-	-	1	4	0
	3			8	8	8									-	10					
	4													■	-	12					
29	1	■			123	✓	✓	✓	✓	✓	✓				7	5	6	6	6	1	-
	2														-	13					
	3				123	✓	✓	✓	✓						4	9	3	3	3	1	-
	4					123	✓							■	2	10	1	1	1	1	-
30	1	■	123	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				9	3	8	8	8	1	-
	2														-	13					
	3														2	6	1	1	1	1	-
	4	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	123	12	-	11	11	11	-	-
31	1	■													12	-	8	8	8	-	12
	2														3	10	-	-	-	3	0
	3				3										10	3	-	-	1	1	10
	4	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	■	12	-	-	-	11	-	12
32	1	■													12	-	-	-	8	-	12
	2														4	9	-	-	-	4	0
	3							3							4	9	-	-	-	1	4
	4				23	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	■	9	3	-	8	8	1	9
33	1	■	✓	✓	✓	✓	✓								5	7	-	5	5	-	5
	2					23	✓	✓	✓						4	9	3	3	3	1	-
																29	13	37	10	10	10
																30	23	22	20	20	20
																31	37	13	8	8	20
																32	29	21	-	8	16
																33	9	16	3	8	8

1 = 26 veckoavgifter under 1 år
 2 = 20 " " " 1 "
 3 = 26 " " " 1 1/3 "

Fig. 1. För undersökningen använd kartolin (ifylld utom beträffande medlemsnummer).

därefter de avbockade veckorna sammanräknats kvartalsvis och antalet utförts under U1, U2 och U3 (= antal understödda veckor enligt respektive 1932 års förslag, propositionens alternativ och propositionsförslaget).

Sedan dessa understödsveckor sålunda beräknats, har man övergått till att uträkna antalet understödsveckor enligt 1928 års förslag, för vilket kartolinsens fyra sista kolumner äro avsedda. Härvid har förfarits så, att i kol. »Per.» införts antalet under vederbörande kvartal påbörjade arbetslöshetsperioder. Beträffande varje kvartal, som innehållit arbetslöshetsveckor, har därefter prövats, huruvida minst 26 veckoavgifter erlagts under de fyra föregående kalenderkvartalen. Har så icke varit förhållandet, har i kol. »b» inskrivits hela antalet arbetslöshetsveckor, d. v. s. det i kol. »a» antecknade veckoantalet. Samtidigt med att i »b» antecknats nämnda antal veckor, har i de två följande kolumnerna antecknats siffran 0, vilket angivit, att understöd icke kunnat utgå. Har däremot villkoret angående erlagda avgifter varit uppfyllt, har i kol. »b» utsatts ett tvärstreck och i kol. »a» insatts antalet arbetslöshetsveckor under kvartalet minskat med antalet påbörjade arbetslöshetsperioder. Genom subtraktionen ha karensveckorna frändragits. I kolumn »u» har sedan antecknats det antal veckor, för vilka understöd skulle ha utgått, därest den maxi-

mala understödstiden uppgått till 20 veckor under fyra på varandra följande kvartal.

Undersökningens *tredje skede* har inneburit de individuella uppgifternas hopsummering. För varje alternativ, yrkesgrupp och kvartal ha med tillhjälp av arbetstabeller gjorts erforderliga sammanställningar.

II. Arbetslöshetsförsäkringens effektivitet vid tillämpning av de olika alternativen beträffande rätt till understöd.

1. Definitioner.

I det följande förstås med »*medlemmar*» antalet personer, reducerat med hänsyn till den tid, de tillhört försäkringen. Antalet medlemmar ett visst år har sålunda beräknats såsom antalet under året eller den del därav, då vederbörande tillhört förbundet, genomlevda veckor, dividerat med 50. På samma sätt har medlemsantalet för ett kvartal beräknats såsom det under denna tid genomlevda antalet veckor, dividerat med det antal veckor, kvartalet innehåller.

Med »*arbetslös person*» förstås en av arbetslöshet drabbad individ, oavsett antalet arbetslöshetsfall. Med »*understödda personer*» förstås individer, som erhållit understöd från försäkringen, oavsett den tid, för vilken understöd utgått.

Med »*arbetslöshetsveckor*» förstås för arbetslöshet fristämplade veckor (d. v. s. veckor med minst tre arbetslöshetsdagar). Med »*understödda veckor*» förstås veckor, under vilka understöd uppbäres.

Med »*arbetslöshetsperiod*» avses en tidrymd, under vilken en medlem utan avbrott varit arbetslös.

Med »*understödsperiod*» avses en tidrymd, under vilken medlem utan avbrott åtnjutit understöd.

Med »*diskvalificerade veckor*» förstås arbetslöshetsveckor, för vilka understöd icke utgått.

Med »*arbetslöshetsprocent*» avses, såvida icke annat särskilt anges, antalet arbetslöshetsveckor i procent av genomlevda veckor.

Med »*understödsprocent*» förstås antalet understödda veckor i procent av antalet arbetslöshetsveckor.

2. Arbetslöshetens omfattning.

Den förevarande undersökningen omfattar en tidsperiod, som att börja med kännetecknas av förhållandevis låg arbetslöshet, vilken dock vid mitten av år 1930 visar tecken till stegring för att sedermera beträffande ifrågavarande fackförbund allt mer ökas till inemot mitten av år 1933.

Tab. 1 torde främst giva en bild av utvecklingen på arbetsmarknaden beträffande träindustriarbetareförbundet enligt material, hämtat direkt från förbundet. Såsom framgår av tabellen, börjar arbetslösheten stiga med tredje kvartalet 1930. Från och med nämnda kvartal är nämligen arbetslösheten större än under motsvarande tid det föregående året. Under 1930 är stegringen dock förhållandevis liten. Arbetslösheten ligger under senare hälften av nämnda år blott någon eller några procent över siffrorna för 1929. Med ingången av år 1931 blir arbetslöshetens stegring mer accentuerad för att omkring årsskiftet 1931—1932 antaga mycket stora proportioner. Vid mitten av det senare året synes arbetslösheten tendera att kulminera. Denna tendens, som — om hänsyn toges till arbetslöshetens säsongvariationer — är ganska utpräglad beträffande fjärde kvartalet 1932, brytes emellertid av en ny, mycket kraftig arbetslöshetsvåg, vilken sätter in omkring årsskiftet 1932—1933.

Tab. 1. Arbetslöshetens omfattning inom träindustriarbetareförbundet under tiden 1929—andra kvartalet 1933.

År, kvartal	Utredningens arbetslöshets- procent	Socialstyrel- sens arbetslös- hetsprocent	År, kvartal	Utredningens arbetslöshets- procent	Socialstyrel- sens arbetslös- hetsprocent
1929 1	16.0	11.9	1932 1	34.7	26.0
2	11.5	8.8	2	30.5	27.9
3	9.5	6.5	3	30.5	26.6
4	10.5	8.5	4	30.2	26.9
1930 1	13.7	10.9	1933 1	45.1	38.1
2	11.1	8.1	2	42.7	36.1
3	11.5	7.9	1929	11.8	8.9
4	14.1	11.2	1930	12.5	9.9
1931 1	20.5	15.1	1931	17.9	14.5
2	17.0	13.3	1932	31.4	27.1
3	14.9	12.3	1933 (1 o. 2 kv.) .	43.8	37.3
4	19.5	16.6			

Tab. 1 må även tjäna att jämföra den på grundval av den förevarande utredningen beräknade arbetslöshetsprocenten med den av socialstyrelsen månatligen publicerade. Denna senare arbetslöshetsprocent anger antalet vid en viss månads slut arbetslösa personer i procent av samtliga. Den avser vidare endast de avdelningar, som till socialstyrelsen insända erforderliga rapporter; dessa representera omkring $\frac{2}{3}$ av samtliga organiserade arbetare. De i tab. 1 återgivna procenttalen ur socialstyrelsens statistik äro beräknade på grundval av de i »Sociala meddelanden», häfte 3, varje år sammanställda uppgifterna rörande arbetslösheten under föregående år. Detta gäller dock ej procenttalen för 1933, vilka äro beräknade med ledning av den fortlöpande månadsrapporteringen i nämnda publikation. Kvartalssiffrorna ha beräknats såsom det aritmetiska mediet av fyra på varandra följande månadstal. Siffran för första halvåret 1933 har beräknats såsom det aritmetiska mediet av sju på varandra följande månadstal.

Utredningens arbetslöshetsprocent ligger hela tiden något högre än socialstyrelsens. Detta förhållande torde närmast antyda, att arbetslösheten inom de avdelningar, som icke rapportera till socialstyrelsen, är högre än inom de övriga. Därjämte torde det vara möjligt, att en del mera konstant arbetslösa medlemmar icke av vederbörande avdelning över huvud rapporteras till socialstyrelsen. Beträffande arbetslöshetens utvecklingstendens vid skilda tidpunkter överensstämma däremot, såsom framgår av tabellen, de båda talserierna mycket väl.

3. Understödstid.

Resultaten av de gjorda undersökningarna rörande effektiviteten av en arbetslöshetsförsäkring äro sammanställda i tabellbilaga. Nedan i tab. 2 återgivas i sammandrag vissa huvudresultat av dessa undersökningar.

För det fall att en arbetslöshetsförsäkring införts från och med ingången av år 1928 skulle, såsom framgår av tabellen, enligt 1928 års förslag 32.9 % av den sammanlagda arbetslösheten hava understötts från försäkringen under år 1929. Motsvarande siffror för 1930, 1931, 1932 samt första halvåret av 1933 äro respektive 28.8, 32.5, 33.2 och 30.0 %. Serien är som synes tämligen jämn och utvisar, att enligt detta alternativ i genomsnitt bortåt en tredjedel av hela arbetslösheten skulle bliva understödd. Det må anmärkas, att vid beräk-

Tab. 2. Arbetslöshetsförsäkringens effektivitet inom träindustriarbetareförbundet.

År, kvartal	A r b e t s l ö s h e t s v e c k o r									Arbets- lös- hets- pro- cent
	Hela antalet	Därav understöddade enligt								
		1928 års för- slag		1932 års för- slag		Propositionens alternativ		Propositions- förslaget		
		Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	
1929 1 . . .	9,642	3,578	37.1	3,761	39.0	4,325	44.9	(3,778)	(39.2)	16.0
2 . . .	7,707	2,595	33.7	2,820	36.6	3,101	40.2	(2,866)	(37.2)	11.5
3 . . .	6,505	1,667	25.6	1,796	27.6	2,063	31.7	1,976	30.4	9.5
4 . . .	6,857	2,270	33.1	2,558	37.3	2,876	41.9	2,877	42.0	10.5
1930 1 . . .	9,188	3,228	35.1	3,560	38.7	4,047	44.0	4,153	45.2	13.7
2 . . .	8,392	2,156	25.7	2,481	29.6	2,852	34.0	2,873	34.2	11.1
3 . . .	9,127	2,356	25.8	2,719	29.8	3,112	34.1	2,989	32.7	11.5
4 . . .	10,516	2,982	28.4	3,512	33.4	4,058	38.6	4,033	38.4	14.1
1931 1 . . .	15,366	5,732	37.3	6,250	40.7	7,021	45.7	7,066	46.0	20.5
2 . . .	13,942	4,460	32.0	4,932	35.4	5,546	39.8	5,563	39.9	17.0
3 . . .	12,395	3,256	26.3	3,881	31.3	4,523	36.5	4,543	36.7	14.9
4 . . .	15,179	5,018	33.1	5,767	38.0	6,618	43.6	6,628	43.7	19.5
1932 1 . . .	27,172	11,569	42.6	12,598	46.4	14,036	51.7	14,069	51.8	34.7
2 . . .	25,869	9,449	36.5	10,740	41.5	11,741	45.4	11,949	46.2	30.5
3 . . .	25,723	7,716	30.0	8,820	34.3	9,816	38.2	9,963	38.7	30.5
4 . . .	23,317	5,108	21.9	6,232	26.7	7,330	31.4	8,010	34.4	30.2
1933 1 . . .	34,638	11,265	32.5	13,375	38.6	15,326	44.2	16,983	49.0	45.1
2 . . .	35,274	9,730	27.6	11,695	33.2	13,235	37.5	14,332	40.6	42.7
1929	30,711	10,110	32.9	10,935	35.6	12,365	40.3	(11,497)	(37.4)	11.8
1930	37,223	10,722	28.8	12,272	33.0	14,069	37.8	14,048	37.7	12.5
1931	56,882	18,466	32.5	20,830	36.6	23,708	41.7	23,800	41.8	17.9
1932	102,081	33,842	33.2	38,390	37.6	42,923	42.0	43,991	43.1	31.4
1933 (1 o. 2 kv.)	69,912	20,995	30.0	25,070	35.9	28,561	40.9	31,315	44.8	43.8

ningen av effektiviteten enligt 1928 års förslag ingen hänsyn tagits till den omständigheten, att i vissa fall första veckan av en arbetslöshetsperiod icke utgör karensvecka. Detta tillvägagångssätt har varit motiverat med hänsyn till sammanknytandet av förevarande undersökning med tidigare utredning angående en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet (Bil. G till propositionen nr 209), vid vilken ej förelegat möjlighet att fastställa, när undantagsbestämmelser beträffande karens varit tillämpliga. På grund härav underskatta nyss anförda siffror i någon mån försäkringens effektivitet. En särskild undersökning har emellertid givit vid handen, att denna underskattning är skäligen betydelselös, i det att de anförda siffrorna näppeligen borde höjas med mer än en enhet för att motsvara de verkliga. För 1932 års förslag äro respektive årssiffror något högre än beträffande 1928 års förslag, nämligen 35.6, 33.0, 36.6, 37.6 och 35.9 %, medan de beträffande propositionens alternativ och propositionsförslaget markerat överstiga de för 1928 års förslag gällande.

Skiljaktigheten i effektivitet mellan de olika alternativen illustreras bäst genom att effektiviteten i fråga om 1928 års förslag sättes lika med 100 för varje år och effektiviteten av de övriga alternativen beräknas i relation härtill. Man erhåller då följande sifferserier:

	1928 års förslag	1932 års förslag	Propositionens alternativ	Propositions- förslaget
1929	100	108	122	—
1930	100	115	131	131
1931	100	113	128	129
1932	100	113	127	130
1933 (1 o. 2 kv.)	100	120	136	149

Enligt denna sammanställning skulle 1932 års förslag, om hänsyn toges till vad nyss nämnts angående beräkningen av karensveckor, vara cirka 12 % effektivare än 1928 års förslag, medan motsvarande tal beträffande propositionens alternativ skulle uppgå till omkring 25 %. För propositionsförslaget, i fråga om vilket emellertid här såsom annorstädes ej ansetts lämpligt införa någon årssiffra beträffande 1929, då försäkringen enligt detsamma först vid mitten av nämnda år skulle bli fullt effektiv, skulle effektiviteten ligga något över den för propositionens alternativ gällande. Med hänsyn till att för de båda kvartal av 1929, under vilka effektivitetssiffrorna beträffande propositionsförslaget och övriga alternativ äro jämförbara, siffrorna för propositionsförslaget ligga ungefär i jämnhöjd med de för propositionens alternativ gällande, och då vidare skiljaktigheten i effektivitet närmast hänför sig till en relativt kort tidsperiod, torde emellertid differensen i fråga, på lång sikt sedd, komma att bli skäligen obetydlig.

De anförda siffrorna belysa den genomsnittliga nivåskillnaden i försäkringens effektivitet vid tillämpning av de olika alternativens bestämmelser. Vid sidan härav har det sitt intresse att konstatera, huru effektiviteten relativt sett ställer sig beträffande dessa skilda alternativ för år med olika stor arbetslöshet. En jämförelse härvidlag kan åstadkommas genom att försäkringens effektivitet sättes lika med 100 beträffande samtliga alternativ under ett och samma år och effektivitetssiffrorna för de övriga åren beräknas i relation härtill. Därest man härvidlag utgår från år 1930, vilket kan anses befogat både med hänsyn till att detta år uppvisar de lägsta effektivitetssiffrorna för samtliga alternativ och att året i fråga är det första, från vilket årssiffror för alla alternativen föreligga, erhållas följande sifferserier:

	1928 års förslag	1932 års förslag	Propositionens alternativ	Propositions- förslaget
1929	114	108	107	—
1930	100	100	100	100
1931	113	111	110	111
1932	115	114	111	114
1933 (1 o. 2 kv.)	104	109	108	119

Av siffrorna framgår, att försäkringens effektivitet skulle vara relativt hög för 1928 års förslag jämfört med 1932 års förslag och propositionens alternativ under en tid med låga och tämligen konstanta arbetslöshetssiffror (1929—1930). Vid försämrade konjunkturen på arbetsmarknaden stiger försäkringens effektivitet ungefär lika mycket beträffande de fyra olika alternativen (1930—1932). Under ett senare skede av en fortsatt och långvarig konjunkturförsämring faller effektiviteten tämligen starkt tillbaka enligt 1928 års förslag, går något långsammare tillbaka enligt 1932 års förslag och propositionens alternativ samt fortsätter att stiga enligt propositionsförslaget (1932—1933). Propositionsförslaget är sålunda i varje fall så att säga uthålligast under en depression, vilket givetvis sammanhänger med den enligt detta alternativ långa tid, under vilken erlagda avgifter få tillgodoräknas.

Såsom framgår av tab. 1, är arbetslösheten för träindustriarbetareförbundet säsongbetonad. Arbetslösheten under ett år är sålunda vanligen högst under årets första kvartal, sjunker sedermera under andra kvartalet, fortsätter att sjunka eller håller sig tämligen konstant under tredje kvartalet och stiger därefter under årets fjärde kvartal. Dessa växlingar i arbetslösheten återspeglas tydligt i kvartalssiffrorna för en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet. Med något enstaka och obetydligt undantag — om man bortser från fjärde kvartalet 1932, då speciella förhållanden förelågo, vilka i fortsättningen komma att närmare diskuteras — karakteriseras försäkringens effektivitetsgrad under skilda delar av året — och detta beträffande samtliga alternativ — därav, att effektiviteten är högst under första kvartalet, därefter sjunker under andra och fortsätter att sjunka under tredje kvartalet för att till sist stegras under årets fjärde kvartal.

Denna samstämmighet i utvecklingen, vilken även tydligt givit sig tillkänna vid den tidigare undersökningen angående en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet (Bil. G till propositionen nr 209), torde, såsom i nämnda utredning angives, kunna förklaras ur flera omständigheter. Arbetare, som under vintern drabbats av arbetslöshet, torde sålunda i förhållandevis stor utsträckning ha kunnat inbetala erforderligt antal avgifter till försäkringen under de föregående sommarmånaderna och härigenom kvalificerat sig för understödsrätt. Detta förklarar försäkringens relativt höga effektivitet under vinterhalvåret. På sommaren åter är understödsrätten efter vinterns höga arbetslöshet uttömd, varför effektiviteten sjunker. En annan förklaringsgrund till försäkringens förhållandevis ringa effektivitet under sommarhalvåret är, att de, som drabbas av arbetslöshet under sommaren, i allmänhet ha osäkrare anställningsförhållanden och större arbetslöshetsrisk än de övriga, varför till följd härav de sommararbetslösa endast i mindre utsträckning kunna förvärva understöd från försäkringen.

Jämförelsen i fråga har, som särskilt påpekats, endast förts fram till mitten av 1932. Efter nämnda tidpunkt träda nämligen speciella faktorer i verksamhet beträffande arbetslöshetens utveckling inom träindustrien, vilka överskugga säsongvariationerna. Med anledning härav och på grund av den därmed sammanhängande extrema utvecklingen på arbetsmarknaden inom vederbörande fack, kan det anses lämpligt att göra försäkringens effektivitet under denna tid till föremål för en särskild diskussion.

Under sista kvartalet 1932 undanskymmes arbetslöshetens säsongutveckling av en tendens till konjunkturförbättring. Denna tendens brytes emellertid hastigt för träindustriens vidkommande omkring årsskiftet 1932—1933, påtagligen av återverkningar från den hotande konflikten inom byggnadsfacket, i det att beställningar för nybyggnader i stor utsträckning utebliva, fabrikationen av s. k. seriemöbler, vilken synes taga starkt intryck av byggnadsverksamhetens omfattning, inskränkes o. d. Arbetslösheten, som redan förut legat på en mycket hög nivå, ökar våldsamt med 50 % från det sista kvartalet 1932 till första kvartalet 1933. Under andra kvartalet 1933 går denna höga arbetslöshet något tillbaka, trots att nu byggnadskonflikten blivit ett faktum.

Det speciella intresset i föreliggande sammanhang beträffande en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet knyter sig främst till i hur hög grad effektiviteten påverkas av en dylik utveckling, när redan förut arbetslösheten en längre tid legat på en ovanligt hög nivå. Härvid kunna följande iakttagelser göras. Arbetslösheten har praktiskt taget samma omfattning under tredje och fjärde kvartalet 1932. Från det förra kvartalet till det senare sjunker försäkringens effektivitet med 27 % enligt 1928 års förslag, 22 % enligt 1932 års förslag, 18 % enligt propositionens alternativ samt 11 % enligt pro-

positionsförslaget. Att i detta läge en effektivitetsminskning måste inträda, är självklart. Den håller sig emellertid inom relativt snäva gränser, vilket antyder, att en arbetslöshetsförsäkring, baserad å här diskuterade alternativ beträffande understödsrätt, komme att bibehålla en ej ringa effektivitet även vid en starkt prolongerad depression med konstant arbetslöshetsprocent. De skillnader beträffande de olika alternativen, vilka framkomma, torde huvudsakligen bero på att en del personer, som tidigare under året eller strax före denna tid varit arbetslösa och nu åter drabbats av arbetslöshet, ha lättast att förvärva understödsrätt enligt propositionsförslaget, därefter lättast enligt propositionens alternativ o. s. v.

Från sista kvartalet 1932 till första kvartalet 1933 stiger försäkringens effektivitet enligt 1928 års förslag med 48 %, enligt 1932 års förslag med 45 %, enligt propositionens alternativ med 41 % samt enligt propositionsförslaget med 42 %. Stegringens intensitet är således någorlunda samstämmig enligt de olika alternativen, vilket givetvis härrör därifrån, att den skarpt nedåtgående konjunkturen inom träindustrien medfört ett stort tillskott av sådana arbetslösa, vilka under lång tid förut icke berörts av arbetslöshet och för vilka sålunda skiljaktigheterna mellan bestämmelserna för understödsrätt i fråga om de olika alternativen tills vidare icke spela någon roll.

För övriga arbetslösa är nu emellertid understödsträtten synbarligen ganska starkt angripen enligt de flesta alternativen. Detta ger sig i viss mån tillkänna bl. a. om man jämför försäkringens effektivitet för första kvartalet 1933 med effektiviteten under motsvarande kvartal ett år tidigare, då arbetslösheten även nådde en toppunkt, vilken emellertid låg betydligt lägre än den nu uppnådda (34.7 % mot 45.1 %). Jämförelsen visar, att enligt 1928 års förslag försäkringens effektivitet under första kvartalet 1933 understiger dess effektivitet under motsvarande kvartal 1932 med ej mindre än 24 %, medan motsvarande siffror för 1932 års förslag och propositionens alternativ bliwa respektive 17 och 15 %. För propositionsförslaget stannar emellertid nedgången vid 5 %. Detta torde bero på att de nu nytillkomna arbetslösa, vilka tidigare endast varit mera sporadiskt arbetslösa (säsongarbetslösa samt nytillkomna arbetslösa vid arbetslöshetens starka stegring från tredje till fjärde kvartalet 1932), draga fördel av den enligt detta alternativ utsträckta tiden för tillgodoräknande av erlagda avgifter.

Med något minskad arbetslöshet under andra kvartalet 1933 faller försäkringens effektivitet från första kvartalet. Nedgången är beträffande 1928 års förslag 15, 1932 års förslag 14, propositionens alternativ 15 och propositionsförslaget 17 %. Några större avvikelser föreligga som synes ej. Den något mera markerade nedgången beträffande propositionsförslaget torde kunna förklaras därav, att de under sista kvartalet 1932 nytillkomna arbetslösa, vilka då skulle erhållit understöd enligt propositionsförslaget men ej enligt övriga alternativ, intill eller under andra kvartalet 1933 konsumerat hela den dem tillkommande understödsträtten.

Vid bearbetningen av undersökningens material ha, såsom tidigare framhållits, sammanställningar gjorts beträffande skilda yrkesgrupper, vilka äro representerade inom träindustriarbetareförbundet. De siffror, som härvid framkommit angående en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet och vilka återfinnas i tabellbilaga, bestyrka vad här ovan anförts angående hela förbundet. Detta framgår även av diagram 1, där för varje yrkesgrupp såväl som för dessa grupper sammanslagna inlagts de kurvor, vilka representera arbetslöshetsförsäkringens effektivitet enligt de olika alternativen samt arbetslöshetens omfattning.

4. Understödda personer.

I det föregående har försäkringens effektivitet mätts med antalet understödda veckor i relation till hela antalet arbetslöshetsveckor. Av intresse kan emellertid jämväl vara att undersöka, huru många av de arbetslösa som överhuvud erhålla understöd från försäkringen, d. v. s. relationen mellan antalet understödda och arbetslösa personer. Medan understödsprocenten i viss mån kan sägas registrera försäkringens effektivitet sedd ur samhällssynpunkt, kan antalet understödda personer i visst avseende sägas mäta försäkringens effektivitet från den enskilde individens synpunkt.

Tab. 3. Antal arbetslösa och understödda personer inom träindustriarbetareförbundet.

År, kvartal	Antal av arbets- löshet drabbade personer	D ä r a v u n d e r s t ö d d a p e r s o n e r e n l i g t							
		1928 års förslag		1932 års förslag		Propositionens alternativ		Propositions- förslaget	
		Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
1929 1	1,928	815	42.3	858	44.5	949	49.2	(859)	(44.6)
2	1,576	563	35.7	626	39.7	682	43.3	(624)	(39.6)
3	1,348	443	32.9	489	36.3	548	40.7	521	38.6
4	1,246	474	38.0	549	44.1	606	48.6	605	48.6
1930 1	1,901	762	40.1	833	43.8	923	48.6	934	49.1
2	1,731	524	30.3	616	35.6	687	39.7	680	39.3
3	1,799	604	33.6	693	38.5	777	43.2	755	42.0
4	1,969	744	37.8	852	43.3	945	48.0	940	47.7
1931 1	3,423	1,461	42.7	1,579	46.1	1,715	50.1	1,720	50.2
2	2,913	1,070	36.7	1,174	40.3	1,293	44.4	1,304	44.8
3	2,522	929	36.8	1,065	42.2	1,178	46.7	1,187	47.1
4	2,746	1,127	41.0	1,259	45.8	1,417	51.6	1,408	51.3
1932 1	5,136	2,504	48.8	2,682	52.2	2,913	56.7	2,911	56.7
2	4,241	2,015	47.5	2,261	53.3	2,428	57.3	2,453	57.8
3	4,046	1,865	46.1	2,124	52.5	2,316	57.2	2,356	58.2
4	3,634	1,220	33.6	1,494	41.1	1,713	47.1	1,838	50.6
1933 1	4,972	2,289	46.0	2,639	53.1	2,957	59.5	3,197	64.3
2	4,836	1,998	41.3	2,387	49.4	2,672	55.3	2,848	58.9
1929	3,055	1,474	48.2	1,563	51.2	1,689	55.3	1,587	51.9
1930	3,592	1,665	46.4	1,779	49.5	1,894	52.7	1,869	52.0
1931	5,011	2,754	55.0	2,949	58.9	3,139	62.6	3,103	61.9
1932	6,101	3,858	63.2	4,082	66.9	4,358	71.4	4,349	71.3
1933 (1 o. 2 kv.) .	5,555	2,901	52.2	3,300	59.4	3,648	65.7	3,884	69.9

Det är naturligt, att, såsom framgår av i tab. 3 meddelade siffror, det procentuella antalet genom försäkringen hjälpta personer såsom regel skall icke obetydligt överstiga understödsprocenten. I övrigt ger ovanstående tabell i stort sett samma bild av variationerna i försäkringens effektivitet som tab. 2, vilken avsåg understödsprocenten. I vissa fall förekomma dock stegringar i det relativa antalet understödda personer, som antecipera stegringar i understödsprocenten. Detta är naturligt på grund därav, att procenttalet understödda personer påverkas mera än understödsprocenten av en sådan stegring i arbetslösheten, vilken påbörjas under loppet av ett kvartal. Man lägger vidare märke till, hurusom vid under lång tid stigande arbetslöshet de båda procentserierna alltmer skilja sig från varandra. Detta torde närmast

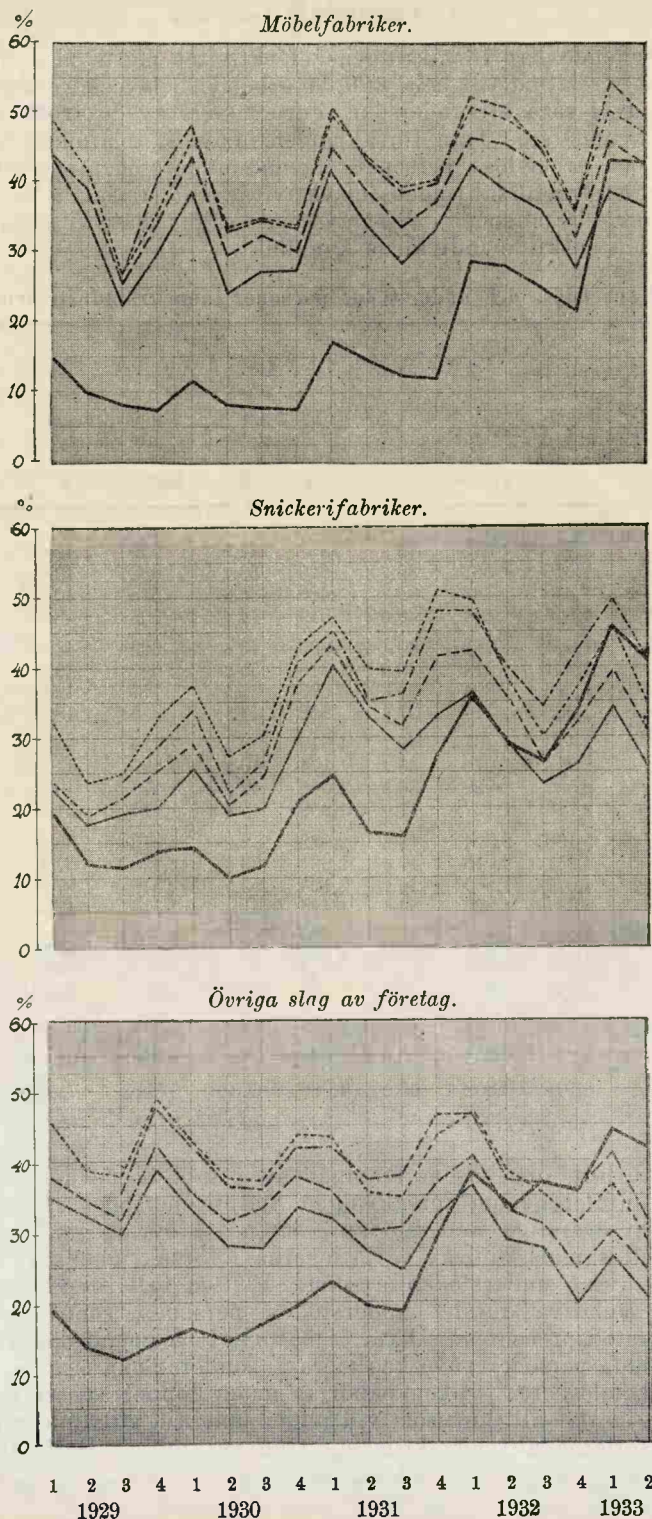
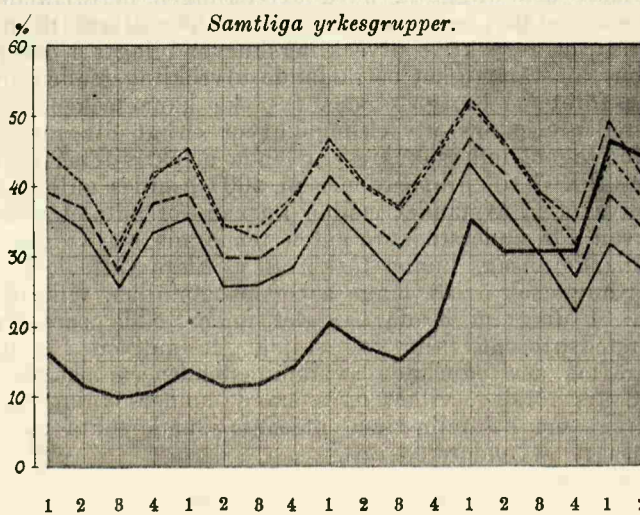
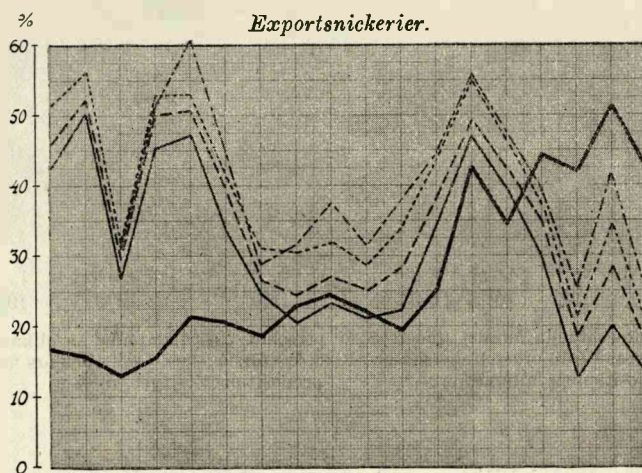
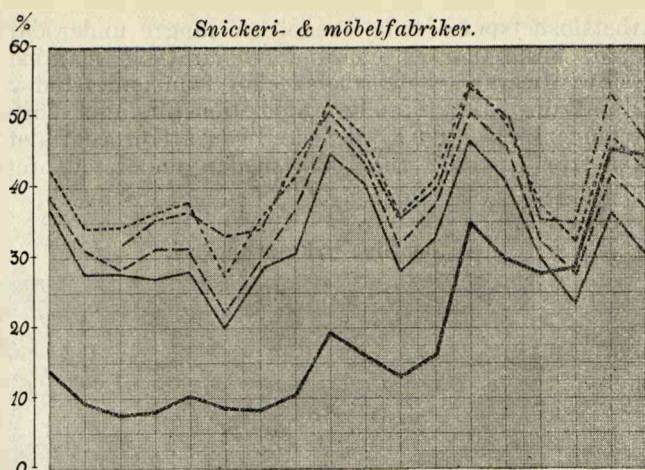

Diagram 1. Understödsprocent vid tillämpning av olika
1928 års förslag = ———, 1932 års förslag = — — —, propositionens alternativ

alternativ beträffande rätt till understöd från arbetslöshetskassa.

= - - - -, propositionsförslaget = - - - - -, arbetslöshetsprocenten = ———.

bero på att arbetslöshetsperioderna i regel äro längre under dåliga än under goda tider, varför bestämmelsen om understödsrättens maximering i större utsträckning diskvalificerar arbetslöshetsveckor från understöd vid depression än vid högkonjunktur. Beträffande propositionsförslaget förtjänar anmärkas en motsatt tendens vid ett tillfälle, nämligen att procenttalet understödda personer sjunker från år 1932 till 1933, medan understödsprocenten stiger.

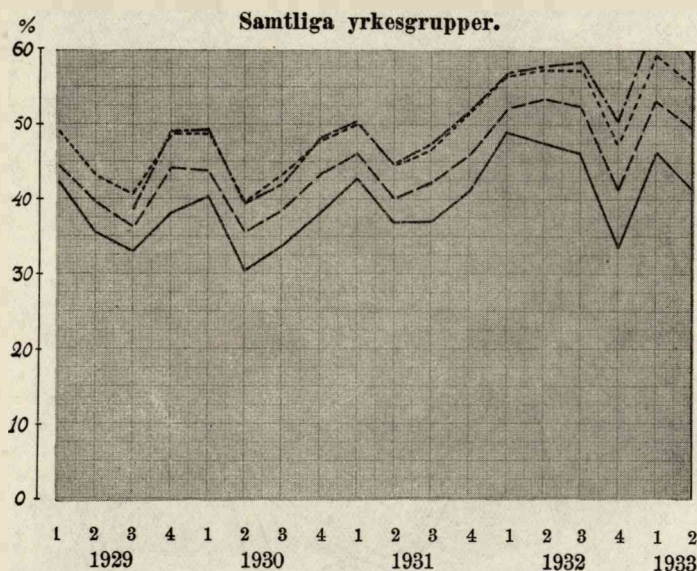

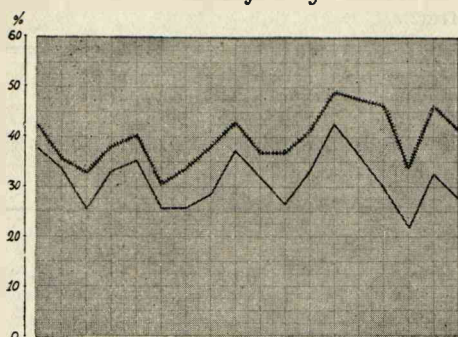
Diagram 2. Det procentuella antalet understödda personer vid tillämpning av olika alternativ beträffande rätt till understöd från arbetslöshetskassa. 1928 års förslag = —, 1932 års förslag = ---, propositionens alternativ = -.-.-, propositionsförslaget =

För att närmare åskådliggöra, huru utvecklingen beträffande antalet understödda personer ställer sig i fråga om de olika alternativen för förvärv av understödsrätt, ha respektive utvecklingskurvor inlagts å diagram 2. Detta uppvisar en stor samstämmighet beträffande utvecklingstendenserna vid skilda tidpunkter och företer i övrigt samma typiska kännetecken, som karakteriserade understödsprocentens utvecklingskurvor enligt diagram 1.

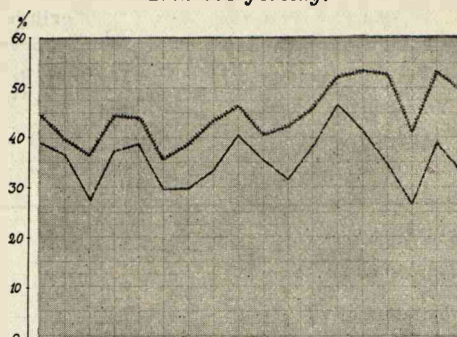
I tidigare företagen undersökning angående effektiviteten av en arbetslöshetsförsäkring (Bil. G till propositionen nr 209) gjordes gällande, att särskilt under sommarkvartalen avståndet mellan kurvan för antalet understödda personer och kurvan för understödsprocenten tenderade att vidgas. Innebörden av detta förhållande ansågs kunna förklaras på flera sätt, dock i första hand därav att det i huvudsak är de långa arbetslöshetsfallen, vilka diskvalificeras för understöd. I diagram 3, där antalet understödda personer och vederbörande understödsprocent enligt de skilda alternativen för understödsrätt utmärks, bekräftas den påpekade avvikningstendensen, och detta ej blott i fråga om 1928 års förslag, vilket nyssnämnda undersökning närmast avsåg, utan även i fråga om i föreliggande utredning undersökta övriga alternativ beträffande förvärv av understödsrätt.

Samtliga yrkesgrupper.

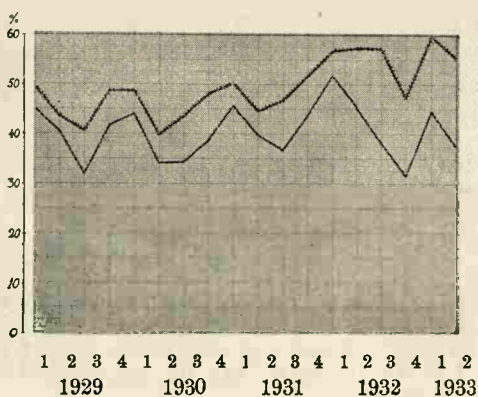
1928 års förslag.

1932 års förslag.

Propositionens alternativ.

Propositionsförslaget.

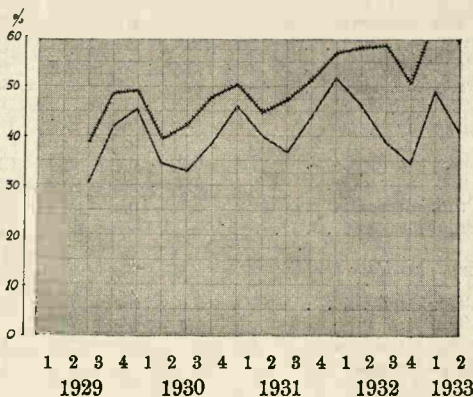

Diagram 3. Jämförelse mellan understödsprocent (—) och procentuella antalet understödda personer (++++).

III. Verkningarna av en utsträckning av den tid, för vilken erlagda avgifter få tillgodoräknas, vid samtidig proportionell ökning av fordringarna beträffande antalet erlagda avgifter.

I tidigare undersökning angående en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet (Bil. G till propositionen nr 209) gjordes vissa beräkningar angående de förändringar i effektiviteten, vilka skulle uppstå vid en förlängning av tiden för tillgodoräknande av erlagda avgifter och en samtidigt i proportion härtill höjd fordran beträffande antalet erlagda avgifter. Det visade sig härvid, att en dylik förändring i villkoren för understödsrätt komme att i icke ringa grad minska försäkringens effektivitet.

Med hänsyn bl. a. därtill att samtliga i förevarande undersökning behandlade förslag till arbetslöshetsförsäkring — bortsett från 1928 års — innehålla den bestämmelsen, att understödsrätt första gången förvärfvas först sedan medlem av arbetslöshetskassa under en till den dubbla utsträckt avgiftstid erlagt dubbla antalet veckoavgifter mot det, som sedermera erfordras, har det ansetts lämpligt att göra denna fråga till föremål för ytterligare utredning. För den skull ha särskilda beräkningar utförts angående en försäk-

Tabell 4. Verkningarna av en fördubbling av den tid, för vilken erlagda avgifter få tillgodoräknas vid samtidig fördubbling av fordringarna beträffande antalet erlagda avgifter.

Yrkesgrupper Alternativ	Förändringen i effektivitet beträffande nedanstående kvartal då avgiftstid och antal erlagda avgifter fördubblas i fråga om vidstående alternativ													
	1930				1931				1932				1933	
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2
<i>Möbelfabriker</i>														
1928 års försl. . .	- 8.1	-2.8	- 1.0	- 2.2	- 5.5	- 2.2	+2.6	-0.1	+0.0	+0.8	+0.3	+1.1	+3.3	+2.4
1932 » » . . .	-10.0	-3.4	- 3.1	- 4.0	- 4.9	- 2.4	+0.6	-1.2	-1.1	-1.2	-1.4	-0.8	+0.1	+0.9
Prop. alternativ . .	- 4.7	-2.5	- 3.8	- 2.5	- 3.8	- 5.8	-3.3	-2.4	-2.6	-1.1	-1.6	-2.2	-0.4	+0.9
Prop.-förslaget . .	—	—	—	—	- 7.7	- 8.5	-3.8	-1.9	-4.7	-4.6	-2.5	-1.7	-2.7	-0.6
<i>Snickeri- & möbelfabriker</i>														
1928 års försl. . .	- 5.1	-2.1	- 6.5	- 3.2	- 7.8	- 5.0	-1.1	-1.3	-1.7	-1.4	+1.4	+2.6	+6.6	+6.0
1932 » » . . .	- 6.6	-2.8	- 5.2	- 6.5	- 8.0	- 4.3	-3.1	-3.6	-2.4	-1.9	+1.0	+1.8	+4.3	+3.6
Prop. alternativ . .	- 7.6	-1.9	- 6.5	- 4.8	- 6.2	- 3.7	-4.5	-3.4	-2.4	-1.6	-1.9	+0.1	+3.4	+2.4
Prop.-förslaget . .	—	—	—	—	- 8.0	- 4.9	-2.5	-3.8	-5.1	-3.6	-0.8	-0.9	-1.5	-0.2
<i>Snickerifabriker</i>														
1928 års försl. . .	- 7.6	-6.9	- 6.1	- 8.9	-13.5	-10.2	-2.0	+4.2	+3.7	+3.4	+0.5	+0.1	+1.1	+2.0
1932 » » . . .	- 9.3	-6.8	- 8.5	-10.6	-14.1	-10.0	-4.0	-1.0	-0.8	-0.5	+1.8	-0.8	-0.9	-0.7
Prop. alternativ . .	-12.4	-5.7	-10.4	-12.3	-13.1	-14.0	-7.9	-6.9	-4.3	-3.0	+1.7	+0.5	-0.9	-1.8
Prop.-förslaget . .	—	—	—	—	-14.7	-10.0	-7.6	-5.4	-4.4	-4.9	-2.6	-5.7	-5.0	-2.1
<i>Exportsnickerier</i>														
1928 års försl. . .	+ 1.7	+3.0	+ 0.6	+ 0.3	+ 0.5	- 1.5	-5.5	-6.3	-4.1	-2.3	+2.0	+4.0	+9.2	+2.8
1932 » » . . .	+ 1.4	+1.0	- 0.8	+ 0.3	+ 1.8	+ 0.3	-4.3	-5.8	-3.4	-1.6	+0.7	+2.6	+6.6	+3.7
Prop. alternativ . .	+ 4.3	+0.8	- 2.8	+ 0.2	+ 4.0	+ 0.7	-2.9	-4.2	-3.3	-1.8	+0.8	+3.4	+6.2	+6.1
Prop.-förslaget . .	—	—	—	—	- 1.1	- 1.1	-4.6	-3.0	-1.9	-1.3	-0.6	-0.5	+0.8	+2.6
<i>Övriga slag av företag</i>														
1928 års försl. . .	- 2.2	+0.0	+ 0.4	- 4.1	- 5.4	- 0.2	+2.5	-1.7	-3.0	-3.0	-1.0	+3.4	+1.8	+3.6
1932 » » . . .	- 2.6	-2.9	- 2.6	- 7.3	- 6.9	- 2.3	-1.2	-2.6	-3.0	-2.3	-2.6	+1.2	+1.8	+2.5
Prop. alternativ . .	- 7.0	-7.1	- 4.2	- 7.0	- 9.2	- 4.5	-0.8	-1.9	-4.8	-4.6	-2.7	+0.1	-0.5	+2.6
Prop.-förslaget . .	—	—	—	—	- 9.6	- 4.5	-4.1	-6.6	-5.8	-4.2	-3.3	+0.3	-3.1	+0.3
<i>Samtliga yrkesgrupper</i>														
1928 års försl. . .	- 4.0	-1.1	- 1.9	- 3.5	- 6.2	- 3.4	-0.4	-1.2	-1.3	-0.8	+0.7	+2.4	+4.6	+3.7
1932 » » . . .	- 5.2	-2.5	- 3.5	- 5.5	- 6.3	- 3.3	-2.1	-2.9	-2.2	-1.6	-0.3	+1.0	+2.5	+2.1
Prop. alternativ . .	- 4.9	-3.1	- 5.0	- 5.1	- 5.5	- 4.7	-3.5	-3.5	-3.3	-2.2	-1.1	+0.3	+1.7	+2.0
Prop.-förslaget . .	—	—	—	—	- 8.0	- 5.6	-4.2	-4.4	-4.5	-3.8	-1.8	-1.4	-2.1	-1.1

rings effektivitet vid en beträffande förut diskuterade alternativ för förvärv av understödsrätt å ena sidan fördubblad avgiftstid, å den andra fördubblad minimifordran i fråga om antalet erlagda avgifter.

Försäkringens effektivitet enligt de sålunda framkomna nya alternativen redovisas i tabellbilaga.

I tab. 4 belysas närmare de verkningar, som dylika förändringar i villkoren för understödsrätt leda till. Tabellen redovisar de absoluta skillnaderna i understödsprocenten mellan de ursprungliga och de »utbyggda» alternativen, varvid minustecken markerar lägre och plustecken högre effektivitet för det utbyggda alternativet.

Av tabellen framgår, att de utbyggda alternativen vid de flesta tillfällen giva lägre effektivitet än de ursprungliga. Särskilt gäller detta propositionsförslaget, beträffande vilket en fördubbling av avgiftstiden och antalet erlagda avgifter så gott som alltid skulle medföra sänkt effektivitet. Undantagen beröra härvid endast enstaka yrkesgrupper under enstaka kvartal.

I övrigt kunna följande iakttagelser göras. Den genomsnittliga sänkningen av effektiviteten vid utsträckt avgiftstid och i samband därmed ökade anspråk på antalet erlagda avgifter skulle bliva minst beträffande 1928 års förslag, något större i fråga om 1932 års förslag och propositionens alternativ samt störst beträffande propositionsförslaget.

Effektivitetsminskningen skulle i allmänhet bliva störst under tider av relativt låg arbetslöshet. Vid stigande arbetslöshet utplånas så småningom differensen i effektivitet mellan de ursprungliga och de utbyggda alternativen alltmer. Varar en depression länge och tilltager den därvid i styrka, synes det åtminstone beträffande 1928 års förslag, 1932 års förslag samt propositionens alternativ vara antagligt, att differensen slår om från negativ till positiv, d. v. s. att de utbyggda alternativen skulle för en tid giva högre effektivitet än de ursprungliga.

Vad här sagts angående effektiviteten beräknad på antalet understödda veckor gäller, som framgår av tabellbilaga, även i fråga om effektiviteten beräknad på relationen mellan antalet understödda och arbetslösa personer.

IV. Förekomsten av flera understödsperioder under en och samma arbetslöshetsperiod.

Utmärkande för samtliga i föreliggande undersökning behandlade alternativ beträffande rätt till understöd från arbetslöshetskassa är, att i vissa fall flera understödsperioder kunna infalla under en och samma arbetslöshetsperiod. Sålunda skulle det kunna inträffa, att de fem första veckorna (efter karensveckan) under en arbetslöshetsperiod bleve understödda, de nästa fem lämnades utan understöd, de fem följande bleve understödda e. d. Huru detta förhållande uppstår, illustreras av fig. 1 (sid. 108).

Under undersökningens gång visade det sig, att ett dylikt förhållande icke skulle bliva så sällan förekommande i praktiken. Med hänsyn härtill och då förhållandet i fråga — även om det icke vore okänt inom sjukförsäkringen — skulle komma att framstå såsom skäligen svårförståeligt för många försäkringstagare, ansågs det lämpligt att närmare undersöka dess frekvens och samtidigt konstatera exempelvis i vad mån försäkringens effektivitet skulle påverkas, om en sådan bestämmelse infördes, som avskure vidare understödsrätt under en arbetslöshetsperiod, sedan understöd en gång upphört att utgå.

Den utredning, som på grund härav vidtogs, måste begränsas till tiden fr. o. m. tredje kvartalet 1931 t. o. m. andra kvartalet 1933, då först från förstnämnda tidpunkt säkra data angående det diskuterade förhållandet kunde utvinnas ur undersökningsmaterialet. Utredningen begränsades vidare till de arbetslöshetsperioder, vilka togo sin början under eller efter tredje kvartalet 1931, samt till en prövning av dessa i enlighet med bestämmelserna i 1932 års förslag.

Undersökningens resultat framgår av tab. 5. Enligt densamma visar det sig, att antalet fall, då flera understödsperioder förekomma under en och samma arbetslöshetsperiod, utgör 399 eller 2.7 % av de perioder, som i större eller mindre utsträckning erhålla understöd från försäkringen. Då det genomsnittliga antalet medlemmar beträffande undersökningen per år varit något över 6,000, innebär detta, att årligen intill 3 % av de försäkrade skulle

komma att uppbära understöd diskontinuerligt under en och samma arbetslöshetsperiod.

Beträffande nedgången i försäkringens effektivitet, därest en sådan bestämmelse infördes, som avskure vidare understödsrätt under en arbetslöshetsperiod, sedan understöd en gång upphört att utgå, skulle densamma bli 1.3 enheter eller cirka 4.2 %. Beräkningen grundar sig på den minskning med 2,628 understödda veckor, vilken framkommit i tabellen.

De här utförda beräkningarna lida emellertid av vissa svagheter. De underskatta nämligen både fallen av diskontinuitet i understödsbetalningen och antalet veckor, som tillhöra den andra eller senare understödsperioder inom samma arbetslöshetsperiod. Detta är en följd därav, att de arbetslöshetsperioder, som tagit sin början före ingången av tredje kvartalet 1931 och fortsatt efter denna tid, ej kommit med i kalkylen. Å andra sidan torde man emellertid våga påstå, att under tider med låg arbetslöshet antalet fall av diskontinuerlig understödsbetalning skulle bli relativt mindre än under tider med hög arbetslöshet, varför den utförda kalkylen, som baserar sig på förhållandena under typiska depressionsår, med hänsyn härtill snarast skulle överskatta betydelsen av de undersökta faktorerna beträffande en längre tidsperiod.

Tab. 5. Antalet understödsperioder per arbetslöshetsperiod.¹

Arbets- löshets- periodens längd i veckor	Antal arbets- löshets- perioder	Därav med nedanstående antal understöds- perioder										Arb.-löshets- per. med mer än en under- stödsper. i % av samtl. un- derstödda ar- betslöshets- per.	Ant. under- stödda veckor, vilka skulle bortfalla, om end. en under- stödsper. finge förekomma under en och samma arb.- löshetsper.
		ingen		en		två	tre	fyra	fem	sex eller flera			
		antal	%	antal	%								
1 .	13,527	11,359	84.0	2,168	16.0	—	—	—	—	—	—	—	
2 .	5,233	873	16.7	4,360	83.3	—	—	—	—	—	—	—	
3 .	2,677	477	17.8	2,200	82.2	—	—	—	—	—	—	—	
4 .	1,660	364	21.9	1,295	78.0	1	—	—	—	—	0.1	1	
5 .	1,138	239	21.0	898	78.9	1	—	—	—	—	0.1	2	
6 .	768	193	25.1	575	74.9	—	—	—	—	—	—	—	
7 .	707	162	22.9	542	76.7	3	—	—	—	—	0.6	4	
8 .	510	132	25.9	374	73.3	4	—	—	—	—	1.1	11	
9 .	430	127	29.5	295	68.6	8	—	—	—	—	2.6	15	
10 .	328	101	30.8	221	67.4	6	—	—	—	—	2.6	14	
11—15 .	1,000	305	30.5	675	67.5	18	1	1	—	—	2.9	77	
16—20 .	533	187	35.0	320	60.0	22	4	—	—	—	7.5	113	
21—25 .	448	172	38.4	228	50.9	36	8	2	2	—	17.4	221	
26—30 .	319	157	49.2	110	34.5	35	8	9	—	—	32.1	270	
31—35 .	224	102	45.5	81	36.2	26	11	3	—	1	33.6	242	
36—40 .	154	87	56.5	32	20.8	18	9	6	2	—	52.2	277	
41—45 .	80	47	58.8	9	11.3	13	4	4	1	2	72.7	172	
46—50 .	85	27	31.8	24	28.2	15	11	4	4	—	58.6	256	
51—100	334	151	45.2	87	26.0	41	21	15	5	14	52.5	953	
1—100	30,155	15,262	50.6	14,494	48.1	247	77	44	14	17	2.7	2,628	

¹ Tabellen omfattar samtliga arbetslöshetsperioder, vilka tagit sin början tidigast den 1 juli 1931. Då undersökningen icke kunnat föras längre än till 1 juli 1933, ha vissa arbetslöshetsperioder härigenom avklippits i förtid och äga i verkligheten en längre utsträckning än den i tabellen redovisade. Detta gäller givetvis främst långa arbetslöshetsfall. På grund härav har det ansetts befogat att i tabellen endast summariskt redovisa de fall, vilka enligt föreliggande undersökning skulle representera 50—100 arbetslöshetsveckor.

Vid ifrågavarande specialundersökning framkommo, såsom framgår av tab. 5, vissa data beträffande antalet understödda och icke understödda arbetslöshetsperioder. Med anledning härav torde det få anses befogat att i förevarande sammanhang med några ord beröra denna sak.

Det visar sig, att under tiden juli 1931—juni 1933, vilken som förut nämnts karakteriseras av hög arbetslöshet, cirka hälften av samtliga arbetslöshetsperioder skulle bli helt diskvalificerade beträffande understöd. Denna ogynnsamma relation härrör sig emellertid till stor del från det förhållandet, att perioder om blott en vecka i stor utsträckning diskvalificeras på grund av karensbestämmelserna. Borträknas dessa perioder, erhålles till resultat, att endast 23.5 % av arbetslöshetsperioderna skulle enligt förslaget lämnas helt utan understöd.

Stockholm den 23 december 1933.

TABELLBILAGOR

TILL

AV D. A

Yrkesgrupp	År, kvar- tal	Arbetslösa veckor												
		Hela antalet	Därav understödda enligt följande alternativ											
			Alt. I		Alt. II		Alt. III		Alt. IV		Alt. V		Alt. VI	
			antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%
Gummiin- dustri.	1929	1	801	192	24.0	243	30.3	192	24.0	—	—	75	9.4	
		2	1,502	206	13.7	310	20.6	279	18.6	59	3.9	150	10.0	
		3	986	328	33.3	413	41.9	402	40.8	194	19.7	324	32.9	
		4	611	158	25.9	189	30.9	203	33.2	150	24.5	205	33.6	
	1930	1	1,078	344	31.9	413	38.3	451	41.8	307	28.5	408	37.8	
		2	1,283	222	17.3	274	21.4	331	25.8	216	16.8	332	25.9	
		3	680	263	38.7	327	48.1	294	43.2	239	35.1	281	41.3	
		4	424	66	15.6	97	22.9	87	20.5	74	17.5	100	23.6	
	1929		3,900	884	22.7	1,155	29.6	1,076	27.6	403	10.3	754	19.3	
	1930		3,465	895	25.8	1,111	32.1	1,163	33.6	836	24.1	1,121	32.4	
Kol- och ler- industri.	1929	1	112	24	21.4	36	32.1	24	21.4	—	—	—	—	
		2	102	27	26.5	27	26.5	28	27.5	13	12.7	13	12.7	
		3	81	21	25.9	21	25.9	21	25.9	21	25.9	21	25.9	
		4	167	25	15.0	42	25.1	30	18.0	5	3.0	24	14.4	
	1930	1	219	103	47.0	106	48.4	109	49.8	32	14.6	60	27.4	
		2	163	61	37.4	71	43.6	73	44.8	21	12.9	42	25.8	
		3	509	227	44.6	280	55.0	236	46.4	187	36.7	200	39.3	
		4	1,605	957	59.6	1,025	63.9	959	59.8	808	50.3	870	54.2	
	1929		462	97	21.0	126	27.3	103	22.3	39	8.4	58	12.6	
	1930		2,496	1,348	54.0	1,482	59.4	1,377	55.2	1,048	42.0	1,172	47.0	
Konservin- dustri.	1929	1	737	22	3.0	72	9.8	22	3.0	—	—	14	1.9	
		2	676	50	7.4	104	15.4	68	10.1	16	2.4	36	5.3	
		3	611	46	7.5	122	20.0	74	12.1	1	0.2	12	2.0	
		4	375	35	9.3	75	20.0	51	13.6	2	0.5	32	8.5	
	1930	1	883	145	16.4	272	30.8	280	31.7	57	6.5	125	14.2	
		2	786	89	11.3	153	19.5	223	28.4	28	3.6	70	8.9	
		3	714	102	14.3	117	16.4	138	19.3	88	12.3	94	13.2	
		4	498	34	6.8	63	12.7	81	16.3	34	6.8	61	12.2	
	1929		2,399	153	6.4	373	15.5	215	9.0	19	0.8	94	3.9	
	1930		2,881	370	12.8	605	21.0	722	25.1	207	7.2	350	12.1	
Konstgöd- ningsindu- stri.	1929	1	533	130	24.4	154	28.9	130	24.4	—	—	59	11.1	
		2	487	64	13.1	78	16.0	81	16.6	4	0.8	27	5.5	
		3	404	20	5.0	41	10.1	48	11.9	5	1.2	8	2.0	
		4	470	50	10.6	65	13.8	89	18.9	37	7.9	78	16.6	
	1930	1	512	44	8.6	79	15.4	122	23.8	42	8.2	82	16.0	
		2	563	46	8.2	70	12.4	72	12.8	28	5.0	67	11.9	
		3	590	92	15.6	110	18.6	117	19.8	57	9.7	83	14.1	
		4	792	264	33.3	291	36.7	302	38.1	190	24.0	254	32.1	
	1929		1,894	264	13.9	338	17.8	348	18.4	46	2.4	172	9.1	
	1930		2,457	446	18.2	550	22.4	613	24.9	317	12.9	486	19.8	
Porslinsin- dustri.	1929	1	206	46	22.3	50	24.3	46	22.3	—	—	18	8.7	
		2	452	95	21.1	107	23.7	106	23.5	66	14.6	86	19.0	
		3	483	261	54.0	304	62.9	281	58.2	227	47.0	260	53.8	
		4	199	24	12.1	28	14.1	28	14.1	24	12.1	24	12.1	
	1930	1	229	28	12.2	41	17.9	29	12.7	28	12.2	28	12.2	
		2	454	54	11.9	58	12.8	58	12.8	41	9.0	54	11.9	
		3	427	223	52.2	261	61.1	236	55.3	208	48.7	226	52.9	
		4	280	66	23.6	81	28.9	83	29.6	43	15.4	53	18.9	
	1929		1,340	426	31.8	489	36.5	461	34.4	317	23.7	388	29.0	
	1930		1,390	371	26.7	441	31.7	406	29.2	320	23.0	361	26.0	

Yrkesgrupp	År, kvar- tal	Arbetslösa veckor												
		Hela antalet	Därav understödda enligt följande alternativ											
			Alt. I		Alt. II		Alt. III		Alt. IV		Alt. V		Alt. VI	
			antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%
Sockerindu- stri: års- arbetare.	1929 1	2,060	502	24.4	830	40.3	502	24.4	—	—	18	0.9		
	2	2,533	769	30.4	1,056	41.7	891	35.2	30	1.2	370	14.6		
	3	1,934	657	34.0	735	38.0	724	37.4	367	19.0	531	27.5		
	4	1,452	508	35.0	567	39.0	603	41.5	331	22.8	459	31.6		
	1930 1	1,916	471	24.6	724	37.8	921	48.1	416	21.7	653	34.1		
	2	2,438	703	28.8	896	36.8	959	39.3	616	25.3	805	33.0		
	3	1,348	373	27.7	455	33.8	449	33.3	339	25.1	409	30.3		
	4	1,091	345	31.6	416	38.1	438	40.1	349	32.0	408	37.4		
	1929	7,979	2,436	30.5	3,188	40.0	2,720	34.1	728	9.1	1,378	17.3		
	1930	6,793	1,892	27.9	2,491	36.7	2,767	40.7	1,720	25.3	2,275	33.5		
Tändsticks- industri.	1929 1	184	13	7.1	11	6.0	13	7.1	—	—	3	1.6		
	2	339	1	0.3	1	0.3	1	0.3	—	—	1	0.3		
	3	234	8	3.4	8	3.4	8	3.4	1	0.4	1	0.4		
	4	141	27	19.1	27	19.1	27	19.1	15	10.6	26	18.4		
	1930 1	130	25	19.2	25	19.2	26	20.0	22	16.9	31	23.8		
	2	654	35	5.4	40	6.1	35	5.4	26	4.0	34	5.2		
	3	283	84	29.7	111	39.2	84	29.7	65	23.0	75	26.5		
	4	436	115	26.4	182	41.7	115	26.4	89	20.4	108	24.8		
	1929	898	49	5.5	47	5.2	49	5.5	16	1.8	31	3.5		
	1930	1,503	259	17.2	358	23.8	260	17.3	202	13.4	248	16.5		
Tvättinrätt- ningar.	1929 1	224	84	37.5	84	37.5	84	37.5	—	—	20	8.9		
	2	124	21	16.9	24	19.4	30	24.2	6	4.8	12	9.7		
	3	147	29	19.7	39	26.5	39	26.5	—	—	19	12.9		
	4	127	42	33.1	58	45.7	47	37.0	15	11.8	22	17.3		
	1930 1	204	126	61.8	123	60.3	121	59.3	72	35.3	64	31.4		
	2	161	21	13.0	13	8.1	21	13.0	9	5.6	14	8.7		
	3	178	1	0.6	20	11.2	8	4.5	4	2.2	12	6.7		
	4	176	16	9.1	37	21.0	22	12.5	17	9.7	22	12.5		
	1929	622	176	28.3	205	33.0	200	32.2	21	3.4	73	11.7		
	1930	719	164	22.8	193	26.8	172	23.9	102	14.2	112	15.6		
Mekaniska verkstäder.	1929 1	346	65	18.8	103	29.8	65	18.8	—	—	42	12.1		
	2	227	39	17.2	64	28.2	46	20.3	5	2.2	32	14.1		
	3	159	28	17.6	32	20.1	28	17.6	4	2.5	21	13.2		
	4	271	15	5.5	46	17.0	38	14.0	7	2.6	14	5.2		
	1930 1	377	93	24.7	135	35.8	115	30.5	71	18.8	98	26.0		
	2	379	72	19.0	110	29.0	76	20.1	39	10.3	74	19.5		
	3	351	52	14.8	84	23.9	56	16.0	43	12.3	48	13.7		
	4	327	50	15.3	85	26.0	86	26.3	47	14.4	72	22.0		
	1929	1,003	147	14.7	245	24.4	177	17.6	16	1.6	109	10.9		
	1930	1,434	267	18.6	414	28.9	333	23.2	200	13.9	292	20.4		
Olika slag av fabriker.	1929 1	1,281	265	20.7	361	28.2	265	20.7	—	—	72	5.6		
	2	1,178	249	21.1	301	25.6	263	22.3	95	8.1	151	12.8		
	3	1,055	210	19.9	246	23.3	248	23.5	108	10.2	130	12.3		
	4	1,219	248	20.3	329	27.0	320	26.3	172	14.1	232	19.0		
	1930 1	1,546	343	22.2	444	28.7	425	27.5	260	16.8	348	22.5		
	2	1,597	410	25.7	481	30.1	508	31.8	388	24.3	473	29.6		
	3	1,507	430	28.5	483	32.1	500	33.2	382	25.3	472	31.3		
	4	1,899	372	19.6	483	25.4	467	24.6	287	15.1	381	20.1		
	1929	4,733	972	20.5	1,237	26.1	1,096	23.2	375	7.9	585	12.4		
	1930	6,549	1,555	23.7	1,891	28.9	1,900	29.0	1,317	20.1	1,674	25.6		

Yrkesgrupp	År, kvar- tal	Arbetslösa veckor														
		Hela antalet	Därav understödda enligt följande alternativ													
			Alt. I		Alt. II		Alt. III		Alt. IV		Alt. V		Alt. VI			
			antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%		
Olika slag av arbete.	1929	1	824	162	19.7	224	27.2	162	19.7	—	—	36	4.4			
		2	703	54	7.7	86	12.2	77	11.0	19	2.7	45	6.4			
		3	671	74	11.0	102	15.2	107	15.9	40	6.0	63	9.4			
		4	684	78	11.4	147	21.5	118	17.3	54	7.9	82	12.0			
	1930	1	860	180	20.9	246	28.6	212	24.7	112	13.0	175	20.3			
		2	885	140	15.8	185	20.9	170	19.2	98	11.1	126	14.2			
		3	900	157	17.4	188	20.9	209	23.2	105	11.7	143	15.9			
		4	1,032	230	22.3	254	24.6	278	26.9	199	19.3	242	23.4			
	1929		2,882	368	12.8	559	19.4	464	16.1	113	3.9	226	7.8			
		1930		3,677	707	19.2	873	23.7	869	23.6	514	14.0	686	18.7		
	Samtliga yrkes- grupper utom soc- kerindu- striens kampanj- arbetare o. torvin- dustrien.	1929	1	39,788	12,554	31.6	17,175	43.2	12,554	31.6	—	—	3,302	8.3		
			2	26,076	4,791	18.4	6,571	25.2	5,553	21.3	610	2.3	2,236	8.6		
3			20,260	3,703	18.3	4,754	23.5	5,037	24.9	1,779	8.8	3,120	15.4			
4			28,633	6,140	21.4	8,897	31.1	10,002	34.9	4,001	14.0	6,769	23.6			
1930		1	39,981	12,530	31.3	17,405	43.5	17,643	44.1	9,779	24.5	13,836	34.6			
		2	32,061	7,238	22.6	9,221	28.8	8,825	27.5	5,494	17.1	7,432	23.2			
		3	26,837	6,683	24.9	8,069	30.1	7,817	29.1	5,237	19.5	6,607	24.6			
		4	40,544	11,761	29.0	15,170	37.4	16,192	39.9	9,767	24.1	12,743	31.4			
1929			114,757	27,188	23.7	37,397	32.6	33,146	28.9	6,390	5.6	15,427	13.4			
		1930		139,423	38,212	27.4	49,865	35.8	50,477	36.2	30,277	21.7	40,618	29.1		
B. Metallindustriarbetareförbundet.																
Järnbruk.		1929	1	2,144	484	22.6	579	27.0	484	22.6	—	—	231	10.8	—	—
	2		1,275	201	15.8	242	19.0	259	20.3	65	5.1	149	11.7	65	5.1	
	3		1,012	200	19.8	227	22.4	262	25.9	125	12.4	223	22.0	125	12.4	
	4		1,219	316	25.9	342	28.1	350	28.7	274	22.5	328	26.9	274	22.5	
	1930	1	3,259	935	28.7	1,056	32.4	1,043	32.0	867	26.6	938	28.8	867	26.6	
		2	2,960	993	33.5	1,058	35.7	1,040	35.1	870	29.4	966	32.6	873	29.5	
		3	3,604	1,291	35.8	1,385	38.4	1,366	37.9	1,235	34.3	1,297	36.0	1,264	35.1	
		4	4,262	1,596	37.4	1,677	39.3	1,702	39.9	1,439	33.8	1,603	37.6	1,524	35.8	
	1931	1	6,080	2,549	41.9	2,831	46.6	2,857	47.0	2,464	40.5	2,649	43.6	2,589	42.6	
		2	5,456	1,585	29.1	1,876	34.4	2,000	36.7	1,794	32.9	1,968	36.1	1,964	36.0	
		3	6,094	1,772	29.1	2,206	36.2	2,260	37.1	2,067	33.9	2,220	36.4	2,262	37.1	
		4	6,199	2,053	33.1	2,416	39.0	2,692	43.4	2,403	38.8	2,653	42.8	2,741	44.2	
1929		5,650	1,201	21.3	1,390	24.6	1,355	24.0	464	8.2	931	16.5	464	8.2		
	1930		14,085	4,815	34.2	5,176	36.7	5,151	36.6	4,411	31.3	4,804	34.1	4,528	32.1	
	1931		23,829	7,959	33.4	9,329	39.1	9,809	41.2	8,728	36.6	9,490	39.8	9,556	40.1	
Mekaniska verkstäder.	1929	1	10,105	3,802	37.6	4,361	43.2	3,802	37.6	—	—	2,062	20.4	—	—	
		2	6,343	1,978	31.2	2,296	36.2	2,173	34.3	761	12.0	1,599	25.2	761	12.0	
		3	5,300	1,342	25.3	1,485	28.0	1,559	29.4	1,118	21.1	1,317	24.8	1,118	21.1	
		4	4,928	1,451	29.4	1,693	34.4	1,825	37.0	1,273	25.8	1,508	30.6	1,273	25.8	
	1930	1	9,616	3,208	33.4	3,926	40.8	3,900	40.6	2,823	29.4	3,428	35.6	2,823	29.4	
		2	7,952	3,185	40.1	3,654	46.0	3,554	44.7	2,660	33.5	3,329	41.9	2,835	35.7	
		3	8,090	3,001	37.1	3,382	41.8	3,291	40.7	2,600	32.1	3,019	37.3	2,978	36.8	
		4	11,980	5,594	46.7	6,161	51.4	6,195	51.7	4,885	40.8	5,486	45.8	5,333	44.5	
	1931	1	20,291	9,092	44.8	9,995	49.3	10,269	50.6	8,299	40.9	9,317	45.9	9,065	44.7	
		2	18,252	6,295	34.5	6,912	37.9	7,246	39.7	6,600	36.2	7,194	39.4	6,918	37.9	
		3	18,131	6,223	34.8	6,711	37.0	7,193	39.7	6,437	35.5	7,049	38.9	7,149	39.4	
		4	21,964	8,573	39.0	9,416	42.9	10,406	47.4	9,229	42.0	10,523	47.9	10,627	48.4	
1929		26,676	8,573	32.1	9,835	36.9	9,359	35.1	3,152	11.8	6,486	24.3	3,152	11.8		
	1930		37,638	14,988	39.8	17,123	45.5	16,940	45.0	12,968	34.5	15,262	40.5	13,969	37.1	
	1931		78,638	30,183	38.4	33,034	42.0	35,114	44.7	30,565	38.9	34,083	43.3	33,759	42.8	

Yrkesgrupp	År, kvar- tal	A r b e t s l ö s a v e c k o r													
		Hela antalet	Därav understödda enligt följande alternativ												
			Alt. I		Alt. II		Alt. III		Alt. IV		Alt. V		Alt. VI		
			antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	
Rörarbetare.	1929	1	1,530	798	52.2	979	64.0	798	52.2	—	—	245	16.0	—	—
		2	742	359	48.3	440	59.3	377	50.8	64	8.6	177	23.9	64	8.6
		3	153	42	27.5	43	28.1	38	24.8	18	11.8	18	11.8	18	11.8
		4	424	84	19.8	111	26.2	122	28.8	91	21.5	103	24.3	91	21.5
	1930	1	1,418	615	43.4	810	57.1	765	53.9	571	40.3	664	46.8	571	40.3
		2	1,016	423	41.6	497	48.9	487	47.9	317	31.2	419	41.2	324	31.9
		3	405	79	19.5	95	23.5	92	22.7	65	16.0	75	18.5	53	13.1
		4	853	282	33.1	355	41.6	353	41.4	259	30.4	310	36.3	290	34.0
	1931	1	2,443	1,195	48.9	1,414	57.9	1,471	60.2	1,056	43.2	1,232	50.4	1,158	47.4
		2	1,646	604	36.7	754	45.8	794	48.2	612	37.2	724	44.0	690	41.9
		3	456	87	19.1	87	19.1	99	21.7	82	18.0	90	19.7	80	17.5
		4	1,432	403	28.1	519	36.2	586	40.9	418	29.2	496	34.6	491	34.3
	1929		2,849	1,283	45.0	1,573	55.2	1,335	46.9	173	6.1	543	19.1	173	6.1
		1930	3,692	1,399	37.9	1,757	47.6	1,697	46.0	1,212	32.8	1,468	39.8	1,238	33.5
		1931	5,977	2,289	38.3	2,774	46.4	2,950	49.4	2,168	36.3	2,542	42.5	2,419	40.5
Samtliga yrkes- grupper.	1929	1	13,779	5,084	36.9	5,919	43.0	5,084	36.9	—	—	2,538	18.4	—	—
		2	8,360	2,538	30.4	2,978	35.6	2,809	33.6	890	10.6	1,925	23.0	890	10.6
		3	6,465	1,584	24.5	1,765	27.1	1,859	28.8	1,261	19.5	1,558	24.1	1,261	19.5
		4	6,571	1,851	28.2	2,146	32.7	2,297	35.0	1,638	24.9	1,939	29.5	1,638	24.9
	1930	1	14,293	4,758	33.3	5,792	40.5	5,708	39.9	4,261	29.8	5,030	35.2	4,261	29.8
		2	11,928	4,601	38.6	5,209	43.7	5,081	42.6	3,847	32.3	4,714	39.5	4,032	33.8
		3	12,099	4,371	36.1	4,862	40.2	4,749	39.3	3,400	32.2	4,391	36.3	4,295	35.5
		4	17,095	7,472	43.7	8,193	47.9	8,250	48.3	6,583	38.5	7,399	43.3	7,147	41.8
	1931	1	28,814	12,836	44.5	14,240	49.4	14,597	50.7	11,819	41.0	13,198	45.8	12,812	44.5
		2	25,354	8,484	33.5	9,542	37.6	10,040	39.6	9,006	35.5	9,886	39.0	9,572	37.8
		3	24,681	8,082	32.7	9,004	36.5	9,552	38.7	8,586	34.8	9,359	37.9	9,491	38.5
		4	29,595	11,029	37.3	12,351	41.7	13,684	46.2	12,050	40.7	13,672	46.2	13,859	46.8
	1929		35,175	11,057	31.4	12,798	36.4	12,049	34.3	3,789	10.8	7,960	22.6	3,789	10.8
	1930		55,415	21,202	38.3	24,056	43.4	23,788	42.9	18,591	33.5	21,534	38.9	19,735	35.6
	1931		108,444	40,431	37.3	45,137	41.6	47,873	44.1	41,461	38.2	46,115	42.5	45,734	42.2

Tabellbilaga II till avd. A. Effektiviteten av en arbetslöshetsförsäkring, då understödsrätt förvärfvas enligt olika alternativ. Understödda personer.

Alt. I 26 avgifter under 4 kvartal Alt. IV 52 avgifter under 8 kvartal
 Alt. II 20 „ „ 4 „ Alt. V 40 „ „ 8 „
 Alt. III 26 „ „ 6 „ Alt. VI 52 „ „ 12 „

(I övrigt ha bestämmelserna i 1928 års förslag till obligatorisk försäkring tänkts gälla.)

Yrkesgrupp	År, kvar- tal	A v a r b e t s l ö s h e t d r a b b a d e p e r s o n e r													
		Hela antalet	Därav understödda enligt följande alternativ												
			Alt. I		Alt. II		Alt. III		Alt. IV		Alt. V		Alt. VI		
			antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	
A. Grov- och fabriksarbetareförbundet.															
Byggnadsindu- stri.	1929	1	2,718	1,111	40.9	1,439	52.9	1,111	40.9	—	—	395	14.5		
		2	2,180	626	28.7	839	38.5	709	32.5	83	3.8	312	14.3		
		3	1,812	448	24.7	574	31.7	598	33.0	191	10.6	369	20.4		
		4	2,490	824	33.1	1,094	43.9	1,129	45.3	543	21.8	823	33.1		
	1930	1	2,830	1,224	43.3	1,581	55.9	1,561	55.2	963	34.0	1,268	44.8		
		2	2,739	897	32.7	1,139	41.6	1,060	38.7	680	24.8	887	32.4		
		3	2,339	785	33.6	973	41.6	960	41.0	622	26.6	810	34.6		
		4	3,093	1,251	40.4	1,531	49.5	1,619	52.3	1,060	34.3	1,326	42.9		
Byggnadsäm- nesindustri.	1929	1	1,269	570	44.9	750	59.1	570	44.9	—	—	145	11.4		
		2	940	262	27.9	353	37.6	280	29.8	11	1.2	69	7.3		
		3	652	104	16.0	135	20.7	153	23.5	32	4.9	84	12.9		
		4	1,196	366	30.6	533	44.6	605	50.6	255	21.3	428	35.8		
	1930	1	1,285	560	43.6	753	58.6	762	59.3	472	36.7	623	48.5		
		2	1,181	310	26.2	401	34.0	365	30.9	244	20.7	325	27.5		
		3	988	226	22.9	286	28.9	286	28.9	181	18.3	230	23.3		
		4	1,482	543	36.6	745	50.3	811	54.7	463	31.2	626	42.2		
Glasindustri.	1929	1	249	122	49.0	127	51.0	122	49.0	—	—	83	33.3		
		2	146	34	23.3	41	28.1	36	24.7	15	10.3	30	20.5		
		3	208	68	32.7	85	40.9	91	43.7	54	26.0	71	34.1		
		4	253	49	19.4	67	26.5	74	29.2	49	19.4	64	25.3		
	1930	1	248	84	33.9	106	42.7	104	41.9	83	33.5	101	40.7		
		2	383	199	52.0	222	58.0	214	55.9	184	48.0	202	52.7		
		3	389	238	61.2	248	63.8	245	63.0	220	56.6	236	60.7		
		4	528	232	43.9	245	46.4	238	45.1	217	41.1	235	44.5		
Glödlamps- industri.	1929	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
		2	8	3	—	4	—	3	—	2	—	3	—		
		3	23	2	—	2	—	2	—	2	—	2	—		
		4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	1930	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
		2	33	2	—	3	—	2	—	—	—	—	—		
		3	22	16	—	16	—	16	—	—	—	16	—		
		4	2	2	—	2	—	2	—	1	—	1	—		
Gummiindu- stri.	1929	1	316	41	13.0	49	15.5	41	13.0	—	—	20	6.3		
		2	442	50	11.3	68	15.4	62	14.0	19	4.3	41	9.3		
		3	301	173	57.5	199	66.1	187	62.1	91	30.2	151	50.2		
		4	108	44	40.7	53	49.1	55	50.9	37	34.8	48	44.4		
	1930	1	364	142	39.0	153	42.0	157	43.1	131	36.0	146	40.1		
		2	373	51	13.7	58	15.5	64	17.2	45	12.1	63	16.9		
		3	264	192	72.7	213	80.7	207	78.4	170	64.4	201	76.1		
		4	70	22	31.4	26	37.1	25	35.7	19	27.1	27	38.6		

Yrkesgrupp	År, kvar- tal	A v a r b e t s l ö s h e t d r a b b a d e p e r s o n e r												
		Hela antalet	Därav understödda enligt följande alternativ											
			Alt. I		Alt. II		Alt. III		Alt. IV		Alt. V		Alt. VI	
			antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%
Kol- och ler- industri.	1929	1	14	4	28.6	5	35.7	4	28.6	—	—	—	—	
		2	14	4	28.6	5	35.7	5	35.7	2	14.3	2	14.3	
		3	12	2	16.7	2	16.7	2	16.7	2	16.7	2	16.7	
		4	28	6	21.4	9	32.1	7	25.0	1	3.6	4	14.3	
	1930	1	26	13	50.0	14	53.9	14	53.9	5	19.2	8	30.8	
		2	26	12	46.2	14	53.9	13	50.0	6	23.1	9	34.6	
		3	145	109	75.2	117	80.7	111	76.6	102	70.3	105	72.4	
		4	310	252	81.3	263	84.8	253	81.6	232	74.8	241	77.7	
Konserverindu- stri.	1929	1	95	13	13.7	24	25.3	13	13.7	—	—	8	8.4	
		2	81	13	16.0	25	30.9	17	21.0	2	2.5	8	9.9	
		3	75	7	9.3	21	28.0	14	18.7	1	1.3	4	5.3	
		4	84	14	16.7	25	29.8	19	22.6	1	1.2	8	9.5	
	1930	1	112	28	25.0	45	40.2	45	40.2	15	13.4	28	25.0	
		2	97	25	25.8	34	35.1	43	44.3	12	12.4	23	23.7	
		3	97	23	23.7	30	30.9	34	35.1	21	21.6	22	22.7	
		4	92	14	15.2	19	20.7	24	26.1	12	13.0	21	22.8	
Konstgödnings- industri.	1929	1	68	24	35.3	26	38.2	24	35.3	—	—	12	17.6	
		2	64	14	21.9	19	29.7	17	26.6	2	3.1	6	9.4	
		3	54	9	16.7	13	24.1	14	25.9	3	5.6	5	9.3	
		4	60	13	21.7	16	26.7	20	33.3	10	16.7	17	28.3	
	1930	1	72	13	18.1	19	26.4	23	31.9	9	12.5	17	23.6	
		2	85	16	18.8	20	23.5	21	24.7	12	14.1	20	23.5	
		3	92	26	28.3	30	32.6	33	35.9	20	21.7	25	27.2	
		4	93	41	44.1	44	47.3	45	48.4	31	33.3	39	41.9	
Porslinsindu- stri.	1929	1	74	18	24.3	20	27.0	18	24.3	—	—	7	9.5	
		2	231	34	14.7	38	16.5	36	15.6	25	10.8	33	14.3	
		3	168	125	74.4	128	76.2	128	76.2	111	66.1	118	70.2	
		4	71	4	5.6	6	8.5	6	8.5	4	5.6	4	5.6	
	1930	1	68	12	17.6	17	25.0	13	19.1	10	14.7	12	17.6	
		2	281	20	7.1	21	7.5	21	7.5	17	6.0	20	7.1	
		3	137	103	75.2	113	82.5	107	78.1	99	72.3	104	75.9	
		4	63	20	31.7	23	36.5	23	36.5	16	25.4	18	28.6	
Sockerindustri: årsarbetare.	1929	1	286	76	26.6	116	40.6	76	26.6	—	—	8	2.8	
		2	422	155	36.7	199	47.2	172	40.8	5	1.2	92	21.8	
		3	259	119	45.9	133	51.4	127	49.0	62	23.9	90	34.7	
		4	252	102	40.5	115	45.6	124	49.2	66	26.2	93	36.9	
	1930	1	218	73	33.5	107	49.1	127	58.3	60	27.5	89	40.8	
		2	421	130	30.9	162	38.5	171	40.6	119	28.3	146	34.7	
		3	210	75	35.7	96	45.7	97	46.2	74	35.2	85	40.5	
		4	226	86	38.1	108	47.8	108	47.8	78	34.5	99	43.8	
Tändsticksin- dustri.	1929	1	76	2	2.6	2	2.6	2	2.6	—	—	1	1.3	
		2	215	1	0.5	1	0.5	1	0.5	—	—	1	0.5	
		3	140	2	1.4	2	1.4	2	1.4	1	0.7	1	0.7	
		4	19	5	26.3	5	26.3	5	26.3	4	21.1	5	26.3	
	1930	1	29	5	17.2	5	17.2	6	20.7	4	13.8	5	17.2	
		2	367	12	32.7	13	35.4	12	32.7	10	27.2	11	30.0	
		3	49	14	28.6	17	34.7	14	28.6	9	18.4	10	20.4	
		4	124	21	16.9	31	25.0	21	16.9	13	10.5	18	14.5	

Yrkesgrupp	År, kvar- tal	A v arbetslöshet drabbade personer													
		Hela antalet	Därav understödda enligt följande alternativ												
			Alt. I		Alt. II		Alt. III		Alt. IV		Alt. V		Alt. VI		
			antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	
Tvättinrätt- ningar.	1929	1	40	9	22.5	10	25.0	9	22.5	—	—	2	5.0		
		2	24	4	16.7	5	20.8	5	20.8	2	8.8	3	12.5		
		3	18	5	—	6	—	6	—	—	—	3	—		
		4	20	8	—	12	—	9	—	2	—	4	—		
	1930	1	29	19	—	16	—	16	—	10	—	10	—		
		2	51	4	—	4	—	4	—	1	—	2	—		
		3	31	1	—	7	—	3	—	2	—	3	—		
		4	33	5	—	10	—	7	—	6	—	7	—		
Mekaniska verkstäder.	1929	1	60	22	36.7	26	43.3	22	36.7	—	—	17	28.3		
		2	60	12	20.0	15	25.0	13	21.7	3	5.0	11	18.3		
		3	30	6	20.0	7	23.3	6	20.0	2	6.7	4	13.3		
		4	44	6	13.6	11	25.0	10	22.7	3	6.8	4	9.1		
	1930	1	65	20	30.8	25	38.5	24	36.9	15	23.1	19	29.2		
		2	59	15	25.4	20	33.9	16	27.1	10	16.9	15	25.4		
		3	50	13	26.0	17	34.0	15	30.0	11	22.0	13	26.0		
		4	52	20	38.5	24	46.2	24	46.2	17	32.7	21	40.4		
Olika slag av fabriker.	1929	1	203	49	24.1	64	31.5	49	24.1	—	—	17	8.4		
		2	191	51	26.7	62	32.5	53	27.7	21	11.0	31	16.2		
		3	156	39	25.0	48	30.8	46	29.5	26	16.7	31	19.9		
		4	173	45	26.0	58	33.5	56	32.4	35	20.2	43	24.9		
	1930	1	216	63	29.2	79	36.6	84	38.9	56	25.9	69	31.9		
		2	239	75	31.4	90	37.7	94	39.3	71	29.7	85	35.6		
		3	199	72	36.2	86	43.2	89	44.7	65	32.7	82	41.2		
		4	287	84	29.3	99	34.5	102	35.5	70	24.4	85	29.6		
Olika slag av arbete.	1929	1	112	31	27.7	41	36.6	31	27.7	—	—	13	11.6		
		2	107	17	15.9	24	22.4	23	21.5	6	5.6	14	13.1		
		3	94	25	26.6	31	33.0	33	35.1	16	17.0	22	23.4		
		4	114	29	25.4	39	34.2	36	31.6	23	20.2	29	25.4		
	1930	1	131	45	34.4	55	42.0	51	38.9	35	26.7	46	35.1		
		2	127	38	29.9	46	36.2	45	35.4	24	18.9	31	24.4		
		3	121	37	30.6	42	34.7	44	36.4	29	24.0	35	28.9		
		4	158	62	39.2	68	43.0	72	45.6	56	35.4	62	39.2		
Samtliga yr- kesgrupper utom soc- kerindustri- ens kam- panjarbe- tare och torvindus- trien.	1929	1	5,586	2,092	37.5	2,699	48.8	2,092	37.5	—	—	728	13.0		
		2	5,125	1,280	25.0	1,698	33.1	1,432	27.9	198	3.9	656	12.8		
		3	4,002	1,134	28.3	1,386	34.6	1,409	35.2	594	14.8	957	23.9		
		4	4,915	1,515	30.8	2,043	41.6	2,155	43.8	1,033	21.0	1,574	32.0		
	1930	1	5,698	2,301	40.4	2,975	52.2	2,987	52.4	1,868	32.8	2,441	42.8		
		2	6,462	1,806	27.9	2,247	34.8	2,145	33.2	1,435	22.2	1,839	28.5		
		3	5,133	1,930	37.6	2,291	44.6	2,261	44.0	1,625	31.7	1,977	38.5		
		4	6,613	2,655	40.1	3,238	49.0	3,374	51.0	2,291	34.6	2,826	42.7		
B. Metallindustriarbetareförbundet.															
Järnbruk.	1929	1	550	164	29.8	178	32.4	164	29.8	—	—	92	16.7	—	—
		2	326	84	25.8	95	29.1	93	28.5	32	9.8	65	19.9	32	9.8
		3	277	86	31.0	93	33.6	96	34.7	59	21.3	84	30.3	59	21.3
		4	361	128	35.5	137	38.0	137	38.0	116	32.1	129	35.7	116	32.1

Yrkesgrupp	År, kvar- tal	A v a r b e t s l ö s h e t d r a b b a d e p e r s o n e r													
		Hela antalet	Därav understödda enligt följande alternativ												
			Alt. I		Alt. II		Alt. III		Alt. IV		Alt. V		Alt. VI		
			antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	
Mekaniska verkstäder.	1930 1	840	351	41.8	373	44.4	368	43.8	334	39.8	349	41.5	334	39.8	
	2	720	318	44.2	334	46.4	329	45.7	293	40.7	314	43.6	295	41.0	
	3	779	389	49.9	417	53.5	409	52.5	381	48.9	395	50.7	388	49.8	
	4	1,038	500	48.2	530	51.1	533	51.3	475	45.8	511	49.2	491	47.3	
	1931 1	1,274	639	50.2	693	54.4	707	55.5	635	49.8	673	52.8	656	51.5	
	2	1,174	491	41.8	557	47.4	579	49.3	533	45.4	569	48.5	560	47.7	
	3	1,209	559	46.2	639	52.9	658	54.4	623	51.5	651	53.8	661	54.7	
	4	1,216	528	43.4	614	50.5	666	54.8	603	49.6	657	54.0	671	55.2	
	1929 1	1,881	747	39.7	828	44.0	747	39.7	—	—	474	25.2	—	—	
	2	1,104	421	38.1	482	43.7	454	41.1	161	14.6	338	30.6	161	14.6	
	3	1,050	355	33.8	389	37.0	399	38.0	279	26.6	337	32.1	279	26.6	
	4	878	341	38.8	391	44.5	410	46.7	295	33.6	348	39.6	295	33.6	
Rörarbetare.	1930 1	2,213	722	32.6	838	37.9	819	37.0	632	28.6	729	32.9	632	28.6	
	2	1,414	675	47.7	745	52.7	735	52.0	581	41.1	681	48.2	606	42.9	
	3	1,484	698	47.0	772	52.0	763	51.4	615	41.4	690	46.5	667	44.9	
	4	2,041	1,088	53.3	1,199	58.7	1,202	58.9	978	47.9	1,088	53.3	1,044	51.2	
	1931 1	3,304	1,588	48.1	1,716	51.9	1,767	53.5	1,472	44.6	1,632	49.4	1,574	47.6	
	2	3,253	1,401	43.1	1,515	46.6	1,577	48.5	1,371	42.1	1,542	47.4	1,487	45.7	
	3	3,119	1,364	43.7	1,469	47.1	1,578	50.6	1,421	45.6	1,530	49.1	1,541	49.4	
	4	3,627	1,653	45.6	1,816	50.1	1,980	54.6	1,860	51.3	1,969	54.3	1,974	54.4	
	1929 1	203	114	56.2	132	65.0	114	56.2	—	—	46	22.7	—	—	
	2	184	80	59.7	95	70.9	82	61.2	18	13.4	40	29.9	18	13.4	
	3	26	9	34.6	10	38.5	8	30.8	5	19.2	5	19.2	5	19.2	
	4	91	28	30.8	33	36.3	34	37.4	23	25.3	28	30.8	23	25.3	
Samtliga yr- kesgrupper.	1930 1	202	100	49.5	127	62.9	117	57.9	88	43.6	102	50.5	88	43.6	
	2	159	93	58.5	101	63.5	99	62.3	67	42.1	85	53.5	68	42.8	
	3	71	22	31.0	26	36.6	25	35.2	20	28.2	23	32.4	18	25.4	
	4	167	74	44.3	87	52.1	90	53.9	69	41.3	80	47.9	76	45.5	
	1931 1	295	166	56.3	188	63.7	195	66.1	145	49.2	167	56.6	157	53.2	
	2	249	129	51.8	154	61.8	158	63.5	121	48.6	142	57.0	133	53.4	
	3	91	18	19.8	18	19.8	22	24.2	16	17.6	19	20.9	18	19.8	
	4	251	95	37.8	122	48.6	134	53.4	95	37.8	117	46.6	114	45.4	
	1929 1	2,634	1,025	38.9	1,138	43.2	1,025	38.9	—	—	612	23.2	—	—	
	2	1,564	585	37.4	672	43.0	629	40.2	211	13.5	443	28.3	211	13.5	
	3	1,353	450	33.3	492	36.4	503	37.2	343	25.4	426	31.5	343	25.4	
	4	1,330	497	37.4	561	42.2	581	43.7	434	32.6	505	38.0	434	32.6	
	1930 1	3,255	1,173	36.0	1,338	41.1	1,304	40.1	1,054	32.4	1,180	36.3	1,054	32.4	
	2	2,293	1,086	47.4	1,180	51.5	1,163	50.7	941	41.0	1,080	47.1	969	42.3	
	3	2,334	1,109	47.5	1,215	52.1	1,197	51.3	1,016	43.5	1,108	47.5	1,073	46.0	
	4	3,246	1,662	51.2	1,816	55.9	1,825	56.2	1,522	46.9	1,679	51.7	1,611	49.6	
	1931 1	4,873	2,393	49.1	2,597	53.3	2,669	54.8	2,252	46.2	2,472	50.7	2,387	49.0	
	2	4,676	2,021	43.2	2,226	47.6	2,314	49.5	2,025	43.3	2,253	48.2	2,180	46.6	
	3	4,419	1,941	43.9	2,126	48.1	2,258	51.1	2,060	46.6	2,200	49.8	2,220	50.2	
	4	5,094	2,276	44.7	2,552	50.1	2,780	54.6	2,558	50.2	2,743	53.8	2,759	54.2	

TABELLBILAGA

TILL

AVD. B

Tabellbilaga. Effektiviteten av en arbetslöshetsförsäkring enligt olika

Alt. A = minst 26 erlagda veckoavgifter under sistförlutna 4 kalenderkvartal (1928 års förslag).

Alt. B = » 26 » » » » 12 månader (1932 års förslag).

Alt. C = » 20 » » » » 12 » (propositionens alternativ).

Alt. D = » 26 » » » » 18 » (propositionsförslaget).

		A v a r b e t s l ö s h e t									
År Kvartal	Antal med- lemmar ¹	Hela antalet	D ä r a v u n d e r -								
			Alt. A		Alt. B		Alt. C		Alt. D		
			antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	
Möbelfabriker											
1929	1	1,375	490	230	46.9	232	47.3	250	51.0	(232)	(47.3)
	2	1,420	413	151	36.6	168	40.7	176	42.6	(168)	(40.7)
	3	1,450	347	107	30.8	124	35.7	132	38.0	133	38.3
	4	1,530	256	85	33.2	95	37.1	99	38.7	107	41.8
1930	1	1,585	526	218	41.4	232	44.1	248	47.1	248	47.1
	2	1,642	383	104	27.2	134	35.0	146	38.1	147	38.4
	3	1,671	389	126	32.4	144	37.0	155	39.8	152	39.1
	4	1,724	362	107	29.6	118	32.6	132	36.5	133	36.7
1931	1	1,742	944	371	39.3	404	42.8	438	46.4	437	46.3
	2	1,779	797	285	35.8	322	40.4	349	43.8	347	43.5
	3	1,795	697	272	39.0	314	45.1	344	49.4	340	48.8
	4	1,814	583	224	38.4	239	41.0	259	44.4	258	44.3
1932	1	1,860	1,498	694	46.3	738	49.3	783	52.3	790	52.7
	2	1,857	1,218	608	49.9	696	57.1	735	60.3	748	61.4
	3	1,831	1,093	551	50.4	628	57.5	672	61.5	662	60.6
	4	1,827	837	340	40.6	386	46.1	431	51.5	437	52.2
1933	1	1,817	1,420	771	54.3	863	60.8	926	65.2	968	68.2
	2	1,810	1,421	717	50.5	823	57.9	897	63.1	931	65.5
1929		1,443	776	382	49.2	397	51.2	411	53.0	(397)	(51.2)
1930		1,656	864	363	42.0	384	44.4	409	47.3	403	46.6
1931		1,783	1,361	716	52.6	769	56.5	811	59.6	793	58.3
1932		1,844	1,749	1,131	64.7	1,184	67.7	1,249	71.4	1,240	70.9
1933		1,813	1,588	965	60.8	1,066	67.1	1,138	71.7	1,168	73.6
Snickeri- & möbelfabriker											
1929	1	1,409	515	187	36.3	192	37.3	208	40.4	(192)	(37.3)
	2	1,446	371	112	30.2	127	34.2	139	37.5	(131)	(35.3)
	3	1,479	279	101	36.2	106	38.0	122	43.7	114	40.9
	4	1,545	244	87	35.7	102	41.8	113	46.3	113	46.3
1930	1	1,597	482	163	33.8	181	37.6	206	42.7	203	42.1
	2	1,677	414	122	29.5	140	33.8	157	37.9	154	37.2
	3	1,706	391	138	35.3	148	37.9	171	43.7	167	42.7
	4	1,773	470	190	40.4	210	44.7	227	48.3	230	48.9
1931	1	1,809	953	465	48.8	494	51.8	527	55.3	521	54.7
	2	1,841	779	325	41.7	345	44.3	377	48.4	376	48.3
	3	1,854	664	238	35.8	274	41.3	293	44.1	294	44.3
	4	1,903	725	279	38.5	309	42.6	342	47.2	339	46.8
1932	1	1,930	1,470	773	52.6	820	55.8	879	59.8	874	59.5
	2	1,932	1,207	613	50.8	673	55.8	716	59.3	723	59.9
	3	1,918	1,072	473	44.1	537	50.1	597	55.7	589	54.9
	4	1,887	1,058	375	35.4	427	40.4	488	46.1	515	48.7
1933	1	1,871	1,441	685	47.5	772	53.6	874	60.7	950	65.9
	2	1,874	1,373	613	44.6	749	54.6	850	61.9	908	66.1
1929		1,469	769	323	42.0	338	44.0	370	48.1	(344)	(44.7)
1930		1,688	913	389	42.6	405	44.4	413	45.2	421	46.1
1931		1,852	1,414	780	55.2	820	58.0	867	61.3	849	60.0
1932		1,917	1,774	1,127	63.5	1,191	67.1	1,272	71.7	1,258	70.9
1933		1,873	1,619	890	55.0	1,000	61.8	1,111	68.6	1,187	73.3

¹ Beräknat på grundval av genomlevda veckor. — ² Arbetslöshetsveckor i procent av genom-

alternativ beträffande rätt till understöd. A. Understödda personer.Alt. A₁= minst 52 erlagda veckoavgifter under sistförflutna 8 kalenderkvartal.Alt. B₁= » 52 » » » 24 månader.Alt. C₁= » 40 » » » 24 »Alt. D₁= » 52 » » » 36 »

d r a b b a d e p e r s o n e r								Arbets- löshets- procent ²	År Kvartal
s t ö d d a e n l i g t									
Alt. A ₁		Alt. B ₁		Alt. C ₁		Alt. D ₁			
antal	%	antal	%	antal	%	antal	%		
—	—	—	—	—	—	—	—	14.8	1929 1
—	—	—	—	—	—	—	—	10.0	2
—	—	—	—	—	—	—	—	7.7	3
—	—	—	—	—	—	—	—	7.1	4
180	34.2	183	34.8	217	41.3	—	—	11.5	1930 1
93	24.3	114	29.8	138	36.0	—	—	8.0	2
117	30.1	130	33.4	136	35.0	—	—	7.6	3
99	27.3	103	28.5	121	33.4	—	—	7.5	4
324	34.3	355	37.6	396	41.9	368	39.0	16.9	1931 1
267	33.5	306	38.4	320	40.2	294	36.9	14.6	2
283	40.6	305	43.8	319	45.8	310	44.5	12.3	3
215	36.9	232	39.8	245	42.0	242	41.5	11.8	4
679	45.3	708	47.3	748	49.9	727	48.5	28.7	1932 1
605	49.7	674	55.3	716	58.8	696	57.1	27.8	2
573	52.4	614	56.2	649	59.4	639	58.5	25.0	3
351	41.9	380	45.4	417	49.8	414	49.5	21.7	4
824	58.0	864	60.8	922	64.9	930	65.5	42.5	1933 1
774	54.5	836	58.8	910	64.0	918	64.6	43.0	2
—	—	—	—	—	—	—	—	9.8	1929
309	35.8	321	37.2	365	42.2	—	—	8.6	1930
657	48.3	690	50.7	735	54.0	704	51.7	13.8	1931
1,094	62.6	1,129	64.6	1,187	67.9	1,154	66.0	25.9	1932
1,013	63.8	1,054	66.4	1,126	70.9	1,127	71.0	42.8	1933
—	—	—	—	—	—	—	—	13.7	1929 1
—	—	—	—	—	—	—	—	9.2	2
—	—	—	—	—	—	—	—	7.4	3
—	—	—	—	—	—	—	—	7.9	4
140	29.0	153	31.7	175	36.3	—	—	10.5	1930 1
111	26.8	117	28.3	138	33.3	—	—	8.4	2
120	30.7	129	33.0	147	37.6	—	—	8.2	3
170	36.2	180	38.3	202	43.0	—	—	10.2	4
395	41.4	420	44.1	475	49.8	443	46.5	19.1	1931 1
291	37.4	308	39.5	340	43.6	330	42.4	16.0	2
225	33.9	242	36.4	262	39.5	265	39.9	13.0	3
268	37.0	286	39.4	318	43.9	312	43.0	15.9	4
739	50.3	777	52.9	838	57.0	803	54.6	34.6	1932 1
594	49.2	643	53.3	692	57.3	670	55.5	30.0	2
486	45.3	536	50.0	572	53.4	568	53.0	27.5	3
421	39.8	449	42.4	489	46.2	496	46.9	28.5	4
782	54.3	833	57.8	905	62.8	917	63.6	45.4	1933 1
725	52.8	802	58.4	873	63.6	890	64.8	44.1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	9.4	1929
365	40.0	388	42.5	422	46.2	—	—	9.3	1930
675	47.7	716	50.6	784	55.4	745	52.7	15.9	1931
1,076	60.7	1,123	63.3	1,188	67.0	1,156	65.2	30.1	1932
986	60.9	1,047	64.7	1,120	69.2	1,137	70.2	44.7	1933

evda veckor.

Tabellbilaga. Effektiviteten av en arbetslöshetsförsäkring enligt olika

År Kvartal	Antal med- lemmar	A v a r b e t s l ö s h e t									
		Hela antalet	D ä r a v u n d e r -								
			Alt. A		Alt. B		Alt. C		Alt. D		
			antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	
Snickerifabriker											
1929	1	504	229	64	27.9	67	29.3	82	35.8	(68)	(29.7)
	2	549	187	34	18.2	42	22.5	52	27.8	(43)	(23.0)
	3	588	166	31	18.7	36	21.7	42	25.3	39	23.5
	4	603	178	48	27.0	60	33.7	75	42.1	69	38.8
1930	1	644	211	86	40.8	95	45.0	108	51.2	104	49.3
	2	697	219	60	27.4	63	28.8	73	33.3	65	29.7
	3	718	205	65	31.7	81	39.5	93	45.4	87	42.4
	4	719	309	129	41.7	162	52.4	176	57.0	169	54.7
1931	1	729	435	186	42.8	204	46.9	220	50.6	211	48.5
	2	731	309	114	36.9	120	38.8	134	43.4	125	40.5
	3	731	278	103	37.1	113	40.6	135	48.6	127	45.7
	4	735	378	177	46.8	208	55.0	236	62.4	233	61.6
1932	1	725	596	245	41.1	283	47.5	317	53.2	309	51.8
	2	739	453	191	42.2	216	47.7	232	51.2	237	52.3
	3	741	384	160	41.7	182	47.4	203	52.9	218	56.8
	4	751	460	159	34.6	197	42.8	226	49.1	251	54.6
1933	1	746	598	297	49.7	334	55.9	365	61.0	387	64.7
	2	738	545	228	41.8	273	50.1	302	55.4	313	57.4
1929		561	364	121	33.2	133	36.5	158	43.4	(139)	(38.2)
1930		695	468	236	50.4	263	56.2	286	61.1	274	58.5
1931		731	596	342	57.4	365	61.2	398	66.8	384	64.4
1932		739	659	399	60.5	442	67.1	472	71.6	478	72.5
1933		742	651	352	54.1	387	59.4	422	64.8	443	68.0
Exportsnickerier											
1929	1	773	326	155	47.5	169	51.8	184	56.4	(169)	(51.8)
	2	760	273	130	47.6	138	50.5	148	54.2	(139)	(50.9)
	3	737	238	95	39.9	105	44.1	113	47.5	108	45.4
	4	728	262	122	46.6	145	55.3	149	56.9	151	57.6
1930	1	724	321	151	47.0	158	49.2	169	52.6	192	59.8
	2	719	329	118	35.9	141	42.9	151	45.9	160	48.6
	3	883	398	122	30.7	140	35.2	154	38.7	152	38.2
	4	884	396	142	35.9	158	39.9	180	45.5	187	47.2
1931	1	873	508	178	35.0	193	38.0	213	41.9	236	46.5
	2	860	483	177	36.6	200	41.4	218	45.1	238	49.3
	3	855	382	143	37.4	160	41.9	180	47.1	186	48.7
	4	868	470	213	45.3	234	49.8	265	56.4	264	56.2
1932	1	868	667	404	60.6	422	63.3	457	68.5	460	69.0
	2	861	584	298	51.0	326	55.8	353	60.4	358	61.3
	3	858	690	333	48.3	384	55.7	407	59.0	439	63.6
	4	847	585	137	23.4	212	36.2	244	41.7	281	48.0
1933	1	841	700	228	32.6	315	45.0	373	53.3	430	61.4
	2	829	648	154	23.8	207	31.9	241	37.2	282	43.5
1929		750	514	297	57.8	321	62.6	332	64.6	(323)	(62.8)
1930		802	644	308	47.8	321	49.8	337	52.3	342	53.1
1931		864	730	429	58.8	470	64.4	482	66.0	512	70.1
1932		859	814	568	69.8	583	71.6	613	75.3	619	76.0
1933		835	742	285	38.4	373	50.3	435	58.6	492	66.3

alternativ beträffande rätt till understöd. A. Understödda personer (forts.).

d r a b b a d e p e r s o n e r								Arbets- löshets- procent	År Kvartal
s t ö d d a e n l i g t									
Alt. A ₁		Alt. B ₁		Alt. C ₁		Alt. D ₁			
antal	%	antal	%	antal	%	antal	%		
—	—	—	—	—	—	—	—	19.2	1929 1
—	—	—	—	—	—	—	—	12.0	2
—	—	—	—	—	—	—	—	11.3	3
—	—	—	—	—	—	—	—	13.6	4
71	33.6	76	36.0	84	39.8	—	—	14.2	1930 1
41	18.7	44	20.1	56	25.6	—	—	10.0	2
48	23.4	59	28.8	73	35.6	—	—	11.7	3
103	33.3	121	39.2	134	43.4	—	—	20.8	4
137	31.5	150	34.5	171	39.3	154	35.4	24.5	1931 1
90	29.1	96	31.1	105	34.0	99	32.0	16.5	2
97	34.9	98	35.3	109	39.2	102	36.7	15.6	3
182	48.1	197	52.1	209	55.3	204	54.0	27.3	4
252	42.3	271	45.5	289	48.5	280	47.0	35.9	1932 1
202	44.6	209	46.1	217	47.9	213	47.0	29.0	2
162	42.2	182	47.4	206	53.6	202	52.6	26.4	3
172	37.4	205	44.6	233	50.7	231	50.2	33.8	4
309	51.7	320	53.5	356	59.5	351	58.7	45.6	1933 1
255	46.8	269	49.4	298	54.7	294	53.9	40.6	2
—	—	—	—	—	—	—	—	13.8	1929
179	38.2	195	41.7	223	47.6	—	—	14.1	1930
302	50.7	314	52.7	337	56.5	318	53.4	20.8	1931
399	60.5	421	63.9	443	67.2	433	65.7	31.1	1932
363	55.8	375	57.6	416	63.9	412	63.3	43.0	1933
—	—	—	—	—	—	—	—	16.9	1929 1
—	—	—	—	—	—	—	—	15.6	2
—	—	—	—	—	—	—	—	12.7	3
—	—	—	—	—	—	—	—	15.4	4
159	49.5	167	52.0	183	57.0	—	—	21.5	1930 1
128	38.9	144	43.8	151	45.9	—	—	20.5	2
127	31.9	137	34.4	144	36.2	—	—	18.5	3
142	35.9	158	39.9	180	45.5	—	—	22.6	4
179	35.2	196	38.6	227	44.7	229	45.1	24.7	1931 1
169	35.0	199	41.2	223	46.2	225	46.6	21.6	2
100	26.2	123	32.2	168	44.0	147	38.5	19.4	3
170	36.2	194	41.3	243	51.7	232	49.4	25.0	4
368	55.2	390	58.5	430	64.5	435	65.2	42.3	1932 1
305	52.2	320	54.8	344	58.9	351	60.1	34.6	2
365	52.9	395	57.2	423	61.3	427	61.9	44.5	3
188	32.1	231	39.5	267	45.6	268	45.8	41.8	4
333	47.6	389	55.6	449	64.1	457	65.3	51.5	1933 1
195	30.1	245	37.8	293	45.2	304	46.9	42.3	2
—	—	—	—	—	—	—	—	15.1	1929
292	45.3	308	47.8	320	49.7	—	—	20.7	1930
361	49.5	412	56.4	474	64.9	444	60.8	22.6	1931
539	66.2	563	69.2	593	72.9	603	74.1	40.8	1932
369	49.7	432	58.2	493	66.4	504	67.9	46.8	1933

Tabellbilaga. Effektiviteten av en arbetslöshetsförsäkring enligt olika

År Kvartal	Antal med- lemmar	A v a r b e t s l ö s h e t									
		Hela antalet	D ä r a v u n d e r -								
			Alt. A		Alt. B		Alt. C		Alt. D		
			antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	
Övriga slag av företag											
1929	1	961	368	179	48.6	198	53.8	225	61.1	(198)	(53.8)
	2	985	332	136	41.0	151	45.5	167	50.3	(153)	(46.1)
	3	999	318	109	34.3	118	37.1	139	43.7	127	39.9
	4	1,015	306	132	43.1	147	48.0	170	55.6	165	53.9
1930	1	1,046	361	144	39.9	167	46.3	192	53.2	187	51.8
	2	1,094	386	120	31.1	138	35.8	160	41.5	154	39.9
	3	1,115	416	153	36.8	180	43.3	204	49.0	197	47.4
	4	1,120	432	176	40.7	204	47.2	230	53.2	221	51.2
1931	1	1,080	583	261	44.8	284	48.7	317	54.4	315	54.0
	2	1,104	545	169	31.0	187	34.3	215	39.4	218	40.0
	3	1,155	501	173	34.5	204	40.7	226	45.1	240	47.9
	4	1,152	590	234	39.7	269	45.6	315	53.4	314	53.2
1932	1	1,146	905	388	42.9	419	46.3	477	52.7	478	52.8
	2	1,138	779	305	39.2	350	44.9	392	50.3	387	49.7
	3	1,133	807	348	43.1	393	48.7	437	54.2	448	55.5
	4	1,125	694	209	30.1	272	39.2	324	46.7	354	51.0
1933	1	1,124	813	308	37.9	355	43.7	419	51.5	462	56.8
	2	1,109	849	286	33.7	335	39.5	382	45.0	414	48.8
1929		990	632	351	55.5	374	59.2	418	66.1	(385)	(60.9)
1930		1,094	703	369	52.5	406	57.8	449	63.9	429	61.0
1931		1,123	910	487	53.5	525	57.7	581	63.8	565	62.1
1932		1,135	1,105	633	57.3	682	61.7	752	68.1	754	68.2
1933		1,117	955	409	42.8	474	49.6	542	56.8	594	62.2
Samtliga yrkesgrupper											
1929	1	5,023	1,928	815	42.3	858	44.5	949	49.2	(859)	(44.6)
	2	5,159	1,576	563	35.7	626	39.7	682	43.3	(634)	(40.2)
	3	5,253	1,348	443	32.9	489	36.3	548	40.7	521	38.6
	4	5,421	1,246	474	38.0	549	44.1	606	48.6	605	48.6
1930	1	5,597	1,901	762	40.1	833	43.8	923	48.6	934	49.1
	2	5,828	1,731	524	30.3	616	35.6	687	39.7	680	39.3
	3	6,094	1,799	604	33.6	693	38.5	777	43.2	755	42.0
	4	6,219	1,969	744	37.8	852	43.3	945	48.0	940	47.7
1931	1	6,233	3,423	1,461	42.7	1,579	46.1	1,715	50.1	1,720	50.2
	2	6,315	2,913	1,070	36.7	1,174	40.3	1,293	44.4	1,304	44.8
	3	6,390	2,522	929	36.8	1,065	42.2	1,178	46.7	1,187	47.1
	4	6,472	2,746	1,127	41.0	1,259	45.8	1,417	51.6	1,408	51.3
1932	1	6,529	5,136	2,504	48.8	2,682	52.2	2,913	56.7	2,911	56.7
	2	6,527	4,241	2,015	47.5	2,261	53.3	2,428	57.3	2,453	57.8
	3	6,480	4,046	1,865	46.1	2,124	52.5	2,316	57.2	2,356	58.2
	4	6,438	3,634	1,220	33.6	1,494	41.1	1,713	47.1	1,838	50.6
1933	1	6,400	4,972	2,289	46.0	2,639	53.1	2,957	59.5	3,197	64.3
	2	6,361	4,836	1,998	41.3	2,387	49.4	2,672	55.3	2,848	58.9
1929		5,214	3,055	1,474	48.2	1,563	51.2	1,689	55.3	(1,588)	(52.0)
1930		5,936	3,592	1,665	46.4	1,779	49.5	1,894	52.7	1,869	52.0
1931		6,353	5,011	2,754	55.0	2,949	58.9	3,139	62.6	3,103	61.9
1932		6,494	6,101	3,858	63.2	4,082	66.9	4,358	71.4	4,349	71.3
1933		6,380	5,555	2,901	52.2	3,300	59.4	3,648	65.7	3,884	69.9

alternativ beträffande rätt till understöd. A. Understödda personer (forts.).

d r a b b a d e p e r s o n e r								Arbets- löshets- procent	År Kvartal
s t ö d d a e n l i g t									
Alt. A ₁		Alt. B ₁		Alt. C ₁		Alt. D ₁			
antal	%	antal	%	antal	%	antal	%		
—	—	—	—	—	—	—	—	18.7	1929 1
—	—	—	—	—	—	—	—	13.5	2
—	—	—	—	—	—	—	—	11.9	3
—	—	—	—	—	—	—	—	14.4	4
132	36.6	149	41.3	162	44.9	—	—	16.2	1930 1
120	31.1	127	32.9	135	35.0	—	—	14.3	2
150	36.1	167	40.1	181	43.5	—	—	16.7	3
161	37.3	171	39.6	198	45.8	—	—	19.4	4
236	40.5	250	42.9	279	47.9	267	45.8	22.9	1931 1
166	30.5	170	31.2	185	33.9	188	34.5	19.2	2
175	34.9	181	36.1	213	42.5	204	40.7	18.4	3
224	38.0	246	41.7	286	48.5	274	46.4	28.7	4
360	39.8	385	42.5	433	47.8	419	46.3	38.0	1932 1
282	36.2	324	41.6	362	46.5	355	45.6	33.6	2
343	42.5	363	45.0	408	50.6	406	50.3	36.8	3
238	34.3	268	38.6	318	45.8	325	46.8	35.6	4
341	41.9	372	45.8	426	52.4	434	53.4	43.7	1933 1
316	37.2	352	41.5	401	47.2	409	48.2	41.1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	14.5	1929
339	48.2	351	49.9	377	53.6	—	—	16.6	1930
439	48.2	455	50.0	509	55.9	482	53.0	22.2	1931
590	53.4	628	56.8	691	62.5	678	61.4	35.9	1932
449	47.0	490	51.3	558	58.4	562	58.8	42.4	1933
—	—	—	—	—	—	—	—	16.0	1929 1
—	—	—	—	—	—	—	—	11.5	2
—	—	—	—	—	—	—	—	9.5	3
—	—	—	—	—	—	—	—	10.5	4
682	35.9	728	38.3	821	43.2	—	—	13.7	1930 1
493	28.5	546	31.5	618	35.7	—	—	11.1	2
562	31.2	622	34.6	681	37.9	—	—	11.5	3
675	34.3	733	37.2	835	42.4	—	—	14.1	4
1,271	37.1	1,371	40.1	1,548	45.2	1,461	42.7	20.5	1931 1
983	33.7	1,079	37.0	1,173	40.3	1,136	39.0	17.0	2
880	34.9	949	37.6	1,071	42.5	1,028	40.8	14.9	3
1,059	38.6	1,155	42.1	1,301	47.4	1,264	46.0	19.5	4
2,398	46.7	2,531	49.3	2,738	53.3	2,664	51.9	34.7	1932 1
1,988	46.9	2,170	51.2	2,331	55.0	2,285	53.9	30.5	2
1,929	47.7	2,090	51.7	2,258	55.8	2,242	55.4	30.5	3
1,370	37.7	1,533	42.2	1,724	47.4	1,734	47.7	30.2	4
2,589	52.1	2,778	55.9	3,058	61.5	3,089	62.1	45.1	1933 1
2,265	46.8	2,504	51.8	2,775	57.4	2,815	58.2	42.7	2
—	—	—	—	—	—	—	—	11.8	1929
1,484	41.3	1,563	43.5	1,657	46.1	—	—	12.5	1930
2,434	48.6	2,587	51.6	2,839	56.7	2,693	53.7	17.9	1931
3,698	60.6	3,864	63.3	4,102	67.2	4,024	66.0	31.4	1932
3,180	57.2	3,398	61.2	3,713	66.8	3,742	67.4	43.8	1933

Tabellbilaga. Effektiviteten av en arbetslöshetsförsäkring enligt

Alt. A = minst 26 erlagda veckoavgifter under sistförflutna 4 kalenderkvartal (1928 års förslag).
 Alt. B = » 26 » » » 12 månader. (1932 års förslag).
 Alt. C = » 20 » » » 12 » (propositionens alternativ).
 Alt. D = » 26 » » » 18 » (propositionsförslaget).

År Kvartal		A r b e t s l ö s h e t s -												
		Hela an- talet	D ä r a v u n d e r -											
			Alt. A			Alt. B			Alt. C			Alt. D		
			antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem
Möbelfabriker														
1929	1	2,437	1,053	43.2	0.77	1,063	43.6	0.77	1,188	48.7	0.86	(1,063)	(43.6)	(0.77)
	2	1,844	637	34.5	0.45	714	38.7	0.50	765	41.5	0.54	(715)	(38.8)	(0.50)
	3	1,451	324	22.3	0.22	367	25.3	0.25	388	26.7	0.27	390	26.9	0.27
	4	1,310	390	29.8	0.25	443	33.8	0.29	463	35.3	0.30	527	40.2	0.34
1930	1	2,180	844	38.7	0.53	946	43.4	0.60	1,014	46.5	0.64	1,055	48.4	0.67
	2	1,709	411	24.0	0.25	500	29.3	0.30	570	33.4	0.35	565	33.1	0.34
	3	1,651	449	27.2	0.27	533	32.3	0.32	576	34.9	0.34	572	34.6	0.34
	4	1,554	426	27.4	0.25	465	29.9	0.27	527	33.9	0.31	524	33.7	0.30
1931	1	3,529	1,480	41.9	0.85	1,579	44.7	0.91	1,742	49.4	1.00	1,763	50.0	1.01
	2	3,377	1,139	33.7	0.64	1,303	38.6	0.73	1,471	43.6	0.83	1,455	43.1	0.82
	3	2,862	813	28.4	0.45	960	33.5	0.54	1,118	39.1	0.62	1,095	38.3	0.61
	4	2,559	847	33.1	0.47	947	37.0	0.52	1,037	40.5	0.57	1,019	39.8	0.56
1932	1	6,405	2,721	42.5	1.46	2,980	46.5	1.60	3,263	50.9	1.75	3,341	52.2	1.80
	2	6,715	2,600	38.7	1.40	3,051	45.4	1.64	3,285	48.9	1.77	3,415	50.9	1.84
	3	5,947	2,139	36.0	1.17	2,511	42.2	1.37	2,719	45.7	1.48	2,675	45.0	1.46
	4	4,767	1,320	27.7	0.72	1,535	32.2	0.84	1,722	36.1	0.94	1,719	36.1	0.94
1933	1	9,272	3,596	38.8	1.98	4,271	46.1	2.35	4,668	50.3	2.57	4,994	53.9	2.75
	2	10,127	3,674	36.3	2.03	4,319	42.6	2.39	4,755	47.0	2.63	5,010	49.5	2.77
1929		7,042	2,404	34.1	1.67	2,587	36.7	1.79	2,804	39.8	1.94	(2,695)	(38.3)	(1.87)
1930		7,094	2,130	30.0	1.28	2,444	34.5	1.47	2,687	37.9	1.62	2,716	38.3	1.64
1931		12,327	4,279	34.7	2.40	4,789	38.8	2.69	5,368	43.5	3.01	5,332	43.3	2.99
1932		23,834	8,780	36.8	4.76	10,077	42.3	5.46	10,989	46.1	5.96	11,150	46.8	6.05
1933		19,399	7,270	37.5	4.01	8,590	44.3	4.74	9,423	48.6	5.20	10,004	51.6	5.52
Snickeri- & möbelfabriker														
1929	1	2,316	850	36.7	0.60	889	38.4	0.63	975	42.1	0.69	(889)	(38.4)	(0.63)
	2	1,737	479	27.6	0.33	538	31.0	0.37	594	34.2	0.41	(556)	(32.0)	(0.38)
	3	1,426	392	27.5	0.27	393	27.6	0.27	489	34.3	0.33	454	31.8	0.31
	4	1,460	393	26.9	0.25	454	31.1	0.29	531	36.4	0.34	513	35.1	0.33
1930	1	2,004	561	28.0	0.35	626	31.2	0.39	761	38.0	0.48	734	36.6	0.46
	2	1,831	367	20.0	0.22	401	21.9	0.24	498	27.2	0.30	509	27.8	0.30
	3	1,822	509	27.9	0.30	537	29.5	0.31	640	35.1	0.38	626	34.4	0.37
	4	2,174	665	30.6	0.38	797	36.7	0.45	893	41.1	0.50	940	43.2	0.53
1931	1	4,146	1,845	44.5	1.02	1,997	48.2	1.10	2,162	52.1	1.20	2,118	51.1	1.17
	2	3,820	1,549	40.5	0.84	1,655	43.3	0.90	1,790	46.9	0.97	1,804	47.2	0.98
	3	3,122	866	27.7	0.47	989	31.7	0.53	1,113	35.7	0.60	1,125	36.0	0.61
	4	3,642	1,192	32.7	0.63	1,355	37.2	0.71	1,493	41.0	0.78	1,484	40.7	0.78
1932	1	8,007	3,738	46.7	1.94	4,037	50.4	2.09	4,396	54.9	2.28	4,400	55.0	2.28
	2	7,526	3,089	41.0	1.60	3,436	45.7	1.78	3,708	49.3	1.92	3,745	49.8	1.94
	3	6,852	2,037	29.7	1.06	2,228	32.5	1.16	2,573	37.6	1.34	2,500	36.5	1.30
	4	6,452	1,517	23.5	0.80	1,760	27.3	0.93	2,081	32.3	1.10	2,222	34.4	1.18
1933	1	10,189	3,682	36.1	1.97	4,246	41.7	2.27	4,830	47.4	2.58	5,430	53.3	2.90
	2	10,753	3,255	30.3	1.74	3,969	36.9	2.12	4,550	42.3	2.43	4,989	46.4	2.66
1929		6,939	2,114	30.5	1.44	2,274	32.8	1.55	2,589	37.3	1.76	(2,412)	(34.8)	(1.64)
1930		7,831	2,102	26.8	1.25	2,361	30.1	1.40	2,792	35.7	1.65	2,809	35.9	1.66
1931		14,730	5,452	37.0	2.94	5,996	40.7	3.24	6,558	44.5	3.54	6,531	44.3	3.53
1932		28,837	10,381	36.0	5.42	11,461	39.7	5.98	12,758	44.2	6.66	12,867	44.6	6.71
1933		20,942	6,937	33.1	3.70	8,215	39.2	4.39	9,380	44.8	5.01	10,419	49.8	5.56

¹ Arbetslöshetsveckor i procent av genomlevda veckor.

olika alternativ beträffande rätt till understöd. B. Understödstid.

Alt. A₁ = minst 52 erlagda veckoavgifter under sistförflutna 8 kalenderkvartal.Alt. B₁ = » 52 » » » » 24 månader.Alt. C₁ = » 40 » » » » 24 »Alt. D₁ = » 52 » » » » 36 »

v e c k o r

st ö d d a e n l i g t

Alt. A ₁			Alt. B ₁			Alt. C ₁			Alt. D ₁			Arbets- lös- hets- pro- cent ¹	År Kvartal
antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14.8	1929 1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10.0	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7.7	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7.1	4
666	30.6	0.42	728	33.4	0.46	911	41.8	0.58	—	—	—	11.5	1930 1
363	21.2	0.22	442	25.9	0.27	528	30.9	0.32	—	—	—	8.0	2
433	26.2	0.26	482	29.2	0.29	513	31.1	0.31	—	—	—	7.6	3
391	25.2	0.23	402	25.9	0.23	488	31.4	0.28	—	—	—	7.5	4
1,285	36.4	0.74	1,405	39.8	0.81	1,610	45.6	0.92	1,493	42.3	0.86	16.9	1931 1
1,065	31.5	0.60	1,222	36.2	0.69	1,276	37.8	0.72	1,168	34.6	0.66	14.6	2
887	31.0	0.50	975	34.1	0.54	1,025	35.8	0.57	986	34.5	0.55	12.3	3
845	33.0	0.47	916	35.8	0.50	975	38.1	0.54	970	37.9	0.53	11.8	4
2,723	42.5	1.46	2,910	45.4	1.56	3,092	48.3	1.66	3,041	47.5	1.63	28.7	1932 1
2,652	39.5	1.43	2,966	44.2	1.60	3,213	47.8	1.73	3,109	46.3	1.67	27.8	2
2,157	36.3	1.18	2,424	40.8	1.32	2,625	44.1	1.43	2,530	42.5	1.38	25.0	3
1,374	28.8	0.75	1,496	31.4	0.82	1,617	33.9	0.89	1,641	34.4	0.90	21.7	4
3,903	42.1	2.15	4,282	46.2	2.36	4,630	49.9	2.55	4,748	51.2	2.61	42.5	1933 1
3,915	38.7	2.16	4,402	43.5	2.43	4,853	47.9	2.68	4,950	48.9	2.73	43.0	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9.8	1929
1,853	26.1	1.12	2,054	29.0	1.24	2,440	34.4	1.47	—	—	—	8.6	1930
4,082	33.1	2.29	4,518	36.7	2.53	4,886	39.6	2.74	4,617	37.5	2.59	13.8	1931
8,906	37.4	4.83	9,781	41.0	5.30	10,547	44.3	5.72	10,321	43.3	5.60	25.9	1932
7,818	40.3	4.31	8,684	44.8	4.79	9,483	48.9	5.23	9,698	50.0	5.35	42.8	1933
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13.7	1929 1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9.2	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7.4	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7.9	4
458	22.9	0.29	492	24.6	0.31	609	30.4	0.38	—	—	—	10.5	1930 1
327	17.9	0.19	350	19.1	0.21	463	25.3	0.28	—	—	—	8.4	2
390	21.4	0.23	442	24.3	0.26	522	28.6	0.31	—	—	—	8.2	3
595	27.4	0.34	656	30.2	0.37	790	36.3	0.45	—	—	—	10.2	4
1,520	36.7	0.84	1,665	40.2	0.92	1,903	45.9	1.05	1,786	43.1	0.99	19.1	1931 1
1,357	35.5	0.74	1,491	39.0	0.81	1,652	43.2	0.90	1,614	42.3	0.88	16.0	2
829	26.6	0.45	892	28.6	0.48	974	31.2	0.53	1,045	33.5	0.56	13.0	3
1,144	31.4	0.60	1,224	33.6	0.64	1,371	37.6	0.72	1,343	36.9	0.71	15.9	4
3,604	45.0	1.87	3,842	48.0	1.99	4,207	52.5	2.18	3,997	49.9	2.07	34.6	1932 1
2,978	39.6	1.54	3,296	43.8	1.71	3,593	47.7	1.86	3,479	46.2	1.80	30.0	2
2,132	31.1	1.11	2,298	35.5	1.20	2,444	35.7	1.27	2,449	35.7	1.28	27.6	3
1,682	26.1	0.89	1,892	29.3	1.00	2,091	32.4	1.11	2,164	33.5	1.15	28.5	4
4,355	42.7	2.33	4,687	46.0	2.51	5,178	50.8	2.77	5,280	51.8	2.82	45.4	1933 1
3,900	36.3	2.08	4,358	40.5	2.33	4,806	44.7	2.56	4,965	46.2	2.65	44.1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9.4	1929
1,770	22.6	1.05	1,940	24.8	1.15	2,384	30.4	1.41	—	—	—	9.3	1930
4,850	32.9	2.62	5,272	35.8	2.85	5,900	40.1	3.10	5,788	39.3	3.13	15.9	1931
10,396	36.1	5.42	11,328	39.3	5.91	12,395	43.0	6.47	12,089	41.9	6.31	30.1	1932
8,255	39.4	4.41	9,045	43.2	4.83	9,984	47.7	5.33	10,245	48.9	5.47	44.7	1933

Tabellbilaga. Effektiviteten av en arbetslöshetsförsäkring enligt

År Kvartal		A r b e t s l ö s h e t s -												
		Hela an- talet	D ä r a v u n d e r -											
			Alt. A			Alt. B			Alt. C			Alt. D		
			antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem
Snickerifabriker														
1929	1	1,165	263	22.6	0.52	279	23.9	0.55	376	32.3	0.75	(291)	(25.0)	(0.58)
	2	853	149	17.5	0.27	162	19.0	0.29	203	23.8	0.37	(166)	(19.5)	(0.30)
	3	865	165	19.1	0.28	186	21.5	0.32	216	25.0	0.37	205	23.7	0.35
	4	984	196	19.9	0.33	247	25.1	0.41	321	32.6	0.53	281	28.6	0.47
1930	1	1,099	281	25.6	0.44	319	29.0	0.50	411	37.4	0.64	373	33.9	0.58
	2	907	170	18.7	0.25	184	20.3	0.26	224	24.7	0.32	201	22.2	0.29
	3	1,097	217	19.8	0.30	269	24.5	0.37	334	30.4	0.47	294	26.8	0.41
	4	1,791	536	29.9	0.75	675	37.7	0.94	767	42.8	1.07	729	40.7	1.01
1931	1	2,139	861	40.3	1.18	919	43.0	1.26	1,005	47.0	1.38	966	45.2	1.33
	2	1,565	515	32.9	0.70	536	34.2	0.73	622	39.7	0.85	552	35.3	0.76
	3	1,483	420	28.3	0.57	473	31.9	0.65	585	39.4	0.80	542	36.5	0.74
	4	2,405	795	33.1	1.08	998	41.5	1.36	1,226	51.0	1.67	1,157	48.1	1.57
1932	1	3,125	1,134	36.3	1.56	1,315	42.1	1.81	1,540	49.3	2.12	1,502	48.1	2.07
	2	2,788	813	29.2	1.10	984	35.3	1.33	1,062	38.1	1.44	1,107	39.7	1.50
	3	2,546	597	23.4	0.80	673	26.4	0.91	772	30.3	1.04	873	34.3	1.18
	4	3,049	798	26.2	1.06	985	32.3	1.31	1,136	37.3	1.51	1,292	42.4	1.72
1933	1	4,084	1,402	34.3	1.88	1,608	39.4	2.16	1,863	45.6	2.50	2,016	49.4	2.70
	2	3,897	996	25.6	1.35	1,194	30.6	1.62	1,342	34.4	1.82	1,361	34.9	1.84
1929		3,867	773	20.0	1.38	874	22.6	1.56	1,116	28.9	1.99	(943)	(24.4)	(1.68)
1930		4,894	1,204	24.6	1.73	1,447	29.6	2.08	1,736	35.5	2.50	1,597	32.6	2.30
1931		7,592	2,591	34.1	3.54	2,926	38.5	4.00	3,438	45.3	4.70	3,217	42.4	4.40
1932		11,508	3,342	29.0	4.52	3,957	34.4	5.35	4,510	39.2	6.10	4,774	41.5	6.46
1933		7,981	2,398	30.0	3.23	2,802	35.1	3.78	3,205	40.2	4.32	3,377	42.3	4.55
Exportsnickerier														
1929	1	1,568	665	42.4	0.86	720	45.9	0.93	805	51.3	1.04	(721)	(46.0)	(0.93)
	2	1,543	775	50.2	1.02	809	52.4	1.06	867	56.2	1.14	(820)	(53.1)	(1.09)
	3	1,216	326	26.8	0.44	359	29.5	0.49	383	31.5	0.52	381	31.3	0.52
	4	1,349	616	45.7	0.85	676	50.1	0.93	703	52.1	0.97	713	52.9	0.98
1930	1	1,866	882	47.3	1.22	949	50.9	1.31	988	52.9	1.36	1,132	60.7	1.56
	2	1,911	646	33.8	0.90	756	39.6	1.05	797	41.7	1.11	855	44.7	1.19
	3	2,130	521	24.5	0.59	572	26.9	0.65	662	31.1	0.75	619	29.1	0.70
	4	2,397	490	20.4	0.55	587	24.5	0.66	736	30.7	0.83	751	31.3	0.85
1931	1	2,585	602	23.3	0.69	700	27.1	0.80	826	32.0	0.95	971	37.6	1.11
	2	2,420	508	21.0	0.59	611	25.2	0.71	689	28.5	0.80	752	31.1	0.87
	3	2,161	478	22.1	0.56	615	28.5	0.72	740	34.2	0.87	741	34.3	0.87
	4	2,604	904	34.7	1.04	1,001	38.4	1.15	1,139	43.7	1.31	1,130	43.4	1.30
1932	1	4,405	2,071	47.0	2.39	2,170	49.3	2.50	2,407	54.6	2.77	2,420	54.9	2.79
	2	3,874	1,522	39.3	1.77	1,638	42.3	1.90	1,792	46.3	2.08	1,833	47.3	2.13
	3	4,966	1,473	29.7	1.72	1,730	34.8	2.02	1,841	37.1	2.15	1,942	39.1	2.26
	4	4,249	537	12.6	0.63	771	18.1	0.91	903	21.3	1.07	1,079	25.4	1.27
1933	1	5,197	1,038	20.0	1.23	1,493	28.7	1.77	1,806	34.8	2.15	2,133	41.0	2.54
	2	4,563	592	13.0	0.71	786	17.2	0.95	903	19.8	1.09	1,108	24.3	1.34
1929		5,676	2,382	42.0	3.18	2,564	45.2	3.41	2,758	48.6	3.67	(2,635)	(46.4)	(3.51)
1930		8,304	2,539	30.6	3.17	2,864	34.5	3.57	3,183	38.3	3.97	3,357	40.4	4.19
1931		9,770	2,492	25.5	2.88	2,927	30.0	3.39	3,394	34.7	3.93	3,594	36.8	4.16
1932		17,494	5,603	32.0	6.52	6,309	36.1	7.34	6,943	39.7	8.08	7,274	41.6	8.47
1933		9,760	1,630	16.7	1.95	2,279	23.4	2.73	2,709	27.8	3.24	3,241	33.2	3.88

olika alternativ beträffande rätt till understöd. B. Understödstid (forts.).

v e c k o r												Arbets- lös- hets- pro- cent	År Kvartal
s t ö d d a e n l i g t													
Alt. A ₁			Alt. B ₁			Alt. C ₁			Alt. D ₁				
antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19.2	1929 1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12.0	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11.3	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13.6	4
198	18.0	0.31	216	19.7	0.34	275	25.0	0.43	—	—	—	14.2	1930 1
107	11.8	0.15	122	13.5	0.18	172	19.0	0.25	—	—	—	10.0	2
150	13.7	0.21	176	16.0	0.25	219	20.0	0.31	—	—	—	11.7	3
376	21.0	0.52	486	27.1	0.68	546	30.5	0.76	—	—	—	20.8	4
573	26.8	0.79	618	28.9	0.85	725	33.9	0.99	653	30.5	0.90	24.5	1931 1
355	22.7	0.49	378	24.2	0.52	402	25.7	0.55	396	25.3	0.54	16.5	2
390	26.3	0.53	414	27.9	0.57	467	31.5	0.64	428	28.9	0.59	15.6	3
896	37.3	1.22	974	40.5	1.33	1,061	44.1	1.44	1,026	42.7	1.40	27.3	4
1,249	40.0	1.72	1,306	41.8	1.80	1,406	45.0	1.94	1,366	43.7	1.88	35.9	1932 1
909	32.6	1.23	970	34.8	1.31	979	35.1	1.32	970	34.8	1.31	29.0	2
608	23.9	0.82	717	28.2	0.97	815	32.0	1.09	808	31.7	1.09	26.4	3
802	26.3	1.07	959	31.5	1.28	1,153	37.8	1.51	1,118	36.7	1.49	33.8	4
1,444	35.4	1.94	1,571	38.5	2.11	1,824	44.7	2.44	1,813	44.4	2.43	45.6	1933 1
1,074	27.6	1.46	1,164	29.9	1.58	1,270	32.6	1.72	1,278	32.8	1.72	40.6	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13.8	1929
831	17.0	1.20	1,000	20.4	1.44	1,212	24.8	1.74	—	—	—	14.1	1930
2,214	29.2	3.03	2,384	31.4	3.26	2,655	35.0	3.63	2,503	33.0	3.42	20.8	1931
3,568	31.0	4.83	3,952	34.3	5.35	4,353	37.8	5.89	4,262	37.0	5.77	31.1	1932
2,518	31.5	3.39	2,735	34.3	3.69	3,094	38.8	4.17	3,091	38.7	4.17	43.0	1933
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16.9	1929 1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15.6	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12.7	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15.4	4
915	49.0	1.26	976	52.3	1.35	1,068	57.2	1.48	—	—	—	21.5	1930 1
704	36.8	0.98	775	40.6	1.08	813	42.5	1.13	—	—	—	20.5	2
535	25.1	0.61	555	26.1	0.63	602	28.3	0.68	—	—	—	18.5	3
495	20.7	0.56	595	24.8	0.67	740	30.9	0.84	—	—	—	22.6	4
615	23.8	0.70	748	28.9	0.86	931	36.0	1.06	944	36.5	1.08	24.7	1931 1
472	19.5	0.55	616	25.5	0.72	706	29.2	0.82	726	30.0	0.84	21.6	2
358	16.6	0.42	524	24.2	0.61	676	31.3	0.79	642	29.7	0.75	19.4	3
740	28.4	0.85	850	32.6	0.98	1,029	39.5	1.19	1,052	40.4	1.21	25.0	4
1,891	42.9	2.18	2,024	45.9	2.33	2,259	51.3	2.60	2,336	53.0	2.69	42.3	1932 1
1,433	37.0	1.66	1,578	40.7	1.83	1,723	44.5	2.00	1,782	46.0	2.07	34.6	2
1,576	31.7	1.84	1,763	35.5	2.05	1,884	37.9	2.20	1,913	38.5	2.23	44.5	3
704	16.6	0.83	880	20.7	1.04	1,048	24.7	1.24	1,059	24.9	1.25	41.8	4
1,517	29.2	1.80	1,836	35.3	2.18	2,129	41.0	2.53	2,174	41.8	2.59	51.5	1933 1
719	15.8	0.87	953	20.9	1.15	1,182	25.9	1.43	1,226	26.9	1.48	42.3	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15.1	1929
2,649	31.9	3.30	2,901	34.9	3.62	3,223	38.8	4.02	—	—	—	20.7	1930
2,185	22.4	2.53	2,738	28.0	3.17	3,342	34.2	3.87	3,364	34.4	3.89	22.6	1931
5,604	32.0	6.52	6,245	35.7	7.27	6,914	39.5	8.05	7,090	40.5	8.25	40.8	1932
2,236	22.9	2.68	2,789	28.6	3.34	3,311	33.9	3.97	3,400	34.8	4.07	46.8	1933

Tabellbilaga. Effektiviteten av en arbetslöshetsförsäkring enligt

År Kvartal		A r b e t s l ö s h e t s -												
		Hela an- talet	D ä r a v u n d e r -											
			Alt. A			Alt. B			Alt. C			Alt. D		
			antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem
Övriga slag av företag														
1929	1	2,156	747	34.6	0.78	810	37.6	0.84	981	45.5	1.02	(814)	(37.8)	(0.85)
	2	1,730	555	32.1	0.56	597	34.5	0.61	672	38.8	0.68	(609)	(35.2)	(0.62)
	3	1,547	460	29.7	0.46	491	31.7	0.49	587	37.9	0.59	546	35.3	0.55
	4	1,754	675	38.5	0.67	738	42.1	0.73	858	48.9	0.85	843	48.1	0.83
1930	1	2,039	660	32.4	0.63	720	35.3	0.69	873	42.8	0.83	859	42.1	0.82
	2	2,034	562	27.6	0.51	640	31.5	0.59	763	37.5	0.70	743	36.5	0.68
	3	2,427	660	27.2	0.59	808	33.3	0.72	900	37.1	0.81	878	36.2	0.78
	4	2,600	865	33.3	0.77	988	38.0	0.88	1,135	43.7	1.01	1,089	41.9	0.97
1931	1	2,967	944	31.8	0.87	1,055	35.6	0.98	1,286	43.3	1.19	1,248	42.1	1.16
	2	2,760	749	27.1	0.68	827	30.0	0.75	974	35.3	0.88	1,000	36.2	0.91
	3	2,767	679	24.5	0.59	844	30.5	0.73	967	34.9	0.84	1,040	37.6	0.90
	4	3,969	1,280	32.2	1.11	1,466	36.9	1.27	1,723	43.4	1.50	1,838	46.3	1.60
1932	1	5,230	1,905	36.4	1.66	2,096	40.1	1.83	2,430	46.5	2.12	2,406	46.0	2.10
	2	4,966	1,425	28.7	1.25	1,631	32.8	1.43	1,894	38.1	1.66	1,849	37.2	1.62
	3	5,412	1,470	27.2	1.30	1,678	31.0	1.48	1,911	35.3	1.69	1,973	36.5	1.74
	4	4,800	936	19.5	0.83	1,181	24.6	1.05	1,488	31.0	1.32	1,698	35.4	1.51
1933	1	5,896	1,547	26.2	1.38	1,757	29.8	1.56	2,159	36.6	1.92	2,410	40.9	2.14
	2	5,934	1,213	20.4	1.09	1,427	24.0	1.29	1,685	28.4	1.52	1,864	31.4	1.68
1929		7,187	2,437	33.9	2.46	2,636	36.7	2.66	3,098	43.1	3.13	(2,812)	(39.1)	(2.84)
1930		9,100	2,747	30.2	2.51	3,156	34.7	2.88	3,671	40.3	3.36	3,569	39.2	3.26
1931		12,463	3,652	29.3	3.25	4,192	33.6	3.73	4,950	39.7	4.41	5,126	41.1	4.56
1932		20,408	5,736	28.1	5.05	6,586	32.3	5.80	7,723	37.8	6.80	7,926	38.8	6.98
1933		11,830	2,760	23.3	2.47	3,184	26.9	2.85	3,844	32.5	3.44	4,274	36.1	3.83
Samtliga yrkesgrupper														
1929	1	9,642	3,578	37.1	0.71	3,761	39.0	0.75	4,325	44.9	0.86	(3,778)	(39.2)	(0.75)
	2	7,707	2,595	33.7	0.50	2,820	36.6	0.55	3,101	40.2	0.60	(2,866)	(37.2)	(0.56)
	3	6,505	1,667	25.6	0.32	1,796	27.6	0.34	2,063	31.7	0.39	1,976	30.4	0.38
	4	6,857	2,270	33.1	0.42	2,558	37.3	0.47	2,876	41.9	0.53	2,877	42.0	0.53
1930	1	9,188	3,228	35.1	0.58	3,560	38.7	0.64	4,047	44.0	0.72	4,153	45.2	0.74
	2	8,392	2,156	25.7	0.37	2,481	29.6	0.43	2,852	34.0	0.49	2,873	34.2	0.49
	3	9,127	2,356	25.8	0.39	2,719	29.8	0.45	3,112	34.1	0.51	2,989	32.7	0.49
	4	10,516	2,982	28.4	0.48	3,512	33.4	0.56	4,058	38.6	0.65	4,033	38.4	0.65
1931	1	15,366	5,732	37.3	0.92	6,250	40.7	1.00	7,021	45.7	1.13	7,066	46.0	1.13
	2	13,942	4,460	32.0	0.71	4,932	35.4	0.76	5,546	39.8	0.88	5,563	39.9	0.88
	3	12,395	3,256	26.3	0.51	3,881	31.3	0.61	4,523	36.5	0.71	4,543	36.7	0.71
	4	15,179	5,018	33.1	0.78	5,767	38.0	0.89	6,618	43.6	1.02	6,628	43.7	1.02
1932	1	27,172	11,569	42.6	1.77	12,598	46.4	1.93	14,036	51.7	2.15	14,069	51.8	2.15
	2	25,869	9,449	36.5	1.45	10,740	41.5	1.65	11,741	45.4	1.80	11,949	46.2	1.83
	3	25,723	7,716	30.0	1.19	8,820	34.3	1.36	9,816	38.2	1.51	9,963	38.7	1.54
	4	23,317	5,108	21.9	0.79	6,232	26.7	0.97	7,330	31.4	1.14	8,010	34.4	1.24
1933	1	34,638	11,265	32.5	1.76	13,375	38.6	2.09	15,326	44.2	2.39	16,983	49.0	2.65
	2	35,274	9,730	27.6	1.53	11,695	33.2	1.84	13,235	37.5	2.08	14,332	40.6	2.25
1929		30,711	10,110	32.9	1.94	10,935	35.6	2.10	12,365	40.3	2.37	(11,497)	(37.4)	(2.21)
1930		37,223	10,722	28.8	1.81	12,272	33.0	2.07	14,069	37.8	2.37	14,048	37.7	2.37
1931		56,882	18,466	32.5	2.91	20,830	36.6	3.28	23,708	41.7	3.73	23,800	41.8	3.75
1932		102,081	33,842	33.2	5.21	38,390	37.6	5.91	42,923	42.0	6.61	43,991	43.1	6.77
1933		69,912	20,995	30.0	3.29	25,070	35.9	3.93	28,561	40.9	4.48	31,315	44.8	4.91

olika alternativ beträffande rätt till understöd. B. Understödstid (forts.).

v e c k o r												Arbets- lös- hets- pro- cent	År Kvartal
s t ö d d a e n l i g t													
Alt. A ₁			Alt. B ₁			Alt. C ₁			Alt. D ₁				
antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem	antal	%	per med- lem		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18.7	1929 1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13.5	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11.9	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14.4	4
616	30.2	0.59	666	32.7	0.64	730	35.8	0.70	—	—	—	16.2	1930 1
562	27.6	0.51	582	28.6	0.53	619	30.4	0.57	—	—	—	14.3	2
670	27.6	0.60	745	30.7	0.69	798	32.9	0.72	—	—	—	16.7	3
760	29.2	0.63	797	30.7	0.71	954	36.7	0.85	—	—	—	19.4	4
784	26.4	0.73	851	28.7	0.79	1,012	34.1	0.94	965	32.5	0.89	22.9	1931 1
742	26.9	0.67	764	27.7	0.69	851	30.8	0.77	874	31.7	0.79	19.2	2
746	27.0	0.65	810	29.3	0.70	944	34.1	0.82	928	33.5	0.80	18.4	3
1,210	30.5	1.05	1,360	34.3	1.18	1,647	41.5	1.43	1,576	39.7	1.37	28.7	4
1,747	33.4	1.52	1,941	37.1	1.69	2,182	41.7	1.91	2,105	40.2	1.84	38.0	1932 1
1,276	25.7	1.12	1,515	30.5	1.33	1,665	33.5	1.46	1,640	33.0	1.44	33.6	2
1,416	26.2	1.25	1,536	28.4	1.36	1,766	32.6	1.56	1,798	33.2	1.59	36.8	3
1,101	22.9	0.98	1,238	25.8	1.10	1,492	31.1	1.33	1,714	35.7	1.52	35.6	4
1,649	28.0	1.47	1,864	31.6	1.66	2,131	36.1	1.90	2,228	37.8	1.98	43.7	1933 1
1,423	24.0	1.28	1,581	26.6	1.43	1,839	31.0	1.66	1,879	31.7	1.69	41.1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14.5	1929
2,608	28.7	2.38	2,790	30.7	2.55	3,101	34.1	2.83	—	—	—	16.6	1930
3,482	27.9	3.10	3,785	30.4	3.37	4,454	35.7	3.97	4,343	34.8	3.87	22.2	1931
5,540	27.1	4.88	6,230	30.5	5.49	7,105	34.8	6.26	7,257	35.6	6.39	35.9	1932
3,072	26.0	2.75	3,445	29.1	3.08	3,970	33.6	3.55	4,107	34.7	3.68	42.4	1933
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16.0	1929 1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11.5	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9.5	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10.5	4
2,853	31.1	0.51	3,078	33.5	0.55	3,593	39.1	0.64	—	—	—	13.7	1930 1
2,063	24.6	0.35	2,271	27.1	0.39	2,595	30.9	0.45	—	—	—	11.1	2
2,178	23.9	0.36	2,400	26.3	0.39	2,654	29.1	0.44	—	—	—	11.5	3
2,617	24.9	0.42	2,936	27.9	0.47	3,518	33.5	0.57	—	—	—	14.1	4
4,777	31.1	0.77	5,287	34.4	0.85	6,181	40.2	0.99	5,841	38.0	0.94	20.5	1931 1
3,991	28.6	0.63	4,471	32.1	0.71	4,887	35.1	0.77	4,778	34.3	0.76	17.0	2
3,210	25.9	0.50	3,615	29.2	0.57	4,086	33.0	0.64	4,029	32.5	0.63	14.9	3
4,835	31.9	0.75	5,324	35.1	0.82	6,083	40.1	0.94	5,967	39.3	0.92	19.5	4
11,214	41.3	1.72	12,023	44.2	1.84	13,146	48.4	2.01	12,845	47.3	1.97	34.7	1932 1
9,248	35.7	1.42	10,325	39.9	1.58	11,173	43.2	1.71	10,980	42.4	1.68	30.5	2
7,889	30.7	1.22	8,738	34.0	1.35	9,534	37.1	1.47	9,498	36.9	1.47	30.5	3
5,663	24.3	0.88	6,465	27.7	1.00	7,401	31.7	1.15	7,696	33.0	1.20	30.2	4
12,868	37.1	2.01	14,240	41.1	2.23	15,892	45.9	2.48	16,243	46.9	2.54	45.1	1933 1
11,031	31.3	1.73	12,458	35.3	1.96	13,950	39.5	2.19	14,298	40.5	2.25	42.7	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11.8	1929
9,711	26.1	1.64	10,685	28.7	1.80	12,360	33.2	2.08	—	—	—	12.5	1930
16,813	29.6	2.65	18,697	32.9	2.94	21,237	37.3	3.34	20,615	36.2	3.24	17.9	1931
34,014	33.3	5.24	37,551	36.8	5.78	41,254	40.4	6.35	41,019	40.2	6.32	31.4	1932
23,899	34.2	3.75	26,698	38.2	4.18	29,842	42.7	4.68	30,541	43.7	4.79	43.8	1933

Bilaga C.

F ö r s l a g

till

grunder för statsbidrag till erkända arbetslöshetskassor.

1. Statsbidrag, som avses i förordningen den (nr) om erkända arbetslöshetskassor, utgår till envar sådan kassa dels såsom *daghjälp*-bidrag, dels såsom *förvaltningsbidrag*.

2. *Daghjälp*sbidrag utgår för kalenderår med viss procentuell andel av kassans sammanlagda kostnader för understöd vid arbetslöshet under tid av året, då antagande till erkänd arbetslöshetskassa varit gällande. Procenttalet bestämmes i förhållande till det genomsnittliga daghjälpbeloppet samt antalet understödda dagar per medlem i överensstämmelse med följande tabell med därvid fogade särskilda bestämmelser:

Antal understödda dagar per medlem	Daghjälpsbidragets storlek i procent av hela kostnaden för understöd vid olika antal understödda dagar per medlem och en genomsnittlig daghjälp av kronor																	
	2.00	2.25	2.50	2.75	3.00	3.25	3.50	3.75	4.00	4.25	4.50	4.75	5.00	5.25	5.50	5.75	6.00	
1.50	0.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.75	5.4	0.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	9.6	4.7	0.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2.25	13.2	8.5	4.2	0.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2.50	16.4	11.7	7.6	3.8	0.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2.75	19.2	14.6	10.6	6.9	3.4	0.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	21.7	17.2	13.2	9.6	6.8	3.2	0.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.25	24.0	19.6	15.6	12.1	8.8	5.8	2.9	0.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.50	26.2	21.7	17.8	14.3	11.1	8.2	5.4	2.7	0.0	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.75	28.1	23.7	19.8	16.4	13.2	10.3	7.6	5.0	2.6	0.0	—	—	—	—	—	—	—	
4	30.0	25.6	21.7	18.3	15.1	12.3	9.6	7.1	4.7	2.4	0.0	—	—	—	—	—	—	
4.25	31.7	27.3	23.5	20.0	16.9	14.1	11.5	9.0	6.7	4.4	2.3	0.0	—	—	—	—	—	
4.50	33.3	28.9	25.1	21.7	18.6	15.8	13.2	10.8	8.5	6.3	4.2	2.2	0.0	—	—	—	—	
4.75	34.8	30.5	26.7	23.3	20.2	17.4	14.8	12.4	10.2	8.0	6.0	3.6	2.0	0.0	—	—	—	
5	36.2	31.9	28.1	24.8	21.7	18.9	16.4	14.0	11.7	9.6	7.6	5.7	3.8	1.9	0.0	—	—	
5.25	37.6	33.3	29.5	26.2	23.1	20.4	17.8	15.4	13.2	11.1	9.1	7.2	5.4	3.6	1.9	0.0	—	
5.50	38.9	34.6	30.8	27.5	24.5	21.7	19.2	16.8	14.6	12.5	10.6	8.7	6.9	5.1	3.4	1.8	0.0	
6	41.3	37.0	33.3	30.0	27.0	24.2	21.7	19.4	17.2	15.1	13.2	11.4	9.6	7.9	6.3	4.7	3.2	
7	45.5	41.3	37.6	34.3	31.3	28.6	26.2	23.9	21.7	19.7	17.8	16.0	14.3	12.7	11.1	9.6	8.2	
8	49.2	45.0	41.3	38.0	35.1	32.4	30.0	27.7	25.6	23.6	21.7	19.9	18.3	16.7	15.1	13.7	12.3	
9	52.4	48.2	44.5	41.3	38.4	35.7	33.3	31.0	28.9	27.0	25.1	23.4	21.7	20.1	18.6	17.2	15.8	
10	55.2	51.1	47.4	44.2	41.3	38.6	36.2	34.0	31.9	30.0	28.1	26.4	24.8	23.2	21.7	20.3	18.9	
11	57.8	53.6	50.0	46.8	43.9	41.3	38.9	36.7	34.6	32.6	30.8	29.1	27.5	25.9	24.5	23.1	21.7	
12	60.1	56.0	52.4	49.2	46.3	43.7	41.3	39.1	37.0	35.1	33.3	31.6	30.0	28.4	27.0	25.6	24.2	
13	62.3	58.1	54.5	51.4	48.5	45.9	43.5	41.3	39.2	37.3	35.5	33.8	32.2	30.7	29.2	27.9	26.5	
14	64.3	60.1	56.5	53.4	50.5	47.9	45.5	43.3	41.3	39.4	37.6	35.9	34.3	32.8	31.3	30.0	28.6	
15	66.1	62.0	58.4	55.2	52.4	49.8	47.4	45.2	43.2	41.3	39.5	37.8	36.2	34.7	33.3	31.9	30.6	
16	67.8	63.7	60.1	57.0	54.1	51.5	49.2	47.0	45.0	43.1	41.3	39.6	38.0	36.5	35.1	33.7	32.4	
17	69.4	65.3	61.8	58.6	55.8	53.2	50.8	48.6	46.6	44.7	43.0	41.3	39.7	38.2	36.8	35.4	34.1	
18	70.9	66.8	63.3	60.1	57.3	54.7	52.4	50.2	48.2	46.3	44.5	42.9	41.3	39.8	38.4	37.0	35.7	
19	72.4	68.3	64.7	61.6	58.8	56.2	53.8	51.7	50.0	47.8	46.0	44.3	42.8	41.3	39.9	38.5	37.2	
20	73.7	69.6	66.1	63.0	60.1	57.6	55.2	53.1	51.1	49.2	47.4	45.8	44.2	42.7	41.3	39.9	38.6	
21	75.0	70.9	67.4	64.3	61.4	58.9	56.5	54.4	52.4	50.5	48.7	47.1	45.5	44.0	42.6	41.3	40.0	

Särskilda bestämmelser:

a) Om antalet understödda dagar per medlem är större än 21, beräknas procenttalet genom att multiplicera motsvarande procenttal enligt tabellen för 21 dagar med $\frac{21}{n}$, där n betecknar antalet understödda dagar per medlem.

b) Vid andra kombinationer av daghjälp och antal understödda dagar per medlem än sådana, som direkt framgå ur tabellen, interpoleras liniärt mellan de i tabellen angivna procenttalen, varvid det erhållna resultatet avrundas till närmaste tiondels procent. Vid lika avstånd sker avrundning uppåt.

c) Samma avrundningsregel som under b) tillämpas i fråga om beräkningen av daghjälsbidraget för det fall, att antalet understödda dagar per medlem överstiger 21.

3. För kassa, i vilken medlemmarna äro fördelade i olika understödsklasser, beräknas daghjälsbidraget särskilt för varje klass.

4. Har antagande till erkänd arbetslöshetskassa blivit gällande eller upp-

hört att gälla under ett kalenderår, beräknas daghjälsbidraget för den tid av året, då antagandet varit gällande, efter förhållandena under ett helt år, räknat i förra fallet från det antagandet blev gällande och i senare fallet till dess antagandet upphörde att gälla.

5. *Förvaltningsbidrag* utgår för kalenderår *dels* med ett belopp i kronor motsvarande två gånger antalet årsmedlemmar i kassan under året, *dels* med belopp motsvarande vad under året utgivits i arvode till styrelseledamot och revisor, som utsetts av tillsynsmyndigheten.

6. *Antalet årsmedlemmar* under visst år motsvarar summan av antalet medlemmar vid utgången av varje kalendermånad av året, under vilken antagande till erkänd arbetslöshetskassa hela tiden varit gällande, dividerad med tolv.

Genomsnittliga daghjälsbeloppet under visst år motsvarar sammanlagda beloppet av för året utbetalad daghjälp, dividerat med hela antalet understödda dagar under samma år. Har i något fall daghjälp utgått med mindre än två kronor, skall vid beräkningen av det genomsnittliga daghjälsbeloppet så anses, som om daghjälp utgjort nämnda belopp.

Antalet understödda dagar per medlem under visst år motsvarar antalet dagar under året, för vilka daghjälp utgått, dividerat med antalet årsmedlemmar under samma år.

7. Statsbidrag utbetalas årsvis i efterskott efter ansökan; dock att kassa må kunna, efter varje kvartals slut erhålla utbetalning intill tre fjärdedelar av det bidrag, som skäligen kan antagas belöpa å kvartalet.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

	Sid.
<i>Propositionen</i>	1
Förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen om understödsföreningar	2
Förslag till lag angående bidrag från arbetsgivare till bestridande av statens omkostnader för de erkända arbetslöshetskassorna och den offentliga arbets- förmedlingen	4
Förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor	7
Förslag till förordning om riks försäkringsanstaltens uppbörd av avgifter jämlikt lagen angående bidrag från arbetsgivare till bestridande av statens omkost- nader för de erkända arbetslöshetskassorna och den offentliga arbetsför- medligen	19
Förslag till förordning om ändrad lydelse av § 5 i förordningen angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riks försäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete	20
 <i>Utdrag av statsrådsprotokollet den 12 januari 1934.</i>	
Inledning	21
1933 års proposition	22
Särskilda utskottet 1933	31
Reservationer vid utskottets utlåtande	32
Departementschefen: allmän motivering	32
Viss tids avgiftsbetaltning för rätt till understöd	33
Flera understödsperioder under en och samma arbetslöshetsperiod	41
Arbetskonflikters inverkan på utgivande av understöd	43
Erbjudet arbetes lämplighet med hänsyn till lönens storlek	45
Arbetslöshetsförsäkringens anknytning till reservarbetslinjen	46
Självständiga företagares ställning till försäkringen	48
Hemarbetarnas ställning till försäkringen	52
Förhållandet till fattigvården	60
Förhållandet mellan daghjälp och regelbundet utgående understöd av annan beskaffenhet än fattigvård	63
Av utskottet förordade detaljändringar i fjolårets förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor	64
Grunderna för statsbidrag till de erkända arbetslöshetskassorna	65
Ändringar i lagen om understödsföreningar	68
Ändring i lagen om försäkringsavtal	68
Omorganisation av den offentliga arbetsförmedlingen	69
Arbetsgivarbidrag	69
Ikraftträdandet	73
Kostnadsberäkningar	73
Departementschefens hemställan	80

Bilagor.

Bilaga A.	Ny lagstiftning i vissa främmande länder angående arbetslöshetsförsäkring	82
Bilaga B.	P. M. angående en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet vid olika villkor för förvärv av understödsrätt	89
	A. Kompletterande bearbetning av det vid 1932 års undersökning angående en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet erhållna materialet	89
	B. Undersökning verkställd med utgångspunkt från arbetslöshetsförhållandena inom Svenska träindustriarbetareförbundet . .	105
	Tabellbilagor till avd. A och B	125
Bilaga C.	Förslag till grunder för statsbidrag till erkända arbetslöshetskassor	148